המחיר: 6.50 ל"י (כולל מ.ע.מ.) 56 עמודים שנה 40 כ"ב אב תשל"ו 8.8.76

העולם הזה

אשת בנו של היו"ר הראשון של הכנסת שפכה חומצה על פנין

טרגדיה במישפחת שפרינצק

עמירם שפרינצק
בבית־החולים

חנוך מרמרי

הפלישה הבדואית

יום אחד, קם אברהם אבינו, הבדואי הראשון, ארז את מטלטליו, לקח את כב־שיו הלבנות, את עיזיו השחורות ואת בני משפחתו ויצא לדרך.

מיד אחרי שהקים את מאהלו לא רחוק מכביש באר־שבע — דימונה, החל להתעצבן מן העניין כל הפובלי־ציסטים ועיתונאי־התחקיר של האמורי, החיוי, הפריזי והיבוסי, הביאו סטטיס־טיקות ומחקרים ואמרו שזאת התנחלות בלתי־חוקית ובניה בלי רשיון ושערוריה

בדואי אבינו, פוסו וידידה.

וחלק ממזימה המתוכננת לטווח־ארוך וגם העלו השערה שמא יד זרה בוחשת בעניין ואולי שולחת לאברהם אבינו כס־פים מבחוץ.

ומאז יש בארץ הזאת פחד אינסטינ־קטיבי מפני הבדואים, בניו של אותו אבינו. כפי שהוכיחה ההיסטוריה העניפה של הבדואים, הרי הנודדים האלה לא זזים ממקום למקום מבלי שאלוהים יב־טיח משהו להם ולזרעם, ובכל מקום ש־אליו הם מגיעים קודחים יסודות בעומק ששים מטר ויוצקים עליהם ביטון כדי שאף אחד לא יוכל לעקור אותם. אחר כך הם רוקדים „עם הבדואים חי", מת־פללים, רבים עם כוחות החוק המקומיים, מורטים שערות, ויש להם גם חברי־כנסת אחד שהוא לשון המאזניים הקואליצ־יונית. שלא לדבר על המימון שהם מקב־לים מאחיהם הבדואים בניו־יורק ומיאמי.

כך השתלטו הבדואים על העולם.

אני יכול למצוא לפחות עשר סיבות טובות מדוע מארגנים אולימפיאדה ל־נכים.

אבל עד היום לא ברור לי בשביל מה צריך או־לימפיאדה לבריאים.

התקפה על הקיבוץ

כל תייר שמגיע לארץ יודע שיש כאן שלושה דברים: הכותל, יד־ושם והקיבוץ. הקיבוץ עשה לעצמו כאן וב־עולם שם של פיתוח ישראלי מקורי: חברה אוטופית יחידה במינה המתפ־קדת בהצלחה בעולם מודרני מתועש ובכלכלה מתוחכמת ותחרותית.

על מהדורת שנות השבעים של ה־חברה הקיבוצית אפשר היה להציץ דרך תכנית טלוויזיה אשר עסקה בגר־פולוגיה וממנה נודע לצופים כי למו־עמד המבקש להתקבל לקיבוץ עורכים מבחן גראפולוגי הבא לבדוק את מי־דת התאמתו. „כדי שלא יהיו נפילות" כפי שהתבטא חבר ועדת־קבלה של אחד הקיבוצים אשר רואיין בתכנית.

שימו לב: יציר תנועת העבודה וה־סוציאליזם, מה שהחל כחברה שיוויו־נית ואוטופית כמעט, הפך היום למו־סד אקסקלוסיבי שמן ועשיר, והקיף את הוילה של עצמו בחומה גבוהה־גבוהה. בשער יבואו רק אותם שיעברו את ה־מבחנים, או אלה שבאים בבוקר לעדור בגינה ובערב חוזרים לסוכות ולכוכים בעיר.

הקיבוץ החל כנסיון לפתרון חברתי שיביא ברכה לחברה כולה ומסתיים, לכל היותר, כפתרון לאלה היושבים מאחורי גדרותיו. גם גרעיני ההתנד־בות של הקיבוץ הפועלים בעיר אינם יותר מאשר נדבת העשיר לאחיו העני. נדבה שלא תהפוך חלילה את העני לעשיר, אבל תפתור את בעיית המצ־פון המציק.

הקיבוץ אינו מקום לאנשים שלא עברו את המבחן הגראפולוגי. לשם, כמו לכל מוסד אחר אפשר להתקבל רק עם תעודות מתאימות וציון מס־פיק גבוה בבחינות הכניסה. הקיבוץ יגדל אנשים סטרילים, נטולי בעיות, מתפקדים כראוי, מתאימים מבחינה חברתית וכולם יעברו בשביעות־רצון פלגמאטית מן האינקובטור לבית־היל־דים ומשם לצנחנים ומשם למטעים — מבלי ללכלך את גופם החסון בזוהמה האנושית הלא־גראפולוגית — מה ש־כונה כאן „הנפילות". ערבים, פועלים שכירים, אסירים משוחררים, גרקומא־נים לשעבר, פרובלמאטים, נכים ואימ־בצילים יוכלו לעמוד ליד הגדר ולהש־קיף פנימה. אבל לא לגעת.

זה מה שיצא מהחזון הסוציאליסטי: מפעל כלכלי במעגל סגור, כמו תדיראן או אלביט שיש בו אנשים והם מייצ־רים ומרוויחים. ההבדל הוא שאנשי הקיבוץ גם ישנים ליד המפעל, הול־כים לתיאטרון ביחד ונוסעים לחו"ל במאורגן. אומרים שביפאן יש קונצר־נים תעשייתיים שבהם חיים העובדים (ברווחה) בדירות של המפעל, נוסעים במכוניות של המפעל, ילדיהם לומדים בבתי־ספר של המפעל, יש מועדונים וספריות וטיולים וקייטנות ומרפאות ומושבי־זקנים של המפעל, ממש כמו בקיבוץ. ההבדל הוא שהיפאנים לא ני־סו להמציא סוציאליזם חדש, ולכן כפי הנראה הם לא לוקחים את התיירים שלהם להתפעל מהעסק.

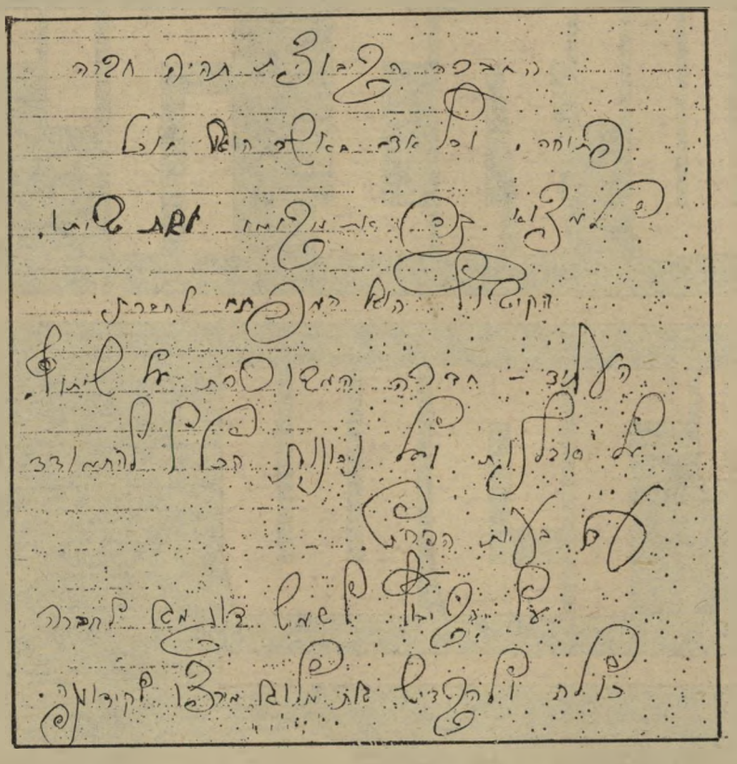

דוגמת כתב של אחד ממקימי התנועה הקיבוצית

הכתב מעיד על אופי סוער ולא יציב, נטייה לווכחנות, פרפקציוניזם, קיצוניות מחשבתית, חוסר סבלנות, מתח סכסואלי רב עם נטייה לבעול בעלי־חיים (יונ־קים בלבד). על־פי המבחן הגראפולוגי היה האיש נפסל מלהתקבל כחבר לקיבוץ.

משפטים מפורסמים בהיסטוריה

בימים האחרונים נעשה נסיון מכוון להביא לקיטוב בין—— לבין——. אין זו התפרצות ספונטאנית, כי אם פרי יוזמתם של גופים מסויימים העושים זאת כדי להשיג מטרות ברורות. ממשלה זו שאני מייצגה תעשה את כל אשר ביכולתה כדי לשמור על החוק והסדר, בכל מחיר.

זהו אולי אחד מן הנאומים ההיסטוריים רבי־המכר ביותר אחרי נאום גטיסבורג ושירת־הברזל. אך בניגוד לשני הראשונים נעשה בו השימוש במצבים מסובכים ומביכים הרבה יותר. אילו יכול היה, לדוג־מא, לואי ה־16 לשאת נאום לאומה בטלוויזיה הצרפתית ב־14 ביולי 1789 היה בלי ספק משתמש במילים אלה בהתייחסו לאי־הסדרים המצ־ערים ולהתפרעויות באיזור הבסטיליה.

בשנה האחרונה שמענו את התקליט הזה פעמיים: הוא הושמע מפיה של אישיות ממלכתית בירושלים כתגובה על אירועי יום האדמה, וממש לאחרונה השתמש בו מנהיג אחר, ג'ון פורסטר, בעניין המאור־עות בסוואטו שבדרום־אפריקה.

לא נעים.

רשמי מסע

נהג המונית לא התנהג אלינו בגסות וחסבל בשדה־התעופה לא נטפל וביקש טיפים. המזגנים ב־טרמינאל לא זימזמו והרעש של־הם לא הוציא אותנו מהכלים. גם מס־נסיעות לא הרגיז יותר ממסים והיטלים יומיומיים אחרים. בדיוו־טי־פרי לא ניסו לרמות אותנו, ב־ממום לא היה צפוף והדיילת לא היתה חמוצה כהרגלה. לא היו שום עיכובים או איחורים.

באירופה לא היה חם מדי למ־רות שבדרך־כלל קריר יותר. נה זו, ולא היה גם קר מדי שים לא פנו אלינו בשפו־ ולא נפנפו לנו ביד נה. לא היו שום קו ולא הבחנו בכל מיני מיים משונים. אף אחד לא וגם לא התעצבן מזה שאנח־ראלים ולא אמר לנו שום דבר עניין אנטיבה או בעניין אחר.

השנה לא נסענו לאירופה ואנח־נו לא מבלבלים לכם את הראש עם השטויות שלא קרו לנו.

דַּבֵּר אֵלַי בְּטַבָּחִים אַהוּבַי

מקריאת עיתונים שוטפת מס-תבר לי שהדבר הכי טוב שיכול לקרות לי בחיים זה טבח שעו-שים ערבים ולא חשוב במי; כי זה תמיד מוכיח שאי-אפשר לע-שות שלום איתם.

ומאחר שאני ילד מחונך אני מיד שמח על כל טבח.

אבל שלא תחשבו שאני איזה סתם אידיוט או משהו. אני מבין בדיוק למה הטבחים האלו חשו-בים לנו — לעם היהודי, למדינת ישראל, לביטחון ולרפורמה במי-סים.

זה חשוב לנו כי, כמו שכבר אמרתי, זה שוב מוכיח שאי-אפ-שר לעשות שלום עם הערבים.

שהרי כל טבח מראה מחדש כמה הם שונאים אותנו, וכמה הם בארבארים, וכמה הם קומו-ניסטים, וכמה הם חלק מהאי-זור המטונף הזה, וכמה הם חמו-מי-מוח, וכמה הם צמאי-דם, וכ-מה הם באמת ערבים. ובגלל זה, ורק בגלל זה, אי-אפשר לעשות איתם שלום. לא שאנחנו לא רו-צים שלום, להיפך — אבל איתם אי-אפשר.

ולכן נמשיך בחתירתנו לשלום אמת, יציב, בר-קיימא ובר-מיצ-ווה עם אלו שאנחנו צריכים לח-יות איתם — הולנד, קוסטה-ריקה, איי-הבתולה ועוד מדינות אירופאיות, שכנות, מנומסות ומ-חונכות כמונו.

זה שאנחנו במיקרה חיים ב-איזור של ערבים לא צריך להפ-ריע לנו. להיפך — זה צריך לעזור לנו.

ובגלל זה דבר אלי בטבחים אהובי, דבר אלי בטבחים, בטב-חים, בטבחים, בטבחים...

איך אפשר להשוות?!?

פעם עלתה איכשהו ההש-וואה הזאת האסורה בין דרום-אפריקה ובין ישראל. התרגז אחד הנוכחים ומ-חה „איך אפשר להשוות?! הרי להם (הלבנים בדרום-אפריקה) **יש לאן לחזור!" באמת, חשבתי, איך אפ-שר להשוות?!? ואני מבטיח שלא נעשה את זה יותר.**

אוהל הדוד פרענק

היה היה דוד אחד שהיה קצת פרענק. אבל הדוד לא רצה להיות פרענק. הוא רצה להצליח בחיים והבין שאם יישאר פרענק לא יז-כה לעולם בהצלחה.

ישב הדוד פרענק וחשב „מה עלי לעשות?". לבסוף הגיע למס-קנה שעליו לחקות בכל את הלב-נים אשר שולטים בארץ ובכך להיות כאחד מהם ולזכות בהצל-חה אליה כה ייחל.

„אהיה הפרענק הכי לבן בא-רץ", החליט בליבו.

לכן הלך הדוד פרענק לבית-ספר של לבנים ושם למד את מנהגיהם ונימוסיהם ותרבותם עד שידע או-תם יותר טוב מכל לבן אשר בארץ.

אך בזאת לא אמר די — הלך גם לבית-ספר גבוה של לבנים ו-שינן שם את שפת-דיבורם, למד על-פה את ספריהם ואימץ את סיסמאותיהם.

„אלו יהיו דעותי," אמר בליבו „ואצליח בחיים".

והנה הגיעה שעתו של הדוד פרענק לצאת לעבודה. חשב בלי-בו „עלי לעבוד במרכז כוח לבן". חיפש וחיפש ולבסוף מצא — „מע-ריב". שהרי „מעריב" הוא כוח מן הגדולים וגם כולו לבן בן לבנים בן בני לבנים.

השתדל הדוד פרענק יפה אצל האדונים הלבנים מ„מעריב" והר-אה להם כוחו בנימוסי-שולחן וה-שקלו האדונים את ההצעה והח-ליטו מיד לקבלה, אך הוסיפו קרי-צה בעיניהם כאומרים „חייב אתה לשלם לנו כגמולנו, כי יודע אתה

גם האדון רוזנפלד מרוצה מהדוד פרענק. והאדונים גולדשטיין, ז"ק, יוסטוס, קישון, חריף, לפיד, ויינשטיין, שמיר, גלאי, שני-צר, ברטוב, גרדוש ודיסנצ'יק מרוצים מאד מעבודתו היפה והנקיה.

מהיכן באת ולתיכן תשוב אם תר-גיז אותנו".

ומאז כותב הדוד פרענק טור קבוע ב„מעריב" ומביע בו, תחת חתימתו המסולסלת, את דעות אדוניו. אלא שמדי פעם מזכיר ה-

הדוד פרענק מרוצה מאד מעבודתו וגם שולחן עבודה קיבל מאת אדוניו.

ליכות משלהם וקיבלוהו לעבודה בפקידות או בשירטוט.

כך עבד בחריצות ובהתמדה כמה שנים ואף התחבב על אדוניו הלבנים שהתייחסו אליו כאילו היה אחד משלהם.

אז הרגיש הדוד פרענק כי הגי-עה שעתו היפה. „עתה אעשה מע-שה ואצליח בחיים", חש בליבו.

הלך הדוד פרענק אצל האדונים הלבנים, השתחווה וכך אמר להם: „אדוני, יודע אני קרוא וכתוב כמ-עט כמותכם וגם דעותיכם דעותי. אנא, תנוני טור קבוע ואכתוב בו דעותיכם ותיראה כל הארץ כי גם פרענק דעותיו כדעותיכם ותצלח דרככם מאד. ולקוראים אומר כי אלו דעותי הפרטיות".

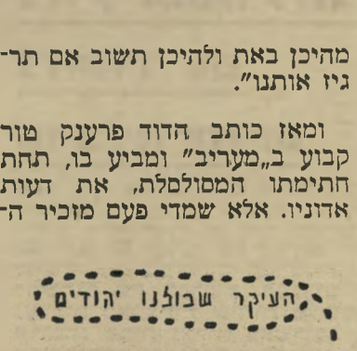

כשיגיע לזיקנה יקבל הדוד פרענק גימלה מהאדונים כפיצוי לשירות אשר שירתם ויבלה את שארית חייו תחת גפנו ותאנתו.

דוד פרענק לקוראים שהוא פרענק — שיירא הקוראים הנה פרענק ממש לבן ושייראו האדונים כי מש-להם להם הוא כגמולם כמסוכם.

ותסמכו על הדוד פרענק שהוא יצליח בחיים.

פיתגם השבוע

השמדת עם אר
חלקים ממנר
תביא לפיתרון
הסופי של הבעיה

ט.ל.ח

PROGRESS פְּרוֹגְרֶס
PROGRESS פְּרוֹגְרֶס

חפץ אני לספר אתכם היום מעשה בפרוגרס גדול שהתארע בעי-תים האחרונות במדינתנו בעניינם של היחסים שבין ההורים לצאצאי-הם-ילדיהם.

שהיו ההורים של פעם שואלים לילדיהם „העשית כבר קאקא, בני?" (בשני קמצים קשים), ואילו ההורים מן המודרניים של היום שואלים המה לילדיהם ברכות „העשית כבר קאקי, פוצילה?" (בפתח וחיריק רכים שברכים).

שבזמנים ההם כינו ההורים לאבר הרביה של ילדם בשם „פיפי" ושאר מילין שבגסות, והיום קוראים אותו ההורים „בולבול" ושאר כינוי ציפורים ססגוניות.

שפעם היתה רק הסבתא מדברת באהבה רבה אצל נכדיה כגון „קוקילה-בוקילה-מוקילה, אתה רוצהלהלה שסבתאלה-פוקלה תתן סו-כריהיהיה קטנהנהנה אדומהמהמהמה ללושלושלושלושלה-קושקושקוש-קלהלהלה שלי?", ובימים האלו תמצא שמדברת כזאת כל אם אצל פירות ביטנה.

שאם ארע ושאלו הרכים קושיות רחוב בעניינים שבינו ובינה היו ההורים של אז לובשים ארשת חמורה ואף משלחים אותם לצחצח שי-ניהם שינקו פיהם, ובזמנים האלו מצחקקין ההורים ומתבדחין כאידיו-טין ויוצא הילד נישכר.

שאז כשחפצו ההורים שלא יבין הצאצא דברי מבוגרין היו מהסין את הבריות במין שפה פרימיטיבית שלשונה „שה, שה, רעט אידיש, אלזו דער קינדער נישט פאשטיינט", והנה היום שפת תרבות אנגלית בפי כל אב ואם ויאמרו „פליז, לטס טוק אינגליש, סו דה צ'ילדרן קנט אנ-דרסטנד".

שאכן בא לציון פרוגרס ונאמר אמן.

תשקיף

ברזון – המועמד של

גולדה לנשיאות

בגישושים הנערכים עתה מאחרי־הקלעים, בחיפוש אחר מועמדים לתפקיד נשיא־המדינה, אחרי שהפרופסור אפרים קציר יסיים את תקופת כהונתו כנשיא, עלו מגיותיו של שופט בית־המישפט העליון, צבי ברנזון.

ברנזון בן ה־69 הוא מועמדה של גולדה מאיר, שכבר פתחה במסע־שיכנוע במטרה להבטיח את בחירתו בבוא העת.

צבי אלכסנדר מועמד

לתפקיד יועץ לאורגיה

שערורייה עומדת לפרוץ, כאשר יתברר כי שר־המיסחר־והתעשייה, בתוקף תפקידו המיוחד גם כשר לענייני־אנרגיה, מתכוון למנות כיועצו המיוחד לענייני־דלק את צבי אלכסנדר, מי שעמד במרכז שערוריית מכירת הזיכיונות הישראלים בשדות־הנפט בים הצפוני.

אלכסנדר, לשעבר עובד חברת לפידות, מונה בשעתו כאחראי לפירוק חברת־הנפט הלאומית מטעם הממשלה, אחרי שזו צברה הפסדי מיליונים. תוך כדי פירוק הוא הפך מנהל החברה, מכר את זיכיונות־הנפט שלה בים הצפוני לבנק בריטי, עבר אחר־כך לעבוד באותה חברה שרכשה ממנו את הזיכיונות. הפרשה עוררה הדים שליליים רבים, וגם מבקר־המדינה ביקר אותה בחריפות. בינתיים פרש אלכסנדר מעבודתו בחברה הבריטית, חזר לארץ, והוא מועמד עתה להתמנות שוב לתפקיד ממלכתי במישרד־האנרגיה, כמומחה לענייני־דלק.

צה"ל מנסה להגיע

להסדר עם

סרבנית־הגיוס

נציגי צה"ל מנהלים בימים האחרונים מגעים עם סרבנית־הגיוס מאשדוד, שמטל דיין, המסתתרת במקום מחבוא בדרום הארץ זה יותר משלושה שבועות.

מטרתם של נציגי צה"ל היא להגיע להסדר של כבוד עם הסרבנית, במטרה להשתיק את הפרשה. המגעים עם שמטל נערכים כאמצעות שיחות טלפוניות ארוכות מבית הוריה באשדוד, ובאמצעות הקשר המתמיד שקיים בין בני משפחת דיין לבין בתם המסתתרת.

בינתיים, בעיקבותיה של שמטל החלו צעירות אחרות, המסרבות להתגייס לצבא, לאיים בלישכות־הגיוס בבריחה מפני המישטרה האזרחית והצבאית, ובאי־התייצבות לשירותן הסדיר. בתחילת השבוע ערכו אנשי המישטרה הצבאית מארב לצעירה נוספת, הפעם, מהרצליה, שאיימה בבריחה ובהסתתרות. כשעמדה הצעירה לעזוב את ביתה, נכנסו השוטרים הצבאיים לבית, גררו את הנערה ההמומה שהסתתרה מתחת למיטתה, ולקחוה עימם.

חחלופה גבוהה

בוציגות הליברלים

אם יחסי הכוחות בבחירות לכנסת הבאה יישארו בערך כפי שהם קיימים בכנסת הנוכחית, עשוייה חטיבת המיפלגה הליברלית בליכוד להיות המיפלגה שתחליף נציגים בכנסת יותר מכל מיפלגה או סיעה אחרת.

לפי הערכת חוגים בתוך המיפלגה הליברלית, עלולים לפחות שישה מתוך תריסר חברי־הכנסת של המיפלגה הליברלית, שלא להיכחר שוב לכנסת. כמה מהם יפרשו מרצונם, ואילו לאחרים אין סיכוי לזכות במיספר קולות מספיק בבחירות הפנימיות שייערכו במיפלגה כדי להציבם במקומות ריאליים.

בין הח"כים הנוכחים של הליברלים, העלולים שלא להיבחר לכנסת התשיעית: אלימלך רימלט ושניאור זלמן אברמוב, שהחדיגו על פרישתם, וכן יוסף תמיר, גידעון פת, פסח גרופר, אברהם כץ וליאון דיציאן, שתחתיהם ייבחרו נציגים אחרים.

לצלם בארץ מותר

– להציג אסור!

חברת־הטלוויזיה האמריקאית סי־בי־אס השלימה את הסרט התעודתי הגדול שצילמה בארץ, על מיבצע־יהונתן של צה"ל באנטבה, שבמיסגרתו רואיינו רבים מחטופי מטוס איר־פראנס וכן אישי־ממשלה בכירים אחרים, שהיו קשורים בהחלטות שהתקבלו בקשר למיבצע. הסרט המושלם יוקרן בטלוויזיה האמריקאית ב־27 בחודש זה. אולם אזרחי ישראל לא יוכלו לצפות בו, שכן הטלוויזיה הישראלית לא תוכל לרכוש את הזכויות להקרנת הסרט.

עתה מסתבר, כי הממשלה התנתה את מתן האישורים לצוות ה"סי־בי־אס" לצלם את הסרט התיעודי בארץ, בהתחייבות מפורשת שהוא לא יוקרן בישראל אלא מחוצה לה ביכלל. החלטה תמוהה זו מהווה, למעשה, הפעלת צנזורה לגבי אזרחי ישראל, שאינה קיימת לגבי אלה שאינם אזרחיה או המתגוררים מחוץ לתחומיה.

הוצאו עשרות רישיונות

לאוטובוסים פרטיים

מדיניות חדשה של מישרד־התחבורה, שלפיה הוא מעודד רכישת אוטובוסים פרטיים על־ידי מיפעלים, מועצות־איזוריות ומוסדות, עלולה להוות סלע־מחלוקת חדש לעימות עם הקואופרטיבים לתחבורה.

אנשי הקואופרטיבים טוענים, כי לאחרונה מעניק מישרד־התחבורה רישיונות ביד רחבה לרכישת עשרות אוטובוסים פרטיים, ואף מסדיר הלוואות לרוכשי האוטובוסים.

מדיניות זו מהווה, לטענת הקואופרטיבים, פגיעה חמורה בתשתית הנוסעים שלהם.

„אגד" יפסיק להסיע

חיילים בקווים עירוניים

אם עד האחד בספטמבר לא תפצה הממשלה את אגד על הסעת חיילים בקווים העירוניים בני שתי הספרות, תופסק ככל הנראה הסעת־חיילים חינם בקווים העירוניים. למרות שההוראה להסעת־חיילים חינם של מישרד־התחבורה חלה רק על קווים בני שלוש ספרות, המסמנים נסיעות בינעירוניות, נהגה אגד להסיע חיילים חינם גם בנסיעות עירוניות, כיוון שלא ניתן היה לפעול בצורה סלקטיבית. כך, למשל, הקו מבאר־שבע לדימונה הוא קו של שתי ספרות, ונחשב לפיכך כקו עירוני ולא בינעירוני.

מישרד־התחבורה סירב להיעתר לתביעת „אגד" לכסות בסקר מיספרי החיילים הנוסעים באוטובוסים בקווים השונים, גם את הקווים העירוניים. כתוצאה מכך תופסק הסעת חיילים בקווים העירוניים, דבר שיגרום אנדרלמוסיה ונזקים כספיים למדינה.

חיילים שירצו לנסוע חינם מחיפה לקריות, למשל, יוכלו לעלות חינם לאוטובוסים הנוסעים לכיוון נהריה, לרדת בקריות ולתפוס מקומות של נוסעים לנהריה. המדינה תיאלץ לשלם עבורם כאילו נסעו לנהריה — כפי שיתברר ממימצאי הסקר.

עובדי „הסנה"

מאיימים בסנקציות

סיכסוך־עבודה צפוי בחברת־הביטוח ההסתדרותית הגדולה הסנה, כתוצאה מעימותים בין הוועד הארצי של עובדי החברה לבין הנהלתה. לטענת הוועד מקשיחה הנהלת החברה את עמדותיה יותר ויותר, עד למצב של אי־הכרה במעמדו ובסמכותו של ועד־העובדים.

אחת העיליות לסיכסוך היא מתן הטבות לעובדים נבחרים, שלא במיסגרת המקובלת. העובדים מאיימים ב„מאבק קשה

פלאטו ממן את

אולימפיאדת

השחמת

איש־העסקים הישראלי, שמואל פלאטו־שרון, תרם עד כה את חתרומה הפרטית הגדולה ביותר כדי לאפשר את עריכתה של אולימפיאדת השחמת, שתיפתח בעוד חודשיים בחיפה. פלאטו תרם לאיגוד הישראלי לשחמת, המארגן את האולימפיאדה, סכום של 75 אלף לירות.

התרומות לאירגון האולימפיאדה מוכרות על־ידי נציבות מס־ההכנסה כהוצאות פטורות־ממס.

העלול להיות כעך השיכות הרסניות." בינתיים הורתה הנהלת החברה לקצץ בכ־50% את רשימות מקבלי השי לחגים שהיא מחלקת.

גולן נלחם במועצת

הסרט הישראלי

מפיק־הסרטים מנחם גולן, פתח במערכה נגד מועצת הסרט הישראלי, שסירבה להעניק ציון איכות לסירטו לופו בניו־יורק, בטענה שהוא סרט מיסחרי, בעוד שהעניקה ציון כזה לסירטו של יואל זילברג, קוני־למל בתל־אביב, בטענה שזהו סרט אמנותי.

לטענת גולן, שני הסרטים הם סרטים מיסחריים בעלי אופי זהה והאפלייה בסיווגם גורמת לו נזקים חמורים ביותר.

האם יבלע „להיטון"

את „עולם הקולנוע"?

ידיעות שהופצו השבוע, שעל־פיהן עומדים בעלי־המניות של שבועון־הבידור להיטון לרכוש את השבועון המתחרה להם, עולם הקולנוע, הוכחשו נמרצות על־ידי עורכת ובעלת עולם הקולנוע, שרה פרידמן.

פרידמן טענה כי אין שחר לגירסה שעל־פיה יאוחדו שני השבועונים לכתב־עת אחד. עם זאת, סירבה להכחיש או לאשר אם מתנהל משא־ומתן על רכישה זו.

„פינאייר" ויחרה

על טיסות צ'ארטר

חברת־התעופה הפינית „פינאייר", שהטיסה בשנה שעברה טיסות צ'ארטר ישירות ממדינות סקנדינביה לאילת, לא תמשיך עוד בטיסות אלה. תחת זאת תטיס החברה קבוצות שימות לנמל־התעופה בוגו, כשבמי־חיר הטיסה כלולים גם 14 ימי שהייה חינם במלונות באשקלון, ים־המלח ואילת.

נוכח אי־מציאת הסדר שיאפשר נחיתת מטוסים גדולים באילת, הגיעה הנהלת החברה לדיעה שכדאי לה יותר להטיס 400 נוסעים במטוסים גדולים בטיסות רגילות לזוגו, מאשר 100 נוסעים במטוסים קטנים בתנאי צ'ארטר, לאילת. מס־הנחיתה בישראל, למשל, זהה לגבי מטוסים קטנים וגדולים.

SONY®

HMK-20
מגבר 20 וואט הספק P.P.
פטיפון חצי אוטומטי
טיונר FM/AM סטריאו
טייפ קסטות סטריאו
זוג רמקולים

שאל כל אחד...

בואו לראות, לחוש ולשמוע מוסיקה
באולמי התצוגה של סוני, ת"א. מגדל שלום, אחד-העם 9, טל. 52431

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע„מ, תל־אביב, רחוב בן־אבגדור • הפצה: „גד" בע„מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי" בע„מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע„מ.

קוראים כותבים

ניתן למנות אלף ואחת סיבות מדוע ידיעה עתונאית מסוימת, שהיא מעניינו של הציבור הרחב, לא תתפרסם לעולם ב־עיתון אחד, או בכל אמצעי־התיקשורת גם יחד.

אינטרסים מאינטרסים שונים, פרטיים, פוליטיים ואידיאולוגיים, ממלאים תפקיד חשוב בשיקולי עורכי העיתונות הישר־אלית. הקובעים איזו ידיעה לפרסם ואיזו היא בבחינת טאבו. הרצון להימנע מדריכה על יבלות של אישי־צמרת חשובים, ה־מחזיקים בידיהם מקורות מידע ומימון, השאיפה הבלתי־מודעת כמעט להתחמק מכל נושא פרובלמטי שיש בו כדי לגרום למוסרי־כליות לאומי, ההימנעות מיצירת תדמית בלתי פופולארית בעיני הרוב הם רק חלק מתוך מיגוון המניעים, שניתן להסביר באמצעותם מדוע ידיעה מסויימת לא תראה אור לעולם על דפי עיתון ישר־אלי — להוציא את העולם הזה.

די לעיין בגיליונות העולם הזה של השבועיים האחרונים, כדי למצוא בהם נושאים למכביר שנשארו בתחום הטיפול הבלעדי של העולם הזה — לא מפני שרק אנחנו ידענו אותם, אלא מפני שרק אנחנו מצאנו לנכון לטפל בהם טיפול עתונאי ולהביאם לפירסום פומבי.

כתבות וידיעות כמו אלה שסיפרו על יחסיו המורכבים והמיסתוריים של אלוף־מישנה (מיל.) ברוך („בורקה") בר־לב עם שליט אוגנדה אידי אמין, או על כישוריו האינטלקטואליים של ירון לונדון להנחות, לבבים ולראיין בתוכנית הראיונות המר־כזית של הטלוויזיה (העולם הזה 2031); או הכתבות על פרשת המילגות של מנכ"ל משרד־החינוך אלוף (מיל.) אלעד פלד ופרשת ההתנגשות המילולית והמוסרית שבין הביוגראף הרשמי של ראש־הממשלה ויועץ־הסתרים שלו לשעבר (העולם הזה 2032) — הם דוגמה לנושאים שנשארו בתחום הטיפול העתונאי הבלעדי של העולם הזה.

נושאים אלה היו לשיחות־היום לפני פירסומם בחוגים צרים, הפכו לנחלת הציבור במדור כלבים, בן־דמותו של מדור אנ־שים, אפשר למצוא סיפורים כדוגמת ה־סיפור הבא:

● הרופא ההוליוודי הנודע, ד"ר **דרי מיהר**, הכריז על עצמו כפסיכיאטר ל־כלבים. „מישהו חייב," אומר ד"ר מיהר, „לטפל גם בפצעיהם הנפשיים של הכל־בים." שלושת התחומים העיקריים בהם מתמחה הרופא המקורי הם: קינאה, הרגלי אכילה וחיי־המין של הכלבים.

במדור קורא יקר של הכלב הזה, מסביר העורך הפורש של הכלב, יורם ברנע, את פשר התפרשות שלבש עיתונו: „גיל־יון מיוחד זה מוגש לך במתכונת מיוחדת — כחיקוי, נאמן ככל האפשר, לשבועון העולם הזה. בחרתי בדרך זאת, כדי לשוות ליריחון אופי חגיגי וכדי להדגיש את הקשר ההולך ומתהדק בין הולכי על ארבע והולכי על שתיים."

הגיליון המיוחד נועד לצאת לכבוד חג הפורים. הפיתגם אומנם אומר ש„לא כל יום פורים", אולם הגיליון הפורימי של הכלב הזה הופיע רק לאחרונה. זה אולי מפני שמניין השנים אצל כלבים אינו כמניינם אצל בני אדם. שנה בחיי־אדם היא שבע שנים בחיי של כלב, אומרים לי כלבנים. כך שלא נשאר לנו אלא לאחל לכלבי ישראל: פורים שמח!

„הכלב", יריחון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: רמת גן, רחוב

סמך „הכלב הזה"
גם כלבים שואגים

השער הקדמי של „הכלב הזה"
כל יום פורים

למרות הפתיחות שהתגלתה בעיתונות הישראלית מאז מילחמת יום־הכיפורים, בהשוואה למה שהיה מקובל בה קודם לכן, עדיין נשאר ספקטרום רחב של נושאים שהם מחוץ־לתחום מסיבות שונות.

אחת מאמות־המידה לבחינת חיו־ניותו של העולם הזה, היא מידת הבל־עדיות של הכתבות והידיעות העתונאיות המתפרסמות בו.

ניתן לסווג לשניים את החומר המערכתי הבלעדי המתפרסם מעל עמודי העולם הזה. סוג אחד הם הסקופים — אותם גילויים עתונאיים, שבפירסומם מצליח העולם הזה להקדים גם את עתוני־החדשות המופיעים במדינה. המירוץ המתמיד ל־חיפוש אחר סקופים ולפירסומם, לפני ש־יראו אור בעיתונים אחרים, הוא אחד המאפיינים של עבודת כתבי העולם הזה.

אולם יש גם חומר בלעדי אחר המת־פרסם בהעולם הזה, אשר למעשה אנחנו זוכים בו כמעט מהספקר. זהו אותו חומר עתונאי המוערך על־ידי אלה המכירים אותו ובקיאים בו בהערכה המחמיאה: „את זה אפשר לפרסם רק בהעולם הזה."

אלה הם בדרך כלל ידיעות וסיפורים עתונאיים שאין להעולם הזה זכות בכורה בחשיפתם. להיפך, הם ידועים לציבור גדול של אנשים, משמשים בושא לשיחות ו־דיונים בחוגים רחבים, עוברים מפה לאוזן במיפגשים עתונאיים ובמערכות העיתונים. הם לא זוכים להגיע לפירסום בעיתונים אחרים משום שהם שייכים לתחומים שהם בבחינת טאבו וקשר־של־שתיקה אופף אותם.

מכתבים

„הוא באמת חסר!"

הופתעתי לראות בעיתוני־הערב מודעת־בחירות (כבר!) מטעם סיעת אוהדי ה־שבועון העולם הזה. ועל מה הופתעתי? כי מעל דפי השבועון טרם הכרזתם בצור־רה חד־משמעית שאתם „רצים" לבחירות שתתקיימנה בעוד כשנה. מדוע שלא תבק־שו, בכתבה או מאמר בשבועון לקבל את דעת קוראיכם לקראת צעד חשוב זה? אחרי ככלות הכל, קוראי העולם הזה הם שהכניסו את אורי אבנרי לכנסת בשתי קדנציות. האם קוראי השבועון צריכים לקרוא על החלטה חשובה מעין זה במודעה בעיתון זר? הידיעה או המודעה הרא־שונה היתה חייבת, לדעתי, להופיע ב־עיתון שלנו.

לגופו של עניין: אני אישית וכך גם רבים מחברי, שמחנו מאוד על ההחלטה. כי אכן, כי כן: אורי אבנרי באמת חסר בכנסת כאוויר לנשימה. מאז נדחקו רגליו של אבנרי מהכנסת הפכה הכנסת לשממה אינטלקטואלית מחרידה, כפי שלא היתה מעודה. הכנסת דחוסה עכשיו בחסמבות רודפי פירסומת אישית, ובאנשי־חצר צרי־אופק. אין גם כישרון פרלמנטרי אחד שיכול לזקוף את קומתו בגאווה ולהכריז: עשיתי משהו למען האומה! למען האזרח הקטן!

יש למלא את החסר ולהחזיר את הפר־למנטר מספר אחד של המדינה, אורי אבנרי, לכנסת. אז, באופן אוטומטי, יש־תדלו גם ח"כים אחרים לפעול כפי יכולתם.

דרור צור, ירושלים

איש השנה

לקראת ראש־השנה הבא עלינו לטובה, אני רוצה לנצל את ההזדמנות כדי להיות הראשון שיציע לכם את המועמד לתואר איש־השנה תשל"ו. הייתי מציע לבחור בחיים הרצוג, שגריר ישראל באו"ם, כי־איש־השנה, בשל עמידתו הגאה במאבקים הקשים שהיו לישראל בזירה הבינלאומית.

זאב ברקת, תל־אביב

...אם אתם עוד קונים הצעות לאיש־השנה מקוראיכם, המועמד שלי הוא שר־האוצר יהושע רבינוביץ', שהוא הפלא ה־כלכלי הגדול ביותר בתולדות המדינה. הוא ההוכחה הניצחת לכך שגם בלי שר־אוצר תוכל המדינה להמשיך להתקיים. שהרי מה ההבדל אם אין שר־האוצר או אם יש רבינוביץ'?

מאיר זיינגר, גבעתיים

לפני שלוש שנים בחרתם את אריק שרון כאיש־השנה, בתור מי שעומד לחולל תמורה פוליטית במדינה. השנה עליכם לבחור בפרופסור יגאל ידין כאיש־השנה, שכן הופעתו בזירה הפוליטית הפנימית שלנו עשויה לחולל תמורות בכל המיבנה הפוליטי של המדינה.

קלמן שורין, ירושלים

השפעה בניו־יורק

אינני יודע עד כמה גדולה השפעתכם בישראל, אך בניו־יורק, אתם חזקים כנראה מאוד: עשרים וארבע שעות אחרי שגיליון העולם הזה (2030) הגיע העירה, שינתה תחנת־השידור הישראלית כאן ישראל את נוסח המודעה של משה גוטמן אשר הציע לרכוש „לירות ישראליות בכל כמות ש־היא".

הנוסח החדש של המודעה המשודרת הוא: „אם יש ברשותכם מטבע ישראלי, בכמות המותרת על פי החוק..." ההודעה החדשה אינה מפרטת על פי איזה „חוק" רוכש משה גוטמן את ה־לירות הישראליות, אך ייתכן שגם זה ית־ברר אחרי שתפרסמו את מיכתבי זה.

אליהו איתן, ניו־יורק

הקאריקטורות מוסיפות חיים

הקאריקטורות שנוספו למדור המיכתבים, הן דבר במקומו — הן מוסיפות לו חיים, וצדות את העין.

בעריכת המדור, כדאי להיזהר מ„כותבי־מיכתבים מיקצועניים". המפגים אותו ה־מיכתב לאחד העיתונים היממים יחד עם העולם הזה.

יצחק שביט, נתניה

פרסום אינטל התאירי

NO-CAL
נו-קל

אינו משמין, ללא סוכר

משקה תוסס ב-3 טעמים-אורנג, קולה, לימון.

מיוצר ומשווק ע"י תשלובת מפעלי טמפו בע"מ
על פי זכיון של חברת נו-קל ניו-יורק ארה"ב

היא שותה, ושותה, ושותה, ושומרת על הגיזרה

נו-קל זה הסוד שלה...

מכתבים

ספריו של חמנחל

קראתי בעניין בעיתונות את מאבקם של הפנתרים בספריו של ד"ר שמשון קירשנבוים, תולדות ישראל בדורות האחרונים. לפי מה שנכתב בעיתונים, פירסם מישרד־החינוך תשובה, שלפיה אין הספר הנ"ל מאושר ללמידה במערכת החינוך, וכי בודקים אם הספר נלמד בבתי־ספר.

הפנתרים טענו, בצדק, שספר זה מקדיש מקום אפסי לתרבותם ולתולדותיהם של יהודי המיזרח.

קשה לי להאמין שאין מישרד־החינוך יודע, כי ספר זה נלמד בבתי־ספר רבים בארץ. מה שמוזר וחורג בכל העניין: הספר נלמד (חובה!) בבית־הספר בית־חינוך בירושלים, שבו משמש ד"ר קירשנבוים עצמו (המחבר) כמנהל בית־הספר!

האין בזה טעם־לפגם, שמנהל מחייב את תלמידי בית־סיפרו ללמוד לפי סיפרו, למרות שספר זה אינו מאושר על־ידי מישרד־החינוך־והתרבות?

אוסנת דרעי, ירושלים

הספורט — למישרד־החוץ!

תודה לתוכנית מוקד הספורטיבית בטלוויזיה.

יורשה לי לחזור ולהציע להעביר את מימון הספורט הייצוגי לידי — מישרד־

החוץ! ואז, שיקולי הקצאת המשאבים לא יהיו בין ספורט ייצוגי לבין ספורט עממי ובריאותי, אלא בין ייצוג ספורטיבי לבין ייצוגים אחרים שונים ומשונים — אשר יעילותם תיבדק לאור הצלחת או כשלון הייצוג הספורטיבי, למען דימוייה של מדינת ישראל בין האומות.

אני משוכנע שסידור זה יהיה לתועלת המדינה למיגזריה החינוכיים, הבריאותיים והמדיניים.

עמי ייכנה, עין־חרוד מאוחד

יוקם בית־המיקדש מחדש!

אני מתפלא עליכם. אתם מוכרים וידוים כמערכת מתוחכמת, מיומנת ומעודכנת להפליא, כימעט בכל המישורים, וכך גם בציוני מאורעות היסטוריים, מדיניים, חברתיים, ומישפחתיים, במיסגרת המדור תמרורים, המתמצת במילים ספורות מאורעות שלמים בחיי אישיות זו או אחרת.

לכן, כשפתחתי את גליון העולם הזה שהופיע בערב תישעה־באב, התפלאתי שלא מצאתם לנכון לציין במיסגרת מדור זה את תישעה־באב: כמה שנים מלאו לחורבן בית המקדש השני, ועוד פרטים היסטוריים בנדון (כולל כמה מילים על העיצוב החדש המתוכנן לכותל).

מדוע, בעצם, מוצאים לנכון יהודים מאמינים להתאבל, לבכות ואף לצום על חורבן בית־המיקדש? הרי אפשר למנוע כל זאת בדרך פשוטה: אפשר פשוט לגשת ולבנות מחדש את בית־המיקדש, וגמרנו. הרי גם את בית־המיקדש השני והראשון

בנו אנשים ולא מלאכים. על הרב הראשי גורן לתת פשוט „אור־ירוק" לשר־השיכון עופר. זה יפרסם ב„לוח הכפול" מיכרז בנדון, וקדימה לעבודה.

כך שבשנה הבאה עלינו לטובה נוכל כולנו לחגוג את חנוכת בית־המיקדש החדש, וכולנו נאכל מזיבחי בית־מיקדשינו.

דורי אוריאל, ירושלים

הסכנה שבפשיטת אנטבה

לא־מכבר חזרתי מנסיעה לאירופה, ונשאלתי כיצד התקבלה הפשיטה על אנטבה בחו"ל.

ובכן, אנשי הימין, המיליטאריסטים — כולל האנטישמים — לא הצליחו להסתיר את התפעלותם. המתונים, לעומתם, הצביעו על הסכנה העצומה הטמונה בפשיטה זו: לבני־הערובה ולפושטים גם־יחד. הם הוסיפו, כי אילו גילתה ממשלת ישראל אומץ דומה בטיפולה במתיישבים הבלתי־חוקיים בשטחים הכבושים, אילו גילתה ממשלת ישראל אותו דימיון בדרכי פיתרונה את בעיותינו הכספיות והחברתיות, כפי שעשתה בתכננה ובבצעה את הפשיטה, לא היתה מדינת ישראל מבודדת בעולם כפי שהיא היום. במיקרה זה, ייתכן גם שלא היתה עומדת לפני פשיטת־רגל כפי שהיא, לאור טיפולה העלוב במיליארדי הדולרים שניתנים לה על־ידי ארצות־הברית. ייתכן גם שהיתה קרובה יותר לשלום.

בנוסף, הטעימו המתונים, הפשיטה בי־אוגנדה תעודד את ממשלת ישראל להנמיך עוד יותר את רמת־החיים של אוכלוסייתה, ולצאת מכך בשלום — תודות לגל הביטחון־העצמי והפטריוטיזם המחודשים. עובדה אחרונה זו עלולה לסכן את רמת־החיים של מעמד הפועלים ברחבי העולם כולו. ממשלות אחרות במערב עלולות ללכת בדרכה של ישראל, ולחקותה.

יוסף שריק, תל־אביב

אל תקראו להם גורילות

במשך החודשים שאני קורא את העולם הזה, נתקלתי במיספר לא־קטן של תיפעות פסולות — אומנם לרוב חסרות־חשיבות, אך התופעה של כינוי אנשי־הביטחון בשם „גורילות" היא מעל ומעבר.

„יתכן שהייתי חושב שאתם רואים בשומרי־הראש מטוממים בעלי מוח ציפור, שרק השריריים קובעים אצלם, אילמלא מיספר כתבות שסתרו תפיסה זו (כמו הכתבה על איתן ירושלמי ז"ל, שגם הוא היה פעם שומר־ראש).

אם כך, מדוע אתם מכנים את אנשי־הביטחון בכינוי זה? האם תפקידם חקשה והרה־הסכנות מזכה אותם בכינוי כזה?

משה פינטו, רחובות

● לא. זהו כינוי מקובל, גם בשפות אחרות.

דוד, לא אבא

במאמרו „חירבת יזהר" (העולם הזה 2032), טעה אורי אבנרי בפרט קטן: משה סמילנסקי המנוח, שכונה „חוואג'ה מוסה", חובב הערבים, לא היה אביו של ס. יזהר, אלא דודו.

משה ויים, ירושלים

● אורי אבנרי מתנצל על „פליטת־הקולמוס".

מחלפות חלפון

איך, איך, איך? איך פיספסתם כותרת? אם להאמין למה שכתוב במיכתבו של יעקב חלפון על דב גולדשטיין (העולם הזה 2032), הרי הכותרת לכתבה לא היתה צריכה להיות חלפון נגד קאסיוס גולדשטיין, אלא חלפון נגד ברוטוס גולדשטיין. כבוד של הגשש החיוור במקומו מונח, אבל השאלה „הגם אתה ברוטוס?" מתבקשת מאליה, לשימה בפיו של חלפון.

נירה לכיש, תל־אביב

רק 22.50 ל"י

Mascara
מסקרה
מובחרת
עמידה במגע
עם מים.

Outdoor Girl

Outdoor Girl מובחרת על אריזות מפוארות ויקרות ומגישה לך מבחר אופנתי של מוצרי טיפוח ואיפור מעולים במחיר נמוך בכ־50% מחברות קוסמטיקה מעולות אחרות.

מכסימום יופי במינימום הוצאה

מפיצים: הלטיס בע"מ טל' 03-255763; 04-665505

הערב בהגרלת כדור הזהב של מפעל הפיס

פרס ראשון	500.000
פרס כדור הזהב	200.000
פרס ראשון עשוי להצטבר ל:	700.000

הערב בטלוויזיה תוצאות ההגרלה

במחירים מדהימים!!!

פישר

מערכות סטריאו

ישר מהיבואן

רח' ה' באייר 42, כיכר המדינה, תל־אביב,
טל. 262950, 259559

מכתבים

...במקום לצאת נגד התופעה המבישה של כל מיני עסקנצ'יקים מיפלגתיים, החושבים שהם יכולים לבחוש מאחרי־הקלעים ול־נהל את המדינה כמו חצר ביזנטינית, אתם נותנים קרדיט לאיש כמו חלפון. הגיעה השעה שמישהו יקצוץ את מחלפותיו של החלפון הזה, ויבורך מי שהיה לו האומץ לעשות זאת.

א. עמיאז, פתח־תיקווה

הגשש החיוור מסריט עכשיו סרט בשם גבעת חלפון אינה עונה, **בבימויו של אסי דיין.** אני לא יודע אם נושא הסרט הזה הוא יעקב חלפון. אם לא, אני חושב שהדמות הזאת שווה בהחלט סרט. מה דעתכם על השם: חלפון עם הרוח?

בריך אייזנר, ירושלים

צפירה כאוחלי צדיקים

כידוע, מפעיל הג"א מדי שנה בשנה את צופרי־האזעקה לצורך הבדיקות השיגר־תיות. ייתכן שהיה ניתן להפיק תועלת מירבית נוספת ממיבצע זה, אם פעולת הניסוי היתה מבוצעת בערבי־תענית, במ־קום סתם יום של חול. לדוגמה, בליל תישעה־באב, למשל.

מובטחני כי אילו היו מפעילים את

הצופרים בערב זה (לניסוי השיגרתי), זדאי היו רובם של בעלי בתי־הקפה והמיסעדות מהמרים לנעול את שערי עיסקיהם, בדומה לבעלי בתי־הקולנוע בישראל. והתענית היתה מקבלת ציבעון של קדושה טהורה ל־שמה.

ש.א., תל־אביב

ידידיה אינו ידיד

הרשו־נא לי להודות לכם על התפקיד הרם שהוקדעתם לי, בוועדת־המינויים לדיי־נים. בכתבה „לרב כדאי להיות רמאי" (העולם הזה 2030), נזכר שמי כאחד מאנשי הוועדה שאישרה את מועמדותו של הרב סגל לתפקיד של דיין רבני בבית־הדין הרבני הגבוה.

לא השתתפתי בישיבתה של ועדת־מינויים זו, כפי שלא השתתפתי בישיבות אחרות שלה. הטעם לכך פשוט: אינני חבר בוועי־דה האמורה, מעולם לא כיהנתי בה, ולא זכור לי שאי־פעם אישרתי מועמדות של מאן־דהוא לתפקיד של דיין.

אינני יודע מה מקור הידיעה, אך במידה שהיא נוגעת בי, היא חסרת־שחר.

ח"כ ידידיה בארי, הכנסת, ירושלים

● שמו של ח"כ בארי השתרבב לכתבה בטעות. הכוונה היתה לח"כ מנחם ידיד, שהיה חבר בוועדת־מינויים זו. עם ח"כ בארי הסליחה.

מי יבנאם את הנפט

הנה התיזה שלי, בצורה המתומצתת ב־יותר. לפי התיזה הזו מצב המדינה בכי־רע, בכל המובנים. כל הישגי צבאנו המפו־ארים לא פתרו שום בעייה מדינית. תח־לואי המדינה נובעים מהזרם האדיר של פטרו־דולרים לידי כתריסר שייכים ערביים, המשמש להם נשק מסוכן וקטלני במילחמתם נגדנו.

לא ניצחונות ולא ויתורים יניעו את שכ־נינו לעשות איתנו שלום. התרומה היחידה היא ליטול מידיהם את הנשק הזה, הפטרו־דולר. הדרך לכך פשוטה מאד: ליזום מער־כה גלובאלית לבינאום הנפט. דהיינו נטילתו מאלה שמחזיקים בו ואינם מסוגלים לנצלו לטובת האנושות, וחלוקתו בין כל הארצות המתועשות שעל פני כדור־הארץ.

את התיזה הזו אפשר להתאים לכל תו־פעות חיינו: אינפלציה? חינוך? חוסר־עבודה? תוכניות־פיתוח? תוכניות־רכש? על כל בעייה, זוהי התשובה הקולעת הי־חידה!

יהיו שיקראו לזה הזייה, טירוף או דמא־גוגיה זולה, אך עם קצת התמדה יתפשט הרעיון בפי כל. הבעייה היחידה היא רק איך להתחיל במערכה. אחר־כך ינוע כבר הכל במסלולו מעצמו.

איזיעזר יצרן, רמת־גן

„הבעייה המוסרית" של „סבוי"

לאחרונה נכתבו מאמרים ונתפרסמו מיכ־תבים למערכת העולם הזה, העוסקים בעו־נש המוות שנגזר על מוסא ג'ומעה טללקה, השריד של קבוצת הלוחמים אשר השתלטה על מלון סבוי בתל־אביב.

יותר לי להעיר — כמי שלימדה סני־גוריה על נאשמי מישפט סבוי, יחד עם עורך־הדין עלי ראפע, כי:

• אף בן־ערובה במלון סבוי לא נהרג על־ידי אנשי החוליה לפני הפיצוץ. פקיד־הקבלה במלון נהרג מייד עם חדירת אנשי החוליה למלון. מטרת החוליה היתה לשח־רר את חבריה הכלואים בישראל, אולם כל אחד מהם היה ער מראש לעובדה כי ייתכן שזו פעולת־התאבדות מצידו.

אנשי החוליה מילכדו את האגף שבו היו בני־הערובה, כולם בחיים. שילטונות הביט־חון ידעו כי האגף ממולכד, וכי יש חשש שיתפוצץ עם חדירתם למלון. על־פי העדו־יות במישפט התפוצץ חומר־הנפץ זמן־מה לאחר חדירת כוחות־הביטחון הישראליים ל־מלון. לא הובאה כל ראייה במישפט כי היו אלה אנשי החוליה אשר הפעילו את חומר־הנפץ ולא, למשל, כדור תועה של הכוח הפורץ.

אין ספק כי מוסא ג'ומעה טללקה, שני־דון לעונש־מוות, לא הפעיל את חומר־הנפץ. אין כל ראייה כי מי מבני־הערובה נורה לאחר פריצת הכוחות הישראליים למלון על־ידי אנשי החוליה.

הושמעו עדויות ברורות כי חיילים ו־„מתנדבים" ישראליים מחוץ למלון, ירו לתוך המלון בעת שבני־הערובה היו ב־חיים, וניתן להניח על סמך העדויות כי פציעת בני־הערובה אירעה עקב אותן יריות.

פרט שיש בכוחו להאיר „הבעייה המוס־רית" שמאחרי פעולות סבוי:

אל"מ עוזי יאירי נהרג עם פריצת הכו־חות הישראליים לתוך המלון. אל"מ יאירי היה, כפי שפורסם, מפקד הפעולה שבה חדרה חוליה של צה"ל לביירות והרגה את המשורר הפלסטיני המפורסם כמאל נאסר, את כמאל עידוואן ואת מוחמד יוסוף אל־נג'אר.

לאה צמך, ירושלים

אור אדום למישטרה

מיקרהו של צלם מערכת העולם הזה, שלמה סתר, בשכונת מאה־שערים בירושלים (העולם הזה 2030), מהווה ראייה נוספת מסכמת לאוזלת־יד ולפשיטת־הרגל המוח־לטת של מישטרת ישראל.

הוא חייב להדליק אור אדום אצל כל הגורמים, אשר בטחון הציבור וקיום חוק וסדר במדינת ישראל חשובים להם, וב־

פרט כשלאותו גוף נמסר הטיפול בבטחון־פנים בשעת־חירום.

לכל מי שעדיין אינו יודע מהן הסיבות — ומי עומד מאחריהן — אשר גרמו להידר־דות המצב במישטרת ישראל, אני מציע לקרוא את הראיון שהעניק ראש המחלקה־לזיהוי־פלילי, מר קפלן, לעיתון מעריב באחד מימי השישי האחרונים.

אזרח, תל־אביב

היכן תמונות הכותבים?

מדי שבוע רואים אור במדור המיכתבים של העולם הזה כעשרה מיכתבים של קור־אים הכותבים אל העיתון, אם תגובות על המתפרסם בו, ואם סתם תגובות, רצונות והירהורי־לב.

במיקרים רבים של מיכתבים המתפרס־מים, מציבים הקוראים סימני־שאלה על חומר שהתפרסם בעיתון, אך משום־מה

(המשך בעמוד 12)

חבל על חמסין

למה לך לסבול?
קנה עוד היום

מזגן אויר אמקור

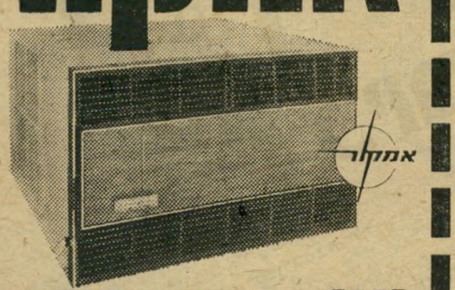

יעוץ חינם בביתך
וללא כל התחיבות מצדך.

מפיצים
אמקא
וסוחרים מורשים

הבחירה
של
מלכות
היופי

כמשב רוח רענן ביום קיץ חם...

כך תחושי את והסובבים אותך כאשר תשתמשי באחד מארבעת הריחות המפתים בסידרת **"קויק פרש"** מתוצרת חברת "מדיליין" **השוויצרית:**
"פרינטן" באריזה כחולה **"ספורט"** באריזה וורודה **"אינטרמצו"** באריזה חומה **"אנטי־פרספירנט"** באריזה ירוקה

להגברת בטחונך העצמי ולשלמות נשיותך השתמשי ב־**בידקס**", דיאודורנט נשי אינטימי יעיל ועדין שפותח ע"י גיניקולוגים ב־**3 ריחות נפלאים:**
"קלאסיק" באריזה לבנה, **"דיסקרט"** — באריזה כחולה, **"יאסמין"** — באריזה וורודה.

מופץ ע"י יצהר בע"מ. להשיג בכל בתי המרקחת והתמרוקיות.

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שיצא לפני 25 שנה כדיוק, הקדיש כתבת־שער מצולמת לחואן פרון, רודן ארגנטינה, תחת הכותרת „פרון — עריץ או גואל?" בכתבה זו נעשה נסיון להביא בפני הקורא הישראלי ניתוח־מקיף לבעיותיה של הגדולה במדינות ת"ד־הכישת הדרומית באמריקה. דומה שיומם, אחר הדחתו, גלותו, מות רעייתו, חזרתו לארצו, מותו לפני שנתיים, ומינוי אשתו השנייה כיושבת, והדחתה לאחרונה, מחדישים את צירקת כותרת „העולם הזה" לפני 25 שנה.

במאמר־המערכת מתפלמס אורי אבנרי עם העיתונאית ברכה חכם, אשתו של דויד הכהן, שפירסמה מאמר שבו ניסתה להע־

„העולם הזה" 720
תאריך: 16.6.51

מיד את „העולם הזה" אל מחוץ לערכי החברה הישראלית. 3 שנים לפני העפק־בריש משתמן כבר הרקע של הפרשה — המאבק על הישארות הבריטים במחנותיהם בתעלת־סיאץ.

שער הגיליון הוקדש לאווה (אוויפה) פרון, אשתו האגדתית (הראשונה) של הרודן הארגנטיני, באותם ימים.

עונש קולקטיבי על שריפת בית־המיקדש ✶ ראשית מילחמות תעלת־סואץ ✶ מה מעיק על פורטנוי

בתל־אביב ✶ המצוד הגדול על ה„רמפיסטים"

העם

טעם מר, מקהלת צעקות

„מה אני אשם ששרפו את בית המק־דש?" שאל בהלצה צעיר משופם, כש־עמד לפני הקופה הסגורה של בית־הקולנוע. הוא לא היה היחידי שלא הבין את סגירת בתי־השעשועים ביום צום זה*, שאיבד את משמעותו לפני שלוש שנים**. מחוסר הבנה זו נשאר רק הטעם המר של אותה כפייה דתית, אשר המיפלגות הדתיות עצ־מן יצאו נגדה בחריפות כה רבה ערב הבחירות.

בינתיים החלה בירושלים המערכה ה־ראשונה של הקונגרס הציוני. הקהל התי־עניין במידת־מה בסיכסוכים שפרצו בין הפלגים, שהפכו בכמה מיקרים למקהלת צעקות, שלא הוסיפה כבוד רב לרמה ה־אישית של משתתפיה, אם כי בלי ספק שימשה מיבחן מעניין לעוצמת קולותיהם. העובדה העיקרית בכל הפרשה היתה בכל זאת שהאזרח הרגיל במדינה גילה רק התי־עניינות מועטה ביותר בעצם הקונגרס. הדעה השכיחה: אם הם נותנים את ה־כסף, אין למנוע בעדם לנאום כאוות־נפשם. אך פירוש הדבר לא היה שהוא, האזרח, חייב לעקוב אחרי תוכן הנאומים.

מילחמה ושלום

ילד מפווק

השבוע שוב פלשו המרחב ובעיותיו ל־זירות הבינלאומיות. בניו־יורק השתדלו מעצמות־המערב לשכנע את מצריים לבטל את הסגרה („המתאים יותר לילד מפונק, מאשר למדינה גדולה") על הסואץ, ולהר־שות את מעבר האוניות לישראל.

„זה תכסיס בריטי, ללא כל ספק," התרעמו חוגי הפוליטיקה הקיצוניים ב־קהיר. „האנגלים מסיתים את ישראל לעו־רר את בעיית הסואץ, על־מנת להצדיק את חניית צבאותיהם במצריים. הם עושים זאת כדי לטעון שמצריים אינה שפויה בדעתה מבחינה פוליטית, וכי אנגליה חיי־בת להישאר כאן כדי לשמור על האינ־טרסים של העולם החופשי ושל מצריים החלוה — את האינטרסים שלה אינה מזכירה."

ואילו החוגים המתונים יותר חושבים שבעיית־הסואץ תחלוף בקרוב. „האנגלים עוררוה לרגל איום סגירת בתי־הזיקוק בעבדאן***. אולם עתה," הם קובעים, „עו־מדת איראן להיכנע ללחץ הבריטים, ושוב לא יהיה לאלה צורך חיוני בבתי־הזיקוק של חיפה."

* התישעה באב.

** הכוונה: עם קום המדינה.

*** באיראן, שם שלט ראש־הממשלה הלאומני מוחמד מוצאדק, שהלאים את בארות הנפט וגרם לזעזוע בינלאומי.

השוק השחור

סיטואים פחדו מקימעונאים

במשך עשרים יום תיכננו במטה ה־משטרה הכלכלית את המיבצע, וכאשר הוצא לפועל (195 שוטרים, 27 שעות) סוכמה הפעולה כגדולה ביותר במילחמה בשוק השחור. המטרה: הסחר בירקות.

הפעם פעלה המישטרה מלמעלה, החלה בסיטונאים. החיפושים, שנערכו עם שחר בשוק העליה, הזכירו את החיפושים ש־ערכו הבריטים בימי העוצר הגדול והחי־פרשים אחר הנשק. אזורים שלמים הוקפו על־ידי שוטרים, לא ניתן מעבר, חיפשו אחר מחסני סתר. אך התוצאות היו יותר טובות מאשר בימי הבריטים: 23 טונות ענבים, תפוחים, תפוחי־אדמה, בננות ושום.

אחר ירדו השוטרים לשווקים הקטנים, והחלו בטיפול אינטנסיבי בסחר הקימעוני. גם הקימעונאים הסתירו סחורה, מכרו ב־מחירים מופרזים. בסך הכל נאספו 37 איש, תשעה מהם שוחררו אחר־כך.

אולם תחבולת המיבצע נתגלתה מאוחר יותר: לאחר שהפעולה נסתיימה החלו הסוחרים ב„עסקים כרגיל" בהתאם לכלל, שאחרי פעולה, בפרט גדולה כל־כך, אין לחשוש מביקורת נוספת. לרגע זה הכינה המישטרה הפתעה: פקדה מחדש את כל צינורות הסחר בירקות ובפירות, לרבות הכבישים המובילים לתל־אביב. הבדיקה כללה למעלה מאלף כלי־רכב. התוצאות: 28 עצורים, שבע מכוניות־משא עמוסות פירות וירקות הוחרמו, נמסרו למפקח על המזון. חלק מהסחורה נמכרה במקום ל־קימעונאים.

רק למחרת היום הפיקה המישטרה את התועלת הממשית מהפעולה: פיענוח ה־מיסתורין של העלמת הסחורה המשבחת מהשוק הסיטונאי: קבוצה של סוחרים קמעונים מאחת השכונות התארגנה, הופי־עה אצל הסיטונאים ביום שהגיעה ה־סחורה, קיבלה את הסחורה המשובחת ביותר, בכל כמות, תחת איומים. הסיטו־נאים עמדו תחת לחץ זה במשך חודשים, ופחדו לגלות פרטים.

דרכי חיים

נהג. דבר גרמנית!

11 נהגים ערביים עובדים בשחר* ה־חיפאי. שישה מהם בני שפרעם, שנכנסו לשרות עם נדוניה של שלושה אוטובוסים, וחמשת הנותרים — דרוזים מדלית־אל־כרמל. כולם התייהדו לחלוטין.

השבוע סיפר אחד מהם, במסיבת רעים של הנהגים: „בקו חיפה־נהריה עלה ל־אוטובוס באחת התחנות בעל־זקן אחד, שהתעקש לדבר גרמנית. תחילה שאל כמה עולה כרטיס. אמרתי לו. לאחר מכן ביקש לדעת את מקום התחנה הסופית בחיפה. עניתי לו. אלא שהוא עמד על כך כי אענה לו בגרמנית דווקא. הסברתי לו שאינני מבין שפה זו. הרעים עלי בקולו כשכולו מאדים מחימה: שפרכן זי דויטש, זי פרפלוכטער שוביניסט!**.

פשעים

בין השאר: אונס

סיפור המעשה, שבעבורו הובא יוסף אברהם פורטנוי בן ה־25 בפני שופט־השלום לא היה מעניין כשלעצמו. מבית־

* השחר — חברת האוטובוסים החיפ־אית, שהצטרפה לאחר־מכן לאגד.

** „דבר גרמנית, שוביניסט ארור ש־כמותך!"

אנשים

✶ ירח־הדבש של **פארוק** מלך מצ־ריים טרם נסתיים, והפך לשני ירחי־דבש. כאשר פמלייתו צידדה בדעת רעייתו, **נארימן**, כי אין לאכול ספאגטי איטלקי (בגלל תכונתו להשמין) נקט המלך ב־אמצעי לא־חדיש ביותר: הטיל כמה מ־אנשי הפמליה, כשהם בבגדים, לתוך מי אגם קומו האיטלקי, שעל גדתו סעדו.

✶ **ברטרנד ראסל**, הפילוסוף וה־מתימטיקאי הבריטי בן ה־79, המאמין ב־חינוך כמקדם האנושות, ושזכה לאחרונה בפרס נובל, נאות להסביר מהו סנוב אינטלקטואלי. הוא נסתייע בדוגמה: „אדם היושב ברכבת ליד אשה צעירה ויפה. אך אינו פותח איתה בשיחה משום שאינו מחבב את הספר בו היא קוראת."

✶ שר־התות בממשלה היוצאת, **הרב יהודה לייב מימון**, הופיע בוועידת עסקני הקרן הקיימת לישראל שנתכנסה בירושלים, והזכיר לנוכחים כי גבולות הארץ משתרעים מנחל מצריים עד נהר פרת. למחרת הבהיר: „לא דיברתי על כיבוש אדמות מחוץ לגבולות ישראל, אלא על מיצוות גאולת אדמות בכסף, מנחל מצריים ועד נהר פרת. מתוך נקודת־הראות של המסורת, בהתאם למיצוות ה־תורה ומאמרי חז"ל, ולא בשם הממשלה."

✶ **נחום ניר**, סגן יו"ר הכנסת ה־מפ"מי, שלא נבחר לכנסת השניה, הביע במסיבת־פרידה שנערכה לכבודו על־ידי חברי ועדת־החוקה, שעמד בראשה, את צערו שהמיפלגות הטריחו את עצמן, ביז־בזו מיליוני לירות, ובילבד להוציאו (כנראה) מהכנסת. התלוצץ: „אפשר היה להסתדר עמי במחיר זול יותר**."

* אביה של גאולה, אשת שר־התות הנוכחי, יצחק רפאל.

** נחום ניר נודע כמה שנים מאוחר יותר, כאשר שב לחברותו בכנסת, והקים את „קואליציית ניר" שבחרה בו, בפעם הראשונה (והאחרונה) בחולדות הכנסת, כיו"ר שלא מסיעת מפא"י.

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

אינכם מוצאים לנכון להגיב על שאלות אלה בתשובות. מדוע? לא שיש להתייחס באריכות אל כל שאלה או תמיהה של קורא זה או אחר, אלא די בקיצור, בכמה מילים. לעיתים אפשר להסתפק במילה אחת: „כן" או „לא".

עד לפני שנים אחדות היו מתפרסמות הרבה תמונות של קוראים כותבים, אך בשנים האחרונות הופסק, משום־מה התהליך המבורך הזה. האם בגלל ההוצאה הכספית הכרוכה בכך?

דודו סהר, ירושלים

● אילו טרח הקורא סלעי לצרף למיכתבו את תמונתו, היה רואה בהמשך התהליך המבורך הנ"ל.

תגובת „מחזור החשיש"

ברצוננו להגיב על הכתבה „סוף מחזור החשיש" (במדינה, העולם הזה 2031).

מתוך הכתוב אפשר היה להבין, כאילו סיכסוכי המנהל עם תלמידיו קשורים ל־בעיית החשיש בבית־הספר. אולם רוב ה־מחזור, ובתוכם אנחנו, אינו מעשן חשיש, ובכל־זאת אינו מרוצה מהמנהל ומצוות המורים.

בכתבה נכתב שתלמידי מחזור נ"ו התחילו להביע את מחאתם על האופן שבו מנהל שמואל מיכאלי את המוסד, על־ידי

סירוב ללחוץ את ידו בטכס־הסיום. ובכן, בית־הספר הגימנסיה העברית לא נותר היום אלא רק השם הטוב שהיה לו בעבר. משום כך מוקדשים כל מאמצי ההנהלה וחברי־המורים לתראית מכחינה חיצונית את הטוב, ולכסות את הרע.

בית־הספר ירד כבר מזמן מגדולתו. למורים אין שאיפה כנה ללמוד, לעזור לטובים פחות להגיע לציונים טובים, אלא מטרתם העיקרית היא שממוצע ציוני־הבגרות יהיה גבוה, ואסור שיירשם בספרים שחלה ירידה ברמת הגימנסיה.

משבר־האמון שלנו עם המנהל היה ממושך, ותקצר היריעה מלפרט את המיקרים שגרמו לו. הוא התבטא בטכס־הסיום בצורה ספונאנית, כשרובנו לא לחץ את ידו. אי־נגנו מבינים את תגובת המורים, שבמקום שידרשו לפטר את המנהל, או לפחות ישוחחו איתו על דרכים לשיפור המצב — הם הביעו סולידאריות איתו והחליטו להראיה את תמונותיהם מתמונת־המחזור הכלית.

ההנהלה חושבת שבהוצאת תמונותיה ותמונות המורים היה משום עונש לתלמידי מחזור נ"ו. ההיפך הוא הנכון. מעשה זה רק הוכיח לנו שוב, שעדיף שנשכח את ההנהלה והמורים, ולא נראה אותם לידידינו בתמונת־המחזור של בית־הספר.

איננו חותמים בשמותינו, כיוון שעדיין לא קיבלנו את תוצאות בחינות־הבגרות.

תלמידי מחזור נ"ו,
הגימנסיה העברית, ירושלים

טעות ידועים צודקת

● שותף/ה לדיר יפה במרכז הולון + טל. 847421 —

„ידיעות אחרונות", 9.7.76

משה כנעני, רמת־גן

16.35 טיפוח של ילדה יפה־טיקנית המתגוררת בי־אריזונה
17.00 סוכו ציון והגיפוח

„חותם", ט' באב

ריפי צמח, נתניה

TIME

סיגריות "טיים" נמכרות יותר מכל יתר הסגריות גם יחד, ויש סיבה טובה לכך- סיגרית "טיים" באמת טובה

תמיד בתמונה

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ-40 שנה

כאשר הונף צלב־הקרס בנמל חיפה...

בן־הברית הדגול

ה דברים הבאים אינם נכתבים כדי להדהים. גם לא כדי להקניט, להרגיז, לקטרג או להטיף מוסר. אף לא כדי להשתעשע במדע בידיעני.

הם נכתבים כתרגיל של מחשבה. תרגיל של דימיון.

אם תרצו — תרגיל של חשבון־נפש.

הם נוגעים לשאלות החורגות בהרבה מתחום הפוליטיקה היומיומית, ההתנצחות האידיאולוגית.

הם נוגעים למהות המדינה.

לשם מה הקמנו אותה? מה היא בעינינו?

■ ■ ■

ל הרי המצב הדימיוני, המוצג כאן כבסיס לתרגיל:

השנה היא 1938. מדינת ישראל כבר קיימת, בערך במתכונתה הנוכחית, על בעיותיה הנוכחיות.

בגרמניה שולט הפיהרר, אדולף היטלר. אין הוא אנטישמי. אין לו דבר נגד היהודים. זעמו המטורף מופנה רק נגד הקומוניסטים, הצוענים והבונים־החופשיים. תורת־הגזע, שהיא יסוד מוסד למישטר, באה להוכיח כי העמים הסלאוויים הם תת־אדם, גזע נחות ללא־תקנה, שמיצוות היא להשמידם ולרשת את נחלתם, כדי לרכוש מרחב־מיחייה לבני הגזע הגרמני העליון.

העולם יודע כי בגרמניה מתרחשים דברים נוראים. סיפורי־זוועה על מרתפי־העינויים ומחנות־הריכוז של הגסטאפו הסתננו אל מחוץ לגבולות הרייך השלישי. קומוניסטים נרצחים בעינויים אשר האדם סולד אף להעלותם בדימיונו. הצוענים וחולי־תנפש מוצאים להורג בתאי־גאזים.

יהודי גרמניה פורחים במישטר ההיטלראי. רק מעטים מהם תופסים מישרות בכירות במישטר הנאצי. אחדים היגרו לישראל או לאמריקה. אולם בדרך־כלל מרוצה היהדות הגרמנית מן הסדר החדש. העסקים פורחים. אין שביתות, אין הסתה קומוניסטית, אין העלאת־שכר לעובדים. היהודים, הבולטים כל־כך בחיי־המיסחר, מתעשרים ותולכים. הם תורמים ביד נדיבה למגבית היהודית המאוחדת, וממלאים את תפקידם בהסתדרות הציונית העולמית.

משפחת־העמים הטילה חרם על הרייך הגזעני. חברי־הלאומים נקט נגדו סנקציות ואסר את המיסחר עימו. אך הדבר אינו מרתיע את שליטי הרייך. הם קשרו קשרים נסתרים אך עזים עם כמה וכמה ממדינות העולם.

הם מעוניינים במייוחד בידידותה של ישראל — — —

■ ■ ■

ה וויכוח הגדול בישראל פרץ כאשר נודע על ביקורו הקרוב של הרמן גרינג, שר־התעופה הגרמני, בישראל.

אירגוני השמאל הרימו קול־מחאה. בכנסת הוגשו כמו הצעות לסדר־היום. בעיתונות נתפרסמו כמה מאמרים נזעמים, פרי־עטם של פרופסורים ליברליים ואנשי־ציבור יוצאי־דופן.

אולם העיתונות האחראית נקטה קו שקול.

● **מעריב:** „...שוב נשמעת במדינה מקהלת יפי־הנפש, הצבועים והשמאלנים, המוכנים לחוש לעזרת כל קומוניסט נירדף וצועני מופקר, אך שגורל עמם ומולדתם אינו מעניין אותם כהוא־זה.

...מדינת־ישראל, המוקפת אויבים אכזריים הזוממים להשמידנו, אינה יכולה להשתעשע במישחקי־מוסר איסטניסיים. האינטרס הלאומי קודם לכל, והוא מצביע על הצורך החיוני להבטיח לעצמה אספקה סדירה של נשק מתוחכם, מן הסוג המצוי בשפע במחסניו של אדולף היטלר..."

● **ידיעות אחרונות:** „...אין צורך להעמיד פנים כאילו הברית ההולכת ומוקמת בין מדינת־היהודים והרייך הגרמני מבוססת על אינטרסים מעשיים בילבד. היא מושתתת, קודם כל, על בסיס מוצק של אידיאלים משותפים, גם אם דרכי־יישומם שונות פה ושם...

העם היהודי, שהוא עם נבחר, רוחש חבנה עמוקה לאידיאלים של המישטר הגרמני חצעיר והרענן, המגלה מחדש את ייחודו חגיזעי. ואולי, מי יודע, יש לנו מה ללמוד מן הסדר החדש שהונהג בארץ חטבטונים. עונש־מוות למחבלים, יד חזקה כלפי בוגדים ושמאלנים, ציפצוף על חבר־הלאומים העלוב והמרושע — אכן, נדמה שהיטלר נותן לנו שיעור שכדאי מאד לבחנו היטב, למרות יללת־התנים של התבוסנים וחקוסמופוליטיים..."

● **הארץ:** „...מצד אחד, אין אדם ליברלי יכול להשלים עם כמה וכמה מן הסממנים היותר מפוקפקים המציינים את הסדר החדש של הר היטלר ועוזריו. אולם מצד שני, האם צריכה הסתייגות זו לעמוד כמיכשול בדרך להתקרבות מפוכחת של שתי הממשלות?

אין אנו מייעצים, מצד אחד, למר אלון לעשות מחוות מרחיקות־לכת של ידידות כלפי האורח, הר גרינג, אך מצד שני אין גם צורך להפריד בכיוון ההפוך. יחס קורקטי, שקול ומאוזן..."

יגאל אלון נהג על־פי עצה זו. כאשר ירד הרמן גרינג, במדיו המפוארים מן המטוס, והצדיע לשר־החוץ הישראלי בבירכת „הייל היטלר!", תוך הרמת יד ימינו, הסתפק מר אלון בלחיצת־יד חמה ובכמה מישפטי־ברכה בשפה הגרמנית, שאותם למד על־פה מראש.

■ ■ ■

ה יחסים בין שתי המדינות השתפרו במהירות, ובאותה מהירות הצטננו היחסים בין ישראל ובין

האורח הדגול: השר הרמן גרינג

כמה מאוהדיה בעולם המערבי והמיזרחי, שהוסיפו להתייחס בסלידה למישטר הנאצי הגזעני.

שופרות־התעמולה הקומוניסטיים ניהלו מסע של חשמצות נגד ישראל, דיברו על „ציר ברלין—ירושלים" ועל „קנוניה בינלאומית". בתשובה להצעה־לסדר־היום של ח"כ גאולה כהן על „ההתקפות שלוחות־הרסן של העריצות הקומוניסטית הפושעת, על ברית־המגן היש־ראלית־גרמנית", אמר ראש־הממשלה בכנסת ש„אנו דוחים בתוקף ובזעם התערבות ממשלות זרות בשיקולים המדיניים של מדינת־ישראל הריבונית." מר רבין ציין, כי „למרבה הצער, נתפסו גם כמה מאנשי־הציבור במדינות־המערב למסע הסילופים והשקרים, שכל מטרתו להכפיש את שם מדינת־היהודים, ושריח חזק של אנטישמיות נודף ממנו."

בעיתוני־העולם התפרסמו, בתכיפות גוברת, ידיעות על היחסים בין שתי המדינות. נאמר בהן שקציני־צה"ל מתאמנים במיתקני הוורמאכט הגרמני בשיטות הבליץ־קריג, וכי קבוצה של קציני־אס.אס. מקבלת בישראל הדרכה בלוחמה בטרור.

במיוחד דובר על שיתוף־פעולה סמוי אך הדוק בין גרמניה וישראל, בפיתוח נשק מדעי מתוחכם ביותר.

לעומת שמועות אלה, שלא אושרו ולא הוכחשו על־ידי ממשלת ישראל, פורסם בהרחבה על אספקת שתי טרפדות, תוצרת „מספנות ישראל" בחיפה, לקריגסמארינה (חיל־הים) הגרמני. הידיעה עוררה התלהבות רבה. הפרשן הצבאי של שידורי ישראל, שנכח בטכס־ההפלגה של הספינות, דיווח כי „הלב היהודי פועם היום בגאווה. תעשיית־הנשק הצעירה שלנו נמצאה ראוייה לספק מתוצרתה לצבא המשוכלל והמפואר ב־יותר שידע העולם מעודו... אכן, כאשר עלה הדגל חמרהיב בעל הרקע האדום וצלב־הקרס, על תרני הס־פינות, לצלילי שיר „הורסט וסל" העליז והמלהיב, אמרנו לעצמנו: יום גדול הוא למדינת־היהודים. הלוואי שתיאודור הרצל עצמו, שהושיט בשעתו את ידו לקיסר הגרמני בשערי ירושלים, היה זוכה לראות במחזה הזה..."

■ ■ ■

ע נן קטן העיב על היחסים כאשר אירעה תקרית מצערת במינכן.

קבוצה של שיבעה שליחים ישראליים, שהיו פעילים בתנועת־הנוער הציונית בגרמניה, נעצרו בלילה על־ידי חולייה של אנשי אס.אס. והובלו למיפקדת הגסטאפו. במשך כמה ימים שררה בישראל דאגה עמוקה. בחדרי־חדרים הובע החשש כי השיבעה נעלמו לנצח, כפי שקרה לרבבות גרמנים אנטי־נאציים, שלא השאירו עיקבות.

קרובי־המישפחה של השליחים פרצו למישרד ראש־הממשלה, ותבעו פעולה מיידית לשיחרור יקיריהם. הם טענו כי שום אדם אינו יכול לצאת חי ושלם מכלא הגסטאפו, אחרי ימים ארוכים של עינויים. אולם מישרד־החוץ הוציא לעיתונים הנחייה סודית בבקשה להפחית מערך התקרית.

„אל נשכח," נאמר בהנחייה זו, „כי דאגתנו חראשונה צריכה להיות נתונה למאות־אלפי יהודי גרמניים. כל פעולה נחפזת ובלתי־שקולה של מדינת־ישראל עלולה להביך את היהדות הגרמנית היקרה לכולנו, ואף להטיל צל על יחסיה המצויינים עם השילטונות הגרמניים."

ואכן, אחרי פעולה שקטה שוחררו השיבעה. הם הוטסו מייד לנופש בשווייץ. נאסר עליהם לבוא במגע עם ישראלים, להצטלם, או לגלות דבר ואפילו דבר על מה שקרה להם בתקופת מעצרם.

יש לציין כי שילטונות הרייך יצאו מגידרם כדי לטשטש את רישמי התקרית. כמחווה מיוחדת ביקרה בארץ מישלחת גדולה של מדריכי ההיטלר־יוגנד, תנועת־הנוער הנאצית. הם ביקרו בקיבוצים, והביעו בפה מלא התפעלות מן ההתיישבות העובדת.

„אנו עומדים נפעמים ומשתאים מול מעשי־ידיכם," אמר ראש־המישלחת, קצין אס.אס. בדרגת אובר־שטורמבאן־פירר (סגן־אלוף) בשם ארנסט רייכמן. „אתם הגשמתם, בגבול שלכם, את החלום הגרמני הנושן של וור־דורף (כפר־מגן). בניגוד לקולחוזים האנטי־אנושיים של החלאה הסלאבית, הוכחתם בקיבוציכם כי אפשר לבנות חברה שיתופית בריאה, המבוססת על טוהר הגזע וגאווה לאומית. עם שובנו הביתה, נדווח לפיהרר עצמו על מיפעלכם הנהדר."

בדיברי־תשובתו ציין מר שימעון פרס כי „ישראל לא תקבל שום תכתיב זר בבחירת ידידיה. מול פני האוייב הזומם לכלותנו, ובעלי־בריתו הבולשביקיים, יש ערך חיוני ליחסינו הטובים עם המדינה הגרמנית המשגשת ומערכת־הביטחון שלה. אנו מודים לגרמניה על עזרתה הרבה למאמץ הביטחוני והכלכלי שלנו, שחלק ניכר ממנו עדיין אינו ניתן לפירסום. אומה הנאבקת על קיומה אינה יכולה לעסוק בפילפול אידיאולוגי."

■ ■ ■

ע ד כאן התרגיל. את מוסר־ההשכל כדאי להשאיר לקורא עצמו.

בוודאי יימצאו רבים שיטענו כי לאור המצב שתואר בראש הסיפור, היתה התנהגות מסויימת זו של הממשלה לגיטימית בהחלט. אם היטלר לא פגע ביהודים, ולא עסק באנטי־שמיות, לא היה למדינת־ישראל כל צורך להתערב בעניניה של גרמניה, להטיף לה מוסר ולוותר עם עיסקות שיכלו להביא תועלת עצומה לביטחון ישראל.

מי שדוגל ברייעה זו, חייב להסיק ממנה את המסקנה הכנה. אל לו, מעתה והלאה, לבוא בטענות אל אומות העולם, שישבו בחיבוק ידיים כאשר השתולל הרצח בראכאן, וכאשר היתמר העשן מארובות אושוויץ. אל לו להתמוגג בזעם בדברו על „העולם שעמד מנגד" ועל „קשר־השתיקה של האנושות התרבותית נוכח השואה."

אותה אנושות היתה מורכבת ממדינות, שכל אחת מהן עשתה את החשבון המפוכח שלה. והרבה־הרבה אנשים טובים ניחמו את עצמם בכך ש„השמועות על מעשי־הנאצים בוודאי מוגזמות." ש„השד אינו גורא כל־כך," ש„היהודים רגילים לזה, כמו הכושים."

זה קרה בעבר. עכשיו יש הווה. מדינת־ישראל קיימת במציאות, ולא רק בדימיון. ובדרום־אפריקה קיימת מדינה שאין שום הבדל מהותי — רעיוני ומעשי כאחד — בינה לבין הרייך השלישי.

יותר מזה: ראשיה הנוכחיים של דרום־אפריקה היו, בימים ההם, מעריצים גלויים של אדולף היטלר ובעלי־בריתו בפועל, ובשל כך נעצרו והוחזקו במאסר בימי מילחמת־העולם הגורלית.

הנה כי כן, זוהי השאלה:

איך צריכה ישראל להתנהג כלפי מדינה זו?

ומעבר לזה: מהי דמות מדינתנו? מה היא בעינינו? לשם מה הקמנו אותה?

National

היוצאים מן הכלל של נשיונל.

כלל ידוע הוא כי בכל כלל יש יוצאים מן הכלל, ולכן מציגה חברת נשיונל 3 מערכות סטריאו יוצאות מן הכלל.

כלל נוסף הוא, כי מערכת הסטריאו אינה רק נשמעת, היא גם נראית ולכן הושם הדגש במערכות אלה על עיצוב מרשים היוצר גם אוירה יוצאת מן הכלל.

כל אחת משלוש מערכות הסטריאו, משלבת בתוכה את כל הפריטים המוסיקליים האפשריים: רדיו, פטיפון ורשם קול קסטות.

המסקנה: לו היית רוכש כל אחד מהם בנפרד היה מזדרם יקר הרבה יותר.

התוצאה: חוויה שטרם התנסית בה.

1 SG–2070 מרכז מוסיקלי רב־גוני לבית. מגבר רב־עוצמה (108W(PMPO. מכוון AM/SW/FM/FM STEREO בעל רגישות קליטה גבוהה ביותר. פטיפון משובח בעל דיסקית תקליטים גדולה (30 ס"מ). רשם קול קסטות סטריאופוני מעולה ושני רמקולים גדולים (2 WAY).

2 SG–1070 מרכז מוסיקלי ביתי המעוצב להפליא. מגבר רב־עוצמה (72W(PMPO. צליל של 4 ערוצים בשיטת "מטריקס". מכוון AM/SW/FM/FM STEREO. רשם קול סטריאופוני משובח, פטיפון ושני רמקולים גדולים (2 WAY).

3 SG–1020 מרכז מוסיקלי מושלם לבית. מגבר (30W(PMPO. מכוון בעל רגישות קליטה גבוהה ביותר AM/SW/FM/FM STEREO פטיפון משובח, רשם קול קסטות סטריאופוני ושני רמקולים גדולים.

להשיג בחנויות המשמל המובחרות.

מרכז התצוגה אבן גבירול 18, תל־אביב.

National
צעד קדימה אל המחר

National, Panasonic and Technics are brandnames of Matsushita Electric.

פרסום קרמון

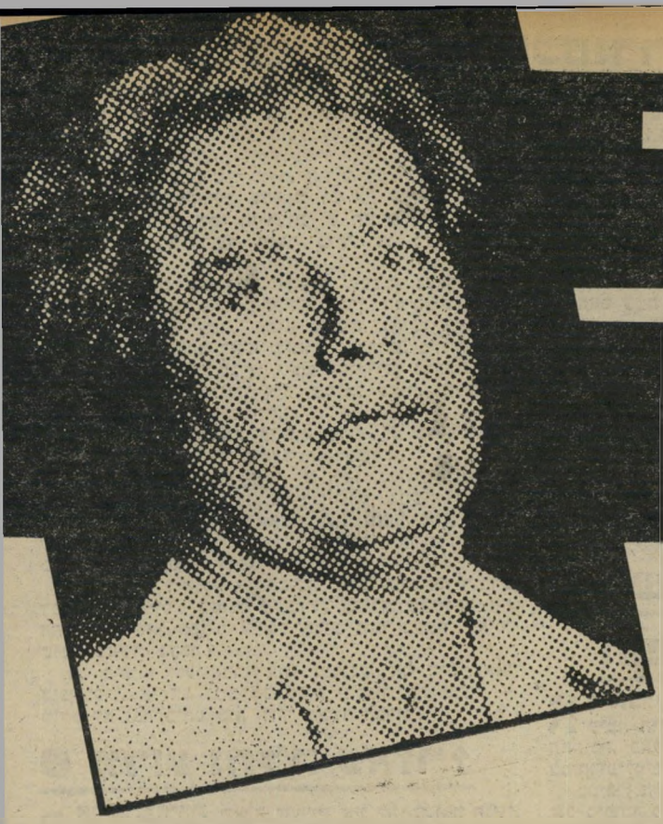

ג'יימס בונד באלכסנדריה

האם בגד האדם השלישי?

כתבה שלישית

ב**מדינת־חוק** דמוקרטית, כל אדם הוא חף־מפשע כל עוד לא הורשע בדין.

יש לזכור זאת בימים אלה, כאשר מתנהל נגד אברי („האדם השלישי") זיידנוורג מסע־אישום, כאילו היה בוגד שהסגיר את הרשת במצריים.

זהו חשד — אך לא יותר מזה. אברי מעולם לא הועמד למישפט על כך. גם לא אחרי שהגיעו נידוני־קאהיר לישראל. באותו זמן ישב אברי בכלא רמלה (על עבירות אחרות). אפשר היה לחוקרו מחדש, לערוך לו עימות עם משוחררי־מצריים, להגיש נגדו אישום חדש. הדבר לא נעשה. למי שהיה אז שר־הביטחון — משה דיין — בוודאי היו סיבות טובות לכך. מאז לא נודעו שום פרטים חדשים, ששינו את המצב.

על כל פנים, ברגע זה אין כל הצדקה להכתרתו של אברי זיידנוורג בתואר בוגד. לא פורמלית, וגם לא מוסרית. קיימים נגדו חשדות חזקים, ושורה ארוכה של שאלות ותמיהות, הנובעות מגירסתו־שלו. אך גם הגירסה הנגדית — זו של איסר הראל ושל נידוני־קאהיר — מעוררת שאלות, תמיהות וספקות. כמה מן ההסברים שמספק אברי לפרצות הבולטות שבתיאורו, דחוקים מאד. אך הוא הדין לגבי ההסברים שמספקים נידוני־קאהיר ו/או איסר הראל לפרצות הבולטות בגירסתם־שלהם, המרשיעה את אברי.

אימנם נכון שאברי „הזמין" את ההתקפה על עצמו, כאשר חידש עתה את הפרשה ופירסם את סיפרו, המכיל האשמות חמורות נגד איסר הראל, בנימין ג'יבלי, משה דיין ונידוני־קאהיר. אך מכאן עד להרשעתו שלא־בפניו, בלי מישפט ובלי חקירה רצינית, כשכל כתבלב נבער־מדעת מוסיף מנה משלו — הדרך רחוקה מאד.

העובדה המוזרה ביותר, ברגע זה, היא שאף אחד מן הצדדים לא הגיש מישפט על הוצאת־לשון־הרע נגד רעהו. איסר מאשים את אברי בבגידה. אברי מאשים את איסר בשורה ארוכה של האשמות חמורות. כולם מאשימים את ג'יבלי בזיוף ובהדחה לעדות־שקר. אברי מאשים את דיין כשותף לפשע. נידוני־קאהיר מאשימים את אברי במסירת הרשת. אברי מאשים את שמואל עאזר המנוח בהסגרתו לבולשת המצרית. אברהם דר מאשים את אברי, ואברי מאשים את אברהם דר.

כל אחד מאלה (וקרוביו של עאזר המנוח) יכולים להגיש מישפט — נגד המשמיץ, נגד המו"לים של הספרים, נגד העיתונים המפרסמים, נגד הטלוויזיה. איש מהם לא עשה זאת, אף שיכול היה להתעשר. אולי.

לדידי, מחזקת עובדה זו את הצורך בעריכת חקירה מקיפה, ממלכתית וגלוייה — לא כדי להפליל מישהו, בשעה מאוחרת זו, אלא כדי להגיע אחת ולתמיד לחקר הפרשה, המתעוררת שוב ושוב לחיים חדשים, ומטרידה את מנוחת המדינה עד־אין־סוף.

● האיש שחזר מקאהיר

ב**ינתיים,** בים ההאשמות ההדדיות והגירסות הסותרות, מזדקרות כמה עובדות שהצדדים נאחזים בהן כדי לבסס את חשדותיהם.

ניקח, למשל, את פרשת עאזר — שהיא, אולי, החלק המכוער ביותר של הוויכוח כולו.

שמואל („סמי") עאזר היה אחד מארבעת חברי הרשת באלכסנדריה, שביצעה את העסק־הביש. הוא הצטרף לפעולה רק במאוחר, אחרי חמשת כבדים. בעוד ששלושת חבריו (פיליפ נתנזון, ויקטור לוי, רוברט דסה) התייצבו מייד לפקודת „פאול פראנק", שנשלח מישראל כדי לפקד עליהם, התלבט עאזר ונכנע רק כעבור ימים. הוא

מאת

אורי אבנרי

לא השתתף בפעולה הראשונה (הנחת הפצצה בדואר אלכסנדריה), אך ביצע את הנחת הפצצה בסיפרייה האמריקאית באלכסנדריה, ואת הנחת הפצצות בתחנת־הרכבת ובבית־הקולנוע בקאהיר.

מקאהיר חזר לבדו. רוברט דסה, שביצע שם את הפעולה עימו, חזר מאוחר יותר. נעצר בהגיעו לביתו באלכסנדריה, אחרי שעקבו אחריו מתחנת־הרכבת בקאהיר. פירוש הדבר: מישהו שידע את מועד בואו, מסר על כך לשילטונות־הביטחון המצריים.

מי? נידוני־קאהיר אומרים: אברי. אברי אומר: עאזר. אגב, בסיפרו אומר אברי בסעות כי דסה נעצר ברידתו מן הרכבת באלכסנדריה — מבלי לדעת כי דסה איחר לרכבת והגיע באוטובוס.

מכאן והלאה מתחיל סיפור נוסח ראשומון.

ראשוני הרשת נעצרו ב־23 ביולי. עאזר נעצר ב־31 ביולי. אברי ברח ממצריים ב־7 באוגוסט.

בשמונת הימים — בין ה־23 וה־31 ביולי — נפגשו אברי ועאזר כמה פעמים. מה אירע ביניהם?

לדיברי אברי, הוא רצה לברוח יחד עם עאזר במכונית אל הגבול הלובי. זה היה נתיב־הבריחה שנקבע מראש עם אמ"ן. עאזר הסכים, אך התחרט, בתירוץ שאינו יכול לנטוש את אמו. לאחר־מכן קבע עאזר פגישה עם אברי. אברי הקדים לבוא, ואז גילה שהכינו לו מלכודת. עאזר היה הפיתיון, ואנשי־ביטחון מצריים המתינו לאברי במקום כדי לעצרו.

אברי נמלט מן המלכודת. מכיוון שעאזר לא ידע כי „רוברט" (שם־הצופן של אברי ברשת) הוא פאול פראנק (זהותו של אברי כלפי המצרים), נמלט ממעצר והצליח לברוח.

גירסתו של עאזר, כפי שסופרה לחבריו בכלא בעת

נסיון ההתאבדות

של נורמל ויק־טורין נינו, כפי שתואר בסיפור הדימיוני־כביכול „פרשת אלכסים" (**העולם הזה** 1386) לפני 12 שנה. נינו ניצלה רגע, כשהיתה לבדה בחדר במטה־המישטרה, וכשהשומר שלה ניגש לת היא זינקה אל חלון החדר, בקומה השניה, וקפצה למטה כדי להתאבד. היא נפצעה במקומות שונים בגופה. אחת השאלות הגדולות של הפרשה היא: איך עלתה המישטרה המצרית על עקבותיה של נינו, למרות שלא היה לה שום קשר ישיר עם העסק־ביש, ולא עם התא באלכסנדריה, שביצע את פעולות העסק? נדוני־קאהיר מאשימים את אברי זיידנוורג, ואילו הוא מאשים את עזאר.

(המשך מעמוד 15)

המישפט, היתה הסוכה. אברי הבטיח להבריח אותו ממצריים, אך ביטל את התוכנית ברגע האחרון. כך הופקר עאזר לגורלו, עד שנעצר. לדעת נידוני־קאהיר, אברי הסגיר את הרשת כולה, הודיע למצרים על מועד שובו של דסה מקאהיר, והסגיר גם את עאזר.

הצרה היא, שבשתי הגירסות יש חורים בולטים. למשל: מדוע לא נעצר עוזר מייד, או כעבור יומיים?

לפי תיאורם של נידוני־קאהיר עצמם, נעצר עאזר רק כאשר הגיעה אליו החקירה בדרך הטיבעית. אחרי ימים של חקירה קשה, מלווה במכות, נאלצו העצורים לגלות כי היתה להם דירה מחתרתית ברחוב בית־החולים באלכסנדריה. כאשר הגיעו לשם החוקרים, נסתבר להם כי הדירה נשכרה על־ידי אחד שמואל עאזר. כך הגיעו החוקרים אל עאזר ועצרוהו.

אם הסגיר אברי את הרשת, מדוע לא נעצר עאזר עוד קודם־לכן, כמו רוברט דסה, למשל?

אפשר לטעון: החוקרים לא רצו לגלות לעצורים (ולמודיעין הישראלי) שהיה להם סוכן ברשת, ושסוכן זה הוא אברי. לכן לא עצרו את עאזר אלא אחרי שהחקירה הגיעה אליו בדרך טיבעית. מה־גם שאברי פקח עין על עאזר, ודאג שלא יברח.

הסבר סביר? אולי. אך אם־כן, מדוע עצרו את רוברט דסה ב־25 ביולי, בשובו מקאהיר, בצורה שהעלתה את החשד שמישהו הסגיר אותו? מדוע נהגו בעאזר באופן שונה מאשר בדסה?

גם סיפורו של אברי אינו משכנע. אם היה עאזר סוכן־כפול, או אם נשבר בחקירה והסגיר את אברי — מדוע לא זכה ביחס טוב יותר מאשר חבריו?

● מדוע נחלה עאזר?

כן מתעוררת שאלה שעדיין אין לה תשובה הגיונית. מדוע תלו המצרים דווקא את עאזר? הוא ביצע פחות פעולות מנתנזון ולוי, שנידונו למאסר־עולם. הוא לא היה ראש־הרשת, ולא ראש התא באלכסנדריה. אם סייע לחוקרים, כדיברי אברי, היו עוד פחות סיבות להוציא דווקא אותו להורג.

אם היה אברי סוכן־כפול, וביקש לגולל אשמה זו על מישהו אחר, היה זה הגיוני שידביק אותה דווקא לעאזר המת, שלקח את סודותיו עימו, ולא לנידוני־קאהיר שנותרו בחיים, שיכלו לגלות את האמת בבואם לישראל. אך זוהי השערה גרידא, ואין לה הוכחה של ממש.

סיפור תמוה אחר נוגע למשדר הקטן של הרשת. בידי הרשת היו שני משדרים, שהוחזקו בדירת־המחתרת ברחוב בית־החולים. היו אלה — על פי התיאורים של פורסמו — משדרים קטנים מייוחדים, שבהם השתמשו אז מוסדות־הביון הישראליים.

כאשר התמוטטה הרשת, נמצא אחד משני המשדרים בידי ויקטור לוי. אחרי מעצרו, הצליח אחיו של ויקטור לזרוק אותו לים.

כאשר ביקר אברי, לדבריו, בדירת־המחתרת לאחר־מכן, מצא שם רק מקלט אחד. הוא לקח אותו עימו. מכאן מתחיל הסיפור המוזר.

במשך 15 הימים שבהם נשאר אברי על אדמת מצריים, אחרי נפילת הרשת, הוא החזיק את המשדר אצלו. הוא לא עשה את אשר היה עושה, בוודאי, כל מרגל אחר במצב זה: להשמיד מייד את כל החומר המרשיע שברשותו, לקראת אפשרות של מעצרו בכל רגע.

מדוע? מסביר אברי עצמו: הוא רצה שתישאר לו האפשרות להתקשר עם יחידתו בארץ, כדי לקבל הוראות על בריחתו או על חילוץ העצירים.

האם עשה זאת? מאחר שראשי אמ"ן לא גילו מעולם את האמת על הפרשה, ומתעטפים גם כעת בשתיקה עמוקה, אין לדעת זאת. זוהי, בוודאי, נקודה מעניינת לחקירה.

על כל פנים, ערב בריחתו ממצריים היה בוודאי גם המרגל האמין ביותר משמיד את המקלט. לשם מה להחזיק בו? הרי אמ"ן עצמו בוודאי לא היה זקוק למשדר זה. מי יסתכן בגילוי המשדר בעת הביקורת בגמל־התעופה? והרי אברי לא יכול היה להיות בטוח ששמו אינו מופיע ברשימה השחורה בגמל, ושלא ייעצר ברגע שיגיע אל ביקורת הדרכונים! הוא עצמו מספר, בסיפרו, ששיקשק מרוב פחד באותו רגע.

● משדר במעיל הפרווה

אך אברי לא השמיד את המשדר. הוא לקח אותו עימו. הוא עבר את ביקורת המכס והדרכונים בגמל־התעופה, כאשר ברשותו המשדר וקופסת־גפרורים מלאה במיקרופילמים של מערכת המכ"ם והראקטות של מצריים.

בסיפרו הוא מספר איך עשה זאת, על־פי מיטב הסיגנון של סיפורי ג'יימס בונד. הוא נילווה אל גברת מכובדת, התנדב כג'נטלמן לשאת את תיקה ואת מעיל־הפרווה שלה, הסתיר בהם את המקלט והמיקרופילמים, מסר לה אותם ברגעים הקריטיים בגמל־התעופה, וכך הגניב את הכל החוצה.

לאיסר הראל יש, כמובן, גירסה שונה לגמרי, המספקת הסבר שונה לחלוטין. לדבריו, היו שירותי־הביטחון המצריים מעוניינים שאמ"ן יוסיף להשתמש במשדר הקטן, שאת שידוריו יכלו עתה לקלוט. לשם כך הניחו לאברי להבריח את המקלט החוצה. ואילו את המיקרופיל־מים הניחו לו להבריח החוצה כדי לשמור על אמינותו של אברי בעיני קהיליית־המודיעין הישראלית, ואף להגביר את תהילתו, למרות נפילת הרשת — מתוך תיקווה שאברי יוכל להוסיף לשרת אותם גם הלאה.

האם זה ייתכן? בהחלט כן. האם זה בטוח? לגמרי לא.

אחד הגימוקים העיקריים שבידי הראל, לביסוס חשדו־תיו נגד אברי, נוגע לזהות בתי־הקולנוע שהובערו בפעו־לה האחרונה.

באלכסנדריה נעצר פיליפ נתנזון כאשר התפוצצה פצצת־התבערה בכיסו, בכניסה לקולנוע ריו. עצר אותו א"ש־ביטחון בבגדים אזרחיים, ששמר שם. נתנזון משוכנע כי האיש המתין לו, ושאברי מסר על הפעולה מראש. אך אם כן, מדוע חיכה הבלש עד שתתלקח הפצצה? מדוע לא עצר אותו מייד עם התקרבו לקולנוע?

ייתכן, כמובן, שהבלש המתין במקום במיסגרת מיבצע שיגרתי לאבטחת מקומות־הציבור במצריים, ערב יום־המהפכה, אחרי סידרת מעשי החבלה וההצתה שמבצעיהם עדיין לא נתגלו אז.

● סליחה, טעות בקולנוע

אך החלק המוזר של הסיפור נוגע לקולנוע שלא הוטמנה בו פצצה כלל: קולנוע מטרו באלכסנדריה. הוא נועד לפיצוץ, אולם כשרצו אנשי הרשת לקנות שם כרטיסים, נוכחו לדעת שכל הכרטיסים כבר נמכרו. לכן העתיקו את היעד וקנו כרטיסים לקולנוע סמוך, אמיר. גם שם לא הונחה הפצצה, כי ויקטור לוי, שהיה צריך להניחה, ראה כיצד מתלקח נתנזון בפתח קולנוע ריו, ולא ביצע את הפעולה השנייה.

מדוע זה חשוב? במישפט הופיע שוטר, ומסר בעדותו כי הוא הוצב על המישמר בקולנוע מטרו.

טוען איסר הראל: אברי, שהיה באותו יום בקאהיר, ידע שעומדים לפוצץ את מטרו, ולא ידע שהעתיקו ברגע האחרון את היעד לאמיר. לכן המתינו המצרים במטרו.

אולי. אך אם זה היה כך, מדוע טרחה התביעה במישפט להעלות את הנקודה הזאת? הרי על־ידי גילוי פרט זה — שהשוטר המתין במטרו — גילו שהיה להם סוכן ברשת!

התמיהה נשארת בעינה.

הוא הדין לגבי מעצר אנשי התא הקאהירי.

יחידה 131 של אמ"ן הטילה על אברי לפקד על התא באלכסנדריה, אך לא על התא בקאהיר. לכן בוצעו כל הפעולות — גם אותן שבוצעו בקאהיר — באמצעות ארבעת חברי התא האלכסנדרי.

בכל זאת נגרף למפולת גם התא הקאהירי — וגם מאכס בנט, שכלל לא היה קשור ברשת זו, אלא פעל כסוכן בודד. הוא היה קשור למרסל ניניו, שהיתה מקשרת שלו. אולם חברי תא זה נעצרו בהמשך החקירה — בנט, ד"ר משה מרזוק, שהיה ראש התא בקאהיר, והאחרים. ויקטורין־מרסל ניניו נעצרה במעון־נופש בחוף הים התיכון ב־8 באוגוסט, יום אחרי בריחתו של אברי.

נידוני־קאהיר מספרים, כי אברי רצה להכיר את מרזוק ואת ניניו, וכי הם מסרו לו את הכתובות וזמיספרי־הטלפון שלהם. ניניו לא פגשה באברי מעולם. לפי גירסת אנשי־הרשת מסר אברי את הכתובות לשירותי־הביטחון המצריים, וכך נפל גם התא הזה. (ככל שיזדוע לי, לא טען איש שאברי הכיר את בנט וידע על קיומו.)

לדיברי הראל הפר אברי את ההוראות שקיבל, כאשר ניסה להתקשר עם אנשי קאהיר.

אברי עצמו טען בשעתו, כי מרזוק ידע על הפעולה

(המשך בעמוד 32)

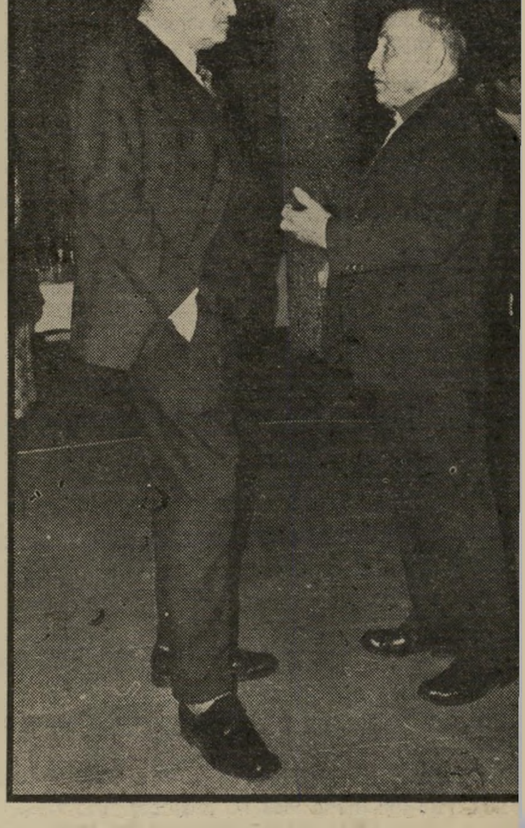

היריבים: איסר הראל ובנימין ג'יבלי, בתקופת העסק־ביש וכיום

עם קינלי כיף להיות צמא..!

משקה חרש בטעם וניחוח
של תפוזים טריים.
בבקבוק רגיל ומשפחתי.
מוצר של
חברת קוקה־קולה.

מיוצר בישראל ע"י החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ. יצרן פוסטר של קוקה־קולה.

סיסמת צעירי המיפלגה הליברלית:
„עם הפנים לבחורות!"

■ איך נודע למנכ"ל מישרד־החוץ הפרופסור **שרמה אבינרי**, על התקפת הפדאיון באיסטנבול על נוסעי מטוס אל על? אבינרי נכח במסיבת־פרידה לשגרירת אוסטריה, **יוהנה נמטור**, שנערכה ב־ביתה המפואר בהרצליה־פיתוח. נכחו גם אישים רבים אחרים, ביניהם שר־הביטחון **שימעון פרס** ושר־המישפטים **חיים צדוק**, שעזבו את המסיבה לפני סיומה. לקראת הסוף נקרא לטלפון נציג סוכנות הידיעות הגרמנית, **גידעון כרמלי**, ועורכי הסוכנות בגרמניה ביקשו ממנו להשיג מידע על ההתקפה. ברלי סיפר על כך לשאר באי־המסיבה, וכך נודע להם שקרה משהו. כעבור כמה דקות נקרא גם אבינרי לטלפון. המכשיר מחובר בחדר־המיטות של השגרירה וכך, תוך זמן קצר הצטופפו כמה וכמה אורחים בלתי־קרואים בחדריה הפרטיים של השגרירה, כשהם מבקשים לספק את סקרנותם.

■ כמה ימים לפני כן ישב אבינרי במיזנון בניין העיתונאים, בית סוקולוב, יחד עם יושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית, ח"כ **יוסף אלמוגי**. אל השניים ניגש צלם העיתונות **יוסי רוט**, ואמר לאלמוגי: „לא נעים לי להגיד לך, אבל **יצחק רבין** נבחר כראש־הממשלה, לאחר שישב בדיוק על כיסא זה." אלמוגי קם בבהלה מהמושב, אולם מייד נרגע וחזר לשבת, כשהוא מחייך לעבר רוט: „נו, אם ראש־הממשלה ישב כאן, זה כבוד גדול בשבילי לשבת גם כן."

■ מרבית שרי־הממשלה שוהים עתה בחופשה בכל רחבי הארץ. כל השרים נמצאים במלונות־פאר, מילבד שר־הבריאות **יוקטור שם־טוב**, ששכר לו ולרעייתו **גרטה** דירה בת שני חדרים בצפת, ללא טלוויזיה וללא טלפון. מדי בוקר צועד שם־טוב מרחק הגון מהדירה עד לטלפון הציבורי הקרוב ביותר, ומטלפן לליישכתו בירושלים כדי לשמוע אם יש הודעות דחופות עבורו.

■ ראש־עיריית תל־אביב, **שרמה** („צ'יצ'") **דהט**, סיפר לכל מי שהתעניין, כי הוא נוסע להופשה לחוץ־לארץ. אולם האמת היא שצ'יצ' בילה את חופשתו במלון הילטון הירושלמי. כאשר טילפן צ'יצ' להזמין לעצמו חדר במלון, אמר למנהל־המכירות, **יעקוב אבנרי**: „החלטתי לעבור את הגדר הטובה, מתל־אביב לירושלים." אבנרי מספר כי צ'יצ' היה אורח למופת, לא הטריד מדי את עובדי המלון, והשאיר להם טיפים נכבדים כאשר עזב אותו.

■ ערב צאתו של שר־החקלאות **אהרון איזן** לביקור בארצות־הברית, שלח שגריר ארצות־הברית בישראל, **מקורם טון**, מיברק־אזהרה למישרד־החקלאות האמריקאי. השגריר סיפר במיברק, כי נפגש פעם עם איזן, והלה אינו יודע מילה אנגלית, דבר שהפך את השיחה עימו לבלתי־אפשרית. טון הציע למישרד־החקלאות האמריקאי להכין שני מתורגמנים מיוברית לאנגלית, האחד עבור איזן והאחר עבור רעייתו של איזן, שנלוותה אליו בנסיעה זו.

■ מיקרה בלתי־נעים אירע לשר־השיכון **אברהם עופר**, בעת שהופיע בתוכנית־הרדיו בירה ומצב־רוח. אחרי שה־מראיין, **יעקוב** („יענקל'ה") **אגמון**, סיים את הראיון עימו, ניתנה לקהל האפשרות לשאול את השר שאלות. אחד האנשים בקהל שאל את עופר: „במה בדיוק הסתבך הבן שלך?" עופר לא התבלבל, השיב מייד: „זה שום דבר, אין בעיות מיוחדות," וסירב להרחיב את הדיבור על כך.

■ בתוכנית־רדיו אחרת הישווה מנכ"ל משרד האוצר ל־שעבר, הד"ר **יעקב ארנון**, את כלכלת ישראל לאולימפיאדה. אמר ארנון: „ראינו בטלוויזיה איך קופצים לגובה 2.20 מ'. רק אם מצליחים לעבור, מעלים את הגובה בעוד 2 סנטימטרים, ל־2.22 מ'. את ה־2.22 מ' צריך להשוות לגירעון של מיליארד דולר במאזן־התשלומים של המדינה. אם רוצים להשוות את כל הגירעון של ישראל לקפיצה־לגובה, צריך לחשוב כאילו קופצים 6 מטרים, ואת זאת אי־אפשר לעשות."

■ תקלה אירעה **לדורון**, בנו של ח"כ הליכוד **פסח גריפר**, ולידידו **חיים פרי־זוק**, שניהם מראשי צעירי המיפלגה הליברלית בליכוד. לקראת כינוס צעירי הליברלים הזמינו השניים תווויות, שעליהן צריך היה להיות כתוב: „כנס צעירי המיפלגה הליברלית — עם הפנים לבחירות." אולם הבחור־הזעצער טעה, ועל ה־תוויות הודפס: „צעירי המיפלגה הליברלית — עם הפנים לבחורות."

■ בעיקבות החלפתו של **אהוד** („אודי") **גרא**, עוזר שר־התחבורה **גד יעקובי**, בצעיר החיפאי **יונה יהב**, גילה יעקובי להפתעתו שיש לו עוזר אישי נוסף. כשהגיע יעקובי למלון לרום באילת, שם בילה את חופשתו, סיפרו לו על צעיר בלתי־מוכר, שהציג עצמו כעוזרו וזכה בשירותים רבים חינם־אין־כסף.

■ האלוף (מיל.) **אריק שרון** כועס על מסע־הפירסומת סביב „הגדר הטובה" שעל גבול ישראל—לבנון. סיפר ה־שבוע אריק: „כאשר שמעתי שהודיע כי ליד הגדר הטובה מוגשת עזרה רפואית לערביי לבנון גם בלילות, עברתי ב־שלושה וישובי גבול־הצפון וראיתי שם אי־אפשר לקבל עזרה רפואית בלילה."

■ השר בלי תיק **גדעון האוזנר** בא בשבוע שעבר לאמפיתיאטרון הרומי העתיק בקיסריה, כדי להאזין לקונצרט של גנן־הסכסופון הנודע **סטאן גץ**. הוא ישב בשורה הראשונה באמצע. מבלי לבדוק כלל אם אלה הם המושבים המסומנים בכרטיס־ההזמנה שקיבל. לא עברו מיספר דקות ואחד מבני הקיבוץ הסמוך, שדות־ים, אשר שימש כסדרן באמפיתיאטרון, הקים את האיזנר והושיב אותו

אריאלה שמיר

(משמאל) היא פסלת ישראלית המתגוררת בניו־יורק, שם היא מפסלת בשיש, כשהמוטיב העיקרי בכל פסליה הוא דמויות עוב־רים. בביקור־מולדת שערכה לאחרונה בארץ פגשה אריאלה פסל ישראלי המתגורר ויוצר בפאריס, גילתה להפתעתה כי שם־מישפחתו זהה לשלה: עודד שמיר. תוך כדי שיחה עימו הסתבר כי עודד המזוקן, שאינו קרוב מישפחה של אריאלה, מפסל גם הוא פסלים בשיש וכי המוטיב העיקרי בפסליו שלו הוא... עוברים.

אריק ואן־אסל

בעל הגלריה היפואית המקסימה 13 וחצי, שבר את רגלו כאשר עסק בעבודות־בנייה בקומה השנייה של הגלריה, שבה הוא מתגורר יחד עם שותפו, כלכל בכיר של אל־על אברהם אייזנברג. אולם אריק סירב להיות רתוק למיטתו, והמשיך לקבל את פני אורחי הגלריה כשרגלו נתונה בגבס וחוא מדדה על קביים.

אורה סטוקליצקי

הציירת הצעירה מכפר־סירקין, החליטה לשלב שלוש שמחות במכה אחת. היא פתחה תערוכת־ציור מ־שלה בגלריה 13 וחצי ביפו, וערכה מסיבה לכבוד יום־הולדתה ויום־החולדת של כפר־סירקין, שחגג את יובלו בשבוע שעבר.

אנשים

במקומות הרשומים שלו, הרחק מן השורה הראשונה.

■ לאחר שהוסקה תוכנית הרדין של המשורר **דויד אבידן**, בוא נסה לעניין אותך, החליט אבידן להמשיך את התוכנית באופן פרטי. הוא מציע לציבור הרחב להתקשר לביתו טלפונית, ולנסות לעניין אותו, תמורת דמי־מינוי חודשיים שישלם לו המטלפן ואשר־יחושבו לפי אורך השיחה.

בעוצמה של שלושה כוחות־סוס, שרעשיו מפריעים למנוחת כל שכניו. את בר־שביט מייצג בתביעה אחד מעורכי־הדין הוותיקים, המפורסמים והיקרנים ביותר במדינה, **אהרון פוקונסקי**. מכריו של בר־שביט אינם חדלים מלחקרו: „איך אתה יכול להרשות לעצמך לשכור עורך־דין כל־כך יקרן?" פולונסקי מתגורר בדירה אחת מעליו, סובל גם הוא מרעש המזגן הגדול, ותרם את שירותיו המישפטיים כדי להילחם בשכן הטרדן.

קלאודיה קרדינאלה

כוכבת הקולנוע האיטלקיה בת ה־37, ביל־תה חופשה בתוניס, בחברת ידידה החדש, מפיק הסרטים פסקואלה סקיטיירי. קלאודיה, שהיא אם לילד בן עשר, הוכיחה כי למרות שנותיה, יש לה עדיין מה להציג. עירומה למחצה היא השתופה באחד החופים. כאשר הופיעו צלמי העיתונות במקום היא נמלטה מפניהם אל המים, שם אספה אותה סירה של ידיד.

■ חוקרי מס־ההכנסה הוסיפו בדיחה מוצלחת לאוסף הבדיחות של השחקן **גדעון זינגר**, המופיע עתה במיסגרת תיאטרון בימות **בהצגה** אנשים חשובים מאד. לפני שבוע נעצר זינגר כחשוד בהעלמת הכנסות ואי־תשלום מס בארץ על הכנסותיו מהופעותיו בחו"ל. אחרי ששוחרר בערבות, שב זינגר אל הבמה. מדי ערב הוא זורק לעבר הקהל את השאלה: „אולי יש במיקרה באולם איזה מעלים־מס?" הקהל שואג מרוב צחוק.

■ שחקן אחר שהגיע אל הכרוניקה המישפטית הוא **שלמה בר־שביט**, איש הבימה, שזכה בפירסום אחרי שהגיש צו־מניעה נגד אחד משכניו, שהפעיל בדירתו הפרטית מזגן

■ הצייר **יוסל ברגנר** הוא בן־גילו ובן־עירו של מי שהיה מלך חיי־הלילה של תל־אביב, **יעקב** („קובה") **זיידברינג**, שנפטר לפני שבועיים. השבוע, כטוב עליו ליבו ב־וויסקי, הספיד ברגנר את קובה בדרך מקורית: „לאן שלא הלכתי — מצאתי שקובה הגיע לשם לפני. כשעליתי לארץ — קובה כבר היה כאן. הלכתי לישתות באטום בר — ופגשתי את קובה. אפילו לעולם האמת הוא הגיע לפני!"

■ אחד מידידיו הטובים של קובה, האדריכל ובעל־המאב לשעבר **דב סגל**, החליט לערוך מסיבה לזיכרו, במועדונו האחרון של קובה קיט־קט. אולם למרות שפנה לאמנים ושחקנים רבים, מידידיו־לשעבר של קובה, לא הצליח דב לארגן את המסיבה, משום שמרביתם לא רצו לבוא. אולם סגל החליט להנציח את זיכרו של קובה בכל־זאת. הוא מתכנן עתה מציבה מפוארת, שתוצב על קיברו של קובה ביום השלושים לפטירתו.

המשקוף

המצב מעורפל ביותר; אל תמשיך לגשש באפלה — אלא דרוש הסברים, ותבע ביצוע החלטות שיעזרו לך ולסובבים אותך לצאת מן הסבך. אם אתה ממונה על אחרים — מוטב שהשבוע תהיה פחות קשוח, ויותר נוח. גם צעד מסוג זה יגרום לתזוזה מועילה לעניינך העיסקי.

פגישה עם דמות מן העבר הרחוק מעיבה על חושיך ומעוררת את דמיונך. נצל זאת לעתיד: לחלום, ליצור, לתכנן תמורות בחייך ויצירה מסוג אחר לגמרי, אם אתה בין היוצרים. אל תיכנעי לריגשות־יאוש או לדיכדוך. זהו עניין של זמן, לא של אופי. התקשרי עם אדם שאת אוהבת.

הבעייה העומדת במרכז השבוע, בן־תאומים, היא בריאותך. כל אשר תעשה לשיפורה — מצויין. כל אשר תעשה העלול לפגוע בה — מסוכן מן הרגיל. גש לרופא, לבדיקה שיגרתית. ואל תזניח את פוליסת הביטוח בגלל הצלחתך העיסקית והאמנותית. נכונו לך הפתעות גם במישור הפינאנסי — אך מס הכנסה...! תוכל לקוות שתצא מעניין זה בכבוד...

סוף השבוע יחייב זהירות במה שנוגע לעסקים או לבריאות. משהו הקשור באש עלול להעיב על שימחתך. מזלך מצוי בשבוע זה בסימן של להבה. יהיו לך גם הסתבכויות עם ילדים במשפחתך, שיולידו ויכוח חריף בין ההורים. ייתכן ויירא לך כאילו נשקף לך מקור־הכנסה מבטיח יותר מאשר עבודתך הנוכחית. שקול היטב כל תוכנית.

צורת הדיבור הברורה והמרשימה שלך בימים אלה, תזכה אותך ביתרון ובכושר לשכנע אחרים לרעיונותיך הבאים עכשיו לידי ביטוי מעשי, בתנאי שאתה מאמין בהם בלב שלם. ידידה ממזל דגים שתפגוש עשויה להיות לך אשת שיחה מעניינת. אתה עלול להיסחף בשיחותיך על דת.

ימים קשים אך טובים עוברים עליך. אתה יודע זאת, אבל אינך מסוגל עדיין להעריך את מלוא המאמץ הדרוש ממך. משום כך, פזר את האחריות ואת העבודה על־פני כל ימות השבוע. אל תשקיע את כל אונך ביום אחד, ואת כל כספך בנקודה יחידה. תידרש להחליט מה עדיף.

מצטער, אבל הזהרתי אותך: אין זה שבוע לערוך מסעות או שינויים מרחיקי־לכת. אם תוכלי לשמור על מיסגרת־חיים דומה לזו בה היית עד כה, בתנאים חדשים, תקלי במיקצת על הבעיות. אם לא — מוטב שתסמכי לחלוטין על שיפוטו של איש בעל־שיקול. העיקר — לא להגזים בשום דבר ולא לריב. יום א' הבא מגיש לך הזדמנות נדירה.

חילוקי דיעות סוערים יגרמו לך למפח־נפש. אין דבר: שיחה לאור ירח, באמצע השבוע, תשפר את המצב עד אין־הכר. יתכן אפילו שזה יגרום להתלקחות הקשר למימדים רציניים ביותר. קנייה אשר תעשי ביום שישי עשוייה להוביל אותך להיכרות חדשה. הישמרי מרכילותן של ידידותייך.

אם תיזהר לא להיכנס למקומות־עבודה בהם יכולים ליפול עליך חלקי מכונות ולא להסתבך בתאונות הדרכים או תאונות עבודה — יעבור הכל, השבוע, בשלום רב. בריאותך עדיין לא תקינה, אך שינוי בקצב החיים, מעט דיאטה והרבה שינה כשיש צורך יהפכו אותך לאדם מחודש.

אחרי שנה רצופה אכזבות ומרורים, סוף־סוף זה הגיע: תוך שבועיים אתה מועלה בדרגה, וזוכה לשכר ויחס בהתאם. אם רק תיזהר מלהפוך ל„עבד כי ימלוך" — כי אז ודאי שהעלייה בדרגה הבאה תהיה הרבה יותר קרובה, ובעלת אפקט הרבה יותר משכנע. שיחת טלפון שקיימת בשבוע שעבר עם מישהו מעיר אחרת, תישא פרי בשבוע הבא.

למרות העובדה שאסור לך לסמוך על אלה המציעים לך הצעות מפתות, השבוע יתחיל תהליך שיקום כלכלי, לאלה מכם שהיו שקועים בצרות כספיות רציניות. ביחוד טוב סוף השבוע ובמיוחד יום ג'. יום א' אינו מתאים לרומאנטיקה: יש בו יותר מדי השפעות ערינות. אך תוכל להמר על מוצאי־שבת, בשטח האהבה. עליך רק לפעול בזמן מתאים ל„עסק" זה.

השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תוכל עוד לשבת ולחלום בהקיץ, ומבלי לעשות אפילו את אותם דברים המוגשים לך על מגש הכסף? זהו שבוע מצויין לתיכנון לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים־שלושה תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלתי־רגיל. הקפד על סילוק מיכשולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים וטורדניים. אך היזהר: בן דגים: מתחרה מסוכן עלול לצוץ בשטח, אם לא תדע לשמור עליה.

תמרורים

ניש או . בקנדה, ח"כ הליכוד **שני־אור זלמן אברמוב** (68) ו**איילה זקס**, שניהם אלמנים. איילה זקס היא האשה הקנדית הראשונה שזכתה בעיטור על שם **אלינור רוזוולט**, עבור פעולותיה למען כוחות צרפת החופשית והגיעה לדרגת קפטן במילחמת־העולם השנייה. בה נהרג בעלה. היא פעילה למען יצירות־אמנות בקנדה ובישראל. על רקע זה הכירה את בעלה, יליד רוסיה ואב לשתי בנות ובן

ח"כ אברמוב
חתונה בקנדה

שהוא גם דוקטור למישפטים; היה חבר בוועדת־חוק־ומישפט של הכנסת ובוועדת־החוץ־והביטחון, משתתף במדור להיסטוריה של ארצות־הברית באנציקלופדיה העברית, שהוא גם עורך־המישנה שלה, ושימש יו"ר שב ראש אגודת ישראל־אמריקה. הוא סגן יושב־ראש הכנסת כיום.

ניש או . **אברהם זיידנוורג (אבי אלעד)**, הנודע בכינוי "האדם השלישי", שסיפרו אודות הפרשה במצריים ב־1956, שהופיע לאחרונה, מעורר סערה בארץ. רעיתו היא גרושה ואם לשניים בשם **דוריס**, מלוס־אנג'לס. אברי היה נשוי שנים רבות לשולה, שילדה לו את בנם הראל, אך בשנים האחרונות חיו הם שניים בנפרד.

מונה . כנציב בתי־הסוהר, ניצב **חיים לוי**, במקומו של גונדר **אריה ניר**, הסורש לגימלאות לאחר 40 שנות שירות במערכת־הביטחון. חיים לוי הוא דור רביעי בארץ, יליד בנימינה, שהתגייס למישטרת היישובים ב־1943. שנה לאחר־מכן עבר למושב בית־יצחק, שם הוא מתגורר עד היום עם מישפחתו. סיים קורס־קצינים ב־מחזור האחרון של ההגנה לפני קום המדינה. במילחמת העצמאות לחם בחטיבת אלכסנדרוני. ב־1954 התגייס למישמר־הגבול כסגן מפקד פלוגה, ומשנת 1972 שימש מפקד מישמר־הגבול.

נפטר . סגן **רפאל בז'ינסקי** (22), בעת מילוי תפקידו. בנו של הפרופסור **משה פריבס**, חבר הרשות למחקר ופיתוח באוניברסיטת בן־גוריון, ששימש כנשיא אוניברסיטת הנגב ועורך ראשי של כתב־העת הישראלי לענייני מדע וכותב מאמרים בנושא הוראת הרפואה. לזוג פריבס עוד בן בשם **אמנון**, ושתי בנות.

נפטר . הצ'לן הנודע **גריגור פיאטיגורסקי** (73), הצ'לן מיספר אחד בעולם במשך 45 השנים האחרונות. היה לצ'לן ראשי של להקת הבולשוי במוסקבה בהיותו בן 15 בלבד. ברח אחרי המהפכה הרוסית, בעת שהופיע בפולין, בשחייה לעבר הגבול החופשי. חי בשנים האחרונות בארצות־הברית, והופיע מיספר פעמים בישראל יחד עם ידידו הטוב **יאשה חפץ**. קרוב־מישפחה של הברונית **בת־שבע דה־רוטשילד**.

נפטרה . **באשה טופז** (87) אלמנתו של **דויד טופז**, שהיה מפיקי־העיתונים הראשון בארץ, וממייסדי מעריב, ואמו של **מרדכי טופז**, שנהרג במילחמת־העצמאות בהפצצה הראשונה על שדה־התעופה בתל־אביב. אם לשיבעה וסבתא ל־23 נכדים.

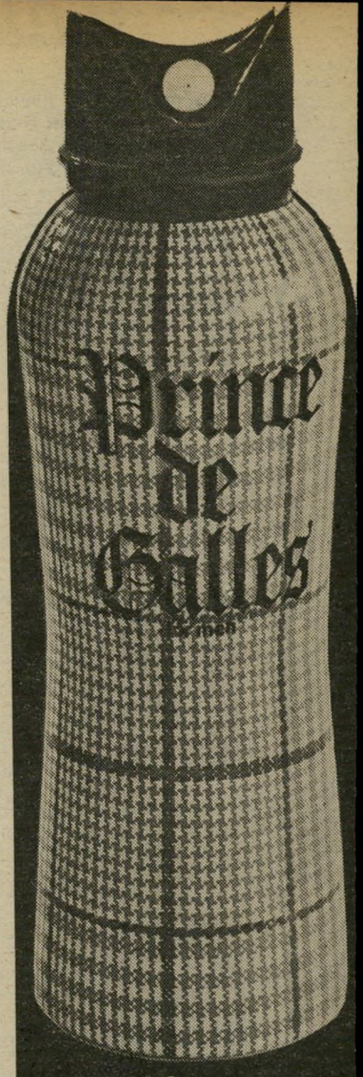

prince de galles
דיאודורנט
קלאסי לגבר
זמיר בע"מ ת"א
המפיצים: חברת נורית בע"מ

האמן את יופיעת כיצד לזכות בשיער יפה, בריא ומטופח
WELLA
תשובה נכונה תוכלי למצוא במדריך לשמוש נכון בתכשירי "וולה"

לכב' אינטרקוסמא — וולה בע"מ
ת"ד 1365 ירושלים
נא לשלוח לי
את המדריך לשמוש נכון בתכשירי וולה
השם: _____
הכתובת: _____
WELLA

WELLA
דרשי את המדריך לשמוש נכון
בתכשירי "וולה", בסופרמריות, בתי־מרקחת, חנויות כל־בו, שק"ם, או ע"י תלוש ההזמנה הר"ב

לתלמידותי
מלכת המים 1976
אורלי חידה
סגנית ראשונה למלכת המים
סיכונה בלומנפלד
סגנית שנייה למלכת המים
גאולה הדדי
בהצלחה
מברכת מורתכם
לאה פלטשר

עתידך בידיך!
ניתוחי־אופי גרפולוגיים
או הורסקופ
אישי ותחזית,
הכוונה וייעוץ בכל התחומים
לפנות ת.ד. 1334 תל־אביב, א/54206

חעלה לך מודעה בגודל עמוד ב־2.880 ל"י בלבד
העולם הזה

השבוע ניחתה מהלומה נוספת על מישפחת ספיר - הנכד, ניר בן השמונה־עשרה, נפטר ממחלת הסרטן

כבד־הגוף, הבולדוזר החי, האיש בעל כושר־העבודה הבלתי־רגיל, הוליכה שולל את ידידי המישפחה והציבור כולו. הם לא ידעו כי מאחרי דמות זו ניצבת מישפחה מוכה וסובלת, היראה את המחר.

המהלומה הראשונה היתה מותה של שושנה ספיר, אם־המישפחה. מערכת היחסים בין שושנה לפינחס ספיר היתה מוכרת רק ל„יחידי־סגולה", כפי שנהג ספיר לכנות את ידידיה של שושנה.

האהבה בת עשרות השנים בין שני אנשים אלה יכולה היתה לשמש מופת לכל זוג. ספיר עטף את שושנה בצמר־גפן, ניסה להרחיקה מכל מה, שלדעתו, היה מכוער בחיים. הוא הצליח לשלבה במיסגרת חייו, למרות שמי שהכיר את קצב עבודתו התקשה להאמין שיש בו

פינחס ורבקה: הסרטן קטל שתי נשים

הסרטן ומישפחת ספיר

ששנה ספיר ז"ל, אשתו הראשונה של פינחס ספיר נדהמה. מולה, ב־מיטבה ביתם שבכפר־סבא, ישב הגבר ה־מגודל, האיש שאותו הכירה היא והכירו כל האחרים כעשוי מיקשת־פלדה, ומירר בבכי. היה זה לפני שנים אחדות, כאשר נכדם, ניר, בן בתם רינה ובעלה אברהם טל, היה עדיין ילד שובב ועירני.

ספיר חזר אז מפגישה עם רופאי ה־מישפחה. הרופאים גילו אצל ניר את מחלת סרטן־הדם, וחשבו כי הראשון שחייב להתבשר על כך הוא הסבא המפורסם. הם הטילו עליו את המשימה להודיע זאת ל־הוריו של ניר, רינה ואברהם. „ספיר הוא אדם חזק," חשבו, „הוא יידע לשאת את המכה."

אולם הרופאים טעו. בדרך חזרה לביתו שבכפר־סבא החליט ספיר שלא לגלות את דבר האסון לרעייתו שושנה, כדי שלא להכאיב לה. אך כשהגיע הביתה לא יכול היה לעצור בעצמו, והתמוטט. חמש שנים לאחר־מכן, ושנה לאחר פטירתו של ספיר עצמו, הובל ניר לקבורות. במילחמתו ה־נואשת של הצעיר בן ה־18 ניצח המוות.

אהבת־המופת של הספירים

מותו של ניר הוא המכה הנוראה ביותר בשלשלת מכות האיוב שהנחית הגורל על מישפחת ספיר. דמותו המוכרת של ספיר רגע פנוי עבור אשתו.

שושנה היתה אשה נמוכת־קומה שהת־לבשה תמיד בצניעות, ואשר התנוחה ה־אופיינית לה היתה העמידה מרחוק, בצד. היא כימעט שלא הופיעה יחד עם בעלה באירועים ציבוריים, למרות שכאלה היו לו עשרות ומאות בחודש. כאשר היתה שושנה ספיר מתלווה את בעלה, היה ברור כי ספיר מייחס לאותו אירוע חשיבות רבה.

השכם בבוקר, כאשר היה ספיר קם ממיטתו, היתה שושנה כבר ערה ומכינה לו כוס־קפה. לאמיתו של דבר, היתה זו שושנה שהעירה אותו. רק מעטים ידעו כי ספיר אהב להאריך בשינה, בעיקר בשעות הבוקר, וכי אילו ניתן לו, היה נשאר במיטתו עד שעה מאוחרת. אולם שושנה היתה זו שהעמידה אותו בלוח־הזמנים ה־מטורף שקבע לעצמו, ואשר הפגישה ה־ראשונה בו היתה נערכת כבר בשעה חמש בבוקר.

ניר בהלווייית סבו

כשהיה ספיר חוזר הביתה, בשעת־לילה מאוחרת, היתה שושנה תמיד ערה וממ־תינה עם ארוחת־לילה גדולה, מתיישבת לידו לשיחת־הלילה, כפי שהם היו נוהגים לכנות את השיחה היומית שלהם, אשר לעיתים היתה מתמשכת עד לשעה שבה היה ספיר צריך כבר לקום לעבודת יומו.

אך כל זאת עשתה ללא התערבות, ללא אותן געורות וחלונות נשיות מקובלות — במתיחת ביקורת עקיפה ואלגנטית, כמעט בלתי־מורגשת, ותוך הענקת עידוד בלתי פוסק.

כשחזר ספיר מהלווייתה של שושנה לבית בתו הבכורה, רינה, המתגוררת ליד ביתו־שלו בכפר־סבא, הוא פרץ בבכי רם. רק אז הבינו בני המישפחה, וקומץ ידידים ותיקים שנמצאו נוכחים במקום, מה גדול כאבו. שעה קלה קודם־לכן הוא עמד ליד קיברה של שושנה, סניו כפני ספינכס, והוא לוחץ את ידי מאות מנחמיו כאילו העניין אינו נוגע לו כלל.

מאת

יוסי ינאי

מישפחת טל בצל המוות

אם ספיר, שפטירתה של שו־שנה נפלה עליו כרעם. ישב באותו רגע בבית שבו ספג כבר שני מהלומות קודמות. הידיעה על מחלתו של ניר, נכדו, היתה בשבילו המשבר הנורא של חייו. ספיר אהב את נכדו ניר, נער־החמד,

(המשך בעמוד 22)

המישפחה המוכה בשעת הלווייתו של פינ־חס ספיר עמדה המישפ־פחה המוכה, ספוגת הסבל והירא מפני המחר. על־פי בקשתו של ספיר, הוא נקבר ליד אשתו הראשונה, שושנה. בתמונה נראים ניר, שהיה אז בן 17 (מימין עם מישקפי־שמש) — אשר הובל לקבורות בשבוע שעבר — ליד דודו עמוס, בנו של פנחס ספיר.

(המשך מעמוד 21)

אהבת־נפש, אולי אפילו יותר משאהב את זוהר ודלית, אחיו ואחותו של ניר, ואת בניהם של בנו עמוס ואשתו יפה, ובתו צפירה ובעלה זאב הולצמן. ייתכן שבשל העובדה שמישפחת בתו רינה התגוררה סמוך לביתו־שלו, הפך ביתם של רינה ואברהם לביתו השני של ספיר, ואחרי מותה של שושנה היה לביתו הראשון. הוא היה בא לשם מדי־יום־ביומו.

בבית זה נמצא סמל נוסף לחותם האיוב שהוטל במישפחת ספיר — מחלתו של אברהם, אביו של ניר. אברהם, סוחר בעיסקי־רכב, לקה במחלת־עור קשה ואכזרית, אשר מיררה את חייו ואת חיי מישפחתו כולה. כאשר נודע לספיר על מחלתו של אברהם, הוא השתמש לראשונה בשמו של איוב, כדי לתאר את סיבלו האישי ואת סבל מישפחתו. מאוחר יותר הפך שמו של איוב שגור יותר ויותר בפיו של ספיר, באותם רגעים נדירים שבהם היה שופך את ליבו לפני ידידיו הקרובים.

שנתו של פינחס ספיר נדדה חודשים ושנים. הוא ידע כי הברירה העומדת לפני חתנו, אברהם, היא בין העינוי הנורא של מחלת־העור, לבין ההסתכנות והייסורים הכרוכים בתרופה היחידה שבכוחה לרפא מחלה זו. בתקופות הקשות של מחלתו של אברהם, מחלה הנמשכת שנים ארוכות, קשה היה להכיר את ספיר. חיוניותו הועמה, פניו היו נפולים, הליכתו המהירה כאילו הואטה והחלק היפה שבספיריזם המוכר, הקריאות הרועמות והמביכות, ההתחכמויות באידיש — כל אלה נעלמו.

כל אותה תקופה קיבלו ניר עצמו, והוריו, את הידיעה על מחלתו הממארת של הנער בצורה מבוגרת ככל האפשר. הם למדו לחיות בצל המוות.

ניר נלחם במחלתו בדרכו־שלו, כאדם מבוגר והכם. הוא הסתער על לימודיו בבית־הספר על־שם כצנלסון, במלוא כוח־הרצון וכישרונותיו המעולים, הפך אחד ממרכזי חברת הצעירים שאליה השתייך. חיוניותו הרבה של ניר נטעה תיקוות אפילו בלב הרופאים — אולי, אולי יקרה הנס והוא יתגבר על המחלה הנוראה.

באותה תקופה נראה היה כאילו מישפחת ספיר הביסה את דמות האיוב שהדביק לה הגורל. מחלתו של אברהם אפילו בגינונים שהיו רחוקים מדמותו המקובלת של ספיר — כל אלה הצביעו בבירור על אושרו הגדול.

רבקה החזיקה את ספיר קצר. היא הטילה עליו מרות שאיש לא חלם מעולם שמישהו יעז להטיל עליו, ולא כל שכן שהוא יישמע להן. המסורת הארוכה של ישיבות בשבת בבוקר, בבית ספיר בכפר־סבא, שבהן היה ספיר דן עם ידידים ושותפים לפוליטיקה בעניינים הרי־גורל, הופסקו במחי־יד. ספיר נשמע להוראה שלא להזמין עוד אנשים אליו בשבת בבוקר. השבת הוקדשה למנוחה, ולמישחקים עם הנכדים.

פגישות של שעות מאוחרות בלילה נידחו, או לא נקבעו כלל. התפריט הפך מארגן, ודיאטה חריפה הוטלה על ספיר. אחת ההנאות הגדולות שלו, שלה יצא שם בכל רחבי העולם, היתה לאכול, לא חשוב מה אבל הרבה. בחודשים האחרונים לחייו הוריד ספיר עשרה קילוגרמים ממישקלו, לראשונה בחייו, בעיקבות הדיאטה החריפה שכפתה עליו רבקה.

כשגילתה כי הוא סובל מלחץ־דם גבוה, אילצה אותו להיבדק מדי־שבת על־ידי רופאו הפרטי, פרופסור יונס קליינמן.

ספיר קיבל גזירות אלה באהבה רבה. דומה היה כי רבקה היא האשה היחידה שהצליחה לכפות את רצונה על ספיר, וגם לזכות מצידו בהכרת־תודה על כך.

אך גורל האיוב המשיך לרדוף את ספיר. שלושה חודשים לפני פטירתו, כאשר שהה יחד עם רבקה בניו־יורק, התלוננה רעייתו על מיחושים עזים בביטנה. ספיר ביטל את המשך סיורו, ומיהר לחזור איתה לארץ. מגמל־התעופה נלקחה ריבקה היישר לבית־החולים ביקור־חולים בירושלים. כעבור ימים אחדים קיבל ספיר את המכה האחרונה לפני מותו: לריבקה יש גידול ממאיר.

באחד ממישרדי בית־החולים התמוטט ספיר שוב, ופרץ בבכי. עוד קודם שנשא את ריבקה לאשה, ידע כי סבלה בעבר מסרטן־השד, ונרפאה. הוא ידע גם כי דרכה של מחלה זדונית זו לשוב לעיתים, גם כאשר כבר נדמה כי חוסלה. למרות ידיעה זו היתה המהלומה שהונחתה עליו בביקור־חולים קשה מדי. הוא התמוטט.

משך שבועות ארוכים פירפרה ריבקה

המשבר הנורא ביותר בחייו של פינחס ספיר אירע ברגע בו נודע לו על המחלה חשוכת־המרפא שפקדה את ניר טל, נכדו האהוב, זמן קצר לפני שנפטרה אשתו הראשונה שושנה

שככה. קשה היה להאמין כי הנער התוסס, ניר, מסתובב עם מחלה ממארת הנגנסת בו ללא־רחם. באותם ימים פגש ספיר נריבקה אל־נתן, ובין השניים התפתח יומן־אהבה יפה להפליא.

רבקה היתה שונה להחלוטין משושנה פיר, ואף שונה ממה שספיר אהב או יה רגיל אליו. היא היתה עצמאית ביר, אשת־ציבור מנוסה, לבושה בקפידה בה ולהבדיל משושנה, גרסה שאשה צריה להיות תמיד ליד בעלה ולא להמתין מאחרי־הקלעים.

כשפגה התדהמה על נישואיהם, וגל הבחות שהועתקו מבדיחות טולידאנו וסכול בזמנם שכך, הבינו ידידיו האתיים של ספיר שהוא חיפש ומצא רעייה מנה לחיים — כדי שלא להישאר גלמוד. אולם גם המבינים, ובעיקר המשנאים מציאי הבדיחות עמדו משתאים, כעבור דשים אחדים, למול האהבה העזה שרה בין רבקה לספיר. השינוי שחל ביר היה אדיר. רוחו שבה להיות מרות, העיניים חייכו שוב, הקלות שבה ל דברים והכבוד הרב, שלעיתים גבל

במדינה

העם רצח באיסטנבול

פלג פורש מפלג פורש ערך את ההתקפה — למה?

מה היתה תגובת היישוב העברי בשנת 1948, אילו באמצע מילחמת־העצמאות היה פלג פורש מאצ"ל, המונה כמה עשרות חברים, ממשיך באירופה במערכת־טרור פרטית נגד הבריטים, בשעה שכוחות היישוב נמצאו במאבק לחיים ולמוות בארץ?

קרוב לוודאי שהיישוב לא היה כלל שם לב למאורע, עובר עליו לסדר־היום. **לקח אנטבה.** כך קרה השבוע לפלג הפורש מן החזית העממית לשיחרור פלסטין, בפקודת ד"ר ודיע חדאד, כאשר ערך את התקפת־הרצח על משוס אל על באיסטנבול. מחוץ לישראל, כימעט לא שם אליה איש לב. הכוחות הפלסטיניים הלוחמים בלבנון לא התייחסו אליו כלל.

הפעולה מעניינת ביגלל שינוי הקו המתבטא בה. הייעד היה קטל פשוט. הוא שונה מפעולות כדוגמת מעלות, מינכן, סאבוי ואנטבה, שנועדו להשיג באופן ראוותני שיחרור פידאיון הכלואים בישראל. בכל המיקרים האלה ניהלו החוטפים משא־ומתן ממושך שהתיש אותם, הותקפו באש ונהרגו.

נראה כי האגף הטרוריסטי של תנועת הפידאיון למד לקח. הוא עוסק עתה בפעולות־ראווה פחות מסובכות, אך מחוסבות היטב. היתרון, מבחינתם: אפשר לבצען בקומץ אנשים, ללא צורך במנגנון מסייע מורכב, ולהשיג תוצאה מירבית. קשה מאד — וכימעט בלתי־אפשרי — להתגונן מפני פעולות כאלה. אם התוקפים אינם נהרגים בו במקום, יש להם סיכוי רב להשתחרר.

מצוד ימי. השאלה היא: מה מבקשים המבצעים להשיג?

מבחינת ישראל, פעולות כאלה יכולות לקצור קציר טראגי, אך אין להם השפעה כלשהי על המאורעות. התיירים הישראליים מתייחסים אל סכנה זו כשם שנהגי ישראל מתייחסים לסכנה (הגדולה יותר) של תאונה בכבישי המדינה.

מבחינה פלסטינית, יש בפעולות אלה פריקת עול ההנהגה הלאומית, הפרת מרות אש"ף וכימעט־עריקה. כל לוחם בתל־אל־זעתר הסתכן יותר מאשר שני הרוצחים של איסטנבול.

מבחינה מעשית, היה זה ניסיון של ארגון קטנטן, פורש מארגון־פורשים, למשוך אל עצמו תשומת־לב. וייתכן ש־היתה זו גם אות לבאות. אם ייהרס המימסד של אש"ף במילחמת לבנון, יהיה העתיד שייך לטיפוסים כמו ודיע חדאד, ושפיכת־דם חסרת־תכלית נוסח איסטנבול תשמש פורקן יחידי לתיסכולו ולייאושו של עם חסר־מולדת.

השבוע צעדה ישראל צעד נוסף כדי ליצור מצב כזה. באופן כימעט רישמי הודתה בכך שהטילה מצור ימי על התת־מדינה המוסלמית בלבנון.

יחסים מרחביים חזרה לתש"ח

חמוקת הלבנון לשתי תת־מדינות הפכה עובדה מוגמרת — והיא יוצרת בעיות לישראל

כאשר נפל השבוע, אחרי מצור של תישעה שבועות עקובים מדם, כבר היה תל־אל־זעתר אגדה. שמו של מחנה־הפליטים העלוב הפך מושג בעשרות שפות.

פרשנים ועיתונאים הישוו הקרב על מחנה שבמיזרח ביירות לקרבות־המצור הגדולים בהיסטוריה. הפלסטינים חישוו אותו לסטאלינגראד. העיתונאית היהודיה השמאלנית מצרפת, אניה פראנקוס, הישוותה אותו לגטו־ורשה ולמצדה — השוואה שהרדיו של אש"ף מיהר לצטטה, ניתן היה להשוותו לעשרות מצורים מפורסמים אחרים.

מתנקשי איסטנבול: מחדי מוחמד ומוחמד אל־ראשיד
הכבישים מסוכנים יותר

אך יותר מכל דמתה נפילת תל־אל־זעתר לנפילת הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בקיץ 1948.

שני עמים. דמיון זה אינו מיקרי. מילחמת־האזרחים הממושכת בלבנון דומה יותר ויותר למילחמת־העצמאות הישראלית, שבה קמה חלוקת הארץ והפכה עובדה מוגמרת, שאינה ניתנת לשינוי.

מהות הכוחות משני הצדדים, סוג הנשק המופעל, היחס של המעצמות הגדולות והמדינות השכנות, טיב הקרבות מבחינה איסטראטגית וטאקטית — מכל הבחינות האלה מזכירה מילחמת־לבנון מדי יום את מילחמת תש"ח.

ייתכן כי נפילת תל־אל־זעתר היתה הנקודה, שממנה והלאה שוב לא תיתכן איחודה מחדש של לבנון. ביחסים בין שני עמים, או בין שני עדות, יכול להגיע רגע שבו הפילוג ביניהם הוא סופי, ושוב לא יתכן דו־קיום שלהם תחת גג מדיני אחד, אלא בדרך של כפייה וישיעבוד. מכל הבחינות, אומה לבנונית חדלה מלהתקיים — אם ביכלל התקיימה אי־פעם. בלבנון לוחמים עתה שני עמים, מילבד הסורים והפלסטינים.

לכל אחד משני הצדדים יש עתה מערכת פוליטית־מימשלית־מלכתית מגובשת, בעלת אידיאולוגיה ברורה. לכל אחד מהם יש צבא, שהפך במהלך הקרבות המושכים והמרים צבא סדיר לכל־דבר, המצוייד בנשק כבד.

זה קרה בארץ־ישראל לפני דור. זה קרה בקפריסין לא מכבר. עכשיו זה קרה בלבנון. כדברי השיר בספר עליסה בארץ הפלאות, „כל סוסי המלך וכל פרשיו / לא יוכלו עוד להדביק את הרסיסים יחדיו."

תת־מדינות. תל־אל־זעתר היה אי־פלסטיני מנותק ומבודד בשטח הנוצרי,

כשם שהרובע היהודי היה אי מגותק ב־שטח הערבי. עם נפילת התל, שולטים גם הנוצרים־הימנים וגם הקואליציה ה־מוסלמית־פלסטינית־שמאלית בשטחים רצופים, המהווים עתה מדינות עצמאיות לכל דבר.

אין זה שטח סופי. בין שתי תת־מדינות אלה נמשכת מילחמה סדירה, כמו במח־צית השניה של מילחמת־העצמאות, כשה־מטרה של כל צד היא למגר או להקטין את מדינת הצד השני. המימסד הנוצרי מבקש להשיג את השמדת המדינה המוס־למית־פלסטינית בעזרת הצבא הסורי ו־חיל־הים הישראלי, כשם שהפלסטינים ביקשו בתש"ח למגר את מדינת־ישראל בעזרת הצבאות הערביים.

עוד מוקדם לקבוע מה הם הסיכויים לכך. למרות זרם־הנשק הזורם לצד ה־נוצרי בדרך־הים ומסוריה, והמצור הימי־יבשתי המוטל על המדינה המוסלמית־פלסטינית, נראה כי לא קל יהיה לחסלה.

אם תתבססנה שתי המדינות כמו שהן, תעמוד ישראל לפני מציאות חדשה בצפון. לתנועה הלאומית הפלסטינית יהיה בסיס ממלכתי־גיאוגרפי בצורת תת־מדינה עצ־מאית — מחוץ לפלסטין, אך על גבולה. אף שמדינה זו לא תזכה, קרוב לוודאי, בהכרה בינלאומית במשך זמן רב, היא תהווה עובדה קיימת. ובתור שכזו, יתכן שהיא תקדם במרוצת הזמן את האפשרות לניהול משא־ומתן ישראלי־פלסטיני ישיר.

הכנסת

לחרץ כל שרץ

מלך הקונזיות המיפלגתיות בכנסת הפך ממונה על טוהר המידות בבית הנבחרים

אילו נערך בין כל חברי־הכנסת בהווה ובעבר מישאל, מי מבין חברי־הכנסת־לשעבר מתאים ביותר לכהן בתפקיד המבקר הפנימי של הבית, ייתכן מאד כי הד"ר ברוך אזניה היה תופס את המקום האחרון ברשימה.

אמנם, לאזניה נמוך־הקומה, בעל העיניים הערמומיות מאחרי המשקפיים העבים, אין מחסור בפיקחות. הוא היה אחד החברים היותר־זריזים והיותר־ממולחים בחמש תקו־פות־כהונה.

אלא שאזניה היה משך כל התקופה הזאת "איש־הסכין" של מפא"י, עסקן של־עסקנים, מלך הקונזיות המיפלגתיות, אדם שנודע בעיקר בשל כישרונו הנדיר לתרץ כל שרץ, ולמצוא נימוק וצידוק לכל מעשה אפל של סיעתו.

זמן רב לפני שהתפרסם הצמד־חמד באדר־עופר, שלט בבית צמד־החמד באדר־אזניה. ברוך אזניה המפא"יי ויוחנן באדר החרותי סידרו ביניהם את כל העסקים של המוסד, מעל לשולחן ומתחתיו, לאור היום ובמחשכים. בכוחות משותפים ערכו שפטים בסיעות הקטנות, צימצמו באופן מכריע את יכולתן להתבטא בכנסת, נטלו מהן את החירות להגיש הצעות־לסדר־היום והצעות־חוק־פרטיות, והפכו את הבית כולו מכשיר בידי קארטל של עסקני־מיפלגות.

אם מהותה הכנסת כיום חותמת־גומי בידי הממשלה, ואם גססו ומתו בה החיים הפרלמנטריים האמיתיים, נושא ברוך אזניה, לשעבר יו"ר ועדת־הכנסת, בחלק ניכר של האחריות לכך.

לאיש כזה יכולות להיות הרבה זכויות, ובכל מישרה עסקנית־מיפלגתית כבודו במקומו מונח. אך חסר לו הכישור העיקרי הדרוש למבקר־הכנסת: האמון הכללי בו, כבאדם חסר משוא־פנים, העומד מעל לקונזיות ולאינטרסים מיפלגתיים.

נאמן אמיתי. אולם השבוע הוענק לאזניה דווקא תפקיד זה — על־פי הכרעתו האישית של ישראל ישעיהו, מרעו משכבר־הימים.

מנוי־וגמור היה עם ישעיהו לסלק את המבקר הקודם. הראשון בתפקיד זה: הפנסיונר שימעון ליברמן, שהסתבך ב־מילחמת־כנופיות בקרב מנגנון הכנסת, כאשר תמך בסיעת מזכיר־הכנסת נגד סיעת קציר־הכנסת (העולם הזה 2030).

נראה כי ישעיהו הסיק מן הפרשה מסקנה פשוטה: אם אי־אפשר לבטל את התפקיד ביכלל, יש לאייש אותו באדם הנאמן אישית עליו ועל מיפלגתו, שאפשר לסמוך עליו שלא יקים שערוריות העלולות להזיק לשליטי הכנסת.

ומבחינה זו, באמת אי־אפשר למצוא אדם מתאים יותר מאשר את הח"כ־לשעבר, המתקרב לגיל 71 (בחודש הבא), שנולד בפינסק והתחנך בדאנציג ובאוניברסיטות של קניגסברג ובברלין, הדוקטור למישפטים שבא עם תנועת־הנוער הציונית הגרמנית לארץ ב־1933, ושחוא חבר קיבוץ גיבעת־חיים (איחוד).

תיקשורת

הטלפון הכוחב הפסדים

מישרד־התיקשורת החליט לשבור חברה פרטית מתחרה — על חשבון משלם־המיסים

מודעות־ענק שפירסם השבוע מישרד־התיקשורת בעיתונות, בישרו על פתיחת שירות חדש לציבור: שירות שיחות טלקס לכל.

הטלקס פועל כמו הטלפון. אלא שתחת שיחות על־פה מקיימים באמצעותו שיחות בכתב. הטלקס — הטלפון הכותב — הוא כיום אחד מאמצעי־התיקשורת המקובלים ביותר בעולם העסקים. אבל בישראל, רק חברות ואנשי־עסקים מועטים יכולים להר־שות לעצמם שימוש חופשי באמצעי מודרני זה.

שכן, מישרד־התיקשורת אינו משכיר מכשירי־טלקס כשם שהוא משכיר מכשירי־טלפון. ומי שמצליח לקבל קו לטלקס בישראל, צריך להשקיע כ־45 אלף ל"י ברכישת מכשיר.

לפני כשנתיים הגה צעיר ישראלי, דני בינקין, רעיון מבריק. הוא החליט לרכוש מכשיר טלקס, להעמיד את שירותיו לרשות כל המבקש תמורת תשלום דמי־מינוי. כך יכולה חברה מיסחרית שאין לה מכשיר טלקס, להעביר דרכו הודעה לחו"ל באמ־צעות שיחת־טלפון פשוטה אחת.

חברת קונסורטיום אינטרנשיונאל של דני בינקין פרחה, והפכה סיפור־הצלחה מופלא. תוך חודשים מעטים רכשה חוג של 1600 מנויים. מחזורה השנתי הגיע לסכום של 6 מיליון לירות. היא הרחיבה את שירותיה, העניקה למנוייה שירותי תירגום מיבדקי־טלקס חינם, ומישלוח העתקי הודעות ה־טלקס לבית המנוי.

כאשר החלה החברה מפרסמת מודעות בעיתונות, בהן הסבירה כי שימוש בטלקס של החברה זול יותר ממישלוח מיברק ב־דואר, התעוררו אנשי מישרד־התיקשורת. עובדי המיברקה חששו כי המעבר לשירות הטלקס הפרטי יקטין את מיספר המיברקים הנשלחים דרך הדואר, יפגע בפרמיות וב־

מבקר אזניה
האיש המתאים פחות

תשלומי השעות הנוספות שהם מקבלים.

מישרד־התיקשורת החליט לחסל את שי־רות־הטלקס הפרטי של דני בינקין.

צו־עד־תנאי. תחילה תוקנה תק־נה האוסרת על מחזיק מכשיר טלקס ל־העניק שירותים תמורת תשלום ללקוח מיסחרי אחר. על־פי אותה תקנה, כל חברה מיסחרית המחזיקה במכשיר־טלפון, מב־צעת עבירה כאשר היא מניחה לאדם שאינו מעובדי החברה להשתמש במכשיר־הטלפון שלה לצרכיו־שלו.

אחר־כך איימו אנשי מישרד־התיקשורת לנתק את קווי־הטלקס של קונסורטיום, בטענה שהיא מהווה תחרות לשירות־המיב־רקים הציבורי. צו־על־תנאי שהוציא נגד מישרד־התיקשורת, אסר עליו לנתק את קווי־הטלקס לקונסורטיום.

אנשי מישרד־התיקשורת החליטו להילחם בדני בינקין בשיטה אחרת: בכספי הציבור. וכך, אחרי הכנות ממושכות, פתח השבוע מישרד־התיקשורת שירות טלקס מתחרה לזה של קונסורטיום, שמחיריו זולים יותר. לעומת דמי־המינוי בסך 360 ל"י של קונסורטיום, מבקש מישרד־התיקשורת רק 120 ל"י — שליש המחיר.

חישובים מהירים מוכיחים, כי השירות החדש מסובסד בסדר־גודל של כ־200 אלף ל"י בחודש, במטרה אחת ויחידה: לשבור את הצלחת החברה הפרטית.

לטענת צוות הכלכלנים של מישרד־ה־תיקשורת, כי שירותי־הטלקס יישאו רווחים — אין כיסוי.

החשבון הוא פשוט: כיום משדרת קונ־סורטיום כעשרת אלפים דקות טלקס ב־חודש. התשלום תמורתן הוא הכנסה נקייה לדואר, ללא כל הוצאה מצד מישרד־ה־תיקשורת. כל דקת שידור שיצליח מישרד־התיקשורת לגזול מן החברה הפרטית, תג־רום לו להוצאה. במקום הכנסה נקייה, יקבל מעתה מישרד־התיקשורת הכנסות תמורת הוצאות, של שכר מפעילי הטלקס, שכר הטלקסים שלו והשירותים האחרים.

אם עד כה הסתכמו הפסדי המיברקה של מישרד־התיקשורת ב־40 מיליון ל"י ל־שנה, הם יגדלו כתוצאה מהשירות החדש במיליונים רבים נוספים. העיקר הוא, ש־שכר השעות הנוספות לעובדי מישרד־התיקשורת לא ייפגע.

הממשלה

אשלי ואש לך

עיפקת־חכיזה תמוהה מאחרי החזטת הממשלה לסיוע להפקת פרט על מיבצע יהונתן

בתחילת השבוע שעבר עדיין העמיד מישרד־המיסחר־והתעשייה פנים. הודעה מטעם המישרד הבטיחה, כי הממשלה לא תחליט לאיזו חברת־סרטים להגיש סיוע להפקת סרט על פעולת צה"ל באנטבה, לפני שייקראו תסריטי הסרטים שמתכננות החברות להפיק.

חמישה ימים אחר־כך כבר נפל הפור. הודעה ממשלתית ציינה, כי הממשלה הח־ליטה לסייע לחברת הסרטים ההוליוודית האחים וורנר להפיק את הסרט על מיבצע יהונתן, במתן מידע על הפעולה ובהעמדת מיתקנים, יחידות־צבא והשכרת מטוסים צבאיים לצורך צילומי הסרט. החלטה זו נפלה מבלי שייקרא התסריט שלפיו מת־כוונת החברה האמריקאית להפיק את ה־סרט, כיוון שהוא טרם נכתב.

ריח רע של העדפה נדף מהודעת ה־ממשלה. שכן, לא צויינה כל סיבה ריישמית מדוע העדיפה הממשלה את חברת האחים וורנר על־פני חברות אחרות. ביניהן חברות הוליוודיות נודעות יעשירות לא פחות, שהציעו לממשלת ישראל תנאים טובים לא פחות משל האחים וורנר לשיתוף־פעו־לה בהפקת הסרט.

החוב הממשלתי. למעשה היה ברור, בחוגי יצרני הסרטים, עוד ימים רבים לפני פירסום ההחלטה הממשלתית, כי האחים וורנר היא שתזכה בפרס. הסיבה: אחד מראשי החברה, טד אשלי, הגיע ל־ישראל זמן קצר אחרי מיבצע אנטבה, הפעיל לחצים כבדים על כל שרי הממשלה כדי שישתפו פעולה בילעדית עם חברתו דווקא.

לאשלי היתה זכות שלא היתה למפיקים אחרים: הוא האיש אשר אירגן בראשית השנה, בהוליווד, את נשף־הכוכבים הענקי לכבוד ראש־הממשלה יצחק רבין. רבין ושרי הממשלה האחרים חבו לאשלי חוב של כבוד.

אולם אשלי לא זכה בהעדפה זו חינם. הוא נאלץ לשלם מחיר גבוה למדי תמורתה. היה עליו להתחייב להפריש חלק מריווחי הסרט על מיבצע אנטבה לקרן־סיוע לחיילי צה"ל. תמורה נוספת שתבע ממנו מישרד־המיסחר־והתעשייה: הצהרה בדבר כוונות להפקת סרטים נוספים בישראל, על־פי תסריטים שיומלצו בפני החברה על־ידי ממשלת־ישראל.

בחילופי־המיברקים הבהולים עם מנהלי החברה בארצות־הברית, לא היו אלה מוכ־נים להתחייב להפוך תועמלני־הקולנוע ה־ריישמיים של ממשלת־ישראל, אבל הם היו מוכנים לתת הצהרת כוונות, תוך הס־תייגות שהתסריטים שעליהם תמליץ מ־ממשלת־ישראל יאושרו קודם־לכן על־ידי ה־חברה.

את מי רימו? תמורת זאת ויתרה ממשלת־ישראל על עיקרון מקודש, שנשמר מאז הקמת המדינה: שחיילים בשירות סדיר לא ישמשו כניצבים בסרטים. הסכ־מת הממשלה לספק לאחים וורנר חיילים לצורך ההסרטה, מעמידה את צה"ל בשורה אחת עם צבאות יוגוסלביה וספרד, שם גובה הממשלה תשלום מחברות־הסרטים תמורת הופעות החיילים כניצבים.

אולם ההיבט החמור ביותר של עיסקת־החבילה עם האחים וורנר היה נעוץ ב־הסכמתה של הממשלה לספק לחברה ה־הוליוודית מידע על הפעולה.

כל מה שלא פורסם עד כה על מיבצע יהונתן באנטבה, נאסר לפירסום בטענות של סודיות צבאית וביטחון המדינה. אם לא היה בכוונת הממשלה למסור למפיקי הסרט סודות שטרם פורסמו, לשם מה הם זקוקים לשיתוף־הפעולה עימה?

אחת מן השתיים: או שממשלת ישראל רימתה את החברה ההוליוודית, ומתכוונת לספק לה מידע שכבר פורסם, או שהיא

(המשך בעמוד 30

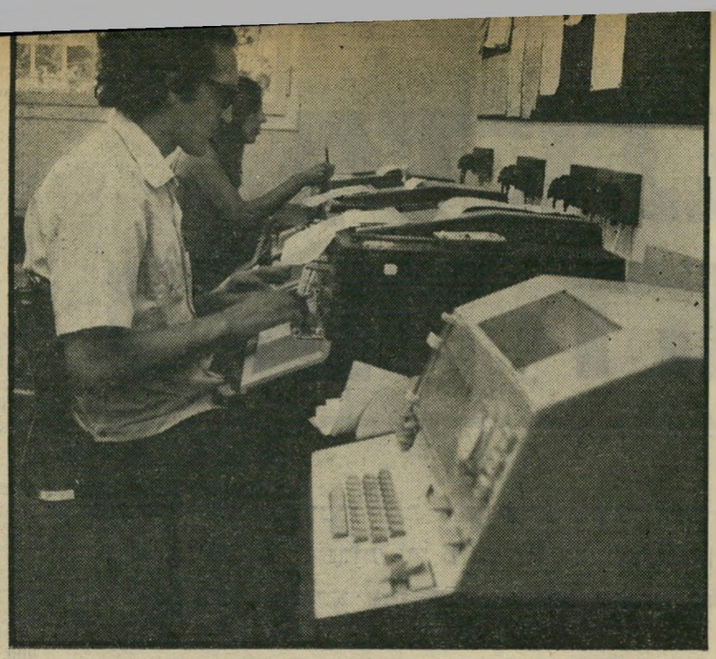

שירות־הטלקס של „קונסורטיום"
לוקחים פחות, מפסידים יותר

מכתב גלוי לשר התחבורה

כבר יותר מחודשיים מסיע „אגד" את חיילי צה"ל ללא תשלום בקווי השרות, על פי החלטת הממשלה, אף כי החלטה זו נכפתה על הקואופרטיב ללא מתן שהות סבירה לתכנון וארגון מתאימים.

כדי לא „לסתום" את הקווים הבינעירוניים, וכדי לא לגרום סבל מיותר לציבור הנוסעים, חיילים ואזרחים כאחד, **החלטנו, הנהלת „אגד", להסיע את החיילים ללא תשלום גם בקווי השרות העירוניים, אף שאין החלטת הממשלה מחייבת אותנו לכך.** פעולה זו הקלה את העומס בקווים הבינעירוניים ואיפשרה לנו לעמוד, פחות או יותר בלחץ ההסעות הנוספות שנבעו מצו הממשלה.

יחד עם זאת, עדיין מכבידה הסעת החיילים על ציבור הנוסעים בעיקר בשעות השיא של תחילת העבודה וסיומה, במיוחד באזורים המאוכלסים בצפיפות ובקווים החוצים מחנות מרכזיים של צה"ל.

„אגד" הוכיח את גישתו החיובית לבעיית הסעות החיילים מעל ומעבר לנדרש בצו הממשלה, כדי להקל על ציבור הנוסעים, אולם מאמץ זה גורם לנו הפסדים כספיים ניכרים אשר לא נוכל לעמוד בהם לבדנו, לאורך זמן רב.

אנו תובעים איפוא מן הממשלה להרחיב את הסדר הסעות החיילים ללא תשלום, כמתחייב מן המציאות, ולהחילו גם על נסיעות פרבריות ונסיעות עירוניות. רק כאשר יוכל כל חייל לנסוע חינם בקווים העירוניים או הפרבריים, נוכל לווסת את השימוש בהסעות החינם ולמנוע מהחייל את הצורך לנסוע באוטובוס בינעירוני לנסיעה קצרה בתוך העיר.

אנו משוכנעים, כי **אלמלא פתח „אגד" מיזמתו את הקווים העירוניים לפני החיילים — לא היתה כיום תחבורה תקינה בשירותים הבין־עירוניים — לא לאזרחים ולא לחיילים.**

על שר התחבורה להכיר איפוא בצורך חיוני זה של הסעת חיילים חינם **בכל הקווים**, להרחיב את ההסדר ולפצות את מפעילי התחבורה הציבורית בשיעור המגיע על **מלוא ההסעות.**

הנהלת „אגד"

חומצה על פני שפרינצק

יוסף שפרינצק היה היו"ר הראשון של הכנסת ומועמד לכהונת נשיא המדינה - פניו של בנו עמירם הושחתו בשנתו בחומצה ששפכה אשתו

מבושיו נפגע קשות מכוויות החומצה. טובי הרופאים של בית־החולים הוועקו כדי לטפל בו. במקביל לכך נערכו בני־משפחתו — אחיו ובניו — למערכה קשה, שמטרתה העיקרית היא חיפוי של זהותו של הפצוע, לבל תודלף לכלי־התיקשורת. היתה להם סיבה טובה לכך: עמירם הוא בנו הבכור של יוסף שפרינצק, אחיו, דוקטור יאיר שפרינצק, הוא חוקר בכיר במחלקה לכימיה אורגאנית במכון וייצמן למדע ברחובות. בנו הבכור של עמירם, אהוד, הוא דוקטור, ומשמש מרצה בכיר באוניברסיטה העברית בירושלים.

סצינות של קינאה

בני־הזוג מרהבה ועמירם שפרינצק נישאו בשנת 1938, בפולין. הם עלו לארץ בתחילת שנות הארבעים עם אביו של עמירם, יוסף, שהיה מאוחר יותר יושב־ראש הכנסת, מראשי תנועת העבודה ומפא"י, והתחרה על כס נשיאות המדינה עם הנשיא יצחק בן־צבי ב־1952.

בני משפחת שפרינצק התיישבו בעיר רחובות. עמירם למד חקלאות ואגרונומיה, ומדהבה היתה עקרת־בית, גם אחיו חשני, יאיר, סנה ללימודים, בעוד שאביהם העדיף את הפוליטיקה. בתחילת שנות החמישים עברו עמירם ומדהבה לשכונת־מגורים חדשה ברחובות — נווה יהודה. שם רכשו להם שטח־אדמה ובנו בית פרטי. במושגים של אז, היתה זו וילה. "הם היו הזוג הראשון ביותר בשכונה," נזכרו השבוע שכניהם ומכריהם בנווה־יהודה. "כבר לפני עשרים שנה היה ידוע לכולם שהם אינם חיים טוב יחד."

עמירם היה גבר נאה־מראה. עבודתו במוסדות ציבוריים ובמישרדי־ממשלה הפגישה אותו עם אנשים רבים, בין השאר עם נשים צעירות, שנמשכו אל הגבר הנאה ובעל הגינונים, הלבוש תמיד בהידור, מפגין חוש־הומור ושופע הברקות. עמירם לא נשאר אדיש להצלחתו בקרב הנשים הצעירות. "אשתו היתה עורכת לו סצינות של קינאה," נזכרו מכריו. "עד לפני כשבע שנים הוא סבל את הכל בשקט. אני לא רוצה להתגרש ממדהבה, בגלל הילדים. זה יפגע בהם ובקאריירה שלהם," אמר."

במשך שש השנים האחרונות כמעט שלא נראה בביתו. הוא נראה צמוד לצעירה יפהפייה, מזכירה בחברת ורד, חברת־בת של מקורות, שבה שימש עמירם שפרינצק בתפקיד בכיר. המגעים היחידים שקיים עם אשתו היו בעניין הגירושין. "הבנים גדלו. עכשיו נוכל להיפרד. החיים עוד לא אבודים," היה אומר לחבריו הרבים, רובם צעירים ממנו.

אולם בעוד המגעים על גירושין בעיצומם, ושני בני־הזוג המסוכסכים ביניהם פונים לעורכי־דין ומגישים בקשות לגט לבית־הדין־הרבני, אירע המיקרה הטרגי. "סבלתי הרבה לפני שעשיתי את זה," סיפרה מדהבה (58), הנראית מבוגרת מגילה. "לא ידעתי מה אני עושה. לקחתי כדור הרגעה ואליום, ונרדמתי. עמירם בכלל לא היה לידי. חלמתי חלום־סיוטים שהוא בא ומנסה לחנוק אותי. התעוררתי בבהלה, רצתי למיטבח. היה שם בקבוק של חומצה גופריתית, שקניתי בבית־מירקחת, ועשיתי את זה."

בבית־המישפט פרצה מדהבה בבכי מר. שופט־השלום החליט להיענות לבקשת המישטרה לעוצרה ל־15 יום, אך יחד עם זאת פקד לאשפזה בבית־החולים לחולי־נפש בבת־ים, לצורך הסתכלות. "אני מאמין לחשודה, כי מה שעשתה היה תוצאה של הצטברות פגיעות מצד בעלה במשך שנים ארוכות," אמר השופט רפופורט, "אך הדבר אינו מצדיק צעד קיצוני כמו שפיכת חומצה על הבעל בזמן שזה ישן, וגרימת חבלה גופנית חמורה שתוצאותיה טרם ידועות."

העיקר למנוע שערורייה

עמירם שפרינצק נוטה "לוותר לאשה המיסכנה הזאת," כדיברי מקורבי ה־מישפחה, ומסכים שלא להתלונן במישטרה על הפגיעה הגופנית החמורה שהסבה לו. "מספיק שזה קרה. לא צריך לעשות מזה עניין. בלאו־הכי לא נשאר עוד הרבה לחיות," הוא אומר במרירות לחבריו הרבים, המבקרים אצלו בבית־החולים.

"זאת טרגדיה אימתה. עמירם שבור לגמרי. מה שמדהבה רצתה להשיג, היא הצליחה. היא רצתה שישחתו פניו היפים, שגרמו לה כל־כך הרבה צרות עם כל־כך הרבה מאהבות, כל־כך הרבה שנים," סיכם מכר קרוב של עמירם, לפני ימים אחדים.

האח יאיר, והבנים, מבקשים להשכיח את הפרשה האומללה. הם עושים הכל על־מנת שמדהבה לא תועמד לדין בעוון ניסיון לרצח, ועל־מנת שעמירם ייצא מבית־החולים הדסה, שבו הוא מאושפז עתה, בסודי־סודות.

בבית־החולים "הדסה" בת"א: עמירם שפרינצק מתאושש

הצעקות שבקעו בשעה שתיים אחרי־חצות, אור ליום שישי לפני כחודש, עוררו משנתיים את מרבית דיירי הבית המשותף ברחוב יפתח מס' 8 בשכונת יד־אליהו בתל־אביב. זעקות־אימה של גבר ואשה נשמעו מן הדירה מיספר שתיים בקומה הראשונה של הבניין. "היא הרגה אותי! הצילו!" זעק הגבר. "עכשיו הן כבר לא יסתכלו עליך!" צרחה האשה.

השכנים הנדהמים, בביגדי־לילה, החלו מתדפקים על דלת דירתה של מישפחת שפרינצק, שמתוכה בקעו הצעקות. משלא נענו, פרצו שכנים אחדים את דלת הדירה. המחזה שניגלה לעיניהם היה מחריד: בחדר־השינה של בני הזוג שפרינצק, על המיטה הכפולה הרחבה, התפתל מכאבים עמירם שפרינצק (61), עובד בכיר במישרד־החקלאות, מי שהיה אחד ממנהלי חברת הבת הכושלת של מקורות, ורד וכיום פנסיונר.

ליד המיטה, כשהיא מחזיקה בידה בקבוק, ניצבה אשתו, מדהבה. כשפרצו השכנים לתוך חדר־השינה, פרצה האשה בצחוק היסטרי. "עשיתי לו את זה! סוף־סוף הוא ילמד לקח! אתם רואים?" צעקה אל השכנים המזועזעים. הבעל, עמירם התפתל על המיטה כשהוא לופת בידו האחת את פניו, ובאחרת את מבושיו. "הצילו אותי!" התחנן ביבבה. השכנים הזמינו את המישטרה, ומדהבה שפרינצק נרגעה מהתקף־ההיסטריה שלה רק בתחנת־המישטרה של מטה מרחב הירקון, ברחוב דיזנגוף.

למחרת הובאה האשה, מדהבה שפרינצק, לבית־מישפט־השלום בתל־אביב. התובע המישטרתי ביקש לעצרה באשמת נסיון לרצוח את בעלה. "מדהבה שפרינצק שפכה חומצה גופריתית על פני בעלה בשנתו," האשים אותה החוקר המישטרתי.

אותה שעה שכב עמירם על שולחן־הניתוחים בבית־החולים איכילוב בתל־אביב, לשם הובא כשפניו מושחתים כליל מן החומצה ששפכה עליו אשתו. גם איזור

העיתונאית הלוחמת מרמאללה הוכנסה למעצר־בית

נמרה בנלוב

מי שריצה דבקר בימים אלה אצל רמונדה („ריימונד") אל־טאוויל בביתה היפה ברמאללה, אינו צריך לטלפן אליה מראש כדי לוודא שהיא נמצאת בבית. גם אין הוא יכול לטלפן.

ביום החמישי שעבר, כאשר הזמין המושל הצבאי את רמונדה אליו, והודיע לה ריישמית שנגזר עליה מאסר־בית „עד ל־הודעה חדשה", חדל הטלפון שבביתה לפעול. מאז התעורר לחיים רק פעם אחת: כאשר ביקש המושל לשאול לשלומה, ולוודא שאינה חסרה דבר.

בפתח ביתה של רמונדה ניצב שוטר ערבי, הרושם את שמותיהם של כל הבאים לבקרה. בתוך הבית יושבת רמונדה הפעלתנית באפס־מעשה, כשהיא מגלגלת יחד עם אורחיה, הבאים מכל רחבי הארץ, שאלה אחת ויחידה: מדוע עשו זאת השילטונות?

יידת לפני הבית

כאשר ביקרו כתבי העולם הזה אצל רמונדה, רשם הזקיף הערבי בכניסה את שמם, ותוך זמן הגיעה ניידת, שתפסה את מקומה מול הבית היפה, שבו גרה מישפחת אל־טאוויל.

„מה זה שין־בית?"

הרמז הראשון על צרות שיבואו ניתן לאשת־הבנקאי לפני שבועיים, כאשר נמסר לה ש„מישהו ממישרד־החוץ" עומד לבוא מירושלים כדי לדבר עימה. האיש, שקיבל את פניה בחדר נפרד בבניין המימשל, בנוכחות חיילת שתקנית, דיבר ערבית רהוטה והציג את עצמו כנציג שירות־הביטחון־הכללי.

„את יודעת מה זה שין־בית?" שאל.

„כל אדם בארץ יודע. מה זה שין־בית."

שאלותיו היו יסודיות וסבלניות, והקיפו את כל תחומי פעילותה של העיתונאית רבת־הפעלים, שנודעה בעבר בכינוי „הנמרה משכם" (העולם הזה 1881) ביגלל פעילותה הרבגונית.

„האם היית לפני שנתיים בארצות־הברית? עם מי באת שם במגע? האם הכרת שם יהודים?"

(התשובה: כן. רב יהודי ידוע אף בא לבקרה לאחר־מכן ברמאללה.)

„האם מסרת ידיעות לגוף ערבי בארצות־הברית?"

(התשובה: היא מוסרת כתבות עיתונאיות על הנעשה בגדה לתחנת־שידור ערבית בסאן־פראנציסקו, שנקראה בעבר קול פלסטין, וכעת קול הערבים. זוהי תחנה של פולקלור, תרבות וחדשות, בדומה לתחנה העיברית בניו־יורק.)

„איך את מתקשרת עם התחנה הזאת?"

(התשובה: הם מתקשרים בטלפון, כימעט בכל יום. „אתם בוודאי מאזינים לשיחות ושומעים כל מילה.")

„מהם יחסייך עם סוכנות־הידיעות הצרפתית?"

(התשובה: היא היתה מוסרת ידיעות לסוכנות זו, אולם באחרונה קרה שהסוכנות הפיצה בעולם ידיעה מאת אחד תופיק חורי, כתב ידיעות אחרונות בגדה, ערבי נוצרי, שבה נאמר כי המוסלמים בגדה זוממים להתנכל לנוצרים וערכו פוגרום ב„רובע הנוצרי" בשכם. רמונדה, שגם היא נוצריה, ראתה בכך הסתה אנטי־פלסטינית וניסיון להעתיק את מילחמת־האזרחים הלבנונית לגדה. היא פירסמה בעיתונות הערבית בגדה מודעה, שבה הסתייגה פומבית מן הידיעה והתפטרה מן הסוכנות. הסוכנות הצרפתית אף היא הכחישה את הידיעה. לאחר־מכן נפתחו שוב מגעים בין רמונדה והסוכנות. על רקע זה היו חילופי־דברים חריפים בינה ובין אותו חורי, שזעק לעומתה: „אתם הנוצרים פוחדים מפני המוסלמים!")

בדעתה של רמונדה עלה חשד: אולי מעוניינים השילטונות הישראליים בפעילותו זו של חורי, ומשום כך הם מבקשים לסלק אותה מדרכו?

„להישאר מאחרי דלתות הבית"

אולם עיקר החקירה נסב סביב נקודה אחרת: מה הקשרים שבין רמונדה לבין עיתונים ישראליים בכלל, והעולם הזה בפרט?

(התשובה: העולם הזה נעזר בה לא פעם. היא מסרה לשבועון ידיעות על הנעשה בגדה, וליוותה את אנשי העולם הזה בחקירות שונות בגדה.)

מי מאנשי העולם הזה בא במגע איתך?"

(לרוב. אורי אבנרי או מרסל זוהר.)

היה ברור, כי פעילותה זו של רמונדה אל־טאוויל עומדת למישהו כעצם בגרון. עם התלקחות המאורעות בגדה כתבה רמונדה בהעולם הזה מאמר חתום בשמה (2013), שבו תיארה את השתלשלות האירועים ואת ריגשות האוכלוסיה. היא מילאה תפקיד חשוב בחקירות העולם הזה על מיקרי־המוות שאירעו במהלך ההפגנות. פירטי הריגתה של הנערה לינה אל־נבולסי בשכם והכאתו עד מוות של אחמד דיב שייך מהלול בסלפית לא היו

שוטר ערבי מופקד על בית טאוויל, כדי לרשום את שמות המבקרים והמרתיעים, אף שלא נאסר על רמונדה אל־טאוויל לקבל אורחים.

נודעים לעולם, לולא חקירת העולם הזה (2020 ו־2013), בעזרת רמונדה.

לגבי שני המיקרים הללו נמסר השבוע, כי החיילים החשודים כאשמים בהם הועמדו למישפט צבאי — אחרי שתחילה הכחישו השילטונות את גילויי העולם הזה מכל־וכל.

החוקר לא הציג אף שאלה אחת, שממנה יכול היה להשתמע כי רמונדה עוסקת בפעילות בלתי־חוקית, שהיא קשורה באירגוני־פידאיון או שיש לה יד במעשי־חבלה. מהלך החקירה התנהל כולו בכיוון אחד בילבד: פעולתה העיתונאית הגלוייה למען דיווח רחב ככל האפשר על המתרחש בגדה המערבית.

ואכן, בשטח זה הפכה רמונדה אל־טאוויל שם־דבר. שמה עובר מעיתונאי אחד לשני ברחבי העולם. ציוותי־טלוויזיה וכתבים הבאים ארצה כדי לסקר את מהלך־החיים בגדה פונים אליה כדבר ראשון, מבקשים ממנה לקשר אותם עם ראשי־העיריות, שכולם ידידיה, ועם אישים ותושבים סתם.

כל זה חוסל על־ידי „צו בדבר הוראות־ביטחון (יהודה ושומרון) (מס׳ 378) תש״ל — 1970 — צו פיקוח מיוחד״, בהתימת „יעקוב כץ, סגן־אלוף, מפקד צבאי, נפת רמאללה״. הקובע כי „הגברת רמונדה ג׳ריס טאוויל... תהיה נתונה לפיקוח מיוחד... עד למתן צו אחר על־ידי. בתקופה האמורה, שבה תהיה נתונה לפיקוח מיוחד, תהיה חייבת להישאר מאחרי דלתות הבית שבו היא גרה ברמאללה במשך כל שעות היממה.״

שלום מנפנפת רמונדה לידידיה מחלון ביתה, שממנו אסור לה לצאת בכל שעות היממה בפקודת המושל.

אין היא רשאית לצאת מביתה כדי לאסוף ידיעות או למסרן. כלי־התיקשורת אינם יכולים לטלפן אליה. כעיתונאית, היא משותקת.

שיחה לייד הגשרים הסגורים

את בעלה של רמונדה מרגיז בעיקר ניתוק הטלפון. „זהו הטלפון שלי!״ הוא זועם בשקט. „הוא רשום על שמי. אני זקוק לו. שילמתי את כל החשבונות. באיזו זכות מנתקים אותו?״

דויד אל־טאוויל, מנהל בנק עותומן בשכם (שדלתותיו נעולות מאז הכיבוש), הוא גבר שקט, בלתי־פוליטי, ההיפך הגמור מאשתו הסוערת. לא איכפת לו שאשתו יושבת בבית. אבל איכפת לו מאד שמת־נכלים לכל המישפחה.

לפני שבוע יצא עם בתו הבכורה, דיאנה היפהפיה, לגשר דמיה, בדרכו ל־עמאן. הוא רצה לרשום אותה לשנת־הלי־מודים הקרובה בבית־הספר לרפואה באו־ניברסיטת קאהיר. אולם בגשר לא נתנו לו לעבור.

„אתה גר ברמאללה,״ אמר הקצין, ש־הכירו ושהמתין לו. „אתה יכול לעב׳ר רק בגדר אלנבי!״

„אבל אני רשום כתושב שכם,״ השיב מנהל־הבנק, „ואין לי כל חשק לעבור לצמיתות לרמאללה!״

„כמצטער,״ השיב הקצין, „אלה הן ההוראות.״

ברור כי ההוראות הן חדשות, ונולדו לצורך מישפחת אל־טאוויל בילבד. מאז עבר לרמאללה, כבר עבר אל־טאוויל פעמים רבות בגשר דמיה. עתה אין הוא יכול לעבור את הירדן כלל. בגשר אלנבי לא יתנו לו לעבור, עד שיירשם בתעודת־הזהות שלו שהוא העתיק את מגוריו לרמאללה — ועד אז יעברו חודשים. „בינתיים תפסיד דיאנה את שנת־הלימודים!״ זועם האב. „מדוע היא צריכה לסבול?״

„אני לא משיב לשאלות״

רמונדה, שנידדה בעבר, גדלה בישראל, נישאה לבעלה בעמאן והש־תקעה בשכם לפני מילחמת ששת־הימים, מקבלת את פני אורחיה במירפסת דירתה, המשקיפה על נוף מרהיב של הרי רמאללה.

„אחרי החקירה, הזהיר אותי איש הש״ב,״ סיפרה. „הוא אמר לי: זוהי האזהרה האחרונה. את מסרת ידיעות שפגעו בבטחון המדינה!

„שאלתי לאיזה ידיעות הוא מתכוון. הוא דפק על השולחן באנרופי, ואמר שאין זה תפקידו להשיב לשאלות.״

כאשר נקראה, כעבור שבוע, אל מושל־הנפה כדי לקבל את צו מאסר־הבית, אמר לה המושל: „הזהרנו אותך. את לא שמעת לאזהרה.״

„מה עשיתי?״ שאלה רמונדה. „תגידו לי לאיזה דברים אתם מתכוונים, ואדע להתנהג להבא בהתאם לכך.״

השיב המושל: „אני לא משיב לשאלות. אולי תפני לעורך־דין?״

„עכשיו איני יודעת מה הם רוצים ממני,״ אומרת העיתונאית, שהיא אם לחמישה ילדים. „איך אני יכולה להתגונן, כשאין אומרים לי במה מאשימים אותי? איך אני יכולה להימנע ממשהו שהם לא רוצים, אם לא אומרים לי מה?״

נראה כי יש סיבה טובה מאד לאי־רצונם של אנשי המימשל להשיב על שאלות מסוג זה. כי לא נעים למימשל הצבאי הליברלי ביותר בעולם להודות בגלוי שמטרתו היא למנוע דיווח עיתונאי לגיטימי על המתרחש בתחומו, ולנתק את הגדה המערבית מן הדיווח בכלי־התיקשורת בישראל ובעולם.

העיתונאית הלוחמת

רמונדה אל־טא־וויל, כפי שצולמה

מה השבוע בביתה, שבו היא מוחזקת במאסר־בית, על־פי צו הרשום על טופס משוכפל, מטעם המושל הצבאי של נפת רמאללה.

סגן־אלוף יעקב כץ קרא לרמונדה אל מיפקדתו, קיבל אותה שם בנוכחות שלושה קצינים, הודיע לה באורח פורמלי על הוצאת „צו הפיקוח המיוחד,״ אחרי שהתנצל באדיבות והודיע שהוא ממלא חפקיד. המושל פגש את רמונדה קודם לכן בהזדמנויות חברתיות.

הבת תקועה

דיאנה אל־טאוויל, בת ה־17, הבכו־רה מבין חמשת ילדיה של רמונדה, צריכה להגיע לעמאן להירשם בבית־הספר לרפואה באוניברסיטה.

הטלפון מת

באותו רגע ממש שבו הודיע המושל לרמונדה כי הוטל עליה מאסר־בית, נותק הטלפון בביתה. מאז חזר לפעול רק פעם: כשטילפן המושל.

מדוע ברח השר חיים בר־לב כאשר
על סוס, בבית־הספר לרכיבה לנוער
רוכבים

משת הרוכבים התחרו ביניהם ברכיבה מהירה בשטח השדות שליד כביש היציאה מתל־אביב לכיוון לוד וירו־שלים. בראשם שעט שר־המיסחר־והתע־שייה, חיים בר־לב, ואחריו ראש־עיריית רמת־גן, דוקטור ישראל פלד. במרחק־מה מאחוריהם דהר על סוסה לבנה צבי צפ־ריר, מנכ"ל הרכבת. לפתע נשמעה צעקה. מנכ"ל הרכבת ניראה עף מסוסתו וצונח על האדמה היבשה. עליו השתטחה הסוסה במלוא כובד מישקלה.

בר־לב בלם את סוסו, קפץ ממנו ורץ לעבר צפריר. „קרא לאמבולנס. הוא נפ־צע!" צעק אל ישראל פלד, שמיהר לרוץ לכיוון הבתים הקיצוניים ליד הפארק הלאומי ברמת־גן, כדי למצוא שם טלפון. צפריר הובהל במהירות לבית־החולים על־שם שיבא בתל־השומר, שם התברר כי נפגע קשה בגבו וברגליו. סיפור פציעתו של צפריר והצלתו על־ידי בר־לב נפוץ במהירות ופורסם בכלי־התיקשורת.

אולם, העובדה שנעלמה מעיני העיתו־נאים, היא שבר־לב, פלד ואנשי פמלייתם נוהגים לרכב מדי שבת בבית־הספר ללי־מוד רכיבה לנערים ולנערות, השייך ל־עיריית רמת־גן והנמצא בשטח הפארק הלאומי. תוך ניצול מעמדו לרעה משתלט ישראל פלד על בית־הספר לרכיבה מדי

חשבון הא

שבת ויחד עם מקורביו, ובהם השר בר־לב, הם הופכים את בית־הספר, המייועד לנערים ונערות, לחוות־הסוסים הפרטית שלהם.

מאת מאיר דורון

מדהרות
דהרות אביריו

ה שעה עשר, כבוקר יום השבת. תנועת המכוניות, הסובבות בסאפארי בפארק הלאומי ברמת־גן, נפסקת לדקות אחדות. „השיירה מגיעה," מכריז השומר בפתח הסאפארי. שלוש המכוניות המפו־ארות נכנסות בעד השער. בראש דוהרת מכוניתו של מנהל הפארק הלאומי, צבי קלירמאייר. אחריו, במכונית הב.מ.וו., חיים בר־לב, שר־המיסחר־והתעשייה. מן החלון האחורי של מכוניתו מציץ ראשו של כלבו. במושב הקידמי, ליד השר, יושב בנו של הרמטכ"ל המנוח דוד („דדו") אלעזר, יאיר בן ה־10. הוולוו הסוגרת את השיירה, היא מכוניתו של דוקטור ישראל פלד, ראש־עיריית רמת־גן.

„בר־לב הגיע! עיצרו את התנועה!" עוברת ההוראה משומר לשומר, לאורך ה־דרך העוברת בסאפארי. המכוניות שועטות קדימה ובאחד השערים החיצוניים, המו־ביל מהסאפארי לפארק, והסגור בדרך־כלל, ניצב כבר הכן שומר מיוחד. „בכל שבת בבוקר אני מקבל את המפתחות מ־מנהל הגן. כשמגיעים בר־לב, פלד והפמל־ייה שלהם, אני פותח להם את השער," סיפר שומר זה. על השער תלויים של־טים המזהירים מסכנת פגיעת החיות ב־סאפארי. אך אותו שומר אינו חושש לחס־תכן לפתוח את השער ל„אנשים חנכ־בדים האלה," כדבריו.

שיירת המכוניות עוברות במהירות את השער, הנגעל מאחריה, וממשיכת בשבילי הפארק, שבהם הנסיעה אסורה בדרך־כלל, לכיוון בית־הספר ללימוד רכיבה על סוסים השוכן בשטח הפארק. שם כבר עומדים הכן הסייסים, האוחזים בסוסים „המייועדים ל„גדולים'," כדבריהם. ענת בת ה־14 ועודד בן ה־13, מדריך־הרכיבה יאיר והאחראי על הסוסים, עקיבא, מגיעים בבוקר השבת, שעות אחדות לפני „שעת האפס," כדיבריהם.

יחד איתם מגיע שומר מיוחד, האחראי לכך שאיש לא ייכנס לתחומי בית־הספר לרכיבה בשעה שנמצאים בו בר־לב, פלד ומקורביהם. מספר יוסף (אבו עלי) מן הכפר טירה ליד כפר־סבא: „אני ב... הנה כל שבת, כשבאים לרכב כל הגדולים. בית־ה... לרכיבה לילדים סגור בשבת, אבל בשבילי... פלד והחברים שלהם אני עובד גם כן. ב...

1. השר מופיע שר־המיסחר־והתעשייה רב־אלוף (מיל.) חיים בר־לב (שני משמאל) וראש־עיריית רמת־גן, דוקטור ישראל פלד (קיצוני משמאל) יוצאים משער בית־הספר לרכיבה לנערים של עיריית רמת־גן בפארק הלאומי. קודם־לכן הוכנו עבורם הסוסים על־ידי נערים, המשמשים כ„סייסיהם של הגדולים."

2. השר מסתובב כשזיהה בר־לב את צלם **העולם הזה**, שלמה סתר, שצילם אותו ואת חבורת הדוהרים מתוך קבוצת שיחים, סמוך ליציאה מבית־הספר לרכיבה, הסתובב פרץ בסערה קדימה, כשהוא צועק לחבריו: „היזהרו מצלמים!" אחד מבני הפמלייה ניגש אל הצלם וביקשו להסתלק.

3. השר מתחמק שר־המיסחר־והתעשייה חיים בר־לב התגלה כרוכב מעולה. הוא שעט במהירות בין שבילי הפארק הלאומי ובשדות שלידו, כשחוא עורך תחרויות עם ראש עיריית רמת־גן ישראל פלד.

ה שמצלמים אותו
של עיריית רמת־גן

על

בסדר, כי אני מקבל תוספת מיוחדת למשכורת."

שיירת המכוניות נכנסת לבית־הספר לרכיבה, והשומר יוסף מצדיע למכוניות העוברות על פניו. „אנחנו כאן מכינים את הסוסים לגדולים משמונה בבוקר," סיפר אחד הסייסים, שהוא תלמיד בבית־הספר. בני החבורה המכובדת יוצאים את מכוניותיהם. חיים ברי־לב מפקיד את כלבו בידי השומר, ופונה אל סוסו הקבוע. כמותו ניגשים אל סוסיהם המוכרים להם גם דוקטור פלד ושאר המאושרים, שזכו להצטרף לחבורה המכובדת ולו רק לרכיבה של שבת בבוקר. בדהרה מהירה עוזבת החבורה את בית־הספר, בשעה עשר ועשר דקות בדיוק.

מצטיינים
ו„פרוטקציונרים"

בית־הספר לרכיבה בפארק הלאומי ברמת־גן, בהנהלתו של מדליה המפורסם הוא, במקורו, ברשותה ותחת חסותה של עיריית רמת־גן. לבית־ספר זה מתקבלים שני סוגים של רוכבים־מתלמדים. האחד: נערים ונערות עד גיל 16, תושבי רמת־גן, הלומדים בבתי־ספר בעיר

ציבור

ונחשבים כתלמידים מצטיינים. „בית־הספר נועד לשמש פרס לתלמידים מעולים," סיפר אחד האחראים על בית־הספר לרכיבה. „מנהל בית־הספר שולח, בסיום כל שנת־לימודים, מיכתב־המלצה על תלמידים אחדים למחלקת־החינוך־והתרבות בעיריית רמת־גן.

„המחלקה מפנה את התלמידים לבית־הספר, ובו הם עוברים קורסים לרכיבה על סוסים, לדילוג מעל גבי משוכות ועוד. „למעשה מייועד בית־הספר לרכיבה לצעירים עד גיל 18. בגיל הזה מתגייסים התלמידים ומגיעים אחרים, צעירים, במקומם," סיפר אחד האחראים. „המצטיינים נשארים כאן מדריכים בתקופת הצ[ב]ואחרי הצבא. סך־הכל זאת לא חוו[ר]סים, אלא בית־ספר ללימוד רכיבה. [ה]רים יכולים להמשיך לרכב בחוו[ת] רבות, המצויות באיזור תל־אביב."

סוג אחר של תלמידים הוא [ה]ציונרים". אלה הם בניהם או [ב]אישים המקורבים [ל]בעיריית רמת־[ג]

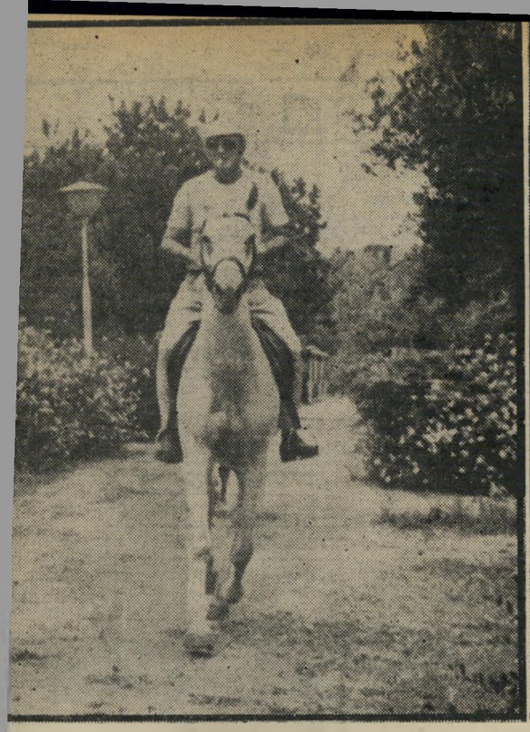

1. סיור קדמי שניים־שניים חוזרים הפרשים העייפים אל בית־הספר, כשזיהו, בכניסה לבית־הספר, את צלם **העולם הזה** שלמה סתר וידידו, נעצרו להתייעצות־חירום קצרה.

2. השר מסתתר אחרון החוזרים היה דוקטור ישראל פלד. תוך כדי רכיבה נתקל בסוס־פרא שהפריע לו ברכיבה.

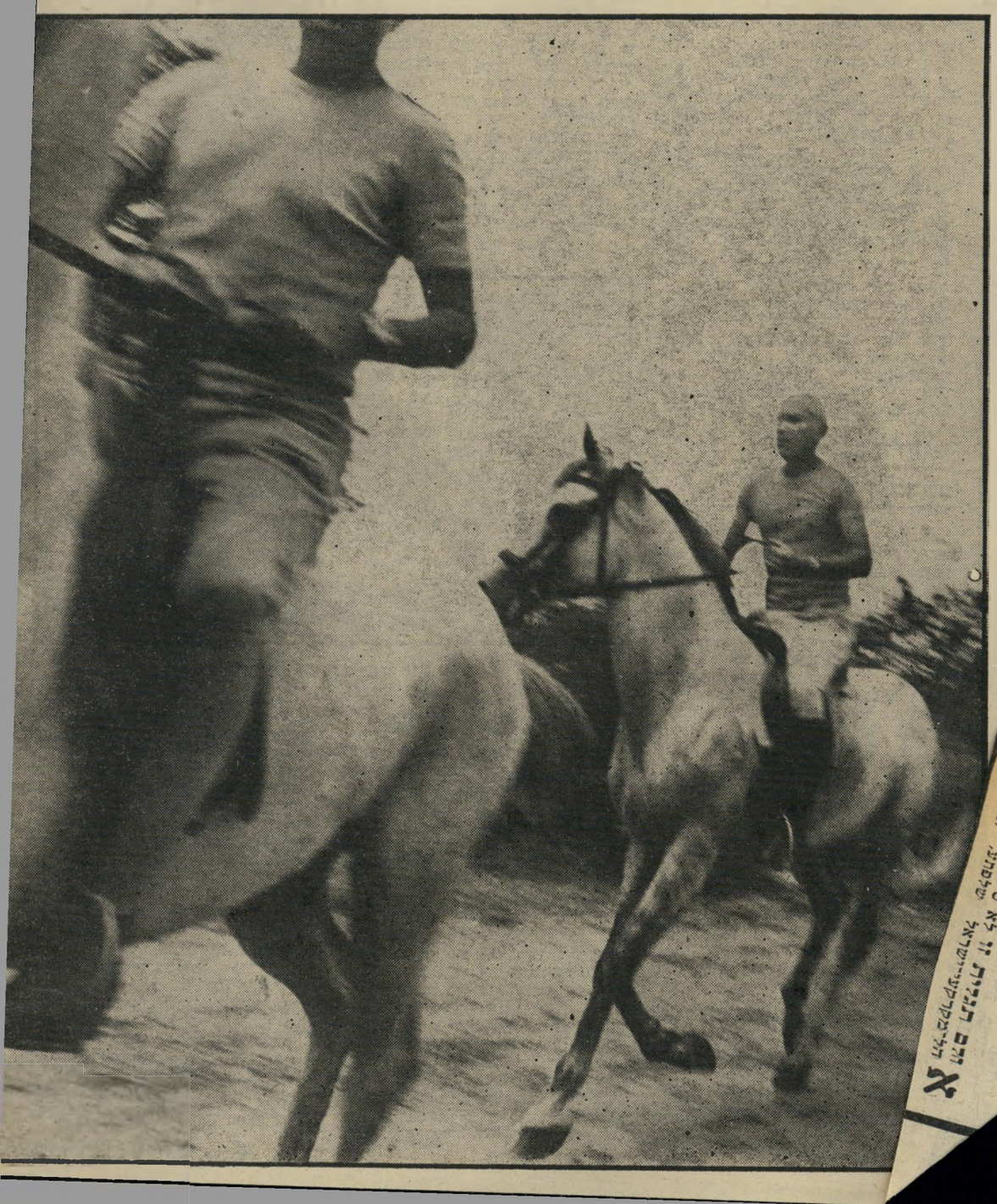

(המשך מעמוד 23)

מתה את אזרחי ישראל, ומנעה מהם
ר כה מידע על המיבצע בתירוצים מפוק־
קים של בטחון המדינה. כך או כך, ה־
יסקה עם האחים וורנר העידה, שלפחות
תחום המיסחור של סודות המדינה ו־
ה"ל, שברה ממשלת רבין שיאים חדשים.

מישטרר

ע־פוט עצמי

אנשי־המישטרה תקפו את נהג־המונית וחבטו בו קשות — בית־הדין הפנימי זיכה אותם מכל אשמה

בהגיעם לרחוב רוסלן ביפו, בערך ב־
עה ארבע לפנות־בוקר, אור ליום ה־

נהג מוכה דרייבלט
מכות מידי השוטרים

המישטרה שמש היכה את נהג־המונית, החלו הסמלים בלאש ופיסקוביץ חובטים בדרי־ בלט באגרופיהם בכל חלקי גופו, מבלי לבקש ממנו הסבר למר שאירע. הם הס־ תפקו, כנראה, בסיפורו של הימאי ה־ אתיופי כי נשדד באותו לילה על־ידי שתי פרוצות ושלושה גברים, ברחוב אלנבי בתל־אביב, ונלקח ממנו סכום של 500 דולר. אחד הגברים האלה, טען הימאי, היה נהג המונית מיספר 656־41.

תוך כדי מהלומות, דרשו שלושת ה־ בלשים (שהיו בלבוש אזרחי) מנהג המונית שיחזיר את הדולרים. הם הפשילו, בכוח, את מיכנסיו ותחתוניו עד לברכיו, ואת החולצה עד לראשו, לצורך חיפוש. ב־ חיפוש זה נמצא על גופו של הנהג כסף מזומן בסך 450 ל"י, אך לא נמצאו דול־ רים.

"שלושת אנשי־המישטרה, בנסיבות ש־ תוארו לעיל, השתמשו באלימות כלפי ראובן דרייבלט ללא צורך. שלושת אנשי־ המישטרה בעורכם חיפוש על גופו של נהג־המונית, בנסיבות שתוארו לעיל, התי־ עמרו בראובן דרייבלט."

לא היו אלה דיברי השמצה ובלע דימיו־ ניים על שיטות הפעולה והטיפול של ה־ מישטרה. התיאורים הללו לקוחים מתעתיק כתב־האישום שהגישה התביעה במישטרה נגד שלושת אנשיה, במיסגרת דין מיש־ מעתי פנימי.

הנהג המוכה, ראובן דרייבלט, פנה ב־ אמצעות פרקליטו עורך־הדין משה אלוני, ליועץ־המישפטי־לממשלה, בבקשה להעמיד לדין את השוטרים שהיכוהו באכזריות.

מסקנות משעשעות. תלונתו של דרייבלט הועברה למפכ"ל מישטרת ישראל שאול רזיולוי, וזה החליט לפעול. על תת־ ניצב מאיר קפלן מהמטה הארצי, הוטלה המשימה לשמש אב־בית־הדין־המישמעתי של המישטרה, שישפוט את הקצין ושני סמליו. הגן עליהם עורך־הדין אהרון זיו־אב. המישטרה לא ביקשה להעמיד את אנשיה לדין בפני בית־מישפט של המדינה, כפי שהיא מבקשת מן הפרקליטות לגבי כל אזרח הנאשם בכך שביצע עבירות פלי־ ליות מן הסוג שתואר לעיל.

השוטרים המואשמים לפני סוהריהם ●
זיכוי מכל אשמה

20.8.75, הבחינו שלושת אנשי המישטרה (קצין בדרגת מפקח, ושני סמלים, מן היחידה המרכזית של מישטרת מחוז תל־ אביב), במונית שמיספרה 656־41, שחנתה בסמוך למיסעדה הנמצאת באותו רחוב. המכונית המישטרתית (בעלת מיספר אזר־ חי) נעצרה, והמפקח אמנון שמש עם הסמלים יוסף בלאש ושמעון פיסקוביץ, ויחד איתם הימאי האתיופי חילו תלמלמריס, ירדו ממנה. הימאי שחום־העור הצביע על נהג־המונית ראובן דרייבלט, שישב ליד אחד השולחנות במיסעדה.

הקצין והסמלים ניגשו אל נהג־המונית ופקדו עליו לקום ממקומו, מבלי שיטרחו להזדהות בפניו. כאשר קם הנהג, הלם הקצין שמש בפניו עם מכשיר־הקשר שהיה בידו, מבלי לומר דבר. כתוצאה מכך נגרם לראובן דרייבלט חתך מעל לגבת עינו הימנית.

הדוברים לא נמצאו. אחרי שקצין־

* מימין לשמאל: נאשמים סמ"ש שמעון פיסקוביץ ומפקח אמנון שמש. משמאל: הסניגור מפקח אהרון זיו־אב.

הוחלט לכבס את הכביסה המלוכלכת בתוך המישפחה. הפרשה נגררה שנה שלי־ מה. בשבוע שעבר הגיעה ההצגה לסיומה. בלאש ופיסקוביץ, זוכו מכל ההאשמות שהועלו נגדם.

תמוהות מאד מסקנותיהם של שלושת קציני־המישטרה הבכירים ששימשו כשופ־ טים במישפט זה. על סמך מה זכו שלושת אנשי היחידה המרכזית?

וכך טוהרו שלושת השוטרים על־ידי ה־ קצינים, שופטיהם: "א) עדי המתלונן על השימוש בכוח שהופעל כלפיו, סתרו ב־ גירסותיהם זה את זה בנקודות עיקריות, ושניהם יחד סתרו את דיברי המתלונן.

"ב) העדות הרפואית שנשמעה מפי ה־ רופא שבדק את המתלונן (ד"ר ישראל לוי) היתה שיטחית ודלה, ועוררה תמיהות. ה־ בדיקה שנערכה למתלונן היתה שיטחית. מופיע בפני רופא אדם, הטוען כי הוכה קשות ונמרצות, ומה עושה הרופא? הוא מטפל בנפגע טיפול סימפטומי בלבד (כדו־ רי ואליום), אינו טורח לנקות את הפצע, אינו מבקש בדיקה אצל רופא־מומחה. במ־

(המשך בעמוד 34)

(המשך מעמוד 29)

ממתין להם מנהל הפארק בבית־הספר, ודואג לכך שהנערים והנערות יהיו מו־ כנים לקבל את הסוסים מידי "הגדולים" מייד עם הגיעם. "הרבה ברירה אין לנו. מנהל הגן, קלירמאייר, יכול לעשות כאן כרצונו, והוא עוד יכול להעביר את גדר הסאפארי על פני בית־הספר וסוף לכל הסיפור," הסביר חייל צעיר ממורמר, ה־ משמש בשעות־הפנאי כמדריך רכיבה. "כדי שאוכל גם אני לרכב לפעמים, אני משרת את "הגדולים". רכיבה על סוסים זה עסק יקר מאד."

הקטנים משרתים את הגדולים

לפני שבוע שבועות נפצע מנכ"ל הרכבת צבי צפריר. גם בשבת האחרו־ נה כמעט שאירעה תאונה לאחד הרוכבים. שר־המיסחר־והתעשייה, הבחין לפתע בצלם העולם הזה, שלח לפניו את אחד הרוכבים, שהתייצב מול הצלם והסתיר את מרחב־ הראייה שלו. בר־לב זינק במהירות מבעד לשער בית־הספר לרכיבה, אולם סוסו פגע בשער ובר־לב כמעט שהתעופף מעל הסוס. בשניות האחרונות לפני נפילתו נאחז ב־ חזקה באוכף, הצליח לייצב עצמו ולשעוט פנימה אל תחום בית־הספר.

נוסף לרכיבה על סוסים, שהיא הבילוי המקובל בחודשים האחרונים על בר־לב, פלד, צפריר ומקורביהם, הם עורכים גם "שיחת חאפלה" ארוכה אחרי הרכיבה. בביתן סמוך לאורוות הסוסים, המשמש כ־ מישרד בית־הספר, מתכנסת כל החבורה אחרי הרכיבה המייגעת ומצטרף אליהם שם מנהל הפארק, והכל מנהלים "שיחה על כוס קפה," כדיברי המנהל. השיחה אורכת בדרך־כלל כשעה וחצי. שלושה אנשים המגיעים לבית־הספר "לעבודה," לדיבריהם, בשעה אחת־עשרה בבוקר, יד־ עו לספר כי "אנחנו רק מחסנאים ואפ־ סנאים. בר־לב וכל הגדולים יושבים ב־ מישרד רק על כוס קפה."

"הקטנים של הגדולים" — יאיר אלעזר, ובניהם ובנותיהם של מקורבי "הגדו־ לים" — מסיימים את הרכיבה דקות אח־ דות לפני השעה שתים־עשרה. בעוד הגדו־ לים עסוקים ב"שיחה על כוס קפה", עוס־ קים הקטנים, בעזרתם ובהדרכתם של ה־ סייסים, בטיפול בסוסים.

רק לגדולים מותר לרכב

שעה אחת ושלושים אחרי־הצהריים נשנה המחזה שניראה בבוקרו של אותו יום. תנועת המכוניות בסאפארי נעצ־ רת לדקות אחדות, על־פי הוראתו של מנהל הפארק, המעביר בעזרת מכשיר־ הקשר שבמכוניתו את ההוראה לאנשים המתאימים. אחד משומרי הסאפארי אץ אל שער־הברזל הגדול, המפריד בין הסא־ פארי לפארק. כשנשמעת צפירת מכוניתו של בר־לב, הנוסעת בראש, נפתח השער והמכוניות יוצאות החוצה בדרך המיוחדת.

"אין כאן שום ניצול סמכויות לרעה," מגיב דוקטור פלד, ראש־עיריית רמת־גן, "אנחנו רוכבים כאן כל שבת, כי בית־ הספר שייך לעיריית רמת־גן. לא כל אחד יכול להיכנס בשבת. אנחנו יכולים."

עשרות המבקרים בפארק הלאומי מתמר־ מרים מאד בראותם את השר, ראש־העירייה, מנכ"ל הרכבת ואנשי־שלומם רוכבים להנא־ תם בשבילי הפארק הלאומי. אחדים, ה־ מנסים לבדוק "אם גם לנו מותר לר־ כב," נענים בשלילה על־ידי השומר, ש־ תודרך קודם־לכן על־ידי מנהל הגן. לפ־ חות חמישה עובדים מגיעים במייוחד ל־ עבודה בשטח בית־הספר בשבת, כדי לשרת את "החבורה הדהורה," השם ש־ הודבק על־ידי באי הפארק הקבועים לבני־ המעלה השועטים על סוסיהם האבירים.

"לנו הגדולים מותר לרכב בשבת ב־ בית־הספר," אומר הדוקטור פלד. "אל תצלמו," ביקש השר בר־לב. "אנחנו ה־ קטנים נשארים בחוץ ואוכלים לנו את הלב," אומר צעיר בן 21, ש"מת לרכב קצת."

"אני אפרק לך את הפרצוף! אם תנסי להיכנס לתוך הבית, אני אדרוס אותך! לא איכפת לי מהמישטרה! כאן, אני המישטרה!"

הצעירה גבוהת־הקומה, בעלת השיער הערמוני, נדהמה. רחל חלפי, משוררת וקול־ נועית שהתפרסמה כאשר ביימה והפיקה את שידור־הטלוויזיה המפורסם על השידו־ כים, ישבה מול דויד לוי, אחד מתושבי עין־כרם — השכונה הירושלמית המק־ סימה ביופיה. שחלפי מבקשת לאמצה כ־ ביתה.

היה זה האקורד האחרון במאבק כימ־ עט־קפקאי, שעורכת חלפי מזה תשע שנים, כדי לזכות בבית נטוש בעין־כרם.

אל מול רחל חלפי ניצבת עתה כנופייה, המנסה להשתלט על דירות עין־כרם. הירי האישי שלה הוא צעיר, אב לילד, ששאשתו נמצאת בחודשי־הריונה האחרו־ נים. דויד לוי אינו עובד, ורישמית אינו משתכר כלל, אך לידידיו הוא הבטיח: "יעלה לי 10 אלפים לירות, אבל אני

המשוררת והקולנועית רחל חלפי (משמאל) זכתה בבית חדש (למטה) - וגילתה יחד עמו עולם שלם חדש אלים מאד ואכזרי

מכון לסכן אותם כדי לעשות למשוררת הזאת צרות!" התושבים הוותיקים מכי־ רים אותו, ויודעים כי איומו זה, כמו איומיו האחרים באלימות, אינו איום־סרק. ללווי יש כסף רב שאותו הוא מבזבז ב־ ראוותנות — ממון שאיש אינו יודע את מקורותיו.

הצעד האחרון של לוי נגד רחל חלפי היה להגיש בקשה לצו־על־תנאי נגד מינהל־מקרקעי־ישראל ומנהלו, האלוף (מיל.) מאיר זורע. לוי מבקש שבית־ המישפט העליון יתן צו, שיאסור על המינהל למסור לחלפי את המיבנה בעין־ כרם.

"יחסים אישיים"

אמצעות עורך־הדין שלו טען לוי, כי הדירה ניתנה לחלפי על־פי הוראה אישית של זורע, תוך כדי שהוא רומז על "פרוטקציה" ויחסים אישיים בין האלוף (מיל.) לבין המשוררת. לוי אף טען, כי רחל חלפי לא נרשמה כלל לחלוקת דירות בעין־כרם, אינה עונה על הקרי־ טריונים לקבלת דירה שם.

האמת היא שרחל חלפי הגישה בקשה לבית בעין־כרם עוד לפני כתשע שנים. היה זה כאשר נפלה ההחלטה לייעד את השכונה מרהיבת־הנוף למגורי אמנים ו־ אנשי־רוח. הוועדה שהוקמה לשם כך דר־ שה מן המבקש לרכוש מיבנה־מגורים נטוש במקום, לענות על קריטריונים אלה וכן למצוא מיבנה נטוש שלגביו לא הי־ תה דרישה קודמת.

חלפי שוטטה בעין־כרם, ואיתרה מיבנה שלדעתה תאם את הצרכים שלה ושל אמה, הפסלת מרים חלפי. תשובת הוועד־ דה: המיבנה שביקשה, בית־הרוזרי (מח־ רוזת אבני־התפילה), שייך למינזר הרוזרי הסמוך, ואין היא יכולה לקבל אותו. בק־ שתה לקבל בית בעין־כרם אושרה, עקב־ נית בילבד.

אולם בית־הרוזרי המקסים ב־ נט את רחל חלפי, והיא לא לוותר עליו. היא החלה בלשות פרטיים, גילת מינהל טעה: המ כנסייה אלא האחרים ב ראל.

יש חרם בעין כרם

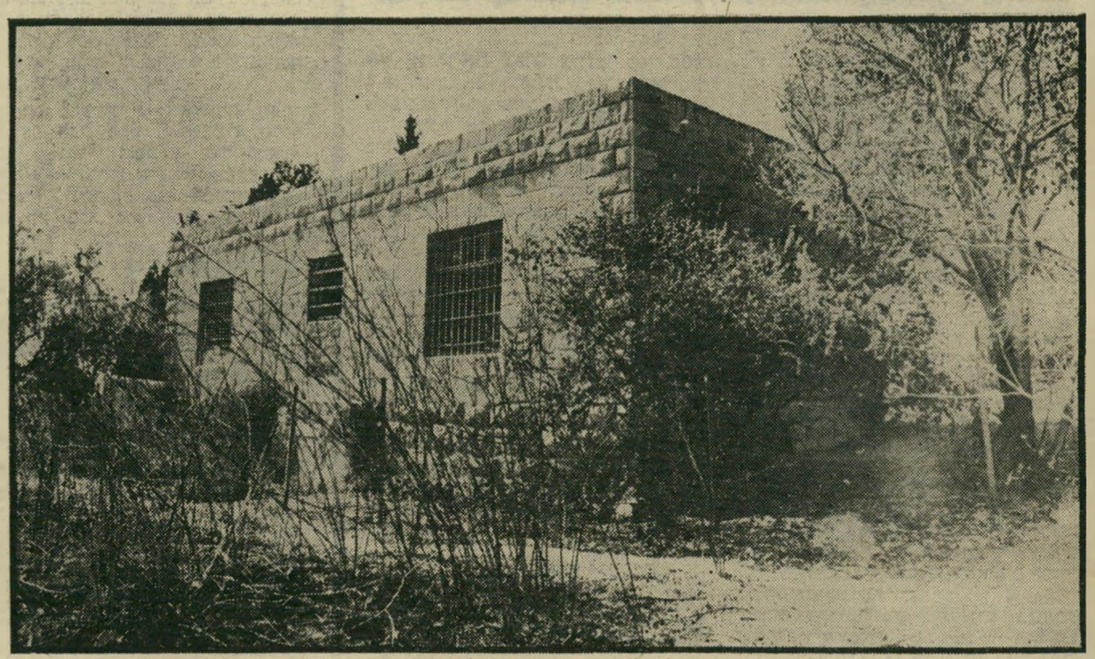

ליוזמתה של האזרחית רחל חלפי, הפך עשיר בעוד מיבנה ובעוד פיסת־אדמה. המינהל דרש מחלפי הוכחות לתגליתה, וגם אחרי שהמציאה אותן — המשיך המינהל למשוך אותה בלך־ושוב.

כעבור שנים אחדות נודע לחלפי כי המינהל אכן שוכנע לבסוף, אך החליט לערוך מיכרז פומבי על המיבנה. מיכרז הוא תמיד דבר טוב מבחינה האסתטיקה הציבורית, אולם במיקרה של עין־כרם הי־ תה כאן חריגה. ההחלטה המקורית, ש־ קבעה לגבי חלוקת הבתים למי שעומד בקריטריונים, היתה שהראשון זוכה. בית־ הרוזרי היה הראשון שלגביו הוחלטה ההח־ לטה המפתיעה לערוך מיכרז, למרות שה־ מינהל והוועדה, שמונתה לעסוק בנושא זה, ידעו כי רחל חלפי היא מועמדת ותיקה לבית זה.

בינתיים נסעה חלפי להשתלמות בחו"ל כשחזרה ארצה, במילחמת יום־הכיפורים, זידשה את אמציה לקבל בית בעין־כרם. ית הרוזרי היה כבר תפוס. ציירת בשם ניאלה פסל, המתגוררת מרבית חודשי השנה בארצות־הברית, קיבלה את הדירה אותו מיכרז מפורסם. שבו לא השתתפה חלפי כלל, ולו רק משום שאיש לא טרח להודיע לה על קיומו.

פגישה ראשונה ואחרונה

ב ינתיים התחדפה ראשות מינהל־ מקרקעי ישראל. חלפי ביקשה וקיבלה, פגישה עם מנהלו החדש של המינהל, מאיר („זרו") זורע. הפגישה בין השניים, שהתקיימה בחודש מארס השנה, היתה הפעם הראשונה והאחרונה שבה פגשה חלפי את האלוף.

כפי שגילתה באותו זמן לאחת המז־ כירות, היא הופתעה לטובה. לעומת הי־ שיבות הארוכות, המסורבלות והלא־ענייי־ ניות שבהן התנסתה בימי ההנהלה הקו־ דמת של מינהל־מקרקעי־ישראל, היתה הפגישה עם זורע וחבר־עוזריו ענייינית ביותר. זורע עשה את שעורי־הבית שלו, קרא את המיסמכים בתיק העבדה, הכיר את הפרשה מלפני ומלפנים. לאחר שאלות אחדות לחלפי היה ברור לו שנעשה למ־ שוררת הצעירה עוול על־ידי המינהל. הוא הבטיח לה כי ה„עוול יתוקן", ואם קיים מיבנה פנוי בעין־כרם — היא תקבל אותו.

כעבור שבועות מיספר קיבלה חלפי הו־ דעה כי יועד לה אחד מבתי פנימיית ליפ־ שיץ, אולם ביגלל בעיות חוקיות, שלא היו קשורות לעניין שלה, עדיין אין היא יכולה להיכנס.

פנימיית ליפשיץ היתה פנימייה דתית, שתפסה משך שנים ארוכות 25 מיבנים בעין־כרם. לפני כשנה פונתה הפנימייה, ואז החל המירוץ הגדול על תפיסת בתיה. הוחלט כי מילבד כמה מיקרים חריגים, יקבלו את הבתים בני עין־כרם הוותיקה, שצפיפות־הדיור שלהם מחייבת קבלת די־ רות גדולות.

„אני לא אתן לך!"

ר חל חלפי ונכה־צה"ל, שגם לגביו היתה התחייבות קודמת של המינהל, היו היוצאים מן הכלל, אשר להם החליט המינהל לתת שניים מ־25 המיבנים.

כאן נכנס לתמונה דויד לוי. הוא יליד עין־כרם, בן למישפחה בת שש נפשות שהתגוררה אמנם בתנאי־מצוקה, אך תוי חתונתו הפך עומד ברשות עצמו. לוי הוא שותף נכבד ביותר למילחמת ותיקי־ עין־כרם לבין עצמם לקבלת המיבנים ה־ יקרים. כדי לקבל מיבנה — ולרכוש לו אוהדים בין תושביה הוותיקים של עין־ כרם, פתח במערכה נגד רחל חלפי.

כאשר נודע לחלפי על המאבק שמכין נגדה לוי, היא עשתה מה שכל בן־תרבות היה עושה במקומה. היא אירגנה פגישה עם לוי וכמה מידידיו, סיפרה להם את סי־ פור מילחמתה הממושכת על הבית בעין־ כרם. תשובתו של לוי: „אותי לא מעניין שום דבר. אני לא אתן לך לגור בעין־ כרם!"

לוי אינו רק אומר, הוא גם עושה. ה־ מנעול ששמה חלפי על דלת הדירה, המיועדת לה, נפרץ. קבוצה של פועלי־ בניין וסיידים נכנסו לבית והתחילו לע־ רוך בו, בשליחותו של לוי. שיפוצים. חלפי הזעיקה את המישטרה, שגירשה את הפועלים, לא לפני שלוי הודיע לשוטרים, כפי שנסתבר אחר־כך, במידה רבה של צדק, ש„אותי לא מעניין מישטרה, בתי־ מישפט וחוק! אני החוק, ואני אקבל כאן מה שאני רוצה!"

אחר־כך באה שורה של איומים על חלפי. ביטויים כמו „אני ארצח אותך! אני אגמור אותך! אני אעשה לך כאן חיים שחורים!" הוטחו בפניה ללא מורא, בנוכחות אנשים רבים.

המשוררת התלוננה מיספר פעמים ב־ מישטרה. זו כבר מכירה את דויד לוי היטב. תלונותיה של חלפי אינן היחידות נגדו, אולם בכל פעם יצא לוי מבלי שנפתח נגדו תיק, ומבלי שהמישטרה נק־ פה אצבע.

דריסה ברחוב

א חת התישבות הוותיקות של עין־ כרם היא לאה לסטוקין, אשר אף היא כביכול מן המישפחות מעוטות־היכולת ה־ לוטשות עין אל המיבנים שהתפנו. ללוי לא היה גוח שלאה לסטוקין ובעלה יום־טוב יקבלו דירה, למרות שלפי הצגת הדברים המתחסדת שלו הם דווקא שייכים לאותם הזכאים למיבנה. לוי ניהל נגדם מילחמה בדרכים המקובלות עליו: הבית שאליו פלשו נפרץ, הרהיטים נופצו וישריפה קלה פרצה במקום, בלי שאיש ידע מה מקורה.

כשכל זה לא עזר, הוכיח לוי את הידע הרב שלו בנהיגה. כשעברה לאה לסטוקין באחד מרחובות עין־כרם, היא הבחינה ב־ מכוניתו של אחד מאנשי השכונה, בן־חמו, הנהוגה בידי לוי. לוי דהר במכוניתו מו־ לה, הלם אותה בכנף המכונית. היא צנחה והתעלפה, כשהיא שומעת את צעקותיו: „דרסתי אותך כדי להראות לך!"

המישטרה הוזמנה, אך לאחר חקירה סירבה שוב להתערב בפרשה, שאותה היא רואה כסיכסוך־שכנים בילבד. חוקרי ה־ מישטרה הציעו ללסטוקין: להגיש תבי־ עת־פיצויים אזרחית נגד לוי, עבור הנזי קים שנגרם לה.

פרשת לסטוקין שימשה אור אדום לרחל חלפי. עוד לפני שהגיש את עתירתו לבית־ המישפט הגבוה לצדק, דאג לוי להודיע לה: „אני פונה עכשיו לבית־מישפט. אם זה לא יעזור, אני אטפל בך בדרכים אח־ רות, באלימות!"

העתירה לצו־על־תנאי שהגיש דויד לוי עדיין תלוייה ועומדת בבית־המישפט. ל־ רחל חלפי עדיין לא ברור אם במיקרה שתזכה, ובית־המישפט לא ייעתר ללוי, תהיה זו זכיה של ממש. דויד לוי וחבר מר־ עיי מאיימים להפוך את עין־כרם לשדה־ קרב בין המשתכנים הוותיקים ובין החד־ שים. המשך האלימות, ופחדנותה של ה־ מישטרה להתערב בפרשה, יהסכו את רחל חלפי רק לסמל. התוצאה היותר־ חמורה תהיה הפיכת אחת השכונות היפות

(המשך מעמוד 16)

מראש והתנגד לה בתוקף. אותה שעה היה מרוכז באירופה. כשנודע על כך לאברי, הוא הציע למפקדיו, כתנאי לקבלת התפקיד, את הדרישה שמרוכז לא יורשה לחזור למצריים עד לתום המיבצע. הדבר הובטח לו, אולם כשהגיע למצריים נודע לו, לתדהמתו, כי גם מרוכז חזר.

משום־מה לא כלל אברי את הגירסה הזאת בסיפורו.

כך או כך, נפילת התא הקאהירי מגבירה את החשד שהיה ברשת סוכן־כפול. אך יכול להיות לכך גם הסבר אחר, שאינו עולה על דעתם של נידוני־קאהיר. למשל: מידע מיקרי, ציתות טלפוני, עיקוב, ידיעה על קשרים קודמים, הלשנה מצד אדם שאינו קשור ברשת, ועוד. עצם העובדה, שעבר זמן כה רב בין נפילת התא באלכסנדריה ועד ללכידת אנשי קאהיר, יש בה כדי לרופף את החשד ששמותיהם היו ידועים מראש.

● הם לא ידעו

ב יפיך, התיאור המפורט של החקירות, כפי שנמסר על־ידי נידוני־קאהיר, אינו מחזק את הידיעה כאילו ידעו החוקרים את הכל מראש. להיפך, נראה כי תחילה לא ידעו דבר. נידוני־קאהיר מספרים בגאווה שהם הצליחו להטעות את החוקרים במשך ימים ארוכים, לשכנע אותם שהם קומוניסטים הפועלים לטובת עצמאות מצריים נגד הבריטים והאמריקאים, וכו'. רק אחרי חקירה איטית ומדוקדקת עלו החוקרים, בהדרגה, על העיקבות הישראליות של הרשת, ואז השתנה יחסם כלפי העצורים לרעה.

איך מסתדר תיאור זה, שהוא ארוך ומפורט, עם הדיעה שמפקד־הרשת עצמו מסר למצרים את כל הפרטים מראש?

כדי להיחלץ מסתירה זו, מניחים ניקוני־קאהיר (אולי בהשראת איסר הראל) כי אברי דיווח לאמ"ן המצרי, וכי גוף זה לא סיפר דבר למישטרה, שעסקה בחקירות. אפשרי? כן. סביר? בהחלט לא. כאשר עוסקים בעניין הנוגע לביטחון המישטר, קשה להאמין שמוסד ביטחוני אחד יחבל בצורה כה בוטה במאמצי המוסד השני.

צד משעשע: בבואם להרשיע את אברי, משתמשים נידוני־קאהיר באותו הניקוק שבו משתמש אברי עצמו כדי להסביר מדוע הורשע. אלא שנידוני־קאהיר נעזרים בהתחרות שבין מוסדות־הביון המצריים, ואילו אברי נאחז בהתחרות שבין מוסדות־הביון הישראליים.

● חורים בכל הגירסות

ה אמת הפשוטה היא שקיימים סדקים פולטים בכל הגירסות.

על החורים שבגירסת אברי אין צורך להתעכב. הם בולטים. אך מן הדין לציין שאברי עצמו מספק הסבר (או תירוץ) לכל אחד מהם. ואם נראה שהוא משקר בנקודה מסויימת, יכולות להיות לכך סיבות שונות: הניסיון לחפות על פחדנות, השאיפה החולנית־כימעט לתאר את עצמו כגיבור בכל מיקרה, הדימוי־העצמי של סופרמן, ואולי אי־יכולת בסיסית להבחין בין אמת ודימיון.

ייתכן שהשקר בא לחפות על בגידה — אך אין זו מסקנה אוטומטית. מה־גם שאין ספק, כי בדבריו רבים אומר אברי אמת.

גם בדבריו של איסר הראל יש נקודות שלא קל לתת בהן אימון מלא. איסר טוען כי לא ידע דבר על המיבצע, שהוא בא לו כאסתעה גמורה, שאיסר לא נכנס לעובי־הקורה מייד, כי רק כעבור זמן ניכר, ובהדרגה, התעורר אצלו החשד נגד אברי.

אולם אברי נעזר לכל אורך דרכו, באופן שיגרתי, באנשי המוסד, שהיתה להם הוראה לסייע לאנשי אמ"ן בחו"ל, ושהיו כפופים במישרין לאיסר, לדיברי איסר, היה זה סיוע שיגרתי שעליו לא היה צורך לדווח לו. זה יכול להיות — אך איכשהו קשה לאדם, המכיר את איסר הראל, להאמין שהוא עצר בעד סקרנותו הטיבעית ולא התעניין במה שקורה — בייחוד כאשר מדובר באיש מהיחידה 131 של אמ"ן, שעימה היה איסר נתון אז בסיכסוך קשה, ביגלל סירוב לקבל ממנו הוראות.

מכיוון שאיסר רחש יחס של בוז וזילזול לראש אמ"ן דאז, בנימין ג'יבלי, ותבע להעביר לידי המוסד את כל הפעולות בחו"ל, סביר שיכלה להיות לו דיעה קדומה נגד איש אמ"ן שפעל בחו"ל ושגרם לאסון. האם ייתכן שאיסר מצא ביסוס כה רב לחשדותיו כלפי אברי — מפני שחשד באיש זה מראש?

נידוני־קאהיר, מצידם, היו מרי־נפש, ובצדק. הם נוצלו והופקרו. בשיבתם שנים ארוכות בכלא, ובהתקלם בתמיהות כה רבות, היה זה טיבעי שחיפשו פיתרון פשוט לכל — ואין פיתרון פשוט יותר מאשר הימצאותו של סוכן־כפול ברשת. הזר, שבא מן החוץ, היה חשוד סביר.

יש לקחת בחשבון נקודה פסיכולוגית נוספת. נידוני־קאהיר עמדו כולם בחקירות קשות ביותר, אף שלא עונו באמצעים מתוחכמים כמו מכות־חשמל. הם נשברו בחקירה וגילו, במרוצת הזמן, את כל הידוע להם.

אין להאשימם בכך. רק מי שעמד איפעם בעצמו בעינויים ולא נשבר, זכאי למתוח ביקורת. אדם נורמלי נשבר בחקירה אלימה, ומבחינה זו אין הבדל בין יהודים וערבים, אמריקאים וגרמנים. רק מעטים, בעלי מוטיבציה קנאית ביותר, מסוגלים להחזיק מעמד בתנאים כאלה — וגם אלה, רק עד גבול מסויים. אנשי הרשת בקאהיר ובאלכסנדריה, כולם בחורים טובים ונחמדים שנסחפו כימעט במיקרה לתוך מערבולת זו, לא היו כאלה. התנהגותם היתה נורמלית, סבירה בהחלט, ומגיעה להם כל ההוקרה וההערכה.

אולם — אנשים המגלים דברים בחקירה אלימה, מתביישים בכך תמיד. אין הם ששים לגלות מה סיפרו. יתר על כן, איש אינו שרוי בהכרה מלאה בתנאים כאלה, וקל לשכוח מילה זו או אחרת שנסחטה בתנאים כה נוראים.

עתה הם מאמינים כי אברי הוא האיש שמסר את הכל. האם באמת עלה הדבר בדעתם — והפך ודאות — עוד במאסר המצרי? באיזו מידה הושפעו בבואם לחקור את אברי, כאשר נפגשו עם אנשי־הביטחון כאן, שכולם היו כבר משוכנעים או שאברי הוא שבגד?

כל אלה עדיין שאלות פתוחות. כרגע, חשוב רק לקבוע כי אין הוכחה לכך שאברי זיידנוורג הוא חף־מפשע. אך גם אין הוכחה סופית ומשכנעת לכך שהוא הסגיר את הרשת.

● דרושה חקירה

ב וח יכוים — לכל שירותי־הביטחון, לכל אנשי הצמרת, לכל המעורבים בפרשה — למקד את האשמה באיש אחד, שכבר הוכתם והורשע בעבירה ביטחונית אחרת.

אך הפעולה היתה דבילית ונפשעת מדי; התפיסה הפוליטית שהתגלמה בה היתה מעוותת וילדותית מדי; הטיפול בביצוע היה רשלני וקל־דעת מדי; הנזק המדיני שנגרם לישראל ולמרחב כולו היה נורא מדי, והפקרת נידוני־קאהיר בכלא המצרי במשך שנים ארוכות ומייתרות היתה ציניות מדי — מכדי שניתן יהיה להעמיס את כל האשמה על אדם אחד ויחידי, שמו אברי זיידנוורג.

עמדתו של יצחק רבין כפי שבאה לשבוע לידי גילוי בישיבת הממשלה, מוסיפה תמיהה נוספת על כל התמיהות של הפרשה עד כה. הוא צדק בהביעו תרעומת על שאיסר הראל, מי שהיה הממונה על שירותי הביטחון וראש המוסד בתקופת העסק־הביש, מדבר באופן חופשי על היחסים בין השירותים והמילחמה ביניהם. ראש המוסד איננו פרשן או עיתונאי, החופשי לדבר כאוות נפשו על הדברים הסודיים שנודעו לו בשעה שכיהן בתפקידו. לעומת זאת אין כל הצדקה לטענת ראש הממשלה שאין עניין ציבורי בפירסום פסק־הדין הסודי של השופט בנימין הלוי בפרשת אברי, ובחקירת הפרשה כולה מחדש. תגובות העיבור בשבועות האחרונים מוכיחות שאין נושאים רבים בעלי עניין ציבורי רב יותר.

בלי חקירת העניין בצורה מוסמכת, בלי משוא־פנים, לא תיוודע האמת המלאה לעולם.

ה וא נראה צנום על־גבי מסך הטלוויזיה. נמוך־קומה. זהו ולאדימיר צ'רפינסקי, רק־המארתון ממיזרח־גרמניה, שזיכה את ארצו במדליית־הזהב בקיקבוע באולימפיאדת מונטריאול.

הצופה הישראלי, שצפה בוולאדימיר צ'רפינסקי מעל המסך הקטן, הוכה בהלם, כאשר פרשן־הטלוויזיה דוקטור גילעד ויינגרטן אמר עליו „לוולאדימיר צ'רפינסקי הוציאו דם מיספר שבועות לפני האולימפיאדה, והכניסו לו בחזרה אותו דם עצמו, יומיים לפני התחרות."

עוד בתחילת האולימפיאדה פורסם מאמר מדעי רפואי בעיתון הקנדי הנפוץ מונטריאול סטאר, שהתייחס לנושא הזה. צאת הדם מגופו של הספורטאי והכנסתו בחזרה ימים אחדים לפני התחרות. כותב המאמר, רופא, גילה אז שניסיון מעין זה בוצע בגופם של שיבעה אתלטים קנדיים, אשר חמישה מהם לקו בצהבת כתוצאה מפעולה זו. בסוף המאמר שאל הרופא: „מי צריך את זה?"

ולאדימיר צ'רפינסקי הפך חלק מן התעלומה המיזרח־גרמנית. הופעת מישלחתו עוררה שאלות ותמיהות רבות: האם השתמשו המיזרח־גרמנים באמצעים מסריר־שיעור נוספים, ואם כך מהם? מהן תופעות־הלוואי העלולות להתגלות בגופו של ספורטאי כתוצאה משימוש בסמים, הורמונים וגלולות למיניהם? כיצד הסכינשות המיזרח הקומוניסטי בעלות חזות גברית?

המקור: ועידות ועריקים

ה דוגמה של רץ־המארתון המיזרח־גרמני ממחישה רק על קצה המזלג את שיטת ההכנה האולימפית של מיזרח־גרמניה, ועוד מדינות בעלות מישטרים רודניים שפעלו לפי העיקרון הלאומי הידוע עליון, התובע הקדשת זמן ודבקות מכסימאליים להשגת למטרה.

אולימפיאדת מונטריאול אומנם תמה, אך הדיה טרם נדמו. אין ספק שבימים אלה היא מעוררת חוקרים בתחומי המדע השונים, אשר ינסו להתחקות אחר התעלומה מיספר אחת של האולימפיאדה — מיזרח־גרמניה.

מיזרח־גרמניה, המדינה בת 17 מיליון התושבים, שזכתה ב־94 מדליות אולימפיות, גנבה את ההצגה במישחקי מונטריאול. הגרמנים מטילים איפול מוחלט על מימצאיהם המדעיים בתחום הספורט. הרופא הישראלי ד"ר עודד בר־אור — מומחה לרפואת־ספורט — שבא במגע עם רופאים ממיזרח־גרמניה, ועם ספורטאים מהמיזרח שערקו למערב אומר: „כעיקרון, מסתירים המיזרח־גרמניים את המימצאים המדעיים שלהם. הם מסתירים אותם לא רק מפני המערב, אלא גם מפני הרוסים. „מקורות המידע על המיזרח־גרמנים," ממשיך ומגלה הרופא הישראלי, המשמש כראש המחלקה למחקר ורפואת ספורט במכון וינגייט, „הם שניים. המקור הראשון הוא אותן ועידות בינלאומיות שבהן מגלים המיזרח־גרמנים טפח, אך מסתירים טפחיים. פרטים מדעיים הם לא מגלים, אלא רק זורקים סיסמות באוויר. המקור השני הוא הספורטאים ממיזרח־אירופה שעורקים למערב, ומגלים את השיטות המיידחות של המיזרח."

שני רופאים על מיזרח־גרמניה

ד"ר עודד בר־אור

מיפלצות הספורט

מתברר, שמדע־הספורט בגרמניה המיזרחית הפך במרוצת השנים חלק במיכלול הספורט הייצוגי של המדינה. כיום מוצפת מיזרח־גרמניה במאות מכוני־מחקר ספורטיביים, הפועלים בעידוד לאומי.

הסטטיסטיקה של העוסקים בספורט במיזרח־גרמניה מאלפת מאד. חמישים אחוז מכלל האוכלוסיה בגרמניה — גברים ונשים — עוסקים בספורט עממי. כהשוואה: בישראל נערך לא־מכבר מחקר באותו נושא, אשר גילה כי רק ארבעה אחוזים מן הגברים בגיל הארבעים בארץ עוסקים בספורט!

דרכו של ילד במיזרח־גרמניה, בעל נתונים טיבעיים להיות אלוף־עולם, מדהימה: כבר בגיל רך, והכוונה לתקופת הגן המאוחר, משתדלים מאמנים ורופאים לאתר ילדים בעלי נתונים מתאימים לענף־ספורט זה או אחר.

אחד הקריטריונים החשובים בבחירת ילד לענף־השחייה — למשל — הוא אם הילד צף היטב. כשהילד עדיין בגיל הרך, רופאיו ומאמניו אינם שמים את הדגש אם הוא שוחה טוב או מפרפר במים. המאמנים והרופאים מחפשים ילדים בעלי „מישקל סגולי" נמוך ככל האפשר, דבר שיקנה לילד יתרון חשוב ביותר בהמשך התפתחותו כשחיין.

אחרי שצוות הרופאים והמאמנים מצא את הילד המתאים, נשלח הילד לבית־ספר לספורט. כשהוא מגיע לגיל העשרה ועונה על ציפיות רופאיו ומאמניו, הוא נשלח לפנימיית־ספורט מיוחדת. שבה הוא עוסק אך־ורק בענף הספורט שבו הוא גילה את כישרונו.

ייעוד מגיל הגן

ש יושה עקרונות־ברזל מנחים היום את המיזרח־גרמנים בבעייה כיצד לגדל אלוף עולמי: שלקציה נכונה בגיל צעיר; אימונים ואורח־חיים נכונים; יכולתו של הספורטאי להגיע לשיאו ברגע התחרות.

בכל אחת משלוש הקטגוריות הללו נותל המדע חלק פעיל במיזרח־גרמניה. מדעי־הספורט, טוענים הגרמנים, כוללים את התחומים הבאים: פיסיולוגיה (רפואה) ביו־מכניקה ופסיכולוגיה.

ישראליים נודעים מחווים את דעתם המתוחכמות שבאמצעותן הצליחה להגיע למעמד של מעצמת־ספורט

פרופסור מוריס לוי

ההבדל הגדול ביותר בין מערב גרמניה למיזרחה בא לידי ביטוי בשלב הראשון — סלקציה נכונה בגיל צעיר — שבו אפשר לנבא למי מן הילדים יהיו ריאות מפותחות יותר ולמי פחות. על־ידי ביצוע צילומי עצמות אפשר לדעת מה יהיה גובהו הסופי של ילד כלשהו. אם, למשל, מוצאים שבפנימייה למתעמלים יש כמה ילדים שעשויים לגבוה במייוחד, מעבירים אותם לענפי־ספורט שבהם נחוץ גובה (רצוי שהמתעמלים יהיו נמוכי־קומה, ביגלל הצורך בגמישות, יציבות, שיווי־משקל ומרכז־כובד נמוך).

גם לילדות — במקביל לילדים — נערכות בדיקות כבר בגיל הרך. ילדות שבאמצעות צילומים חוזים להן אגן־ירכיים צר, מעדיפים לשלוח אותן לפנימיית האצניות. ילדות בעלות פחות הורמונים נשיים מועדפות על־פני ילדות בעלות יותר הורמונים נשיים. בדיקות כמו תיצרוכת חמצן (סיבולת לב וריאות) וסיבולת של השרירים, הן בגדר בדיקות „שיגרתיות" במיזרח־אירופה, ובמייוחד במיזרח־גרמניה.

בשלב השני — אימונים ואורח־חיים נכונים — כמעט שאין הבדל בין ספורטאי ממיזרח־אירופה לבין ספורטאי מאחת מארצות המערב, כיוון שעקרונות־הברזל — כמו שמירה על אחוז־השומן בגוף, מיספר שעות־שינה ביממה, אי־הסרזה בקיום יחסי־מין וקיום אורח־חיים מיקצועני — חשיבותם של כל אלה נהירה הן למיזרח והן למערב.

בשלב השלישי — יכולתו של הספורטאי להגיע לשיא כושרו ויכולתו ברגע התחרות, התגלו המיזרח־גרמנים — במישחקי מונטריאול — כמתוחכמים בהרבה בהשוואה למערב, ואפילו לשאר המדינות הקומוניסטיות.

משחק הדמים

ד וקטור דב אדובי, רופא במכון וינגייט, מסביר את כוונת המיזרח־גרמנים, בהוצאת הדם והכנסתו לגופו של רץ־המאראתון: „הספורטאי המקבל בחזרה את דמו, מגדיל את כמות ההמוגלובין (חומר כימי הנמצא בכדוריות האדומות) בגופו. תפקיד ההמוגלובין הוא לקשור את החמצן לכל תאי־הגוף. במצב זה, כשלספורטאי עומדות כמויות רזרויות של המוגלובין, הוא מקבל את החמצן במהירות גדולה יותר, בזמן מאמץ שבו הוא זקוק מיידית לחמצן."

באותו הקשר מוסיף דוקטור אלדובי: „את הדם שמוציאים מגופו של הספורטאי אסור להחזיק במבחנה יותר מחודש ימים. הדם, פשוט, עלול להתקלקל אפילו בתנאי־קירור אידיאליים. כשמכניסים את הדם בחזרה, יש להכניס אותו בסמוך לזמן התחרות. אם יכניסו את הדם לגופו של הספורטאי שלושה־ארבעה ימים לפני התחרות, כמויות הרזרבה של ההמוגלובין תיעלמנה, כך שאין טעם לכל הפעולה."

על יעילות פעולת עירוי־הדם לגופו של הספורטאי, התבקש לחוות את דעתו פרופסור מוריס לוי, ראש המחלקה לניתוחי־חזה בבית־החולים בילינסון. בפיו היה הסבר רפואי שנגד את התיזה של המיזרח־גרמנים, כאילו פעולת עירוי־הדם מסייעת לספורטאי.

„כל העניין לא מתקבל על הדעת," מדגיש פרופסור לוי. „זה נוגד השקפות בסיסיות על מערכת הדם. כשאנחנו מוציאים דם ומחזירים אותו לגוף, הפלוס היחידי הוא שאנחנו לא מערבבים את אותו דם עם דם אחר. אנחנו עושים זאת כאשר אדם לוקה במחסור בדם. לכל הפעולה הזו יש הרבה מינוסים.

„כאשר אנחנו מוציאים את הדם נעלמים ממנו מיספר תאים, השומרים על הדם שלא יתקרש. בתנאי־מבחנה מאבד הדם חלק גדול מהכדוריות האדומות המובילות את החמצן בגוף. כשהדם נמצא במבחנה, הוא עובר תהליכים מכניים. מחזיקים אותו בטמפרטורה של 4 מעלות צלסיוס במקום 37 מעלות, שהיא הטמפרטורה האופטימלית של הדם בגוף. גם כשמוציאים את הדם, מערבבים אותו עם חומצה השומרת על הדם שלא יתקרש.

„במילים אחרות," מסכם פרופסור לוי, „כשמוציאים מספורטאי דם ומכניסים לו אותו הדם בחזרה, איננו מחזירים לו אותו דם באותה איכות. החומצה (צטרואיל) שאנחנו מכניסים לדם במבחנה עלולה לגרום לתופעות־לוואי שליליות. כמו חום, חלישה ותופעות אלרגיות בעור הגוף. אינני מאמין שפעולה זו מגבירה את כושרו של הספורטאי."

חידוש נוסף שהביאו עימם המיזרח־גרמנים למונטריאול היה השעון הביולוגי. המיזרח־גרמנים בדקו ומצאו, שלכל ספורטאי יש השעה האידיאלית שלו, שבה הוא שרוי בשיא עירנותו ובשיא יכולתו הפיסיולוגית ומסוגל להגיע לתוצאה הטובה ביותר. כאשר נתקבלו בגרמניה מועדי התחרויות של האולימפיאדה, החלו הספורטאים המיזרח־גרמנים משנים את סדרי־יומם בהתאם לזמני־התחרות באולימפיאדה. הייגו, אם מצאו, למשל, שאנג'לה וגיט, הקופצת ממיזרח־גרמניה שזכתה במדלייתיהזהב, קופצת בצורה הטובה ביותר בשעה 3.00 אחר־הצהריים בגרמניה, ואילו באולימפיאדה נקבעה קפיצתה לעשר בבוקר, הרי מעתה היא השכימה לקום בשעה שלוש אחר־חצות. הדבר נעשה במטרה להשוות את פער השעות שלה בין ההשכמה לשעת הקפיצה במונטריאול.

דוקטור בר־אור משער, שהמיזרח־גרמניים, השתמשו בטריקים מדעיים נוספים, כדי להביא את ספורטאיהם לנקודת־השיא שלהם באולימפיאדה.

ההפתעות הרוסיות

ב אולימפיאדה נערכו אומנם בדיקות־מיבחן לספורטאים, כדי לגלות אם לא נטלו לפני התחרויות סמי־מרץ, אולם משערים כי המיזרח־גרמנים הצליחו לייצר סמים שלא ניתן לגלותם בבדיקה מהירה. לגבי שימוש בסמי־מרץ מסביר פרופסור לוי: „סם־המרץ מוציא לספורטאי את כל הרזרוות של האנרגיה בגוף. סמי־מרץ עלולים להביא להתעלפותו של הספורטאי ואף למותו. תפקידו של הסם הוא מעין קטליזטור (זרז) בגוף, המזרז תגובות כימיות בו. לגבי שחיינים, אני משער שהם משתמשים בסמי־מרץ המעלים את תפוקת הלב.

„הסכנה בשימוש בסמי־מרץ היא שהסמים יכולים להביא לידי דימום, סרטן ובעיות בעצמות. לפעמים אי־אפשר לגמול את הספורטאי מהסם.

„לא הייתי רוצה," מסיים הפרופסור, שהוא בעל שם עולמי בתחום ניתוחי־הלב הפתוחים, „שספורטאי שלנו ישתמש באחד מהאמצעים שהזכרתי כדי לשפר את היגיון. בתור אדם שיודע פיסיולוגיה לא הייתי מייעץ לאף ספורטאי להכניס לגופו חומר מלאכותי. הדבר נוגד את התפיסה האנושית־רפואית."

אמצעים אחרים שהוזכרו על־ידי רופאים מן המערב, ושבהם השתמשו ספורטאי המיזרח, הם היפנוזה או בליעת גלולות־ארגעה בקרב הקלעים. ידוע גם, שנשים — לאו דווקא ממיזרח־אירופה — כיוונו את הווסת שלהן באמצעות גלולות, כדי שבתקופת התחרויות לא ישפיע עליהן הדבר לרעה.

הרוסים שומרים בדבקות על מסורת התגליות באולימפיאדות. למונטריאול הביאו הרוסים מישקולן־נמד בשם אלכסנדר ווריז'ין, שנתגלה באחד הקולחוזים באוקראינה. על גופו של ווריז'ין יישמו הרוסים את כל הידע מדעי־רפואי שלהם. מי שראה אותו במונטריאול, הבחין במיפלצת קטנה של שרירים. אלכסנדר ווריז'ין לא איכזב את רופאיו ומאמניו, וזיכה את ברית־המועצות במדלייתיהזהב במישקל זבוב, עד 52 קילוגרמים. ווריז'ין זכה במונטריאול בכינוי „מטר מרובע" (המשקולנים הם נמוכי־קומה בדרך־כלל, היות שהם זקוקים למרכז־כובד נמוך, דבר המגביר את יציבות רגליהם.)

„יש עוד הרבה ענפי־ספורט," אומר ד"ר עודד בר־אור, „שהמיזרח־גרמניים טרם הכניסו בהם את שימושי המדע. לקראת אולימפיאדת מוסקבה אני צופה שהמיזרח־גרמנים גרמנים יגדילו עוד יותר את אוסף המדליות שלהם, יחד עם תלמידיהם הקובניים, שכבר במונטריאול רמזו לאשר הם מכינים לעוד ארבע שנים."

נשים או גברים?

רבעיית הרצות המיזרח־גרמניות, שניצחה במירוץ־השליחים האולימפי לנשים, ארבע פעמים מאה מטר. הרצות המיזרח־גרמניות, שניצחו את יריבותיהן כימעט בכל המירוצים האחרים נראו, כמו שאר האתלטיות המיזרח־גרמניות, בעלות גוף גברי ושרירי.

אלוף המאראתון

המיזרח־גרמני ולדימיר צ'רפינסקי, שחולל הפתעה מרעישה באולימפיאדת מונטריאול כאשר, בניגוד לכל התחזיות, ניצח בריצת המאראתון. לקראת מומחים, הוא הצליח בריצה זו תודות לערוך־דם מיוחד במינו.

מכונית השנה

מכשירי תנועה בע"מ גאה להציג לראשונה בישראל את המכונית המשפחתית החדשה סימקה 1307/1508 — המכונית הנכונה בזמן הנכון.

חברת קרייזלר מציגה שורת דיגמי מכוניות ובהן חידושים בשטח הנוחות והביצוע אשר אפשר היה למצוא אותם עד כה רק במכוניות יקרות הרבה יותר.

לאור דרישות התעבורה והתקנים הבינלאומיים הנהוגים היום, ולאור הנטיה העולמית לעבור מרכב גדול לבינוני, ערכו מומחי חברת קרייזלר מחקר מאומץ ובעקבותיו הגיעו לייצור סדרת דגמים 1307/1508 שהמאפיין בהם הוא: תכנונו המודרני, צורתו הנאה, נוחות ויעילות, בטיחות מירבית וכושר ביצוע מעולה.

המאמץ נשא פרי: קרייזלר סימקה 1307/1508 זכתה בתואר **מכונית השנה** על־ידי צוות מקצועי שמנה 49 עורכים וכתבי תחבורה ורכב מ־15 ארצות שונות באירופה. השיפוט התבסס על נתונים טכניים, בטיחות, נוחות, והתמורה הכספית. קרייזלר סימקה 1307/1058 זכתה ב־185 נקודות (מתוך 200 אפשריות) כשהמכונית שזכתה במקום השני קיבלה 50 נקודות פחות.

לקרייזלר סימקה 1307/1508 הנעה קדמית והיא מעוצבת בקווים אירודינאמיים ומותירה מרחב פנימי רב לישיבה נוחה להפליא ל־5 איש. המנוע בעל נפח של 1294 סמ"ק בדגמי 1307, ו־1442 סמ"ק בדגמי 1508. שני המנועים נמצאים ברוחב ופותחו בעקבות חצלחת המנוע של סימקה 1100.

מערכת להפשרת אדים מכסה את החלון הקדמי והאחורי ואת שמשות הדלתות הצדדיות. האביזרים האחרים כוללים: פגושים יצוקים מיוחדים לספיגת זעזועים הדרגתית, מערכת מעצורים כפולה, תיבת הילוכים „פורשה" עם ידית על הרצפה, מערכת מיתלים נפרדים ב־4 גלגלים, הצמד טרנזיסטורית, חישוקים מאוררים בגלגלים לציון מערכת הבלימה. העיצוב הפנימי המודרני כולל כסאות קדמיים ניתנים להטיה, שטיחים רכים, הגה מרופד ומערכת שעונים עשירה.

המשלוח הראשון של 1977 מגיע ארצה השבוע ותוך מספר ימים יימסר ללקוחות.

המחיר לדגם 1307 — —.108,350 ל"י לא כולל מ.ע.מ. (רשיון שנתי —.910 ל"י).

המחיר לדגם 1508 — —.119,500 ל"י לא כולל מ.ע.מ. (רשיון שנתי —.1,175 ל"י).

המחירים נכונים ליום 13.8.76.

תוכנית
המדיטציה
הטרנסנדנטלית

הרצאות מבוא תתקיימנה:

תל־אביב : בימי א' 22.8.76 ; 29.8.76 בשעה 8.00 בערב, בבית לסין רח' וייצמן 34.

הרצאת בוקר : ביום ג' 24.8.76 בשעה 10.00 במרכז התוכנית העולמית רח' אנגל 9, טל : 614676 (בין השעות 14—9).

ירושלים : ביום ג' 24.8.76 בשעה 8.30 בערב, במרכז התוכנית העולמית רח' רחל אמנו 26 (ליד מגרש הפועל ובריכת ירושלים), טל : 34390. אוטובוסים : 4 ; 10 ; 15 ; 18 ; 24.

האגודה הבינלאומית למדיטציה בישראל
המרכז הארצי : רח' אחד־העם 67, ת"א. טל : 612188

1976 — שנת אחד ממאה לישראל
אחד למאה — עוצמה למאה

מהפכה בעולם היופי
שיטה אמריקאית חדישה
להרחקת שיער לצמיתות

ללא כאב וסימן

מכל חלקי הגוף (פנים, חזה, טבור, גב, רגל וכו')

התקשרי אלי
תרצה, טלפון **445529**.
רח' אוסישקין 102 ת"א

במדינה

(המשך מעמוד 30)

קום זאת הוא מכין לעצמו פתק, שאותו הוא שומר כך שיוכל להציגו בבית־המישפט אם יידרש להעיד על מצבו של החולה."

וכאן באה אחת ההברקות הגדולות של שלושת השופטים, כנאמר: „צר לנו לקבוע שוב, כי אף שאיננו מטילים ספק שהחבלות שנמצאו על־ידי הרופא אכן היו שם, הרי שהבדיקה, המסקנות, הטיפול הרפואי ודרך הצגת הדברים לפני בית־דין זה, אין בהם כדי לתמוך בגירסת המתלונן לכאן או לכאן.

„הוכח, כי המתלונן לא טען שהוכה כאשר נחקר או כאשר היה עצור, וכי הטענה נשמעה לראשונה מפי עורך־הדין בשלב הדיון בבית־המישפט על הארכת מעצרו. הוכח כי המתלונן לא נקט יוזמה לקבל טיפול רפואי, עד לאחר פגישתו עם עורך־הדין שלו. במקום לפנות לטיפול רופאי, פנה לעורך־דין וזה שלחו לרופא.

המישטרה מעל לחשד? אך עולה על הכל בקביעתם של שלושת הקציניים־שופטים, הסעיף הבא: „האפשרויות הסבירות שהמתלונן נחבל במקום אחר, על־ידי אנשים אחרים, סמוך מאד למעצרו, לא רק שלא נסתרו, אלא שנמצאו סבירות לפחות כטענותיו שהוכה על־ידי אנשי־המישטרה."

בית־דין מישמעתי פנימי הוא מוסד מכובד מאד, כשלעצמו, אך הקריטריונים לגבי הפעלתו חייבים להיות ברורים ומוגדרים. במיקרה כזה, של הפעלת אלימות מישטרתית חורגת, חייבת היתה המישטרה לשקול היטב אם מדובר רק בחריגה שיגרתית של אנשיה מסמכותם החוקית, או בהפרה גסה ואלימה של זכותו הבסיסית של אדם לשמוע, לפחות, על מה ולמה מפליאים בו השוטרים את מכותיהם.

נהג־המונית ראובן דרייבלט זכאי היה למישפט הוגן, ככל אזרח אחר, והעובדה שמבצעי העבירה כלפיו היו אנשי־מישטרה לא היה די בה כדי להעמידם מעבר לחוק.

משוררת סנונית —
חודשיים לצייר —

מהם שישה לילדים. **סיפרה האחרון**, אני ויואב מטיילים עכשיו, **מצטיין לא רק בשירית של מיכל** (רק / מרק / ודי ! אמר יואב...) **אלא גם באיורים, העולים באיכותם בהרבה על המקובל בספרים לילדים.**

איש הקמליות. הזיווג בין מיכל סנונית והצייר האיטלקי־יהודי עימנואלה לוצאטי (52) נולד במיקרה. המשוררת פנתה אל דגי קרוון, ביקשה ממנו שיאייר את סיפרה. קרוון טען שאינו מצוי בעולמם של ילדים, אך העלה רעיון: מדוע שלא לפנות אל ידידו האיטלקי, שצייר בארץ את התפאורה להצגה הגברת עם הקמליות, ושהוא שם־דבר במולדתו?

— **ועמוד מהספר עם איורו של לוצאטי**
— שנתיים להדפיס

ספרים

רק מרק ודי !

ספר־ילדים מיוחד במינו הוא פרי קו־פרודוקציה ישראלית איטלקית

כשהית טל בן חמש, שאלה אותו אמו איזו מתנה לקנות לו ליום־ההולדת. טל לא ידע. האם החליטה לכתוב סיפור, ולהגישו לו כמתנה. כך נולד הספר הראשון שכתבה מיכל סנונית לילדים: זוהר שובב.

כאשר הופיע הספר, סברו רבים כי השם מיכל סנונית הוא שם־עט פיוטי. אך הוא שם אמיתי לגמרי. מיכל לרנר, בעלת־העיניים הבהירות הגדולות, בת קיבוץ עין־החורש, המפורסם בשל בנותיו היפהפיות, נישאה ליהודה („יודקה") סנונית, שבחר לו שם־משפחה זה על שם הקבוצה שאליה השתייך בהשומר־הצעיר. יודקה, מהנדס־בניין, הוא האיש שבנה את המיתקנים המקוריים של השומריה האחרונה.

מיכל (32), עורכת המוסף השבועי של על המשמר, חותם, היא עתה אם לשלושה ילדים (טל בן ה־14, לליב בן ה־8, תמר בת השנה וחצי) ולתישעה ספרים.

יחד עם דני ניגשה מיכל לשגרירות האיטלקית, שם הכין הפרופסור מארקו מיאלי, הנישפח התרבותי, תמצית של הסיפור באיטלקית. התמצית נשלחה ללוצאטי באיטליה. הוא בא ארצה, נעזר באחרות, חברת קיבוץ רוחמה, כדי להבין את השירים, וצייר תוך חודשיים איורים בעלי ערך אמנותי גבוה ביותר.

אולם הוצאת הספר עצמו ארכה שנתיים ועלתה בכסף רב — השקעה בלתי־רגילה של ההוצאה (ספריית פועלים) לספר כזה. אך כשראה לוצאטי העריכי, שאין לו ילדים זמישפחה, את הספר, הוא היה מרוצה. „אם תרצי, אני מוכן לצייר עוד," הודיע לסנונית.

חר של תות. יש הסבורים כי שיריה של מיכל, אף שהם מיועדים לכאורה לילדים, מדברים יותר אל לב המבוגרים. „אני לא יודעת," מגיבה על כך מיכל. „אף אחד אינו יודע למי הוא כותב. אבל כשילדים מגיבים בעצמם וכותבים לי מיכתבים, שלא הוכתבו להם על־ידי הוריהם, אני שמחה."

אחת הילדות שכתבה לה היתה אוסנת. שביקשה להודיע לה שהיא אוהבת אותה. מיכל, שלא ראתה את אוסנת מעולם, ישבה וכתבה לכבודה שיר: „אוסנת אוהבת תות־שדה. / שוטפים אותו היטב, תולשים את העלה, / מטפטפים מעט שמנת עם סוכר. / ואז פיתאום רואים איך הצלחית / נהיית להר. כזה שמן ההר!"

קול קורן במידבר

הממוסד לביקורת של מיפלגת העבודה חוקר את עיסקי האחוזות הפרטיות של הח"כ לשעבר

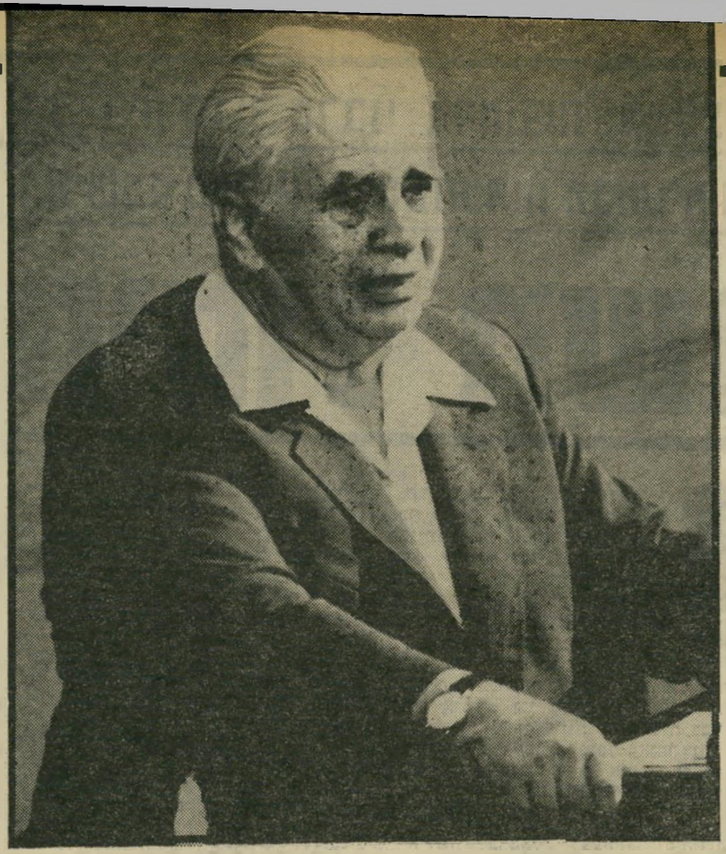

יצחק קורן, המזכיר הכללי של תנועת העבודה הציונית, שהיא הארגון העולמי של המיפלגות היהודיות הקשורות במפא"י. קורן, שבמשך שנתיים היה סגנו של פינחס ספיר כשר־האוצר, מוגדר בפירסומי תנועתו כ„אחד מגדולי ההוגים והאידיאולוגים של התנועה הציונית. בשנים האחרונות הוא חידד את המחשבה הציונית."

האידיאולוג הנודע

מ זה יותר משנה מוצף המוסד לבירור קורת של מיפלגת העבודה תלונות וקובלנות נגד אחד מנושאי התפקידים הרמים במיפלגה. ההאשמות הכלולות במיכתבים מופנות כלפי יצחק קורן, המזכיר הכללי של תנועת־העבודה־הציונית, ארגון הגג של התנועות הציוניות הסוציאליסטיות שהיו קשורות בעבר במפא"י ובמפלגת־העבודה־הישראלית.

קורן בן ה־65, יליד קישינוב שבבסרביה, אינו פנים חדשות בנוף העסקונה המפא"יית. למרות שעלה לארץ רק ב־1940, הוא זכה כבר כעבור ארבע שנים במישרה הרמה של מזכיר תנועת־המושבים, שבה החזיק 17 שנים רצופות. כאשר נבחר לכנסת נטש את מישרת המזכיר, וזכה בדרגה גבוהה יותר. כמי שריכז בידיו את כוחה של תנועת־המושבים, הוא הגיע עד למעמד של סגן שר־האוצר, שבו כיהן במשך שנתיים, בין השנים 1963—1961.

במשך עשר שנים שימש יצחק קורן, מצד תפקידיו הציבוריים הרבים האחרים, גם כגיזברה של תנועת העבודה הציונית. ב־12 השנים האחרונות הוא משמש כמזכירה־הכללי.

התלונות ההאשמות שהופנו כלפי קורן, למוסד־לביקורת של מיפלגת־העבודה ולמזכ"ל המיפלגה מאיר זרמי, היו מכמה סוגים.

● „אני בא מאחת מארצות אירופה החשובות, אחרי שנים רבות של פעילות אינטנסיבית בתנועתנו," כתב אחד המתלוננים. „אני יכול להעיד עדות נאמנה על כך שאחת הסיבות (אולי העיקרית) להתפוררות מוחלטת של סיעתנו, היא פעולתו ההרסנית של המזכיר הזה.

„כמעט כל חודשיים־שלושה קפץ אלינו לביקור, מבלי שהזמין ומבלי שיהיה צורך בכך. מוטב שלא אכתוב על הרמה של נאומיו הפומביים. מבלי להכיר את מצב העניינים במקום ובתנועה, עמד על כך שתתקבלנה הצעותיו חסרות־השחר, שכמובן מעולם לא בוצעו. אולם בשבילו היה חשוב לתת להן פירסום, ולדווח על הישגיו הגדולים."

● „במשך שנות כהונתו של יצחק קורן," אמרה תלונה אחרת, „עברו תחת ידיו מיליוני דולרים ולירות, שנתרמו ל־קופת התנועה בעיקר מטעם הסוכנות ה־יהודית, אך גם ממקורות אחרים, פרטיים וציבוריים. יצחק קורן היה השליט היחידי על הכספים האלה, ניהל את משק הכספים במשך שנים רבות ללא ועדת־ביקורת. אין ספק שאם תיערך בדיקת כספים, תתגלה תמונה של אי־סדר וביזבוז הגובלים בפלילים ממש."

● „כאשר הלך פינחס ספיר לעולמו," הוסיפה תלונה שלישית נגד קורן, „שהה המזכיר־הכללי כרגיל בחו"ל, משם הדליף לאחד מעיתוני־הערב (כנראה בשיחה טלפונית מבואנוס־איירס) מעשייה בדבר מיברק שלא היה ולא נברא, אשר הזעיק אותו בשם ראשי העבודה לשוב ארצה, כדי לטפל בדבר קביעת מועמד ליושב ראש הסוכנות היהודית וההנהלה הציונית. מובן שהוא לא שכח לכלול בין המועמדים גם את עצמו."

מיליונים ללא ביקורת

ל א היו אלה ההאשמות היחידות שהתקבלו בוועדת הביקורת. האשמות נוספות התייחסו לנסיעותיו המרובות של יצחק קורן לחו"ל, תוך ציון העובדה ש־בשנתיים האחרונות לבדן נתלוותה אליו אשתו לחמש נסיעות בשליחות התנועה: פעמיים לדרום־אמריקה, פעם לצפון־אמריקה, פעם לרומניה ופעם נוספת לאירופה.

הוא הואשם גם בכך שאת המאמרים הרבים המתפרסמים בשמו בעיתוני תנועת־העבודה העולמית בעולם, שאותם הוא מממן מכספי התנועה, כותבים סופרי־צללים, המנסחים עבורו גם את החוברות האידיאולוגיות ואת הנאומים.

תגובת יושב־ראש המוסד־לביקורת של מיפלגת־העבודה, ח"כ ארי אנקוריון, ל־האשמות אלה, היתה: „הגעתי למסקנה שהטענות הן בעלות אופי פוליטי, ואינן בגדר הטענות שהמוסד־לביקורת צריך לברר." אשר לטענות בדבר טוהר־המידות של יצחק קורן, קבע אנקוריון: „טענות אלה הן כוללניות ביותר... המוסד־לביקורת איננו יכול להיות חוקר, תובע ופוסק בעת־ובעונה־אחת. אם חבר מאשים חבר אחר בהאשמה כלשהי, עליו לפרט את האש־מותיו ועליו להיות גם מוכן להוכיח בהו־כחות של ממש את האמור על ידו."

סירובו של אנקוריון לטפל בפרשת יצחק קורן ולחקור את הנעשה בכספי תנועת־העבודה־הציונית לא חסם את זרם התלונות, המציפות את המוסד־לביקורת עד עצם היום הזה. טען אחד המאשימים: „במשך עשר שנים, בהיות יצחק קורן גיזבר האיחוד העולמי, הוא נהג בכספי־ציבור בביזבוז, בחוסר־אחריות וכברכוש אישי, ללא כל ביקורת. גם אחרי שנבחר כמזכיר תנועת־העבודה, הוא מוסיף לבזבז כספי־ציבור."

„יצחק קורן מציף את העיתונות במא־מרים, ומוציא לאור ספרים בשפות שו־נות בחתימתו, שלא הוא כתב אותם. האם מישהו החליט להוציא את הספרים על חשבון התנועה? האם מישהו מילבדו הח־ליט להעביר 3000 דולר לבואנוס־איירס, כדי לתרגם שם את סיפרו?"

התלונות נגד קורן אופייניות לגבי עס־קנים המתבצרים משך שנים ארוכות ב־עמדות־מפתח, והופכים אותן אחוזותיהם הפרטיות. תנועת־העבודה־הציונית שבראי־שה עומד קורן, היא מין אחוזה פרטית כזאת, שתקציבה השנתי מגיע למיליונים ומרבית הוצאותיה מוקדשות לניהול ול־הוצאות הכרוכות בכך, ולמסעות המזכ"ל שלה ברחבי תבל. את תקציביה, שהחותמת „סודי" מתנוססת עליהם דרך־קבע, היא מממנת מהקצבות של הסוכנות היהודית, של ארגונים יהודיים בחו"ל ושל מקורות חשאיים המופיעים תחת התואר „שונים".

המיפלגות הציוניות המאוגדות במיסגרת התנועה העולמית, הן למעשה אגודות רפאים, המאויישות רק בידי עסקנים ופונקציונרים. קולו המצלצל של קורן אליהם, הוא קול קורן במידבר.

חיפוי מיפלגתי על ההפקרות

ב עזרת תקציבים אלה יכול ה־מזכ"ל לפאר ולרומם את שמו. מאמר שהתפרסם בעיתון תנועת־העבודה־הציונית בדרום־אפריקה, מציג את קורן כאחד ה־אורים־והתומים של המחשבה הציונית כיום.

המאמר מגלה פרקים סתומים בקאריירה המופלאה של המנהיג הציוני הדגול: „רעיונותיו של קורן לא נשארו בתחום התאוריה בילבד. הוא היה אמיץ דיו כדי לעורר ביקורת והתנגדות כלפיהן. הוא לא התעייף מביקורים במרכזי־הציונות ה־עיקריים כדי להציג, להבהיר ולהתווכח על רעיונותיו. לבסוף השתלטו דיעותיו על המחשבה של התנועה הציונית העולמית... הוא אחד המנהיגים הציוניים שיישם את האידיאולוגיה הציונית שלו באופן מוחשי... ומה אנחנו יודעים על יצחק קורן האדם? הוא אינו רק לוחם פוליטי קשוח, הוא גם אדם בעל קסם רב... יש לו מוח אנאליטי ומתפלפל בעת־ובעונה־אחת..."

אין פלא שאחרי תיאור מעין זה, ציפו חברי התנועה הסוציאליסטית הציונית ב־דרום אפריקה במתח רב לקראת הופעתו של קורן בפניהם. כגודל הציפיה, כך היה גם גודל האכזבה. כשלון הופעתו של קורן בדרום־אפריקה גרם לניתוק הקשר של התנועה שם מתנועת־העבודה־הציונית.

בינתיים הרחיב קורן את תחום פעילותו גם לשטחים אחרים. הוא נושא בתואר מזכיר הוועד למען תרבות האידיש בישראל. יכול להיות שמישהו ימצא סתירה בין תפקיד מזכ"ל תנועה ציונית לבין תפ־קיד מזכיר של תנועה להפצת האידיש, אבל לקורן יש הרבה נימוקים כדי להפ־ריך סתירה זו.

מסתבר, כי במיסגרת הפיצויים שקיבל הקונגרס היהודי העולמי מגרמניה, נכללו פיצויים גם על חורבן תרבות האידיש. ה־גרמנים תבעו כי חלק מכספים אלה יוקדש לשיקום תרבות האידיש שנהרסה, וש־עבורה הם משלמים פיצויים. כך הוקם הוועד למען תרבות האידיש. קורן החל נודד שוב בעולם, כדי להקים בכל מקום ריכוז יהודי וועדים לשפה ולסיפרות אי־דיש, שכימעט כולם מורכבים מאותם ה־אנשים העובדים בתנועת־העבודה־הציונית.

„הוא הרכיב ועדים מאנשים שאיש אינו מכיר ואיש אינו יודע אותם," כתב העיתון האידי אונזער שטימע, המופיע בלונדון. „הסקרנות כואת יכול להרשות רק קורן כזה. סופרי האידיש נשארו בחוץ. וגם כאן, בלונדון, הוא הקים ועדה שאין לה קשר לנושא, והמורכבת מהאנשים הבלתי־מתאימים."

אלא שהביקורת הגלויה והסמויה אינה מרתיעה את יצחק קורן, האידיאולוג הגדול של התנועה הציונית. הוא ממשיך למשול בכיפה באחוזות הפרטיות שלו.

החקצ'ב ה„סודי"

על כל דפי תקציבי תנועת־העבודה־הציונית מופיע הציון „סודי", כאילו היו חומר ביטחוני מסווג. למעשה נועדה סודיות זו לחפות על חוסר־המעש הממשי של התנועה, ועל כך שרוב תקציבה מוצא לצורכי ניהול ולמסעותיו של יצחק קורן ברחבי העולם.

סודי

בארץ, בלירות ישראליות

תנועת העבודה הציונית

ריכוז הצעת תקציב הכנסות והוצאות לשנת 1973/74

פרטים	1. ניהול וכלליות	2. מכון לתכנון תנועתי	3. עתונות	4. שליחים, נוער וסטודנטים	5. שונות
הוצאות	407,000.00	140,000.00	58,000.00	50,000.00	119,000.00
הכנסות	359,792.00	200,000.00	6,000.00	-	110,000.00
כסדר או אי־כסדי ההוצאות	(47,208.00)	60,000.00	(52,000.00)	(50,000.00)	(9,000.00)

אב בית־הדין הרבני ברחובות מצפצף על החלטת בית־המישפט העליון - ובהתחכמות מכוערת המציא חידוש הילכתי

חיסול חשבונות רבני

הרב גרז

ל הושע ברמאלי קפץ ממקומו, וקרא בפני שלושת הרבנים־הדיינים שישבו בדין: „אני כבר לא מתגרש! אני לא רוצה להתגרש!"

ברמאלי, גבר נאה בן 36, שעמד ליד אשתו אילנה באולם בית־הדין הרבני ברגעים האחרונים של נישואיו, עזב את הדיון והסתלק במרוצה במורד המיסדרון. הדיינים נשארו המומים במקומותיהם.

האשה הצעירה, שכבר ראתה עצמה כימעט גרושה, פרצה בצעקות ובבכי: „אתם הכשלתם את הגירושין שלי! הרסתם אותי!"

שלושת הרבנים, קמו, והחלו מרגיעים את אילנה. מזכיר בית־הדין נטל על עצמו את המשימה, שנראתה בלתי־אפשרית. הוא זינק בעיקבות יהושע ברמאלי, ותפס אותו לפני שזה נעלם.

„הדיינים מבטיחים שהכל יהיה בסדר, רק תחזור!" אמר לו המזכיר, וגרר את הגבר חזרה לאולם, כדי שיתן את הגט המובטח לאשתו.

יהושע דחף את המזכיר הצידה וקרא: „אני לא רוצה יותר להתגרש!" אחרי דין־ודברים החזיר המזכיר את יהושע ברמאלי לאולם. הגבר, שרתח מכעס, הזהיר את שלושת הרבנים כי אם יש בכוונתם לאסור עליו להתחתן בשנית, אחרי גירושיו מאשתו, עם אהובתו יהודית בכר, כי־אז לא יתגרש.

הרבנים היו כבר עייפים, והתפרצותו של יהושע ברמאלי הטרידה את מנוחתם. הם נכנעו, לכאורה, והבטיחו לו חגיגית שלא ישלו עליו הגבלה כל שהיא לגבי העתיד.

„אתם רבנים, אתם צריכים לכבד את המילה שלכם. שלא תסדרו אותי!" הזהיר אותם יהושע. הוא מסר את הגט לאשתו אילנה, והלך לביתו בלב שקט.

אך ברוב תמימותו, לא ביקש יהושע ברמאלי לראות את פרוטוקול הישיבה. אילו שלח בו מבט, היה מגלה מייד שהדיינים לא רשמו שם דבר בקשר להבטחות שהבטיחו לו, וכי לא צויין בו אף פרט אחד מכל הדברים שהתרחשו באולם קודם שנתן את הגט לאשתו.

בסוף חודש מאי קיבל יהושע ברמאלי בדואר את תעודת־הגירושין שלו. הוא קרא את המיסמך שצורף אליה, ועיניו חשכו. נאמר בו: „באם ירצה הבעל להיכנס לגבי יהודית בכר, טעון הדבר בירור בפני בית־הדין."

שכר האמת — עינוי דין

ל ה ארבע שנים מנסים יהודית בכר ויהושע ברמאלי לבוא בברית הנישואין. אך נגדם קמו הרבנים־הדיינים מבית־הדין־האיזורי ברחובות, כדי לסכל את כוונתם המגונה לתת תוקף חוקי לאהבתם.

עוד לפני־כן, ב־1972, הגישה יהודית בכר, אהובתו של יהושע ברמאלי, בקשה להתגרש מבעלה, יצחק. בדרישתה לגט כתבה יהודית: „הגעתי למסקנה שיותר לא אוכל להיות עם בעלי, היות שהתאהבתי בגבר אחר. לא רציתי לפגוע בבעלי, לכן ביקשתי ממנו גירושין. הוא לא נענה לי באותו זמן. בהמשך העניינים התחילו ויכוחים, וזה אף הגיע לאיומים ומכות. לכן עזבתי את הבית עם שלושת ילדי, למקום בלתי־ידוע. בסופו של דבר לא יכולתי לסבול את הבדידות, צילצלתי לגבר שאני אוהבת על־מנת שיסייע ויעזור לי, וכעת יש לי דירה שכורה שמפעם לפעם הוא בא לבקר אותי בה."

הבעל, יצחק, כתב בבקשתו: „אשתי היה כבר חמישה חודשים עם מאהב בחדר שכור, ואני רוצה להתגרש. היא בגדה בי עם החבר שלי הכי טוב (העולם הזה 1834), נשוי ואב לשלושה ילדים. גם מאהבה עזב את אשתו בהריון ותתחיל לחיות עם יהודית בכר כבעל ואשה." הדיינים כתבו בפסק־הדין שלהם: „ה־צדדים נשואים משנת 1956. לאחרונה התגלעו סיכסוכים חריפים ביניהם, ובית־הדין נוכח שאין כל סיכויים לגשר עליהם. הגט סודר בר־ביום."

בית־המישפט העליון ביטל

א ולם, עד תעודת־הגירושין של יהודית בכר הוסיפו הדיינים הערה: „האשה אסורה לחזור לבעלה, ובאם תרצה להיכנס נשא ליהושע ברמאלי מראשון־לציון, טעון הדבר בירור בבית־הדין."

עורך־הדין רחמים כהן, פרקליטה של יהודית בכר, פנה לבית־המישפט־הגבוה־לצדק, וביקש את התערבותו כדי שתימחק ההגבלה לגבי נישואיה ליהושע ברמאלי.

שלושת השופטים של בית־המישפט העליון — צבי ברנזון, אלפרד ויתקון ומשה עציוני — חייבו את הדיינים מבית־הדין־האיזורי ברחובות למחוק את הפיסקה לגבי ההגבלה, וצוות הדיינים מרחובות נאלץ להיענות לצו שהוציא בית־המישפט העליון. כן חוייבו הרבנים, זבולון גרז (אב־בית־הדין) וחבריו אברהם לנאל ועוזרא בצרי על־ידי בית־הדין־הגבוה־לצדק, ל־שאת בהוצאות המישפט של יהודית בכר.

אולם, בכך פתחו שלושת הרבנים המנוצחים חשבון ארוך עם יהודית בכר. הם החליטו שציצחונה עליהם יעלה לה ביוקר.

תעודת־הגירושין של יהודית בכר תוקנה בהתאם להוראת הבג"ץ, וצויין שמותר לה להינשא „לעלמא, לבד מכהן." אך הכדור היה עדיין בידיהם של הרבנים מרחובות. הם הפסידו בסיבוב הראשון, והחליטו להמתין בסבלנות לסיבוב השני. כל פישעה של האשה הצעירה היה שגילתה כי בכוונתה להתחתן שוב, עם הגבר שהיא אוהבת, וכי משום כך ביקשה גט מבעלה. חיסול־החשבונות עם יהודית בכר, נידחה על־ידי הרבנים למועד מאוחר יותר, כלומר עד שהגבר שהיא אוהבת יתגרש מאשתו־שלו, אילנה, ויבקש את תעודת־הגירושין.

אילנה ברמאלי צעירה מיהודית בכר בחמש שנים. שני הזוגות היו ידידים טובים בעבר. אילנה מספרת שיהודית נחגה לבקר אצלה תכופות. „היינו נוסעים יחד לטיולים, הולכים יחד לזורבה, משחקים קלפים יחד. כשהייתי אומרת לפעמים לבעלי: ‚אני רוצה ללכת לטייל רק איתך,' הוא היה עונה לי: ‚את פרי־מיטיבית, את לא אוהבת חברה.' האמת התגלתה לי רק אחר־כך."

אילנה טוענת שגילתה חשדותיה לגבי נכון, הם טוענים, אומנם מותר ליהודית

יהושע ברמאלי — יהודית בכר

הוא אסור לה - היא מוחרת לו

משנתיים. בית־המישפט־העליון אילץ אותם לבטל את ההגבלה לגבי נישואיה של יהודית בכר עם יהושע ברמאלי, אך לא אמר דבר ביחס לנישואיו של יהושע עם יהודית.

לגבי הרבנים מרחובות היתה זו כאילו פרשה אחרת, חדשה לגמרי, ללא כל קשר עם החלטת הבג"ץ הקודמת, שהתקיימה בחודש מארס השנה, כי אסור לו להינשא ליהודית בכר, לאור החומר שבתיקו ובתיקה.

הרבנים, בראשותו של הרב זבולון גרז, יצאו ביד רמה למוטט את החלטת בית־המישפט־העליון לגבי יהודית בכר. הם עשו זאת באמצעות פסיקתם במיקרהו של יהושע ברמאלי.

הקשר האינטימי שבין בעלה לבין יהודית, ליצחק בכר, בעלה של יהודית, אך הוא היה צוחק. הוא היה בטוח בעצמו. אולם, אחרי שגילה את האמת לא התנגד יצחק בכר זמן רב לגירושין מאשתו יהודית, וגם אילנה לא עשתה ליהושע בעיות לגבי הגט. שני הזוגות החליטו לסיים את הפרשה הסבוכה בפני בית־הדין־הרבני.

הרבנים חיכו לחזדמנות־נקמה

ב חודש מארס השנה הופיעו אילנה ויהושע ברמאלי בפני חדיינים של בית־הדין־האיזורי ברחובות, כדי לחתום על הגט שלהם. היתה זו ההזדמנות שהרב זבולון גרז וחבריו הדיינים ציפו לה יותר בכר להינשא ליהושע ברמאלי, אבל ליהושע ברמאלי אסור להתחתן עם יהודית בכר, בגלל שאהב אותה וחי איתה לפני שהתגרש מאשתו אילנה. היתה זו עקיצה ברורה, מובהקת, אם־גם מעוגנת בהלכה, של החלטת בית־המישפט־העליון במיקרה האחר.

דרך הייסורים של יהודית ויהושע נפתחה שוב. שוב פנה עורך־הדין רחמים כהן, בשמם של השניים, אל בית־המישפט־העליון, וביקש להוציא צו־על־תנאי נגד בית־הדין־הרבני־האיזורי ברחובות. הבקשה נתקבלה. עתה, לא נותר אלא להמתין ולראות מה תהיה פסיקתו של בית־המישפט־העליון — אם יותר ליהושע ברמאלי לשאת את אהובתו המותרת לו כחוק, או אם יצליחו הרבנים־הדיינים של רחובות לחגוג את נצחונם על החוק, ולהמשיך לקבוע גורלות בשרירות־לב.

צל"ש

משימה בלתי־אפשרית

● למנכ"ל רשות השידור, **יצחק ליבני**, ולפרופסור **עדי צמח**, שהצליחו לעשות דבר שלדעת רבים אינו אפשרי: לנהל שיחה אינטליגנטית, תרבותית ומעורר־למחשבה, מעל המסך הקטן של הטלוויזיה הישראלית. הנושא: קריאת ספרים והשפעתם על עולמו הפנימי של הקורא. השניים דיברו בהתאפקות, הצליחו לשמור על המיסגרת של שיחה אינטימית, למרות המצלמות והמיקרופונים. לעומת זאת לא היה ברור לשם מה נכלל בתוכנית סירטון יומרני, מתחנחן ומצטעצע של **יזהר** (ס. יזהר) **סמילנסקי**.

פרס הבירבור

● לשר־התחבורה **גד יעקובי** על ש־הצליח, בערב ההתאפקה על מטוס אל־על באיסטנבול, להשיג שיא ארצי חדש ב־בירבור: במשך יותר מרבע שעה דיבר יעקובי לפני המיקרופון הפתוח, מבלי ש־היו לו באותה עת מידע כלשהו, מחשבה כלשהי או הערה כלשהי לעניין. בכך הו־כיח יעקובי את הכישרון העליון של הפר־ליטיקאי: לדבר הרבה מבלי לומר דבר.

שוטר טוב

● לבמאי **ארי מופר** עבור סירטו הקצר במיסגרת הסידרה הכר את ישראל, על קצין־המישטרה הדרוזי **חנא חדד**. במצלמה רגישה הביא סופר סיפורו של קצין־מישטרה טוב, שהתפרסם לפני למעלה משנה כשעמד בראש הצוות שחקר את רציחתה של **רחל חלר**. התוכנית, ש־שודרה במסגרת התוכניות בערבית (יום רביעי 11.8), הראתה את חדד בעבודתו ואצל מישפחתו, הביאה כבוד לא רק לטל־וויזיה אלא גם למישטרה, הזקוקה לכך כמו אוויר לנשימה.

צל"ג

המשך הבנאליות

● לעורך עלי כותרת **ירון לונדון**, שהפגין השבוע שוב את כישוריו המייר־חדים: להפוך עניינים חשובים לבאנאליים. תחילה הניחה ויכוח בין ח"כ **משה שחל** למנכ"ל מישרד־התקלאות **ראובן אירי־לנר**, שבו לא השיב איש לדברי רעהו, והקורא הבין בסופו פחות מכפי שהבין בתחילתו. לאחר־מכן ריאיין לונדון שתי אחיות־רחמניות על חוויותיהן העמוקות בנושא ההפרשות, והצליח להכל ויכוח זה מבלי להשליך אור חדש כלשהו על אחת הבעיות הבוערות ביותר במדינה כיום: התמוטטות מערכת־הבריאות בגלל המחסור באחיות, תביעותיהן של האחיות ותנאי־עבודתן הקשים.

מאחרי המסך

יעקובי גנז כתבה

אחת הכתבות שאיימה להסעיר את המ־דינה, נגנזה לפני כשבועיים על־ידי מנהל מחלקת החדשות בטלוויזיה **דן שילון**.

הכתב הכלכלי **אבי אנג'ל** הכין כתבה, על הביזבוז הרב בצמרת מישרד־התחבורה. אנג'ל חוכיח, בכתבתו, כי המישרות הב־כירות במישרד ניתנות לאנשי־מנגנון המ־קורבים לשר־התחבורה **גד יעקובי** ונש־ללות מאנשי־מיקצוע בתחום התחבורה. אנג'ל אף טען בכתבה זו, כי לשר־התחבורה ... שיבעה דוברים שכל תפקידם הוא להלל ... יעקובי.

... **יחיאל אמיתי**, ... הכתבה שהכין אנג'ל. ... וביקש שלא להק־... אין בה עניין צי־... קבל נימוק זה, ... מנהל־הטלוויזיה ... אכן ניגנזה.

... הפעלן עליו ... צוקרמן, וכי ... יראה

פרשת קוטלר

מסעירה את הטלוויזיה

הידיעה שהופיעה בסוף השבוע שעבר, על המשא־ומתן בין הטלוויזיה לבין במאי תיאטרון חיפה **עודד קוטלר**, על מינויו של קוטלר כמנהל מחלקת־הדראמה בטל־וויזיה, עוררה סערת־רוחות גדולה.

כמה במאים מתמרמרים על כך שהנהלת הטלוויזיה מביאה אדם מבחוץ, תחת שתתן את התפקיד להם.

בראש המתמרמרים ניצב מנהל מחלקת התוכניות בעיברית, **מרדכי קירשנבאום**, („מוטי") שלו נודע על המגעים עם קוטלר רק מן הידיעה בעיתון. לפני כחצי־שנה כתב קירשנבאום דין־וחשבון ממצה למנהל־הטלוויזיה **ארנון צוקרמן**, שבו

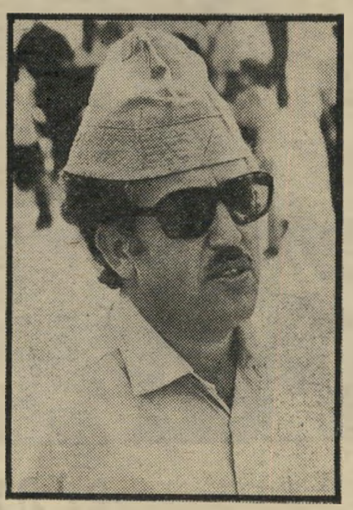

שר יעקובי
פרס הגזיזה והבירבור

טען כי אין לבנות מחלקת־דראמה בטל־וויזיה, אלא יש לעודד קו־פרודוקציות יש־ראליות־זרות שדרכן ילמדו הבמאים ה־ישראלים את מלאכת הבימוי.

קירשנבאום נפגע אישית מכך שקוטלר עומד להיבחר לתפקיד, משום שסבר כי מחלקת הדראמה תהיה בידיו, בתוקף תפ־קידו כמנהל־התוכניות. לדיברי קירשנבאום צץ שמו של קוטלר, משום שהבמאי החי־פאי הוא „ידיד של ליבני, מנכ"ל רשות־השידור."

שידורי חדשות בצבע

בימים אלה הוחל בטלוויזיה בהפקת כת־בות חדשות בצבע. לדיברי מנהלי מחלקת החדשות, יספקו כל הכתבות של המחלקה בצבע עד לאמצע השנה הבאה.

למרות שצופי הטלוויזיה הישראלים ימ־שיכו לראות את כתבות מבט והשבוע יומן אירועים בשחור־לבן, נודעת חשיבות הס־ברתית רבה לצילום בצבע, מאחר שאפשר יהיה להשתמש אחר־כך בסרטים אלה ל־צרכי ההסברה הישראלית בחו"ל.

מעבר הצילום משחור־לבן לצבע נעשה בשיתוף עם מישרד־החוץ, שאף היקצה לכך תקציב משלו.

הדחות בלישכת הדובר

שתי עובדות לישכת דובר רשות־השידור, **רבקה בהירי ושושנה קוז'יק**, הופ־תעו בשבוע שעבר לראות כי הדובר החד־דש של הרשות, **משה עמירב** הוציא מיכרז שבו הוא מבקש אחראי על יחסי־הציבור ברדיו.

בהירי וקוז'יק היו אחראיות על יחסי־הציבור ולוח־השידורים של הרדיו, והבאת אדם נוסף לתפקיד זה חותרת תחת התפקיד שלהן, ומרוקנת אותו מכל תוכן.

עד כה ניגשו למיכרז נשים בילבד, ובין המועמדות בעלות הסיכויים הרבים ביותר נמצאת אשתו לשעבר של הסופר **גדעון תלפז**, מי שהיתה דיילת בחברת כנס, **עדי תלפז**.

מנחם קירשנבאום

מועמד קוטלר

נודע רק מהעיתון

מערבונים בירדן

הטלוויזיה הירדנית החלה להקרין בש־בועות האחרונים מערבונים, ביום השישי בבוקר. ברשתות 6 ו־3 של תחנה זו מוקר־נים מדי יום שישי בשעה 11 בבוקר מער־בונ־מופת ישנים, באורך מלא.

יפוטרו חברי המליאה

יושב־ראש הנהלת רשות־השידור, **וול־טר איתן**, מאיים להוציא ממליאת רשות השידור כל חבר שייעדר מישיבות המ־ליאה.

איתן ציין לאחרונה, כי הוא רשאי להמ־ליץ בפני הממשלה, הממנה את חברי־המליאה, לפטר כל מי שלא יופיע לדיונים.

איתן אמר זאת בתשובה לטענה שהעלה בפניו המשורר **יצחק שליו**, שאף הוא חבר המליאה. שליו טען ש„המליאה לא רק חסרת־שיניים, היא גם חסרת־חניכיים." אל שליו הצטרפו בביקורתו־העצמית הזו על המליאה שבה הוא חבר, עוד חברים רבים של הגוף האמור.

דרישה לחחנות

פרטיות בארץ

אחד מפעילי המיפלגה הליברלית וחבר מליאת רשות־השידור, עורך־הדין **יצחק ברמן**, הכריז מילחמה על המונופול של רשות־השידור על הרדיו והטלוויזיה בישראל.

ברמן הגיש למליאת רשות השידור ה־צעה, לבטל מונופול זה ולאפשר הקמת תחנות רדיו וטלוויזיה פרטיות ומיסחריות, תחת פיקוח ציבורי.

בתמיכה בהצעתו זכה ברמן דווקא מצד שלא ציפה לו. ראש־הממשלה **יצחק רבין** העלה לאחרונה, בכמה הזדמנויות, את ה־הצעה להתיר הקמת תחנות רדיו וטלוויזיה פרטיות בארץ.

השואה הטכנית

של הטלוויזיה

בין מנהל־הטלוויזיה **ארנון צוקרמן** לבין מנכ"ל רשות השידור **יצחק ליבני**, עבר באחרונה חתול שחור. הרקע לחיכוכים בין השניים הוא דרישתו של צוקרמן לתק־ציב מוגדל לחידוש והחלפת הציוד בטל־וויזיה, וטענתו שליבני אינו מקדיש לנושא זה תשומת־לב מספקת.

לדברי צוקרמן עומדת הטלוויזיה לפני שואה מיידית בכל הקשור לצד הטכני וה־הנדסי שלה, כיוון שציודה — שניקנה לפני יותר משמונה שנים — לא חודש עד היום.

צוקרמן טוען גם, כי לעניין המיבנים שבהם שוכנת הטלוויזיה אין מוקדשים תיכנון ותקציב מספיקים ובניין בית הי־לומים, שבו שוכנת הטלוויזיה בירושלים, עומד לפני התפוצצות.

תקציב־הפיתוח של הטלוויזיה השנה עו־מד על 2.5 מיליוני לירות — תקציב של־דעת צוקרמן הוא זעום ביותר, ואינו מסוגל אפילו להטליא את התקלות שבציוד.

מחלקת הדת מתפנקת

הבאלאגאן חוגג במחלקה לענייני הדת של הטלוויזיה. מנהל־המחלקה, הרב **כנ־ימין צביאלי**, שחזר לנהל את המחלקה אחרי שנה תמימה שבה שהה בדרום־אפריקה סילק ממנה עובדים אשר לדעתו חתרו תחתיו בהיעדרו.

העובדה שצביאלי נשאר כמעט ללא צוות, מביאה לכך שהוא אינו מסוגל להכין לוח תוכניות, מבטיח להקרין תוכניות ומבטלן ברגע האחרון. בשבועות האחרונים פירסמה לישכת דובר רשות השידור בלוח־השידו־רים כמה פעמים תוכניות של המחלקה לענייני הדת על־פי מידע שקיבלה מ־צביאלי, אך אחר־כך התברר כי התוכניות עדיין אינן מוכנות ויש להקרין אחרות תח־תיהן.

החידושים בכל־בו־טק

תוכנית הכל־בו־טק תחזור למסך בראש השנה. מפיקה החדש של התוכנית, איש הרדיו הוותיק **גדעון זב־ארי**, מפעיל כבר את הצוות אותו הוא הביא מתוכניתו הנושא בטיפול, ובינינו לבין עצמינו לה־כין כמה קטעים מראש.

לב־ארי החליט לא לשתף אף אחד מה־אורחים הקבועים בכל־בו־טק, וזאת מלבד ההנחיה שהורדה לו שלא לשתף את הכת־בים הקבועים בתוכנית. את מקומם של הכתבים ימלאו כתבי הרדיו שליון את לב־ארי בשנים האחרונות ביניהם **דויד מרגלית** ו**בועז המאירי** ואילו לגבי ה־דמויות שתופענה סביב השולחן בכל־בו־טק מנהל עתה לב־ארי מגעים עם אישי ציבור ועיתונאים שונים.

יו"ר איתן
לפטר את החברים

מירהל'ה, צעירה יפהפייה בת 17

זינקה לים, נפגעה ולקחה בשיחוק.

ב־17 השנים שחלפו מאז היא נאבקת

על אושרה בעולם של חשוכי־מרפא

בת 17 יום לפני האסון שאירע למירה (מירהל'ה) דנישבסקי, היא הצטלמה לצורך הוצאת תעודת־הזהות. למחרת היום זינקה מסלע לתוך הים בחוף גורדון בתל־אביב, ונפגעה בעמוד־השדרה. בזכות חבריה, שמיהרו להבהילה לבית־החולים, ולאחר שורה ארוכה של ניתוחים קשים ומסובכים, ניצלו חייה של הצעירה.

בת 21 ביתה של מירהל'ה דנישבסקי ברחוב חובבי־ציון בתל־אביב שימש תקופה ארוכה מרכז המיפגשים החברתיים של תל־אביב בתחילת שנות השישים. אביה רכש עבורה דירה בקומת־הקרקע אחרי פציעתה, ומירהל'ה אירחה בה את חבריה וידידיה הרבים, הנאמנים לה עד היום ובאים לבקרה לעיתים קרובות.

המנוף הגדול הוריד את המיבנה הטרומי אל חצר המוסד רמת אסא בתל־השומר. על המידשאה, מתוך כיסא־גלגלים צפתה מירהל'ה בצריף המורד ל־איטו. דמעות עמדו בעיניה. גם הסובבים אותה לא יכלו לעצור בעד התרגשותם. „סוף־סוף הגיע הרגע המאושר," טפח על כתפה דויד אסא, מנהל המוסד שבו מאוש־פזים חולים כרוניים וחשוכי־מרפא. דני חג'חא, צעיר ערבי המשמש במוסד כמנהל אדמיניסטרטיבי זה שנים רבות, נשק ל־מירהל'ה על לחייה. „עכשיו יהיה לך המקום שלך," אמר לה.

את מירה דנישבסקי כמעט שאין מכי־רים. אבל את מירל'ה מכירים כולם. בגיל 17 זינקה אל הים בחוף גורדון, מסלע בתוך המים. הזינוק היה חזק מדי והמים לא די עמוקים. חבריה, שמשו אותה אחרי שמשך דקות אחדות לא הגיעה אל החוף, היו בטוחים שמירל'ה נהרגה. היא הוסעה ל־בית־החולים איכילוב כשהיא חסרת־הכרה ונשימתה כבדה, אחרי שחבריה ביצעו בה הנשמה מלאכותית.

„עברתי עשרות ניתוחים," מספרת מירה־ל'ה, בת ה־34 היום, שעד לתאונה היתה „מלכת הצעירים של תל־אביב". הרופאים היו בטוחים שאמות. ראשי פגע בקרקעית הים, ומעוצמת המכה נפגעתי אנושות ב־עמוד־השדרה. ניתחו אותי בגב, ברגליים, בראש, איפה לא? עשרים אלף פעמים עמדתי פנים אל פנים מול המוות, והושטתי לו אצבע משולשת!"

אוטובוס צבוע

תקופה ארוכה עברה של מירהל'ה ב־בתי"ח שונים, אח"כ עברה למוסדות לחולים כרוניים והיא נכה ב־100%. רמת אסא, מוסד פרטי הנשקף מן הדרך המו־בילה לבית־החולים על שם שיבא בתל־השומר כווילה מהודרת, הוא תחנתה האח־רונה.

„רמת אסא זה מקום נהדר. היתה לי בו רק בעייה אחת: היכן ליצור?", סיפרה מירהל'ה. „לפני שנים אחדות, כשכבר היי־תי ברמת אסא, ביקר אצלי יהושע בריל, מזכיר האגודה לצייריי־פה של אגודת הנ־כים. סיפרתי לו בלוף שפעם, כשהייתי בריאה, ציירתי נהדר. הוא קנה את הסי־פור ושלח בחור צעיר, נכה צה"ל, שילמד אותי לצייר בעזרת הפה. שברתי הרבה שיניים עד שהצלחתי להוציא את התמונה המקושקשת הראשונה.

„אבל לאט־לאט זה התחיל ללכת לי." היום, ציוריה של מירהל'ה מבוקשים מאד. תחילה ציירה בציבעי־מים, אחר־כך עברה לציבעי־פסטל. „בוקר יפה אחד קמתי, וראיתי שבעצם אין לי ציורים. כולם נל־קחו על־ידי בריל, מאגודת צייריי־הפה, או על־ידי חברים שבאו לבקר אצלי והתאהבו בציורים מסויימים. אחדים נלקחו על־ידי דויד אסא, שהחליט לקשט בהם את מיס־דרונות המוסד.

„כשהחלטתי לנסות להרוויח מהציורים גם קצת כסף, היתה לי בעייה, היכן לצייר. במוסד הזה אני מתגוררת עם עוד לפחות שלוש נשים בחדר. אין די פרטיות, ובטח שקשה לצייר."

„המקום הוא שלך! הציעי פתרונות," אמר לה דויד אסא, כשהעלתה בפניו את בעיית המקום הדרוש לה ליצירתה. מו־חות רבים הטרידו עצמם בשאלה כיצד לעזור לבחורה בעלת הרצון העז. לבסוף נמצא הפיתרון הארעי: אוטובוס ישן ו־חלוד נגרר אל שטח המוסד. בעזרתם של דויד אסא, אשתו ההולנדית אלי, ובנם דני, שכולם מגדירים עצמם כ„חברים הכי טובים של מירהל'ה", נצבע האוטובוס הישן ב־שלל צבעים. הוצב בתוכו כן־ציור, וב־עזרתו של דני חג'חא התחילה מירהל'ה מציירת במלוא המרץ.

הנושא העיקרי בציוריה הוא הים. „ה־תאונה שקרתה לי השפיעה עלי מאד. אולי זאת הסיבה שאני מציירת בכחול, ובעיקר ים ושמיים," היא מסבירה.

אולם הבעיות לא תמו. מירהל'ה, בתו של סוחר־בשר עשיר, גדליה דנישבסקי, שנפטר לפני עשר שנים, לא הצליחה להס־תגל לחיים משותפים עם חולים ונכים אח־רים. חברותיה־לחדר היו קשישות ממנה, וגם הן לא הסתגלו לבחורה הפעלתנית, המוקפת תמיד ידידים וחברים.

בת 34 מירהל'ה דנישבסקי מקדישה את עיקר זמנה במוסד **רמת אסא** לציור בפה. בתמונה היא נראית מציירת את דיוקן עצמה. חבריה ומנהלי המוסד מצאו עבורה אוטובוס ישן, המשמש סטודיו לה ולצעיר נכה אחר המצייר בפה ומתגורר במוסד, עזרא אשכנזי. „כשאעבור לצריף שלי, אתחיל לצייר שם," היא אומרת.

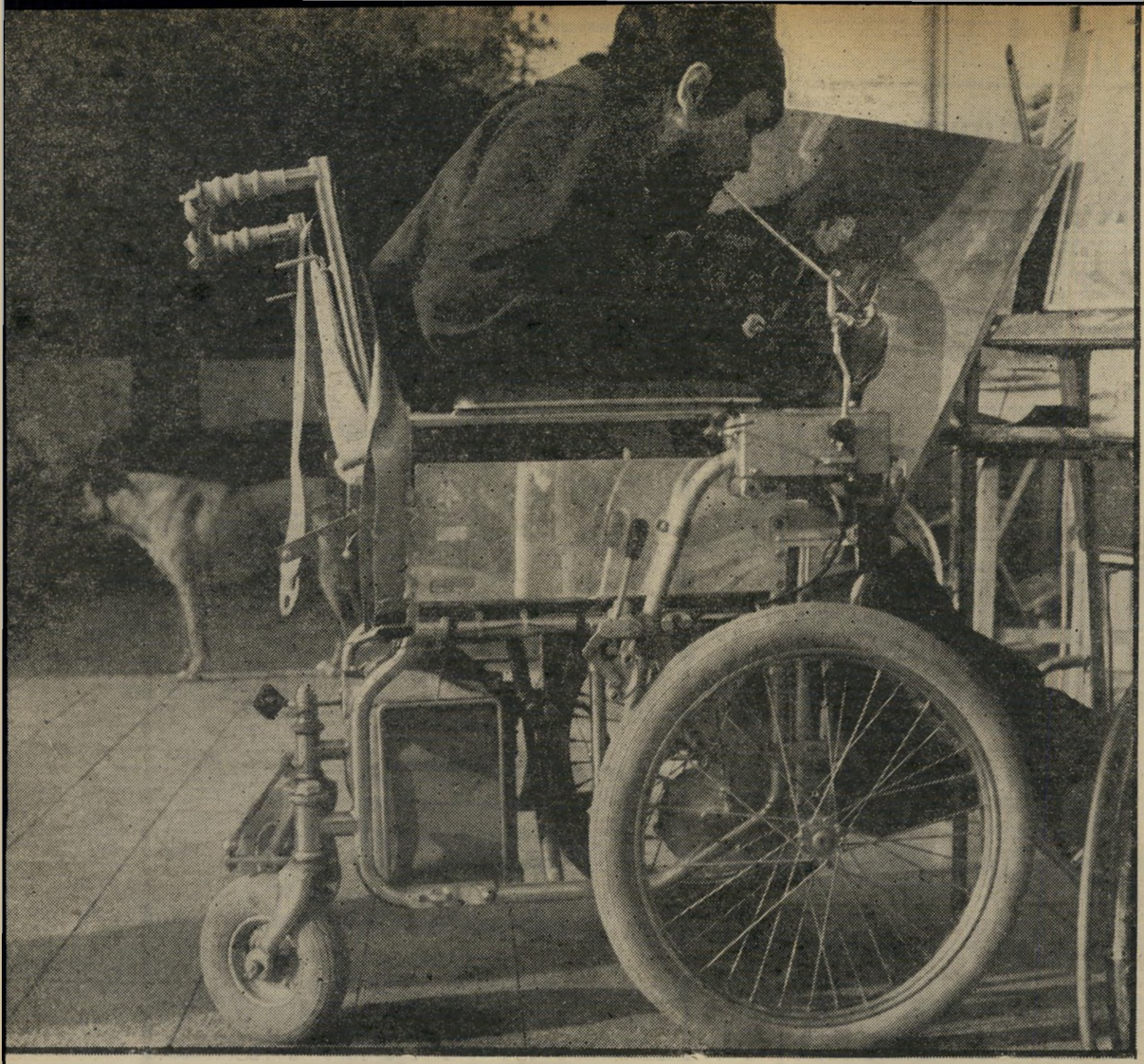

העוזר דני חג'יחא, צעיר ערבי העובד במוסד רמת אסא ליד תל השומר זה שנים. „אני החבר ה־טוב ביותר של מירה'לה, עוזר לה לאכול, לשתות ולצייר, מסיע אותה על כיסא־הגלגלים ואוהב אותה מאד," הוא מצהיר.

ברמת אסא, כי שמעתי שיש שם הרבה חבר'ה צעירים."

חבריה החלו חושבים על פיתרון הולם עבורה. לפני חודשים אחדים הופיעה מי־רהל'ה בתוכנית־הטלוויזיה זה הסוד שלי, ואחרי התכונית התקשרו אליה רבים ו־שאלו במה אפשר לעזור. מירל'ה השיבה לכולם שהכל בסדר, אבל היה מי שדאג ל־הסביר לאותם אנשים למה היא זקוקה באמת.

„אני לא יודעת מי אסף את הכסף, ומניין. אני יודעת רק שכל מי שתרם למען

אצבע משולשת למוות

אושר קטן בחיים."

„עכשיו ייהפך המוסד שלי גלריה, אומר דויד אסא בסיפוק. ומירל'ה מבטיחה: „יש לי כל החיים בידיים, ואני עוד אעשה המון." היא נזכרת שביקשה, בעיצומו של אחד הניתוחים שעברה אחרי התאונה, שלא יפגמו בצווארה. „הייתי מוכנה למות, רק שלא תהיה לי צלקת על הצוואר.

„באותו רגע זכרתי את אליזבת טיילור, שיש לה צלקת על הצוואר, ונזכרתי ש־תמיד אמרו לי, בילדותי, שאני דומה לה. אבל עכשיו, למרות שאינני יכולה לזוז ולעשות שום דבר לבד, אני משוכנעת שאי־נני מאושרת פחות ממנה."

מקום האסון מירהל'ה מציירת בעיקר בכחול. מציוריה נשקפים מים ושמים. „ייתכן שבהשפעת האסון שאירע לי בצעירותי אני מציירת ים ובכחול," היא מסבירה. „אולי זאת צורה של טיפול בהלם או של חזרה לחוויות ילדות, אפילו אם הן לא נעימות." ציוריה של מירהל'ה נחטפים בטרם הצבע יבש.

הבית החדש מירהל'ה יושבת על כיסא־הגלגלים מול פתח ביתה החדש. הבית החדש הוא צריף טרומי, שהוצב בריחוק־מה משאר ביתני־החולים במוסד לחולים חשוכי־מרפא **רמת־אסא**. הצריף הוקם בעזרת תרומות של חבריה וידידיה, שבפניהם שטחה את בעייתה: חוסר מקום מתאים ליצור בפרטיות. הצריף, מתנתם של רמי אילין, בונדה ליבנת, האדריכל זלמן עינב, אישי־הסר־טים דויד שפירא, בן־ציון רבינוביץ, נחמיה לחוביץ, ראובן הוכמן, דב ויוסקה יודלה ז־אחרים, העניק למירהל'ה, לדבריה, „איזה הצריף שלי, יהיה מאושר לדעת עד כמה אני מאושרת." אומרת מירהל'ה. בחיוך מאושר היא נכנסת לצריף החדש, המרווח מעט משאר ביתני החולים. תמונותיה תלו־יות על הכתלים, וכן־הציור כבר ניצב הכן לקראת היצירות החדשות.

„אני מרגישה את עצמי קצת כמו המ־שוררת רחל," היא מתוודה. „חבריה, אנשי קבוצת כינרת, אהבו אותה, ובגלל מחלתה בנו לה את הצריף המפורסם שלה על שפת הכינרת. גם אותי אוהבים כולם, ואני אוהבת את כולם. הבעייה היא שאני נכה וגם זקוקה לפרטיות. אז עכשיו בנו לי את

רק לא צלקת

מיבצעים

מחנה בסחנין

צעירים יהודים וערבים נפגשו לשבוע סולידריות בכפרי הגליל

הצעירים היהודים הלבושים מיכנסים קצרים, שניראו בשבוע שעבר עסוקים בעבודות שונות בתחומי הכפר הערבי סכנין, לא באו לשם על־מנת להרוויח כסף בימי הקיץ.

עשרות הצעירים, רובם סטודנטים ותל־מידי תיכון, באו לכפרים הערביים סכנין, עראבה ודיר־חנא, לשבוע של „הבעת סו־לידאריות עם המאבק הערבי־ישראלי נגד הפקעת האדמות בגליל.״

למשך השבוע חולקו הצעירים בין בתי ערבים, תושבי הכפרים, ועיקר עיסוקם היה עזרה בעבודות ציבוריות שונות ב־תחום כפרי מארחיהם. בערבים נערכו מיפגשים יהודים־ערביים, שהוקדשו לשי־חות ולדיונים בנושאים הקשורים ביחסים בין הערבים והישראלים במדינת ישראל.

ביקור אצל הפצועים. על פי עדות המשתתפים, נמשכו הדיונים והשיחות מדי־לילה עד השעות הקטנות, „על עשרות סיפלי־קפה.״

יוזם הרעיון היה דויד מגדל (24), סטו־דנט אשר, לדבריו, חיפש דרך „להביע הזדהות עם המאבק הצודק של ערביי ה־גליל נגד הפקעת אדמותיהם.״ הוא נפגש עם ראשי המועצות הערביות, והגה את רעיון שבוע הסולידאריות.

במשך השבוע ביקרו הצעירים גם בבתי פצועי יום האדמה, והביעו צערם בפני בני המישפחות שנפגעו מאירועי הדמים. בליל־שבת נערך בסכנין מיפגש רב־מש־תתפים ראשון לסיכום השבוע, שבו ניגנה בין השאר „התיזמורת היהודית־ערבית מ־דיר־חנא״ וכן הופיעה קבוצת־תיאטרון מעורבת מסכנין. קדמה לכינוס זה תקרית קלה עם כוחות־הביטחון, שלדיברי המש־תתפים „התגרו באירוע.״ משאיות עמוסות חיילים חובשי כומתות אדומות, חמושים ובמצב־הכן, הסתובבו בחוצות הכפר ב־נסיעה איטית.

דרישה להקמת ועדה. למחרת ה־יום, בשבת בבוקר, התקיים כנס פומבי נוסף, בהשתתפות יותר מאלפיים יהודים וערבים, לסיום שבוע ההזדהות. בכנס נאמו ראשי המועצות הערביות, הפרופסור דניאל עמית, המשורר יבי, הסופר יורם קניוק, רן כהן, חבר־הכנסת אברהם לבנבראון ומארגני המיבצע. מישל רנסוס מסכנין קרא קול־קורא, שבו נקרא הציבור בארץ „להצטרף למאבק נגד מדיניות ההפקעות והאפלייה של הממשלה, ולדרישה להקמת ועדת־חקירה ציבורית בלתי־תלוייה, ש־תחקור את אירועי יום־האדמה.״

על הקשר, שנוצר בין יהודים וערבים בשבוע הסולידאריות, מעידים דבריו של עבד, תושב סכנין, שאמר לאחד ממארגני השבוע: „מה אעשה מחר? כבר התרגלתי אליכם.״

דרכי־חיים

פרי האהבה

האשה הצעירה ידדה בת מחוץ לנישואין — השכנות מאיימות להרוג אותה

„תסתלקי מפה! אנחנו לא רוצות אותך פה, מהר תלכי מפה, כלבה מסריחה! אנחנו לא רוצות שתהיה לנו שכנה כמוך!״ ג׳ודי עלתה במהירות במדרגות, פתחה את דלת דירתה, ונכנסה פנימה תוך שהיא סוגרת את הדלת. היא לא הצליחה.

אחד השכנים, יצחק טסה, עלה אחריה בריצה ופרץ את הדלת. מעוצמת המכה, נפלה ג׳ודי על הריצפה ונחבלה. היא קמה וניגשה לטלפון, וביקשה לחייג למישטרת נתניה. יצחק טסה ניגש עליה: „אני אהרוג אותך! אני אעשה לך דבר כזה שהילדה שלך תקבל שוק לכל החיים שלה!״

„פחדתי ממנו נורא ורציתי להתקשר למישטרה,״ מספרת ג׳ודי מוטרו על ה־תקרית, שהיוותה שיא בשרשרת ההת־נכלויות של שכניה כלפיה. „הוא נתן לי סטירה ואמר לי שלא אתקשר, אחרת הוא יהרוג אותי. ניסיתי בכל־זאת לחייג ל־מישטרה. הוא שוב היכה אותי, נתן לי אגרוף בפנים. נפלתי על הריצפה, והילדה שלי, אסטלה (,טרי׳) החלה לבכות. תיזהרי, בת־כלבה שכמותך, אם לא תעזבי את הדירה הזאת, אנחנו נמרר לך את החיים!״ צעק, ורק אחרי שאמר לי את זה, הוא נרגע ועזב את הדירה.

„התקשרתי למישטרה, וכעבור כעשר דקות הגיע חוקר. עוד לפני שאמרתי לו מילה אחת הוא אמר לי: ‚תפסיקי לשגע לי את השכל ולהתקשר אלי, אפילו ש־יהרגו אותך.׳ הוא הלך, ולא רשם שום תלונה.״

האחוב היה נשוי. ג׳ודי מוטרו (29), גבוהת־הקומה, עובדת זה כעשר שנים כ־מתכננת־אופנה עצמאית עבור בתי־אופנה אכסלוסיביים בארץ. היא נולדה ברמת־גן, לאם אנגליה שהשתקעה בארץ ולאב צבר. בצעירותה חונכה על ברכי אם מתקדמת ומבינה, שהדיעות־הקדומות ממנה תלאה. אחרי שסיימה את בית־הספר התיכון בהצ־טיינות, החלה ללמוד כלכלה, סטטיסטיקה ומינהל־עסקים במידרשה־למינהל בתל־אביב. לימודיה הופסקו כעבור שנה וחצי, עקב מחלה.

כשהגיע זמנה להתגייס לצבא, היא קיבלה פינקס־מילואים ללא שירות, עקב עודף בנות מתגייסות, ואז פנתה ללמוד תיכנון וציור־אופנה בבית־הספר שנקר ברמת־גן, ובו־בזמן עבדה כמתמחה בבית־האופנה משכית, בניהולה של רות דיין.

צעירים יהודים וערבים רוקדים בסכנין
דרך להביע הזדהות

דן־ב־קיץ:
ארוחה מסביב לבריכה

מטעמי גריל על האש, במזגן חופשי,
מסביב לבריכה החדשה
במלון „דן״ תל־אביב,
לצלילי תזמורת ריקודים.
מה יותר מתאים לערבי הקיץ?
כל יום ג׳ משעה 7.30 בערב,
מלון דן תל־אביב

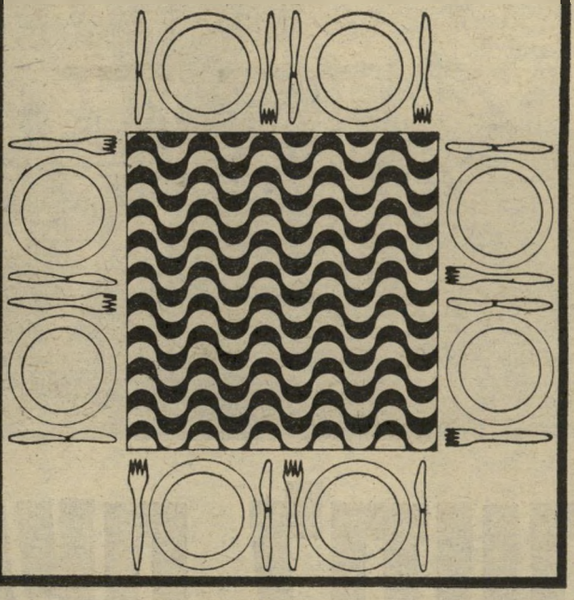

למרות הכל!!!
מחיר העמוד לפירסום

ב־ העולם הזה

הוא רק 2880 ל״י

הזמן כבר עתה
מקום למודעות בגיליון

ראש השנה

הענק של

העולם הזה

Samstag, 31. Juli 1976 - 25 Pf
Nr. 176/31 • DRUCK IN FRANKFURT • C 3590 A ****

מי מכיר? מי יודע? הישראלי הנחשב כאדם הנבון ביותר בעולם

Bild
UNABHÄNGIG·ÜBERPARTEILICH

Mit 18! Jüngster Arzt der Welt

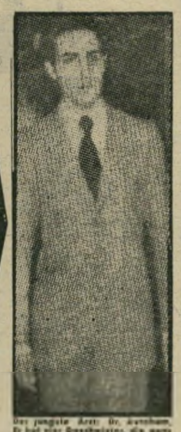

Der jüngste Arzt: Dr. Avraham. Er hat vier Gymnasien, die gern zweimal bezahlt sind.

Von I. GALLMEISTER und T. MONTEL
Mailand, 31. Juli

Er ist schlaksig, jungenhaft und wirkt recht unerfahren. Trotzdem reden ihn grauhaarige Professoren der Medizin mit „Herr Kollege" an.

Zu Recht, denn Dr. Adi Avraham ist zwar erst 18 Jahre alt, aber schon seit einem Jahr Arzt — der jüngste Arzt der Welt.

Jetzt arbeitet er als Krebsforscher an der Universität Mailand.

Adi gilt als der intelligenteste Mensch der Welt. Sein Chef, Prof. Tabucchi: „Der junge Kollege ist ein Genie!"

Mit 18 Monaten konnte das Wunderkind Adi zwar noch nicht richtig laufen, aber schon etwas lesen und schreiben. Sein Vater, Schullehrer in Tel Aviv, hatte es ihm beigebracht.

Mit vier Jahren spielte Adi Klavier, auch schwierige Sonaten. Mit fünf las er Bücher über Nuklear-Physik, dann über Medizin. Mit sieben schaute er bei einer Autopsie zu — es war sein großer Kindheitstraum.

In der Schule übersprang er mehrere Klassen, mit zehn machte er Abitur. Als Zwölfjähriger hatte er sein Mathematik-Studium abgeschlossen, als 17jähriger war er Doktor der Medizin.

Italiens Kultusminister Malfatti, ein Freund von Adis Vater, hatte den Jungen an die Universität Mailand.

Adi sagt: „Ich bin mütterlicherseits ein Urenkel von Albert Einstein (dem Erfinder der Relativitäts-Theorie). „Ich komme mit drei Stunden Schlaf aus, rauche und trinke nicht."

Mädchen? „Keine Zeit — ich muß lernen."

הכותרת הראשית ב„בילד" מה־31 ביולי

האדם האינטליגנטי ביותר על כדור־הארץ הוא ישראלי, יליד תל־אביב, שבגיל 18 הוא נושא כבר בתואר של ד"ר לרפואה מזה שנה שלימה.

גילוי סנסציוני זה פורסם ב־31 ביולי השנה, בכותרת הראשית של יומון־התחדשות הגרמני בעל תפוצת־המיליונים, „בילד", במהדורה המופיעה בפרנקפורט. כותרת הידיעה, שעורכי העיתון חשבו אותה כחשובה והמרתקת יותר מכל ידיעה אחרת ש־הגיעה אליהם באותו יום מרחבי העולם, מכריזה: „בגיל 18! הרופא הצעיר בעולם."

שני כתבי ה„בילד" דיווחו על התגלית המופלאה שלהם ממילאנו שבאיטליה. הם טענו, כי פגשו באוניברסיטת מילנו את הד"ר עדי אברהם בן ה־18, שהוא בנו של מורה תל־אביבי, הנחשב כרופא הצעיר ביותר בעולם ואולי גם כאדם האינטלי־גנטי ביותר בתבל. לפי דיווחם התגלתה גאוניותו של עדי אב־רהם הישראלי כבר בגיל שנה וחצי, כשידע קרוא וכתוב.

בגיל ארבע, טוענים כתבי ה„בילד", ניגן עדי אברהם סונא־טות מסובכות על־גבי הפסנתר. בגיל 5 קרא ספרים העוסקים בפיסיקה גרעינית. בגיל 7 נכח בניתוחי־לאחר־המוות. בבית־הספר העממי והתיכון קפץ מדי פעם כמה כיתות, ובגיל 12 עמד בבחינות־הבגרות שלו. לאחר־מכן יצא ללמוד רפואה באי־טליה ולפני שנת, בהיותו בן 17, זכה בתואר דוקטור־לרפואה.

לדברי העיתון טוען עדי, כי מצד אמו הוא נינו של הפרו־פסור אלברט איינשטיין, אבי תורת־היחסות. לגבי אורח־חייו של הגאון הצעיר, מספרים כתבי ה„בילד", כי הוא ישן שלוש שעות בלילה, אינו מעשן, אינו שותה ואין לו פנאי לנשים. הוא עוסק עתה בחקר הסרטן באוניברסיטת מילאנו, והפרופסור שלו קובע כי הוא גאון.

תמונתו של ד"ר עדי אברהם מופיעה בצד הכותרת הרא־שית שפורסמה בעמודו הראשון של ה„בילד". כל הניסיונות שנעשו כדי לאמת את הידיעה שפורסמה בעיתון הגרמני, לא העלו עד כה כל תוצאות. כתבי „העולם הזה", שבדקו את חמידע שפורסם ב„בילד", גילו כי מעולם לא נרשם בישראל אזרח או תושב בשם עדי אברהם. כל הניסיונות לאתר את אביו של הגאון הצעיר, שהוא מורה תל־אביבי לטענת ה„בילד", עלו גם הם בתוהו.

הניסיונות שנעשו להשיג קשר עם הד"ר עדי אברהם במי־לאנו נכשלו אף הם, כיוון שלא רשום מכשיר־טלפון על שמו.

אם יש מישהו חיודע פרטים על עדי אברהם או בני־משפ־חתו, או המכיר אותו אישית, הוא מתבקש לתתקשר עם „העולם הזה."

„שכרתי אומנת לילדה, כי היתה לי המון עבודה. כשהשכנות היו פוגשות אותה ברחוב, היו מאיימות עליה שלא תעבוד אצלי ואם היא לא תשמע בקולן, יהרגו אותה. היא עזבה, ובמשך חצי־שנה החלפתי שש עזורות. מאז, אף אשה לא מוכנה לעבוד אצלי. כשנוכחו השכנות שהן הצליחו, החלו להתקשר אלי בטלפון ול־איים עלי, ולקלל אותי בצורה הגסה ביותר.

השכנות שלחו עצומה. „אחד מ־ילדי השכנים, ילד בן ארבע־עשרה, ש־הייתי עוזרת לו תמיד להכין שיעורים ונותנת לו דמי־כיס, היה מנקה לי את הדירה. כשנודע על זה לשכנות, הם פנו להוריו, ואלה היכו אותו. מאז הוא לא בא יותר. אחת השכנות שלי, אורית זיל־ברברג, שתמיד הייתי נותנת לה בגדים ישנים לילדיה, שמה לי ליד דלת הדירה פח־זבל גדול מהרחוב. ביקשתי שתאסוף את זה, והיא סירבה. לקחתי מטאטא, ו־הנחתי את הזבל ליד הדלת שלה. היא יצאה מדירתה, והתחלנו לריב בצעקות. אחת השכנות האחרות, פנינה גונן, יצאה מדירתה כשבידה סכין־מיטבח, וצעקה עלי: „אני אהרוג אותך, בת־כלבה, אם לא תעזבי את הדירה הזאת!" נבהלתי, והסתגרתי בדירה.

„התקשרתי למישטרה והגשתי תלונה על איום ברצח, אבל הם לא טיפלו בכלל בתלונה. כשראו השכנות שהמישטרה לא עושה כלום, קיבלו יותר אומץ. היו מק־ללות אותי, בועטות בדלת הדירה שלי באמצע הלילה, שופכות זבל ליד הדלת, מאיימות עלי שיהרגו אותי. זה סיוט! סיוט אחד גדול, והמשטרה לא עוזרת כלום! אני לא יודעת מה לעשות! יום אחד חלתה בתי בצהבת, וגם אני הייתי חולה, היה קשה לי לטפל בה. השכנות שלחו עצומה למישרד־הבריאות, וכתבו

(המשך בעמוד 42)

ג'ודי מוטרו ובתה בגן־המשך בנתניה
„אנשים פרימיטיביים!"

אם הא־נשואה מוטרו ובתה
„אנחנו נהרוג אותך!"

מכל התחייבות, ובכלל זה מתשלום מזו־נות. הוא לא הסכים, ובלית־ברירה הגשתי זביעת־אבהות לבית־המישפט המחוזי."

אמה של ג'ודי נפטרה בהיותה עדיין ילדה. אביה ואחיה הם שעמדו לצידה כשך כל תקופת ההריון. כשחזרה לביתה, נתניה, עם התינוקת, החלו ההתנכלויות נצד שכניה.

„השכנים שלי, כולם ממוצא אשכנזי, נוד חיים בתקופת האדם הקדמון," היא ומרת. „כשהייתי עוברת ברחוב, היו מדב־רים מאחרי הגב ואומרים: „תראו את הממזרה הזאת, לא נשואה וכבר יש לה לד. כמה גברים יש לה? אנחנו מוכר־זים לגרש אותה מכאן!" לא ייחסתי שיבות למה שאמרו, כל עוד זה לא תבטא בצורה פיסית. שישה חודשים חרי הלידה נסעו אבי ואחי חזרה לאר־ות־הברית, ונשארתי לבדי בדירה. כשהם יו אתי אף אחד לא התנכל לי, אך כש־שארתי בודדה, עם ילדה קטנה, ללא ישענת, החליטו לפעול.

במדינה

(המשך מעמוד 41)

שם שהבת שלי מהווה סכנה לבריאות של ילדיהם! עד כדי כך מגיעה הנבזות שלהן!

רחיות בכבור. במשך שנתיים הגישה ג'ודי מוטרו 14 תלונות למישטרה, אך לא טיפלו בהן והן לא נחקרו, למרות כל מחאותיה. לפני שבוע, בעת שירדה לערוך קניות, מנעו ממנה השכנות לרדת, והיכו אותה מכות נמרצות. היא לא יכלה יותר. היא ברחה באמצע הלילה לתל־אביב, ישנה בבית־מלון ולמחרת פנתה לעורך־הדין אהרון ברקאי.

זה נרתם למאבקה ושיגר מכתבי־מחאה לשר־המישטרה, למפכ"ל ולמפקד מישטרת נתניה. פעולתו הניבה פרי, אך לא עד כדי פעולה דראסטית של המישטרה. הם הגישו עתירה לבג"ץ, שיורה למשטרה לטפל ב־תלונותיה.

„אני אלחם עד הסוף!" אומרת ג'ודי. „הם רוצים שאעזוב את הדירה ואסע לחו"ל. אבל אני לא אעשה את זה. כאן אחיה, במדינת ישראל, ולא בשום מקום אחר, אפילו שיימשכו הסיוטים. אני רק מצפה לעזרה מישפטית וגם נפשית. אני רוצה שיבינו את המצב שלי, שאני לא מופקרת בגלל שהבאתי ילדה לעולם ללא נישואין. שאביה של הילדה ירגיש אח־ריות ויבקר אצל בתו, כדי שהשכנים לא יקראו לה ממזרה. שהשכנות הפרימיטי־ביות שלי יבינו שאנחנו חיים ב־1976 לא בימי־הביניים."

עזה כמוות

אוהב נכזב מת אחרי שערוריה בחתונה

שש שנים חיזר עובדיה שמש (38) אחרי רחל לוי (24). מאז ראה אותה לראשונה, באחד הדיסקוטקים בפתח־תיקווה, החליט כי היא תהיה אשת־חיקו הניצחית. העובדה שרחל דחתה אותו ולא נענתה לחיזוריו, לא ייאשה אותו. כמעט מדי שבוע היה פוקד את בית הוריה, מביא לשם פרחים ומתנות אחרות עבור רחל.

הוא היה ממתין ברחוב עד שהנערה, שעבדה כפועלת באחד המיפעלים התעשיי־תיים, תחזור מעבודתה. כשהיתה חולפת על פניו היה מנסה להסב את תשומת־ליבה אליו. כשהתעלמה ממנו, החריש.

משך שש שנים הוא הציף אותה ב־מיכתבי־אהבה לוהטים. הוא לא ידע מעולם אם קראה אותם, שכן מעולם לא קיבל תשובה. אבל הוא המשיך להאמין כי יום אחד אכן תיענה לחיזוריו.

אכזבתו היתה גדולה כאשר הופיע יום אחד, לפני שבועיים, בפתח ביתה של אהובת־ליבו הניצחית וגילה, להפתעתו, כי בבית מעמידים חופה וקידושין לרחל, שעמדה להינשא באותו ערב. הוא פרץ אל תוך החינגה, עורר מהומה, טען כי לא יניח לרחל להינשא לאחר. אורחי ה־חתונה, שלא הבינו את התפרצותו, היכוהו מכות, שבסיומן הוא נזקק לאישפוז.

בבית־החולים הוא נפטר. לא מהמכות, אלא ממחלה ממארת שבה היה חולה.

מחאה

לשתות, לשמוח ולמחות

מודעה פרטית בעיתון תבעה להחרים את המשורר היחידי בארץ המתקיים על שיריו

בשעות המוקדמות של הערב, ליד קו־פות התיאטרונים, אפשר לפגוש את המ־שורר בעל הרעמה המתולתלת הלבוש המ־פוזר והעיניים היוקדות, המסמל את קול־המצפון בשירה הישראלית. שם, ליד קופות הקאמרי, הבימה וצוותא, מנסה יהו־דה בן־יהודה, המוכר יותר בכינויו יבי, למכור את חוברות השירה שלו. אל רוכשי הכרטיסים ובאי התיאטרון הוא פונה במיש־פט המצלצל כסיסמה מהפכנית: „סליחה, זהו ספר שירי האחרון. הייתי שמח מאוד אם היית רוכש אותו..."

אנשים נעצרים, מסתכלים, מעלעלים, מתווכחים וקונים. בגיל 44 יבי הוא המ־שורר היחידי בישראל שאינו מסתפק רק בכתיבת שיריו. הוא גם מוציא אותם ל־אור. אחרי שהוא מצייר את שורותיהם בכתב־ידו, הוא מעמד אותם בדפוס, מדפיס אותם במו־ידיו והולך למכור אותם באו־ניברסיטאות או בפתחי התיאטראות.

בצורה זו הפיץ כבר אלפי עותקים של עשרת ספרי שיריו, קנה לעצמו את התו־אר הבלתי־מעורער של המשורר היחידי בישראל המתקיים מכתיבת שירה.

„אני לא רוצה לתת לחנות להרוויח על חשבוני. אם יש לי עקרונות, ואני בוחר להילחם במימסד, איני יכול להופיע כזונה פוליטית. אני מוכר את ספרי השירה שלי במחיר סמלי. לא כדי להתעשר. משורר־רים אף פעם לא התעשרו. כל בן־תבונה יודע שאין ליבי כסף. ואם יש לו כסף, הוא שותה, שמח ומוחה. קשה למ־צוא בארץ הזאת המרובעת את הפראות שמאפייינת אותי, וזה משום שגזרתי על עצ־מי שלא להיות סגור."

על תקן של עוכרי־ישראל. את ספר השירים העשירי שלו, חלומות, אנ־שים, תיקוות (עם איורים של עמוס קינן והקדמה של נתן ילין־מור), שמהדורתו הראשונה אזלה תוך זמן קצר, הקדיש יבי „לאנשים הנפלאים שאומץ־ליבם האז־רחי עמד ועומד להם במיבחנים הקשים של המחאה והזעקה להבנה עם שכנינו וליצירת ראש־גשר להידברות עם המרחב הערבי."

הוא ראה חובה מוסרית לעצמו להקדיש את שירי הספר לגלריה מרשימה של אישים החל מהפרופסור ישעיהו לייבו־

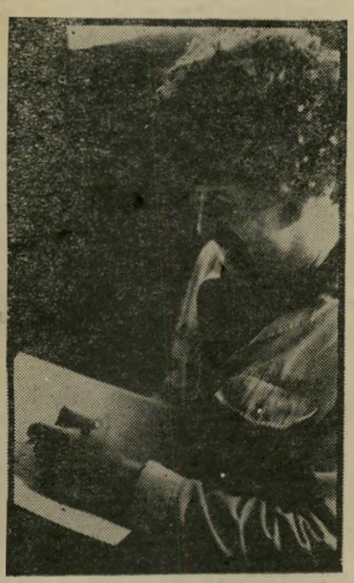

ייבי חותם על ספרו
נגד נונקונפורמיזם בתשלום

ביץ ועד הוגו ברגמן המנוח, מיהושע בר־הילל המנוח ועד פרופסור חנן אופנהיימר, מפרופסור אריה זקס ועד שאול פוגל, ועוד רבים אחרים.

יבי רגיל כבר לתגובות שהוא נתקל בהם, כשהוא מנסה ליצור את הקשר הבלי־תי אמצעי עם קוני ספרי שיריו. כינויים כמו פתח, עוכר־ישראל, ערבי, תבוסתן ועוד כינויים מהלקסיקון הלאומני, הם לחם חוקו, כמעט יום יום. אדם אחד במקומו, היה אולי מרים ידיים ונמלט. אבל יבי שש לאתגרים הנזרקים לעברו. הוא אינו נעלב, מוכן להתמודד בוויכוח ענייני עם כל מי שמבקש זאת. לעיתים קרובות הוא גורם להתקהלויות בפתחי התיאטראות, ולהתרשמות המסולפת כאילו יש סערה בחיי התיאטרון הישראלי.

הוא לא מוצא טעם לפגם בעובדה שהוא מוכר את ספרי שיריו במו ידיו, ערב ערב. „ביירון הוציא שישה ספרי שירה בכוחות עצמו ולעגו לו," הוא מתריס כלפי המבק־רים אותו. „ירושלב האשק הלך מבית לבית למכור את יצירותיו כדי שיהיו לו די כסף לשתות ולמחות. כמה יש כאלה בהיסטוריה, שהזעם הפנימי שלהם הוסך לאמצעי קומוניקציה שהציבור החושב יו־דע להוקיר?

„אני יודע שאני יושב על תקן של עוכרי־ישראל, תבוסתן ושמאלן, ובכל זאת, העם אינו מאבד את שפיותו. אני רואה זאת במגע הבלתי אמצעי שלי עם קוראי, התהודה והיחס שאני נתקל בהם הם לעילא ועילא."

רצון לשמוע גידופים. גם את השי־

(המשך בעמוד 49)

סרטים

לנו המיליונים הקטנים

אם הקולנוע הוא אמנות או לאו, זהו עדיין נושא לוויכוח. אולם העובדה שה־קולנוע הוא מיסחר, כבר מקובלת וידועה לכולם. ולא סתם מיסחר, כי אם משהו שבין רולטה לפוקר. לעולם אין לדעת בביטחה מה יצליח ומה לא ואיש אינו יכול לחזות מראש כמה כסף בדיוק כדאי להשקיע בסרט, כדי שיהיה די טוב לטעם ההמונים, ועם זאת שיהיה די זול כדי שיוכל להחזיר את ממונו של המשקיע ב־ריבית.

לכאורה, מיסחר למטורפים, ואולי דווקא משום כך, נוהרים אליו רבים כל־כך. כל אחד מקווה שהמיספר שלו יזכה, וכולם נושאים עיניהם לדוגמאות־מופת, כמו למשל לנו החתיכות האנגליות, סרט שיוצג בקרוב בישראל והמהווה דוגמה לחלומו של כל סוחר־קולנוע: סרט בלי כוכבים, נעשה על־ידי במאי אלמוני, עלה פרוטות (יחסית), והפך אחד הלהיטים הצרפתיים הגדולים של כל הזמנים. מתימטיקאים (זה מיקצוע מבוקש בקולנוע) עשו בעצם חש־בון, שיחסית להשקעה עוד לא היה בצרפת סרט כזה.

מזיקרמן יברונסון וברוניואה. המהנדסים שמאחרי המיבצע הזה הם מיש־פחה יהודית בשם זילברמן, סרז' הבעל, ואירן, האשה, שהוכיחו בעצם את הבנתם ברזי הקולנוע בעבר. סרז' זילברמן הוא האיש שמצא שחקן אמריקאי מתבגר, לא יפה ביותר אבל שרירי מאד, נתן לו תפקיד ראשי באחד מסרטיו, והפך אותו אחד השחקנים הפופולאריים ביותר בעולם, ו־בעל ההכנסות הגבוהות ביותר במיקצועו. הכוונה כמובן לצ'ארלס ברונסון, שזכה לכבוד לצד אלן דלון בשלום לידיד. ואם לא די בכך, נתן לו זילברמן את זריקת־העידוד הסופית בנוסע עובר בנשם, ששבר שי־אי־קופות בצרפת (וגם בישראל).

אולם להבדיל ממרבית סוחרי הקולנוע, זילברמן הוא גם אדם בעל טעם מעודן, ואם יש אמנות שקוראים לה „קולנוע", היא חייבת לאיש זה את כל הסרטים שעשה בוניואל מאז יפהפיית היום (או, כפי שקראו לו בארץ, יצאנית הצמרת), פרט לאחד. באותה תקופה הכריז בוניואל חגיגית שבריאותו כושלת, ותיאבונו לקול־נוע נחלש מאד אבל זילברמן ביקש, שיכנע והתחנן, ואף איפשר לבוניואל להלום ב־כנסיה הקאתולית בכל מטחי הלעג שלו בשביל החלב, סרט שהכל סברו כי נועד לכישלון מסחרי, והוא „איכזב" את כולם כאשר עשה קאריירה נאה בקופות.

סרטים בזוגות. זאת לא היתה, כמובן, האכזבה היחידה של זילברמן, מן הסוג הזה. זילברמן, הידוע כמי שמפיק סרטים בזוגות, אחד להנאתו ואחד להכ־נסתו, עשה בצורה זו את המירוץ בשדות, סרט־פשע שביים רנה קלאמן ואשר עבורו גבה מיקדמות שמנות; והשני, סוד הקסם הבורגני של בוניואל, שהיה ברור כי יביא לו יוקרה אבל לא הרבה יותר מזה. אבל ראה זה פלא, סירטו של קלמן כשל בין עלילה יומרנית לנוסטאלגיה של גנגסטרים מן הדור הישן, שעה שסירטו של בוניואל זכה אומנם בקהל מובחר בלבד, אבל בכל פינות העולם.

כמאי בוניואל ומפיק זילברמן כ„רוח החופש"
זילברמן החתנן

גברת זילברמן. בה־בשעה שהבעל, סרז', עסק בענייניו החשובים והיקרים, שלחה רעיתו את ידה, אולי מתוך שיע־מום, בהפקת סרטים קצרים. אכן, אולי יהיה מוזר לישראלי הממוצע לשמוע זאת, אבל יש בצרפת מפיקים פרטיים העושים סרטים קצרים, ואלה מוצגים בבתי־קולנוע, ומהווים הרצה מוקדמת לבמאים העושים אחר־כך סרטים ארוכים. נשמע כמו מדע בידיוני אצלנו, אבל עובדה.

ובכן, אירן זילברמן טיפחה לה כמה בני־חסות, ובעיקר בחור צעיר בשם מישל לאנג, מי שהיה עוזרם של במאים כמו הנרי ורניי וז'אן פייר מלוויל, ומאז 1964 עשה עבור הגברת זילברמן חמישה סר־טים קצרים, שכמה מהם אף הוצגו בפס־טיבלים שונים.

יום אחד, החליטו השניים שהגיעה העת לנסות משהו קצת יותר נועז. אופנה אמ־ריקאית, שהחלה עם הצגת־הקולנוע האח־רונה הגיעה לשיאה עם אמריקן גראפיטי, הוכיחה שנוסטאלגיה של בני שלושים ו־ארבעים לימי־העשרה שלהם, היא מקור אדיר להכנסות. וכאילו לא די בכך, באו כמה הצלחות צרפתיות, ובראשן סרט בשם לה זוזו (בעיברית אפשר, אולי, לתרגם זאת כ„המתפרפרים"), שאותו ביים מבקר־קולנוע לשעבר בשם פאסקל תומא, והראו איזה אוצר טמון בתקופה המקבילה בצר־פת, ובקסם ההשתוללות הנערית (המת־פרפרים היו צמד תלמידי־תיכון, שיצאו בטרמפים לבדוק את החירות המינית של נערות שודיה).

האנגליות הקטנות. מכאן ואילך, המסקנה היתה כנראה ברורה. ללאנג עצמו זיכרונות מימי־התיכון שלו, כאשר נשלח לאנגליה לשפר את האנגלית שבפיו לק־ראת הבגרות. ילדי הזוג זילברמן, כך טר־ענים, חזו בעצמם חוויות כאלה, אז מדוע לא לעשות מזה סרט? כשהוא אוסף סביבו כי מיני צעירים שעיקר קיסמם באלמו־ניותם, ומערבב כמה מפיזמוני התקופה (הסרט מתרחש ב־1954) עם שירים חדשים באותה רוח, שכתב מירט שומן (האיש שיזם את המחזמר דאק ברל מרגיש טוב וחי בפארים), יצא לאנג לרמסגייט, עיירת־קייט בריטית, ובתקציב שמזכיר בהחלט תקציב של סרט ישראלי, ניגן על כל מיתרי הנוסטאלגיה שלמד להכיר מסרטים קודמים.

ההצלחה, כאמור, היתה מסחררת, ולנו החתיכות האנגליות היה הסרט היחידי ב־פאריס, שיכול היה להעז ולהתמודד כשווה בשווה עם ברוס הכריש ועם מלתעותיו. ואם מהרהרים בעובדה שחלק מכסף זה עומד להיות מוקדש לסרט הבא של בוניואל, צריך בהחלט לקבל בברכה את כל האנגליות הקטנות, והצרפתיות הקט־נות והצרפתים הקטנים שבסרט זה.

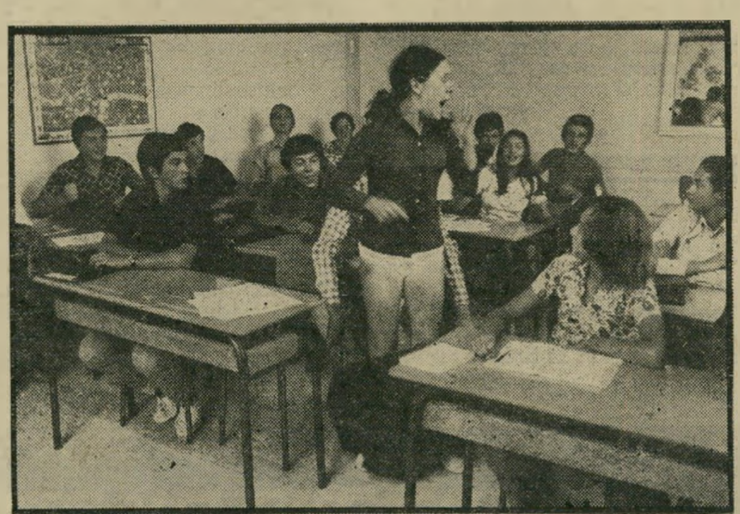

כיתת תלמידים כ„לנו החתיכות האנגליות"
זילברמן מימין

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — קן הקוקיה, להיות או לא להיות, חשיבותה של אהבה.

ירושלים — קן הקוקיה, האיש שרצה להיות מלך.

חיפה — קן הקוקיה, סוט מתוק.

תל־אביב

****** חשיבותה של אהבה** (סי־נמה 2, צרפת) — החיים בשולי הבוהימה הפאריסאית כגיהנום שבו כל מענה הוא גם מענה. סרט מרשים ביותר ומדכא ביותר של הבמאי הפולני אנדריי זולבסקי, עם רומי שניידר ופאביו טסטי בתפקידים הרא־שיים.

ירושלים

****** האיש שרצה יהיות מלך** (אוריון, ארצות־הברית) — הרפתקות של שני סמלים בריטיים רודפי־בצע, שנכתבו על־ידי רודיארד קיפלינג בתחילת המאה, הופכים בידי ג'ון יוסטון סרט מרהיב־עין, משוחק להפליא ופרק בתולדות הקולוניא־ליזם המודרני. עם מייקל קיין ושון קונרי.

התאווה לשנהב

להתראות בגיהנום (הוד, תל־אביב, דרום־אפריקה) — ה־הרפתקות של קצין־ימייה בריטי תמים ושועל אירי צמא־אלכוהול בג'ונגלים של מיזרח אפ־ריקה, כפי שהובאו בסיפרו של וילבור (גולד) סמית, יכו־לים לספק חומר בשפע לתריסר סרטים. בצורה כלשהי, אם מתייחסים אליהן במעט רצינות, אפשר אולי אף להב־חין במידה מסויימת של משמעות בהרפתקות אלה, המעמי־דות זה מול זה את רוח החופש והיוזמה הפרטית של שני הגיבורים הצדים פילים ומוכרים את השנהב ברווח גדול, ואת הגרמנים השנואים, העבים והאטומים, המצרים את צעדיהם.

אם צד זה של הסיפור אינו נמצא בגירסה המוסרטת של פיטר האנט, לפחות צריך להודות שכמעט שליש מכל ההרפתקות שבספר נכללו כאן, וזה הרבה מאד לסרט אחד. לי מארווין, שמעולם אינו מניח לבקבוק לחמוק מידיו ליותר משניות ספורות, ורוג'ר מור, שכספו נגנב, פניו מוש־חרים, ביתו נשרף והוא נהרג כימעט בכל מערכה שבסרט (ויש בו מערכות רבות), מדלגים ממעשייה דמיונית אחת לשנייה, מבלי שאיש יוטרד על־ידי הסבירות ההגיונית או המשמעות החברתית של מעשיהם. הכושים, שביניהם חיים השניים (וכי איך אפשר אחרת באפריקה?) מוצגים בגישה דרום־אפריקאית נאורה אופיינית, כבשר־תותחים או כשק־רנים מושבעים או, במיקרה הטוב, כשרתים נאמנים. הגר־מנים הם או חזירים מפוטמים ומגעילים, או קצינים מסו־יידים מרוב תקנונים שרובצים על מצפונם. האנגלים כימעט שאינם קיימים (לפי הכותרות, היו כנראה יותר, אבל סרט זה, שעבר הרפתקות רבות בהפקתו ותקציבו האמיר לפי־שלושה יותר מן המתוכנן, נמשך זמן רב מדי לדעת המפי־קים שקיצצו בו עוד לפני הפצתו העולמית).

מארווין ומור: גוויות מתנדנדות

מי שמחפש פעולה לשמה, אינו רגיש לחרג חיות (אומ־נם, מיכתב מרשות שמורות־הטבע בדרום־אפריקה מבטיח שאף חיה לא נפגעה, אבל תרושם על המסך הוא ריאליסטי מאד), ולא איכפת לו לראות גוויות מתנדנדות על עצים, תינוקות נורים למוות, תניינים שוחרים לטרף ועוד כל מיני מחזות מרתקים מסוג זה, ימצא כאן את מבוקשו בשפע. ולמען האמת, מרגע מסויים והלאה קורים על המסך כל־כך הרבה דברים, עד שהצופה נוטה לשכוח בכלל לשם מה הם קורים, ונסחף עם החוויה הרגעית. גם זה סוג של כישרון.

מיכתבים לעיפי

בעקבות אנטבה

מה הקשר בין מיבצע יונתן של צה"ל באנטבה לבין המדור הקטן הזה שלי? אתם חושבים שאין?

מציעה לכם לחכות עם התשובה עד שתסיימו לקרוא את מיכתבו של (1/33) ש. הגיע אלי ממונטריאול. „אני בחור צעיר וחתיך, יליד ישראל, אולם נמצא כאן בקנדה שנים רבות. מהורי נפרדתי כאשר עדיין לא מלאו לי 16 שנים, ומאז אבדתי כל קשר עם ישראל. אולם אחרי מיבצע אנטבה הרגשתי משהו בתוכי. לשימחתי נתן לי מישהו לפני שבועיים את עיתונכם, ואחרי שקראתי אותו כעשר פעמים החלטתי לכתוב לך, עיפי, כדי שתפרסמי את מישאלתי.

„אני מבקש להתכתב עם בחורות ישראליות. הגיל אינו משנה. לעת־עתה אינני חושב על שום דבר רציני כיוון שאני כאן ואתן שם, אבל אני מבטיח לארח נפלא כל בחורה שתבוא לקנדה לשם ביקור או כל מטרה אחרת. אני בן 22, גובהי 182 ס"מ ואני באמת חתיך. אני מאד אוהב ספורט, מתעמל ושוחה בימק"א לפחות פעמיים בשבוע. אני עובד בתור טכנאי וגם לומד הנדסת־חשמל באוניברסיטה. יש לי דירה שכורה ומכונית, כך שכשהיא תבוא הנה נוכל לעשות הרבה טיולים. לא חשוב העונה — תמיד אמצא זמן בשבילה.

„יש לי עוד הרבה לספר. למעשה, אני יכול לכתב ספרים על קורותי בקנדה. אבל על זה אכתוב כבר לנערות שתכתובנה לי."

ואם מיכתב זה יגרום לכך שנערה אחת נוספת תרד מישראל — אל תאשימו אותו. זאת אנטבה אשמה.

* * *

גם היא רוצה

אני לא יודעת מה מדהים יותר, לקבל למדורי מיכתב מקנדה או מאוניברסיטת בר־אילן. ואתם יודעים מה? גם הדבר השני הגיע.

זהו וידויה האישי המזעזע של (2/33). „לא. לא עשיתי שום חטא ולא שום דבר כזה." היא נרעשת לגלות לי, „רק שבמיקרה הזדמן לידי עיתונכם. זו הפעם הראשונה שנתקלתי בהעולם הזה (שהרקטור לא ישמע על זה). אז בין ההרצאות לעבודה חרשתי את העיתון, ואיכשהו הגעתי גם אלייך. ראיתי שם כל מיני מיכתבים חמודים ומעניינים וחשבתי — למה לא? שהרי גם אני לא יפה במיוחד, גם לי אין חבר, אבל גם אני רוצה שיהיה לי חבר צמוד לריקודי־עם, שיהיה לי עם מי ללכת לסרטים (בעיקר לקולנוע). ומשום מה, בין שאר רצונותי, יש גם רצון שאותו חבר יהיה גבוה מאד וקצת נחמד..."

הלו, זה אוניברסיטה?!

* * *

הוא לא צבע תכלת

לא יודעת מה קרה לאנשים. עוד לא סתיו אפילו, וכבר הם מציפים אותי בשירים, כמו זה של (3/33):

„אני משורר / בודד שכמותי / בחיי ובמותי / אני רוצה נערה, קצרה, אחות לצרה / שתהיה לי חומה בצורה / מפני העולם הרע / שתגן עלי כמו מישטרה / ותסתירני במאורה / הו, זה יהיה מאורע!... אני משורר בודד שכמותי / חיים אחרים מאלה לא ידעתי / תכלת השמיים שלי לא צבעתי.

היו שם עוד בתים באמצע, אבל נאלצתי לקצר. אם את דווקא מעוניינת — על אחריותך!

* * *

חיי שעמום עשירים

המוזה נחתה לפתע גם על (4/33), שהפגיזה אותי בחרוזים הבאים:

„בידי אחזתי את העולם הזה / ולפתע הרגשתי פעימות בחזה / חשתי כיצד ליבי בוערת בערה / וניצוצות של אש היא מבעירה / בידי אחזתי את הפיתיון / ולפתע ידעתי את הפיתרון / אשלח מיכתב להעולם הזה / ואולי סוף סוף אמצא מין בחור כזה...

„לא רוצה אני בבחורים נשואים. / הם קצת יבשים ובוודאי לא מרתקים. / רוצה אני בבחורים רווקים / שיהפכו לפתע את חיי למתוקים / שיוציאו אותי מהשיעמום והבטלה / ויענקו לי אושר ונחלה.

„לכל המעוניין / קרא עכשיו לעניין: / הנני נערה בת עשרים / וחיי הם מאוד עשירים / שערי ארוך ושחור / אך מלא ברק ואור / לי עיניים חומות / ולשערי הן תואמות / מי הוא המוכן לצאת לקרב / שיכתוב לי תשובה בכתב."

ולאלה שלא כל־כך מתמצאים בשירה, היא הוסיפה שורה אחת בפרוזה: „הנני מעוניינת בבחורים נחמדים מבחינה חיצונית ופנימית כאחד." זה אומנם לא חרוז, אבל צודק.

* * *

לאהוב כמו צפריר

השיר השלישי הוא בחאקי, מהסיבה הפשוטה ש־(5/33) עדיין משרת בצה"ל, וכאילו כדי להפריך את האימרה שה־מוזות משתתקות כאשר רועמים התותחים, כותב הוא:

„חייל בן 20, והוא לא משועמם!!! / כי המשועמם הוא: פקיד, ג'ובניק או סתם. / נאה, מושך מאד ואין זה סוד, / מעוניין להכיר ירושלמית בערך כזאת: / יפה ועדינה, בעלת השכלה, אינטליגנציה גבוהה, / שכסף לגביה הוא אמצעי ולא מטרה / למרות שזה תמיד גם בנמצא. / מישהי ששרופה על ירושלים וחרוכה על ישראל / שאוהבת מוסיקה ובחיק הטבע להתבדד ולטייל. / שאוהבת ריקודים ר־שאוהבת לשיר / ולפעמים גם אוהבת לחוש כמו ענן, כמו צפריר. / והעיקר הוא שתדע לאהוב ולחוש גבר / שתדע מתי העת לצחוק או לבכות / שתדע ותאהב אהבות זכות / ואם את חושבת שעומדת את בדרישות / אז בקרוב, בעזרת ציפי, נוכל להתראות.

אם השיר הזה לא־כל כך משכנע, הוא מתנצל, זה מפני שאת רוב כישרון השיכנוע הוא מקדיש למפקדים, שיתנו לו חופשה קצרה הביתה.

* * *

העיקר העניין

למי שאוהב נוסטאלגיה, הנה אחת (6/33), שהיא עוד „מותיקות מיכתבים לרותי," והתכתבויותיה הראשונות באמצעות המדור היו באמצע שנות החמישים. את החשבון המתבקש תעשו בעצמכם.

„למרות השנים שחלפו," היא כותבת, „תחביבי נשאר בעינו. לכן אני פונה אלייך, מעוניינת להתכתב עם כל מי שמוכן לכתוב אלי, (נשים וגברים), בתנאי אחד: שיהיה מעניין."

* * *

סתם צעיר

„טנקיסט צעיר (בן 19), שעדיין לא יצא לו להחליט מה הוא לא אוהב במיוחד (אם כי הוא לא אוהב הכל, אך מצד שני גם לא שונא הרבה דברים)" הוא (7/33). הוא מגדיר את עצמו כ„סתם צעיר, שבתיכון אהב להיות במרכז העניינים והיום הוא מעדיף להתכורך בפינה ולתפוס שלווה עם זו המוצאת חן בעיניו, ולא משנה מה היא אוהבת, או איך היא נראית. כל האפשרויות פתוחות."

די צנוע בשביל שיריונר, הייתי אומרת.

* * *

פשוט חייל נחמד

„אם הייתי תלמידה טובה, אז הבנתי שקודם כל אני צריכה להציג את עצמי. אז ככה: לפני חודש סיימתי את בחינות־הבגרות ולפני עוד כחצי שנה עד הגיוס לצה"ל. אותה תקופה יוצרת מין תחושה של ריקנות אצלי. אני מחפשת חייל־צה"ל חמוד, שאוהב את החיים (אם כי קצת חוש־הומור לא יזיק), ושיהיה מוכן לקבל אותי כמו שאני."

איך היא בדיוק (8/33), היא לא מגלה. צריך גם קצת מתח בחיים, לא?! אבל בלי לדעת, פרס מיוחד היא מקבלת. זה בשביל החיילים.

* * *

ים, נופים ויופי

זה נראה לו, ל־(10/33) פיתרון קל, פיתרון קל מדי, שמדפיסים את בקשתו בעיתון שאותו קוראים אנשים שהוא מעריך ואנשים שקרובים אליו בשל פתיחות אינטלקטואלית מסויימת. אבל לא הוא האיש שיברח מפיתרונות קלים.

„להגיד איך אני רוצה לראות את הגברת שתענה לי — לא יכול. אני פשוט לא יודע. אבל ברור שארצה אחת שאיתנה, שיהיה לי טוב־טוב, עדיף לומר, במחיצתה." הוא כמעט בן 23, על סף שיחרורו מצה"ל. הוא מתעניין באמנות ומצייר, סוריאליזם בעיקר. אוהב את הים, נופים ובעיקר יופי. מגשה למצוא יופי בכל דבר. מבחינת אופי, הוא סבור, הוא קצת ביישן וקצת סגור וחוץ מזה לא בא לו להוסיף.

אחר־כך, בטח, יהיו לו טענות שלא הבינו אותו.

* * *

סצנה לא־רגילה

„מה אומר ומה אספר?" שואלת אותי (11/33), כשבעצם יש לה כל־כך הרבה מה להגיד, אבל היא לא יודעת למי.

„חזרתי לפני כשבוע מטיול־מאורגן ב־אירופה, עייפה, מלאת־חוויות ומאושרת. לפתע, בחוזרי ארצה, נוכחתי שיש לחזור לחיים השיגרתיים. דהיינו: בית ריק, עבודה ש־י־ע־מ־מ־ם! אולי דרכך אמצא גבר (במלוא מובן המילה) גרוש, כמוני, או אולי אפילו אלמן, בסביבות הארבעים פלוס, שעמו אוכל לחלוק את חוויותי בשעותינו הפנויות.

„כן, העיקר כמעט נשכח. גילי הוא 35, פצצה! לא רגילה, גובה 170 ס"מ, בקיצור, אחת לעניין!"

בובל'ה, בזמן שלא היית כאן — השתנו הסיסמאות. הפצצות יצאו מהמודה. הסיסמה עכשיו היא: שי־ג־עון!

* * *

מיכתבים לפירסום במדור זה יש לשלוח לפי הכתובת: **מיכתבים לציפי**, ת.ד. 136, תל־אביב. מיכתבים למכותבים במדור יש לשלוח לכתובת הנ"ל במעטפה כפולה. במעטפה הפנימית יש לציין את מיספרו הסידורי של המכותב בילבד. המעטפה הפנימית חייבת להיות מבויילת בבול בערך של 45 אגורות. מיכתבים בלתי מבויילים לא יישלחו לתעודתם.

מיכתב פרס

עייפות בחיי־נישואין

היתה לה תחושה, ל־(9/33), שמיכתבה יהיה מיכתב־פרס. או שיש לה ניסיון־חיים עשיר, או שהיא עוקבת אחרי כבר די זמן כדי להכיר את הטעם המיוחד שלי. על כל פנים, היא קלעה בול. היא היתה זוכה בפרס, אפילו בלי החרגשה המוקדמת שלה.

למה?

היא מסבירה זאת יותר טוב ממני: „לא בשל המיוחד שבי, אלא ביגלל הניסיון לבטא את הדברים הקיימים אצל מישפחות רבות, המנסות להפיג את 'עייפותן' ברכושנות מופרזת, בלימודים ובנסיעות־לחו"ל, ללא הצלחה. כל זה רחוק ממני. אני מסתפקת בהתכתבות־לשמה."

היא נשואה ואם.

היא יודעת שלא יפה ולא מקובל לומר זאת ברבים ובפומבי, „אבל כפי שהדבר קורה אצל מישפחות רבות — מתעייפים. או, אם תרצי, תקראי לזה רווייה. לי זה קרה אחרי שתי עשרות שנים של נישואים. אם מתוך שמילאתי בעניין את חובתי — גידול ילדים — כימעט מתוך קדושה לאמונה בחינוך נכון, לא התעורר בי קודם־לכן הרצון להכיר את 'העולם החיצוני', מחוץ למיסגרת המישפחה.

„אך יום אחד זה בא. לא כאן המקום לפרט את הסיבות להתעוררות חזאת. מאד הייתי רוצה למצוא פורקן בכתיבה, אבל את גיל, 'היומן האישי' כבר עברתי. וכדי לכתוב יש צורך בכתובת. רצוי שמאחרי הכתובת יהא אדם שיוכל להרחיב מעט את אופקי הצרים, ומכאן שעליו להיות משכיל, אך גם בעל רגישות וחמימות, אשר יוקרנו גם דרך מיכתביו."

לא יודעת למה היא חשבה שאעשה ממיכתבה מטעמים ומעדנים. חוא ערב ללב כמו שחוא.

* * *

מיכתב־פרס השבוע ובכל שבוע מזכה את שולחו בשי חינם — חבילת מוצרי איפור ותמרוקים מתוצרת חברת **הדס** בשווי של 200 ל"י (לפני תשלום מס ערך מוסף). הפרסים נשלחים לזוכים בדואר.

אף אחד לא מכיר את פניך כמוך
חוץ מאתנו- adas
תכשירי יופי לזוכים במדור

3000 צופים ב„היכל התרבות"

העניקו לחיילת אורלי חידה,

קיבוצניקית מקיבוץ דגניה א'

את תואר

מלכת המים 1976

שלוש־עשרה המועמדות הסופיות בתחרות מלכת־המים ניצבות על בימת „היכל התרבות"

רגע המרגש הגיע.

אחרי שישה שבועות של תחרויות מוקדמות, במהלכן נטלו 13 המתחרות הסופיות על תואר מלכת־המים לשנת 1976 חלק בחמש תחרויות איזוריות, מאילת ועד טבריה, הן התייצבו למיבחן הקשה ביותר: מיבחן הקהל.

בכל שלבי התחרות המוקדמים הוענקו התארים על־ידי חבר־שופטים, כמקובל בכל תחרות־יופי. הפעם, בהיכל־התרבות בתל־אביב, שהיה מלא עד אפס מקום, היתה הבחירה בידי הקהל עצמו.

בידי כל אחד משלושת אלפי הצופים באולם היה פתק־בחירה בודד, עליו היה צריך לרשום את מיספרה של המועמדת שהיתה ראויה בעיניו ביותר לתואר מלכת־המים. הפתקים הוטלו לקלפיות, נאספו ומויינו בקפדנות תוך השגחה של מבקרים. ובעוד הנערות המשתתפות בתחרות ממתינות מתוחות מאחורי־הקלעים, נערך בחדר־המיון מירוץ המיספרים.

לא היתה כמעט אף מועמדת אחת שלא זכתה במעריצים. אולם רק חמש מהן צברו מספיק קולות כדי להיוותר למירוץ הסופי, כשרק כמה עשרות פתקי־הצבעה מבדילים ביניהן. עד לשלב הספירה הסופי

פרחים ונערות

פרחים בעיצובים שונים — שעוצבו בידי **פרחי כ"ץ** מתל־אביב — מקשטים את הבמה, לרגל נשף בחירת מלכת־המים, הפכה במת **היכל־התרבות** לגן של פרחים צבעוניים, כשיותר מאלפיים

נשיקה למלכה

אורי אבנרי, עורכו הראשי של **העולם הזה**, מעניק לחיילת הקיבוצניקית אורלי חידה, בת ה־19 וחצי, את הנשיקה המלכותית הראשונה אחרי שהכתיר אותה בכתר **מלכת־המים** לשנת 1976.

תצוגה

את ניסיון הבכורה שלהן כדוגמניות רכשו המשתתפות בתחרות **מלכת־המים**, כשבמהלך הנשף ב**היכל־התרבות** הדגימו במה את דגמי בית־האופנה הישראלי **איב דה־מרדיקס**.

סגן ראש־העיר

יצחק ארצי, מכתיר את מיכל דובי בתואר **צברית השנה**. ארצי, הממונה על מחלקת התרבות והספורט בעיריית תל־אביב, ייצג בטכס גם את ראש־**העיר** שלמה להט, שנבצר ממנו להשתתף אישית באירוע בחירת **מלכת־המים** לשנת 1976.

האח מתברץ

בעת שמיכאל בראון, מנכ"ל מפעלי **וולה** בישראל, שבתכשירי השיער שלהם השתמשו המיתחרות, הכתיר את מרינה כ"ץ בתואר **הנערה הפופולארית**, התפרץ אל הבמה אחיה הצעיר, אלן, כדי לנשקה ולברכה על זכייתה בתואר.

מלכות־המישנה

שלושה תוארים נוספים הוענקו השנה במיסגרת תחרות **מלכת־המים**. מיכל דובי בת ה־17 (מימין) זכתה בתואר **צברית השנה**, שהוענק לפני 20 שנה לאופירה ארז, כיום רעייתו של חבר־כנסת יצחק נבון. מרינה כ"ץ (במרכז) בת ה־15 וחצי הוכתרה בתואר **הנערה הפופולארית**. ואילו אורלי גופר (משמאל), זכתה בתואר **מלכת־האיפור**.

המלכה וסגניותיה

מלכת־המים לשנת 1976, אורלי חידה, כשלראשה כתר המלכות ובידה השרביט, ניצבת בין שתי סגניותיה: הסגנית הראשונה סימונה בלומנפלד (משמאל) והסגנית השנייה גאולה הדדי (מימין), מייד אחרי טכס ההכתרה שנערך על במת **היכל־התרבות** בתל־אביב. הכתרים שלראשי המלכות עוצבו במיוחד בידי התכשיטאית רחל גרא.

קשה היה לנחש מי תזכה בתואר. לבסוף נפל הפור.

אורלי חידה בת ה־19 וחצי, בת למישפחה דגניה א' שעל חוף הכינרת, הצליחה לכבוש את הקהל, שזיכה אותה ביותר קולות מאשר כל אחת משאר המועמדות. אורלי, העומדת על סף שיחרורה מצה"ל, והמתעתדת להכשיר את עצמה לקראת קאריירה של שחקנית־רקדנית־זמרת, נבחרה כמלכת־המים לשנת 1976.

חמש נערות נוספות, מתוך שלושים המתחרות, זכו אף הן בתוארים. מילבד אורלי גופר שזכתה בתואר מלכת־האיפור בתחרות ניפרדת, ומיכל דובי, לה הוענק התואר צברית השנה בשל הופעתה הצברית הטיפוסית, זכו שלוש האחרות בתואר ריהן על פי דירוגן במניין קולות ההצבעה של הקהל.

סימונה בלומנפלד בת ה־17, תלמידה מתל־אביב, הוכתרה כסגנית ראשונה. גאולה הדדי, תלמידה מצטיינת בת 16 וחצי זכתה בתואר הסגנית השניה. ואילו מרינה כ"ץ בת ה־15 וחצי, תלמידת הגמנסיה תיכון־חדש שדורגה במקום הרביעי, זכתה בתואר הנערה הפופולארית.

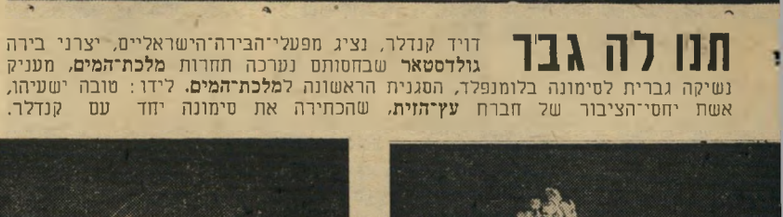

תנו לה גבר

דויד קנדלר, נציג מפעלי־הבירה־הישראליים, יצרני בירה גולדסטאר שבחסותם נערכה תחרות **מלכת־המים**, מעניק נשיקה גברית לסימונה בלומנפלד, הסגנית הראשונה ל**מלכת־המים**. לידו: טובה ישעיהו, אשת יחסי־הציבור של חברת **עץ־הזית**, שהכתירה את סימונה יחד עם קנדלר.

כתר

לראשה של גאולה הדדי, תל־מידת גימנסיה בת 16 וחצי מתל־אביב, שזכתה בתואר הסגנית השנייה ל**מלכת־המים**, מניח ארמון גוטליב, המנכ"ל של מיפעל בגדי־הים־והחוף **גוטקס**.

טיול בחו"ל

מנכ"ל חברת־התעופה **אולימפיק איירווייס** בישראל, זאב קיס, מעניק ל**מלכת־המים** אורלי חידה את כרטיס־הטיסה של **אולימפיק**. המלכה הוכתרה לאחר שחבר השופטים, שהיה מורכב ממנכ"ל **העולם הזה** אברהם סיטון, מנכ"ל **אולימפיק** בישראל זאב קיס, מטפחת החן לאה פלטשר, האופנאי פייר דה־מרדיקס והמארגנת מירי זכרוני, סיימו לספור את פתקי ההצבעה של הצופים.

ההצבעה

דיילות היופי של חברת **אאוט־דור גירל** נשאו את הקלפיות אליהן הוטלו פתקי־ההצבעה של הצופים בתחרות, שבחרו ברוב קולות את **מלכת־המים** וסגניותיה.

מלכת

אורלי גופר

האיפור

מירוץ נגד השעון

מול עיניו הבוחנות של צלם־האופנה הישראלי סמי בן־גד, שפניו נשקפות במראה, מנהלות המועמדות בתחרות **מלכת־המים**, שהתמודדו גם על תואר **מלכת־האיפור**, מירוץ נגד מחוגי־השעון. תוך 15 דקות היה עליהן לאפר את פניהן באיפור־בוקר מלא, בעזרת תכשירי האיפור שהעניקה להן חברת **אאוט־דור גירל**. בתום רבע השעה היה על השופטים לקבוע מי מהמיתחרות הצליחה להפיק את המקסימום מהאמצעים והזמן שעמדו לרשותה.

בחדר־המראות הגדול שבאולמי־התצוגה של חברת „אאוטדור גירל" בתל־אביב, נצמדו 13 נערות אל המראות שלפניהן, עסקו בקדחתנות בצביעת ריסי עיניהן, במריחת שפתונים על שפתותיהם ובהחלקת צבעי־איפור בגוונים שונים על עור־פניהן.

תוך רבע שעה היה עליהן להשלים מיבצע שהוא מסובך למדי לנערות בגיל העשרה, שאינן מנוסות ברזי האיפור ותשימוש בתכשירי־היופי: להעניק לפניהן איפור־בוקר מושלם בסיוע תכשירי־האיפור והיופי שהעמידה לרשותן חברת „אאוטדור גירל".

במיסגרת אירועי בחירת מלכת־המים 1976, הכריזו מנהלי החברה על מיבצע נוסף. במטרה לעודד את תודעת טיפוח־החן הם הודיעו על הענקת תואר נוסף למתמודדות במיסגרת התחרות: מלכת־האיפור. לזוכה המיועדת הובטח פרס קוסם: טיסה חינם ללונדון, שם תהיה המלכה הישראלית אורחת חברת „אאוטדור גירל" הבריטית. תקנון התחרות קבע כי תוך רבע שעה — שהוא זמן מוגבל גם לנשים מנוסות באיפור — על כל מועמדת בתחרות להתאפר בעזרת התכשירים שיועמדו לרשותה בצורה נכונה, תוך שימוש הולם בכל תכשיר ותכשיר.

עבור רוב המתמודדות היה זה ניסיון מפרך. שכן רובן התוודעו אל רזי האיפור תוך כדי מהלך התחרויות המוקדמות במיסגרת אירועי מלכת־המים, כשדיילות־היופי של חברת „אאוטדור גירל", אשר ליוו אותן בכל שלבי המיבצע, הדריכו אותן להתאפר ואיפרו אותן במו ידיהן לפני כל סיבוב של תחרות.

עתה, ימים ספורים לפני נשף בחירת מלכת־המים, היה על המתחרות להוכיח כי למדו את סודות אמנות טיפוח־החן. בתום 15 דקות בדיוק היה עליהן להפסיק את האיפור. חבר־שופטים בחן את פניהן, העניק נקודות לכל אחת מהן לפי טיב האיפור. אולם שמה של הזוכה בתואר מלכת־האיפור נשאר בסוד עד ערב בחירת מלכת־המים. רק אחרי שנבחרה מלכת־המים, נמסר לנערות מן מהן זכתה בתואר מלכת־האיפור. היתה זו אורלי גופר בת ה־17, גרפיקאית מנווה־מגן, שקודם לכן כבר זכתה בטקס הבחירה שנערך בטבריה, בתואר נסיכת הכינרת.

פנים חדשות במראה

אחת המתמודדות על תואר **מלכת האיפור**, חנה סלומון מהרצליה, מאפרת את עיניה בתכשירי איפור־העיניים של **אאוט־דור גירל**. רוב המיתחרות, גימנזיסטיות וחיילות, רכשו את ניסיונן הראשון באיפור במהלך ההשתתפות בבחירת מלכת־המים.

חבר השופטים

אלה הם השופטים שבחנו את המועמדות וקבעו את הזוכה בתואר **מלכת־האיפור**. מימין לשמאל: המאר־גנת מירי זיכרוני; צלם־האופנה סמי בן־גד; האדריכל ישראל גודוביץ'; התכשיטאית רחל גרא; ויועצת־היופי הראשית של חברת התמרוקים **אאוט־דור גירל**, שוש ארזי.

טכס ההכתרה

מלכת־האיפור, אורלי גופר בת ה־17 מנווה־מגן, הוכתרה במעמד בחירת **מלכת־המים**, שם נודע לה גם לראשונה על זכייתה בטיסה חינם ללונדון ואירוח מטעם חברת **אאוט־דור גירל**. נציגי החברה, יועצת־היופי שוש ארזי ויצחק קליידר מהנהלת החברה, מעניקים לאורלי פרסים.

במדינה

(המשך מעמוד 42)

רים שהוא מפרסם בתשלום ביומון הארץ, הוא רואה כחלק מהמאבק המהפכני שלו. „זוהי הדרך שבה אני בוחר להגיב. מעולם לא אהבתי נונקונפורמיסטים בתשלום, ולא האמנתי שבדרך זו אגיע לממדים כאלה של תהודה ופירסום. בגיל 14, בלחי, הדבקתי את גיליונות המעש על הקירות. העיתון הוא עכשיו הקיר שלי."

לאחרונה נמצאו מי שתובעים לסתום את פיו של יבי. נמצא גם אחד שאסף די כסף כדי לפרסם מודעה בהארץ, בה תבע שלא לפרנס עוד את יבי ולא לקנות את ספרי שיריו, כדי שלא יוכל להמשיך ולפרסם את שיריו בהארץ.

„זה די מפחיד," הגיב יבי. „מחר אולי תופיע קריאה לשרוף את ספרי. לא איכפת לי שאנשים לא יסכימו עמי. יש לי כל הרצון להמשיך לשמוע הלאה גידופים. אבל שיניחו לי לחיות את חיי הדמוקרטיים. הלוא בסך הכל מה שאני רוצה זאת מדינת־ישראל שוחרת שלום ואנושית החיה את חייה בשקט ובשלוה."

בתים

הזקנים משחוללים

הגננת הקימה גן־ילדים ללא רישיון כשכונת־זקנים, ואלה הרסו אותו ונעצרו על־ידי המישטרה

מחזה יוצא־דופן נתגלה לעיני יושבי בתי־הקפה ליד תחנת־המישטרה בבת־ים. עשרות קשישים צעדו בשורה ארוכה אל תוך התחנה כשהשוטרים מאיצים בהם ללא־הרף.

גן־ילדים בחצר. „הם הרסו לי את הגן," התלוננה שעות אחדות קודם־לכן מירה שמיר (בן־יצחק) בתחנת־המישטרה. גיידת מלאה שוטרים מיהרה אל מקומו של גן־הילדים, בשכונת רמת־יוסף בבת־ים. הגננת, מירה, הצביעה על האשמים, והשוטרים מיהרו לקחתם עימהם.

סיפרה מתילדה אלעזר (66), אחת הקשישות ההורסות: „במקום שאנחנו גרים, ברמת־יוסף, גרים רק אנשים זקנים. משני צידי השביל, שנקרא רחוב הנגריה סולד, יש בתים קטנים. גרים בהם פנסיונרים. יום אחד באה לכאן מירה שמיר, שכרה איזו דירה וחשתלטה על חצרות הבתים של ארבעה שכנים."

בשם אותם דיירים, שמצאו בוקר אחד גן־ילדים בשטח החצר שלהם, פנתה מתילדה אלעזר לעורך־הדין יחזקאל („גרג'י") אסלן. הפרקליט ערך בירורים בעיריית בת־ים, וגילה כי בעלת הגן, מירה שמיר, כלל לא קיבלה רישיון מן העירייה לפתיחת הגן. זאת, מלבד העובדה שהיא השתלטה על שטחים השייכים לאחרים.

הפקיד גירש. יחד עם שכנים אחרים, משה בן־דוד ויעקוב עקב, פנתה מתילדה לעיריית בת־ים בניסיון לברר אם ניתן לכפות על מירה שמיר לסגור את הגן, הנמצא באיזור שבו לא מתגוררים ילדים בגיל הגן. „הפקיד גירש אותנו," סיפר משה (64). „אבל אנחנו הצלחנו לברר שמירה שמיר היא בעצם עובדת סוציאלית, שעבדה בעיריית בת־ים, ועכשיו נותנים לה חיפוי, למרות שאין לה רישיון או אישורים מתאימים לפתיחת הגן שלה בחצרות הבתים שלנו."

הקשישים הזועמים שבו אל שכונתם, והחלו הורסים את מיתקני גן־הילדים שהוקמו בחצרות בתיהם. מירה שמיר מיהרה למישטרה, והמישטרה באה לעצור את הקשישים.

השכנה קיבלה התקף־לב. „במישטרה לקחו מאיתנו טביעות־אצבעות," סיפר בעלה של מתילדה, יעקוב אלעזר. „אחת השכנות לא יכלה לעמוד בזה, וקיבלה התקף־לב. היא נלקחה לבית־חולים. היתה עוד שכנה, בת 75, שלא יכלו לקחת ממנה טביעות־אצבעות כי האצבעות שלה עקומות ממחלה."

לבסוף נואשו השוטרים מן הזקנים, שלא חדלו למחות בתחנת־המישטרה על יחסם של השוטרים ועל העוול שנגרם להם על־ידי הגננת, והם שוחררו.

„אבל הסיפור עוד לא נגמר," מאיים יעקוב עקב, „כי הגננת רוצה שוב לחדור לחצרות שלנו ולהקים מחדש את הגן שלה, על חשבוננו. אם היא לא תפסיק עם זה, יהיה שמח ברמת־יוסף."

תשבץ העולם הזה 2033

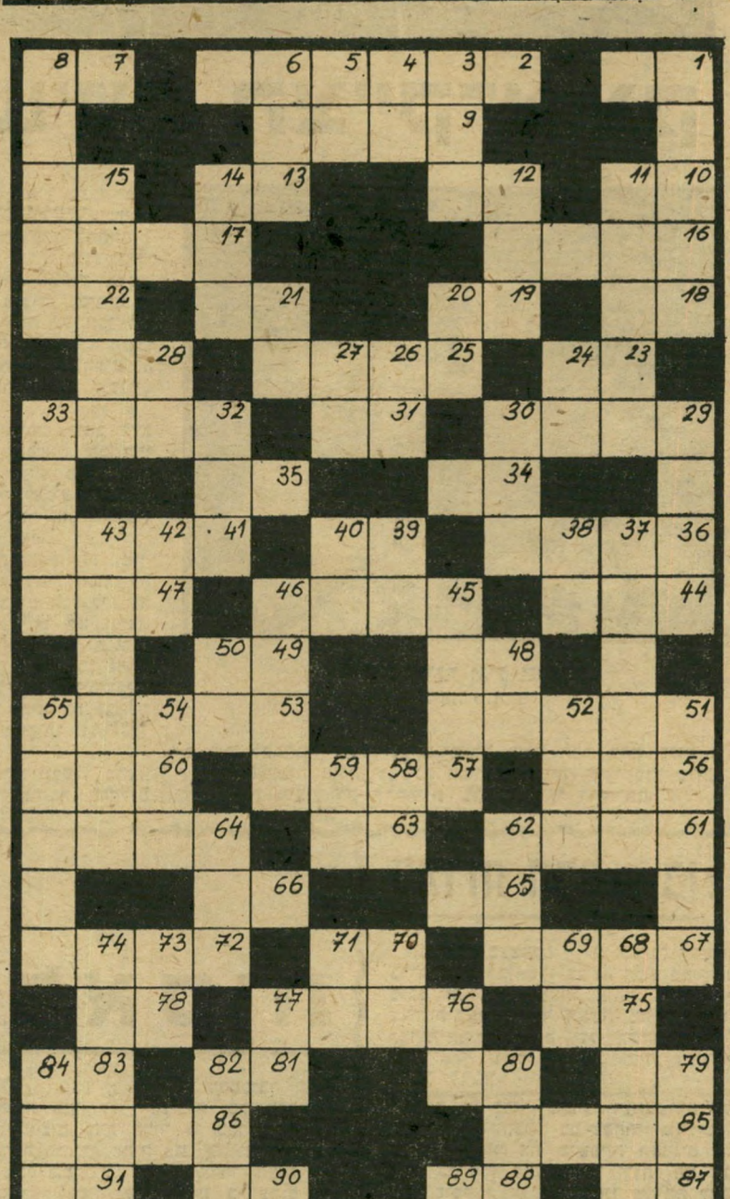

מאוזן:

1. שופט; 2. עיקביות; 7. ועוד, נוסף; 9. בלתי־מסווג (ר"ת); 10. מונח בתורת החשמל; 12. מילת־שלילה; 13. מעבד את הבצק; 15. נהר באיטליה; 16. מנורת־חשמל; 17. מין סופה מידברית; 18. תן!; 19. שאין נשמה באפו. 21. בילבד; 22. מסולם־הצלילים; 23. ירביץ; 25. מין מחצב נפוץ; 28. מספיק!; 29. חיבה עמוקה; 31. בגד־שרד; 32. נזף; 24. יתן שכם; 35. אברי־תנועה; 26. מין אבן טובה, נפוצה במיזרח; 39. אדון; 41. תכשיט לצוואר; 44. רב־שוטר (ר"ת); 45. הגון, ישר; 47. הרג, חיסול; 48. סוללת־מגן; 49. תרגיל־סדר (ר"ת); 51. רוח מידברית חמה ויבשה. 53. לימין; 56. מחלקי היממה; 57. בצורה טובה; 60. מלאך; 61. מבלים את הלילה; 63. נזכר־לעיל (ר"ת); 64. ציפורית חלולה; 65. מזל; 66. במקום ההוא; 67. חבל בארץ; 70. שייך ל־; 72. קיבוץ בהרי־אפריים; 75. אביון; 76. מכלי־השולחן (ר"ת); 78. מילת־בריכה; 79. מילת־שאלה לזיהוי; 80. מאותיות הא"ב; 81. שן הפיל; 83. זז; 85. משופע, עשיר; 86. בעל לב טוב; 87. מכינויי האלוהות; 88. בן־אדם; 90. מן הערים שכבש יהושע; 91. נרו יאיר (ר"ת); 92. סנדוויץ'; 95. בת־קול; 96. פרי הצלף; 97. קידומת צרפתית.

מאונך:

1. גיבעת־חול; 3. מול, נוכח! 4. מנעול פטנטי; 5. בתוכם; 6. אריס; 8. שום דבר; 11. שמו הפרטי של החולב; 12. בתוכם; 14. מין פרי נפוץ בארץ; 15. בית־חולים איזורי בטבריה; 20. חי לילי; 21. מכלי השחמת; 24. בגימטריה: עשרים־ושניים; 26. שרוי בתענית; 27. מצבת־זיכרון; 28. קידומת שהוראתה שייכות; 29. צמרת; 30. מידת־לח קדומה; 32. יישוב חקלאי; 33. בראו!; 37. יצירת־מופת של הסופר היפאני קיטגאווה; 38. פעוט; 39. מלכסיקון הבקר; 40. עיר בגוש דן (ר"ת); 42. בירת הנגב (ר"ת); 43. ימה בארץ; 45. השעיית שכר; 46. דרך; 48. שנשמה באפו; 50. תרופה; 51. טימוא הקודש; 52. בדרן כושי נודע (ש"ם); 54. עתיק; 55. הטרדה; 58. מטבע יפאני; 59. רסיסי־לילה; 62. טס; 64. זוג; 68. קטיעה; 69. הווייה; 70. קוץ; 71. מילת תנאי; 73. מילת־שלילה; 74. עיתון יומי; 76. כמו 60 מאונך; 77. לשד העצמות; 79. הפרת אמון; 80. גדול בתורה; 82. רענן; 84. השגחה; 89. מאבני הריחיים; 90. בן כרמי, הבוזז בן שבט יהודה; 93. ריב בלי סוף; 94. מחציתו של מישחק־ילדים פופולרי.

קשקשת 2033

חפשו את דימיונכם ונסו למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתם רואים בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת", ת.ד. 136, תל־אביב. החגדרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קולנוע־המכוניות היחיד בישראל.

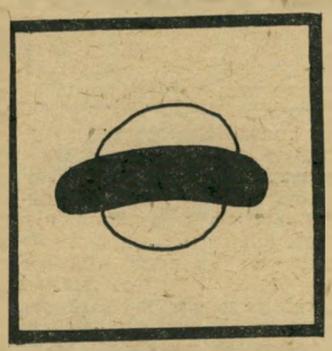

קשקשת 2031

- זוג סינים ברוגז.

- **אריק רייזמן,** רח' עין־גנים 12, כניסה ב', פתח־תיקווה
- גירושין נוסח סוסים. **אורנה ויים,** קיבוץ יד־חנה, ד.נ. לב חשרון
- הסוסים שיוציאו את עם ישראל מהבוץ. **אורי גיבעון,** רח' חיים פרל 26, בני־ברק
- קונגפו בוחן את תיסרוקתו במראה. **אלה גוטמן,** רח' תחכמוני 43, ירושלים
- מירוץ סוסים להקפת כדור־הארץ. **שאול יהישוע,** רח' אורלנסקי 7, פתח־תיקווה

השבוע בדרייב־אין
בשעה 7.15
ג'וני ויסמילר
„טרזן נמצא מאזיקים"
בשעה 9.30
שבוע שני
„הפשיטה הגדולה"

אנו מחפשים בתים חמים עבור חתלתולינו החמודים

רחוב פלמה 30, יפו, טל. 827621.

רחל מרחלת על כל השולם

חתונה בשיטת הצ'יק־צ'אק

מה בוער פה? בחיי שאני לא מבינה מי מאיץ בשני יפים כאלה, כמו נער־השעשועים וסוחר־המכוניות **גיל וולפדד**, והיפה כחולת־העין **רונית שטיינר**, מוותיקות יושבות כסית, להתחתן?

זה לא סתם ככה שהם מתחתנים כמו כל זוג קונבנציונאלי אחר. העניין הוא שגיל, בנו של בעל חנות האופנה מדים, ורונית, שהיא יפה מיקצועית כבר כמה שנים טובות, מכירים זה את זה שנים, מאז שהיו ילדים יפים וישבו יחד על הברזלים בעמק של עיר־הגנים. הם היו באותה חברה, ואף פעם לא חשבו בכלל להתחתן, עד שלפני שבועיים פגש גיל את רונית והציע לה להצטרף אליו לחתונה של חבר. רונית באה איתו, והשניים הציגו ונפגעו גם הם.

כולם פשוט ראו שהם כל־כך מתאימים, שממש כואב הלב לראות אותם לא נשואים. אז הם עשו חשבון פשוט. הם הרי מכירים הרבה זמן באופן כללי, ומכירים כבר שבוע ימים באופן מאוד פרטי. מסתבר שזה הספיק לגיל כדי להגיע למסקנה המרתקת, שהבסיס לנישואין מאושרים זה רק דבר אחד — מין טוב. איך זה?

ומה לדעתכם אומרת על כך הכלה הצנועה והחסודה? „מין, זה רק אחד הבסיסים.“ וחוץ מזה, היא מבית דתי ואסור לה לדבר ככה. כי הבסיס הכי חשוב זה בעצם הבסיס הכלכלי, וזה כלל שכבר שנים מוכיח את עצמו, אם תרצו או לא תרצו. עובדה שהכלל הזה תפס גם אצלם. בשלב הראשון הם יתגוררו בדירה ברמת־גן, כשמה שיש להם בראש זה לעבור מן העיר אל הכפר, ולהקים איזו חווה מחוץ לעיר בלי כל הליכלוכים.

ככה זה. הוא, בן 25, עם עבר נשי עשיר, והיא בת 24 עם עבר פחות עשיר, מפני שהרבה שנים נהנתה מחסותו של **זמר ידוע**, שלא הניח לאיש מלבדו להתקרב אליה.

את החתונה הם ערכים בווילה של מישפחת וולפלד מהצד של החתן. מה אומר לכם? סיפורים כאלה אני אוהבת. להחליט במקום להתחתן, ועוד שניים כאלה שלא חסר להם כלום. מה שמוכיח אולי, שכשלא חסר כלום ויש יותר מדי כלום, זה באמת מוביל רק לתקריות שכאלה. ראו הוזהרתם.

רונית שטיינר וגיל וולפלד
בלי כל הליכלוכים

הליצנית העצובה

דעו לכם, שכאשר נעשים כוכבים ומתפרסמים, קשה לשמור על פרטיות, ובייחוד במדינה קטנה כמו שלנו. מה לעשות? זאת, למרות שאני יודעת שחלק גדול מהמפורסמים־בקנה־מידה ארצי שלנו, דווקא מאד־מאד נהנים מחוסר־היכולת שלהם, כביכול, לשמור על פרטיותם.

מי שאני עדיין באמת לא יודעת בדיוק מה עמדתה בנדון, היא כוכבת פסטיבל יום־העצמאות האחרון, **מיקי קם** הצעירה, שהפעם האחרונה שדיברתי איתה הכניסה אותה לדיפרסיה. אני רק מקווה שמאז היא התחסנה, כי הסיפור שהגיע אלי עליה הפעם ודאי יוכיח לה את הכלל הבידורי רב־החשיבות, שהפרטיות היא קודם כל נחלתם של המעריצים, ולא יעזור כלום. לא אני המצאתי את זה.

מה שקרה למיקי, זה שהיא והחבר שלה בשנתיים האחרונות, הגיטריסט **יהונדה אדר**, רבו ממש כמו ילדים גדולים, ועזבו את דירתם המשותפת בתל־אביב בטריקת דלת, כשכל אחד מהם מקווה שהשני יחזור לשם ויחזור בו, וביניתיים הם שכרו להם בנפרד דירות אחרות.

אבל מה שאף אחד לא יודע, זה שיש למיקי הכישרונית חבר סמוי, מזה תקופה ארוכה, עוד מהימים שבהם היתה ילדה קטנה ומצחיקה בכפר הירוק. **החבר הסודי** הזה, שאולי רק בטחון־שדה יודע עליו, הוא קצין צעיר בצה"ל בדרגן סגן, שהיום קוראים לו **איתן זאובר**, אחרי שעיברת את שמו מזאוברמן.

זאוברמן הנ"ל זוקף לזכותו המלאה את זכויות היוצרים על הכוכבת החדשה, ו־מספר לכולם שהוא ורק הוא היה האיש שהבחין בכישרון־החיקוי הקומי של מיקי, ושהוא הראשון שקם ואמר לה ללכת ו־לעשות מעצמה כוכבת. הוא, למשל, זה שדירבן אותה לגשת לבחינות של להקת הנח"ל, ואפילו נתן לה סטירת־לחי חזקה על־מנת שתירגע ותפסיק להתרגש. רק תראו מה מרגיע אותה.

מיקי קם
על־יד האהבה

אבל הוא בהחלט יכול להרשות לעצמו להרגיע אותה בשיטות כאלה, כי הוא גידל אותה במו ידיו בכפר־הירוק. וגם אם היא גדלה יפה, וכמעט ברחה לו מהידיים, אפשר להבין אותם שקשה להם לשכוח אהבת־נעורים שכזו על כרי־הדשא הירוקים בבית־הספר החקלאי.

אז למה אנחנו לא רואים אותם ביחד? גם לזה יש לי תשובה. פשוט, משום שזאובר הנ"ל הוא כזה אינדיווידואליסט, שאם הוא נמצא בחברת יותר ממניין אנשים הוא חוטף פריחה. הוא מעדיף לשבת ולבלות עם מיקי בבתי־קפה קטנים, על כוסות יין אדום ונגדות רומנטיים, בשעת־לילה מאוחרת, אחרי שהיא מסיימת את עבודתה במועדון התיאטרון או בערבים שבהם היא פנויה. חוץ מזה, פעם הוא הופיע איתה לאיזה אירוע, ואף־על־פי שהוא חתיך בזכות עצמו, יש לו בייבי־פייס עוד מהבית, והוא נורא נפגע כשמישהו שאל את מיקי „מי הילד הזה?“

אז מה הם צריכים עניינים?

למרות הכל - בן!

הגידו־נא בעצמכם — מי מסוגל לעשות ברית־מילה לבן שלו בשעה תשע בבוקר? בגלל זה גם החמצתי אותה, אבל אני מדווחת לכם ממקור ראשון מה היה שם, בברית־המילה לבנם של השחקן **איילי גורביצקי** ושל רעייתו, רקדנית־הג'אז **רותי זרמן**.

קודם כל כדאי שתדעו, שהבשורה על הולדת הבן־הזכר במישפחת גורליצקי שימחה ביותר את מישפחת האמנים ב־ארץ. כי חוץ מזה שאילי זרותי הם זוג מאד סימפטי, אז עוד לפני שהיתה להם חותמת כשרות של הרבנות, הם ניהלו רומן שנמשך כל־כך הרבה זמן, עד ש־כאשר הוא הסתיים תחת החופה, כולם נשמו לרווחה.

כשכרסה של רותי החלה תוספח, נפתחה בבוהמה תחנת טוטו־הריון על מינו של הוולה, כי לאילי כבר יצא שם שהוא יודע לעשות רק בנים ממין זכר. עובדה, יש לו כבר שניים כאלה, מגרושתו השנייה **דורים**.

אבל רותי, מצידה, היתה משוכנעת, או לפחות קיוותה כל הזמן שדווקא תהיה לה בת, והיא אפילו הכינה לה שם כל־כך מקורי, שלא היתה מוכנה בשום פנים ואופן לגלות לי מהו, פן מישהו יגנוב לה את הרעיון. אילי, כמובן, היה משוכנע גם הפעם שהחסידה תביא לו זכר, והכין לו שם כמו **אדם**, כדי שיהיה בן־אדם כבר מההתחלה. וכך, גם הפעם הוא הוכיח את עצמו, הבטיח וקיים.

לפי מה שסיפרה לי רותי, הילד דומה לאמא: בהיר עם עיניים מלוכסנות ואף סולד, וזה לא הולך ברגל, בהתחשב באף המפורסם של האבא.

היא מצידה, מרגישה מצויין, קצת נרגשת מהתסקיד הרם שהוטל עליה כאם עיבריה, אבל היא בהחלט לא מתכוונת להחזיק את נעלי־הריקוד שלה עוד הרבה זמן בנפטלין. כי כמו שהיא המשיכה ללמד את בנות ישראל ג'אז עד כימעט סוף החודש השמיני להריונה. אז כבר בחודש הבא היא שבה לסטודיו ולמחול.

אילי גם הוא חזר מייד לחזרות האחרונות על הצגת־הבידור החדשה שלו, זהו בידור, והוא נשבע לי שהוא אוהב בנות, אבל רק כשהן גדולות. אבל לפי מה שהאף המפורסם שלי מריח, אני יכולה לחתום לכם שהוא עוד ישים הפתעה ויעשה אחת נוספת משלו.

בדרך הקלאסית

בין גולי ציון ששבו למכורה וכבר מתכוננים לעזוב אותנו, אני רוצה לספר לכם על זוג נחמד ונורא רציני, זוכרים את השחקנית **ניצה שאוּל**, שהתחילה את דרכה כבוכבת בלהקת פיקוד המרכז, ו־התחתנה עם הגיטריסט של הלהקה **דורון מְרוֹמן**? בטח זוכרים.

השניים האלה הלכו לנו לפני שנתיים בלי אזהרה מוקדמת, אבל לא לאיבוד חס וחלילה. הם חיים ולומדים בלונדון, בעזרת מילגות שקיבלו מקרן־שרת לתרבות ולאמנות.

שבועי אותם לפני שבוע, במסיבה ש־נערכה בביתו של המלחין **נפתלי אלתר**, לרגל סיום צילומי סירטו החדש של **אסי דיין**, תחנת חלפון. זה שהמסיבה תהיה עייפה כמו כל המסיבות של הפסבדו־בוהמיינים, היה ברור לי כבר מהתחלה. הדבר היחידי שהיה טוב שם, היה האוכל הסיני המהביל שהגיע אחרי חצות, ו־הצליח להפיח קצת חיים בשיעמום ה־קולוסאלי ששרר בשטח.

בקיצור, בין ספר־ריבס לסוויט־אנד־סאואר, סיפרה ניצה החמודה, שהיא הס־פיקה לסיים את הקורס לשחקנים מיק־צועיים בלונדון, תחת הדרכתו של הבמאי הנודע **פיטר** (מארה סאד) **ברוק**, שם נשלו חלק, נוסף לנציגה הים־תיכונית, גם כמה מבחירי השחקנים הצעירים של אנגליה וארצות־הברית.

ואם אתם חושבים ששחקנית רב־גונית כמו ניצה תסתפק בתיאטרון בלבד, אתם טועים, מה עוד שהיא נשואה למוסיקאי כמו דורון, שהוא גיטריסט קלאסי־קלאסה. דורון סיים את שנת־הלימודים השנייה באקדמיה המלכותית למוסיקה, ובין קורסים והשתלמויות מופיעים השניים גם בתוכנית של שירים ישראליים ישנים ו־חדשים, מטעם הסוכנות היהודית. ובאותה מיסגרת הם גם ראו קצת עולם, וחיממו לבבות יהודיים רוגשים גם באוסלו בירת נורווגיה ואפילו הקליטו את התוכנית ל־רדיו, כדי שכולנו נשמע ונאמין.

ביניתיים הספיק דורון להפיק בלונדון תקליט מקסים, על־ידי חברה מקומית, בעזרתו של ישראלי אחר, המלחין **נחום** („נחצ"ה") **היימן**, שהושמע כבר בגלי צה"ל. הם מוכרחים לחזור ללונדון לקראת סוף החודש, כי יש להם המון התחייבויות.

עובדה שניצה דחתה בכאב־לב הצעה מפתה לככב בסרט הישראלי החדש סרט נארוחת־בוקר שצילומיו מתחילים בשבוע הבא.

ביניתיים מתכננים דורון וניצה להעלות ערב משותף של שירי המלחין הברזילאי **דוריבל קאימי**, ובכלל להמשיך לעבוד בשיתוף־פעולה מלא ולהגיע ככה ב־אושר עד 120. אמן.

ניצה שאוּל ודורון סְרוֹמן
עם כל הרצינות

מלא את הדירה ב-תדיראן

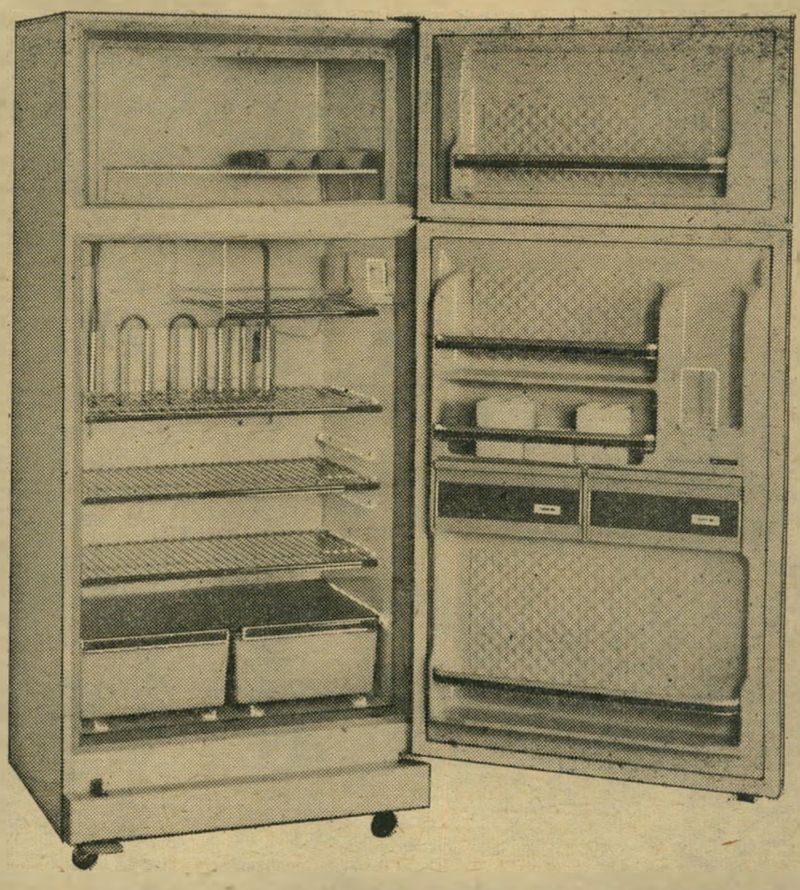

מקרר ההצלחה תדיראן 400

המקרר האידיאלי לבית הישראלי.
המקרר המשוכלל המתקדם
והמתאים בסיוחד לתנאי הארץ.
מקרר תדיראן 400 הוא סיפור הצלחה
שנמכר לצרכנים רבים וכולם מרוצים
מכולתו של תדיראן 400 מירבית והוא
סיוצר מחומרים בלתי מתכתיים
ובמיגוון צבעים המתאים לכל מטבח.

קנה את מוצרי תדיראן

מזגני תדיראן

מזגני אויר תדיראן הם הטובים ביותר היפים ביותר והמוצלחים.
מדוע?
כי הם מעניקים קרור וחימום מקסימליים ביחידת קומפקטית.
כי הם מעוצבים ומחוכנים להשתלב עם צבעי ביתך או משרדך.
כי הם עושים עבודה גדולה ובשעשוע...קט.
כי הם מטהרים אויר, סופגים עשן ולחות, מסכוניים בחשמל.

השילוב הסטריאופוני של תדיראן

4 מוצרים שהם מן הטובים בעולם, מרכיבים את המערכת האידיאלית והיא מובאת ע"י ענק האלקטרוניקה תדיראן.

* מגברים בעלי עוצמה כפולה וגרישות גבוהה Harman Kardon.
* רמקולים מתוצרת חברת JBL פאר התוצרת האמריקאית.
* פטיפון CEC שהוא מתוצרת יפאן, על הקשר בין היפאנים והאלקטרוניקה יודע בעצם כל ילד.
* אוזניות Superex (דגם TL-3) הן מה רגישות ומעולות שהן מביאות את אולם הקונצרטים לביתך.

תנורי תדיראן

יש לך הרבה סיבות טובות לקנות את תנורי תדיראן החדשים.
תנורי תדיראן ב-4 דגמים ובמיגוון צבעים. פועלים בשיטת ניקוי עצמי (Self Cleaning).
תנורי תדיראן הם המילה האחרונה בשהמדובר בשכלול ובעיצוב תנורי בישול ואפיה.
העובדה שהתנורים הם של תדיראן אומרת בעצם הכל.

טלויזיות תדיראן

טלויזיות תדיראן בשני הגדלים "12 ו-"24 הן בעלות "זכרון אלקטרוני" שהוא תכנון טרנזיסטורי חדשני של תדיראן. איכות מירבית של התמונה. יצוב אלקטרוני מחקדם. בחיות מכסימלית ועיצוב אירופי מודרני במגוון צבעים הופכים את טלויזיות תדיראן לטובות ולאמיתות מכולן.

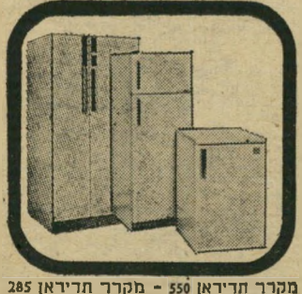

מקרר תדיראן 550 - מקרר תדיראן 285
מקפיא תדיראן 140

מקרר תדיראן 550 - עם שתי דלתות אנכיות - SIDE-BY-SIDE פועל בשיטת NO FROST תדיראן 285 ומקפיא תדיראן 140 שייכים למשפחה הפוארת של מקררי תדיראן.
מקרר תדיראן 285 מצטיין ביתרונות ובשכלולים המיוחדים של מקרר תדיראן 400 - מקרר ההצלחה, ובוכות ממדיו הקומפקטיים הוא מתאים במיוחד לזוגות צעירים ולמשפחות קטנות. מקפיא תדיראן 140 התוספת האידיאלית לכל מקרר, חוסך הוצאות וזמן ע"י הקפאת המזון לחקופה של חודשים רבים.

מה שטוב לצרכן מוצרי תדיראן

להשיג בחנויות המובחרות ובסניפי תדיראן:
תל-אביב: רח' קרליבך 27 טל. 285151. ירושלים: רח' שמאי 9 טל. 234867, 231315. חיפה: בכר מאירהוף 5 קרית אליעזר טל. 511232-3.
באר-שבע: רח' החלוץ 128 טל. 36565. נתניה: רח' שער הגיא 1.

מקררים · מזגני אויר · טלויזיות · מערכות סטריאו · תנורי אפיה ובישול · שואבי אבק · סוללות · רדיו למכוניות · מוצרי תאורה · קופות רושמות

נוק אאוט

זו השנה החמישית ברציפות גובר טבק אוריגינל על יריביו וזוכה באליפות
"המוצר הנבחר" בין מוצרי הטיפוח לגבר.
כי טבק אוריגינל מיוצר עבור גברים ע"י גברים.
טבק אוריגינל: אפטר שייב, קצף גילוח, משחת גילוח, דיאודורנטים, מי שיער, סבון יוקרה ועוד.

לגברים המצליחים **TABAC** ORIGINAL

פרסום שיפרין נעמן משה פרג/צילום מיקי קורן

רחל מרחלת על כל השולם

בנאי נכנס לתפקיד

מכירים את הבדיחה על אותו תימני שבא אל הרופא בתלונה, שבכל שנה נולד לו ילד והוא אינו יודע מה לעשות? ה־רופא לא חשב פעמיים, ויעץ לו להדליק את האור בחדר בכל פעם ש.

כעבור שבוע בא שוב התימני אל הרופא, ושוב לא היה מרוצה. „עשית מה שאמרתי לך?" שאל הרופא. „כן," השיב לו ה־תימני. „רק מה? הילדים צוחקים."

זה, בערך, גם מה שקרה השבוע לכוכב הסרט התימני החדש של **מנחם גוקן**, מישפחת צענעי, הלא הוא **חיים בנאי**, בן ונצר למישפחת „כולם היו בנאי." כי למרות שאתם בטח חושבים שהתימנים הם אנשים צנועים, הרי כשמדובר ביחסי־הגומלין בין המינים, מסתבר שהם דווקא עליזים מאד. כי בסרט הג'ל נועדת לו, לבנאי, סצינת־מיטה נועזת ביותר עם ה־שחקנית הישראלית **גאולה נוני**, שהגיעה במייוחד לשם כך מחו"ל, וזה לא הולך ברגל.

וכיאה לסרט ישראלי מתקדם, דרש ה־תסריט שהשניים יבצעו את הסצינה ב־

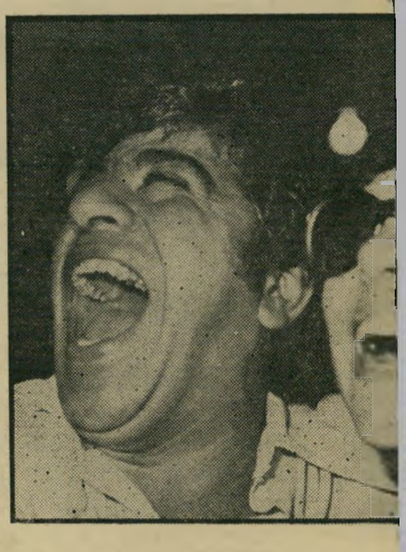

חיים בנאי
כמו בבית

עירום מלא. עכשיו, תארו לעצמכם את בנאי הביישן, שמכיר את גאולה טוב טוב עוד מימי ההצגה אני הגנרלית, **בתור אמא**, עושה הסבה 180 מעלות ונכנס איתה ל־מיטה בתור מאהב. אפשר לקבל מזה תסביך אדיפוס לא עלינו.

אבל עם אדי או בלעדיו, **בועז דוויד־סון** הבמאי לא התחשב בצניעותו הטיב־עית של חיים, ובלי לעשות **חשבון תלש** לו את עלה־התאנה האחרון, ופקד עליו: „תרגיש כמו בבית! תרגיש חופשי בדיוק כמו עם אשתך!" הרי לכם דוגמא של במאי מתקדם.

ואם הבמאי מצווה עליו להרגיש כמו עם אישתו, מי הוא שיחפש לו צרות?

מהקלטה להחלטה

תראו תראו, איך שמהקלטות יוצאים כל מיני דברים משונים, לא רק להיטים. כמו שקרה למשל לטכנאי־הקול **דורי הרשגל** שהוא, לדעת רבים, אחד מטכנאי־הקול הטובים ביותר בארץ.

דורי, שהקליט את כל הזמרים הכי פופולריים בארץ ובישל כבר להיטי־ענק רבים, רוחש תוכניות פרטיות, כמו למשל ללמוד ארכיטקטורה. אז מה רע לו?

רע לו. כי הוא היה כל הזמן בלחצים קשים. כל חבריו הטכנאים העליזים מגד־לים מישפחות, ורק הוא עושה ביניתיים חיים וחושש מן הצעד הגורלי. וזה כבר הרגיז את כולם. הוא קיבל עצות טובות מאיש בקי ומנוסה כמו הבוס שלו, **אריה עציוני**, שהסביר לו בהבנה ובטוב־לב האופייניים לו, שאפשר גם להוביל את הפרה וגם לשתות חלב בקיוסקים.

אני לא יודעת אם דורי לקח את העצה ברצינות, כי הוא היה עסוק מאד בהק־לטות, אבל הוא לא ידע שדווקא מ־ההקלטות שלו תבוא לו הישועה. כי באחת מהן הוא הקליט את להקת חיל־האוויר, שהוציאה תקליט אריך־נגן מלא להיטים, בעזרת מי שהיה קצין־החינוך של החיל וכיום ראש ענף־הווי־ובידור בצה"ל, רס"ן **עודד פרדמן**.

דורי הקליט, ובעיקבות ההקלטה ה־גורלית הזו הכיר את אחת מבנות ה־להקה, חיילת חמודה בשם **חנה**, בת למישפחה נחנייתית עם מזג־אוויר מאד אביך.

כמו שדורי סיים את ההקלטה, הוא הרגיש מייד שעוברים בו סינגלים נעי־מים בתדירות גבוהה, שיצרו ביחד בא־לאנס קלאסי לאהבה. הוא עשה איתה עוד כמה וכמה הקלטות פרטיות, וכאשר נוכח שהקול והכל טוב, הציע לחנתו לבצע את ההקלטה ההיסטורית לפי נעי־מת הרי־את־מקודשת־לי. ואני רק סקרנית לראות מה יוליד המשך ההקלטות.

ניגש חיים אל אשתו, **ציפורה**, ושאל אותה אם היא מרשה לו להרגיש עם גאולה נוני בדיוק כמו איתה. ציפורה גם היא חשבה בדבר, ואמרה לו שהיא מוכנה, אבל רק עם גאולה. כי אחרי הכל, הם כמו במישפחה, ודברים כאלה מתרחשים במישפחות הכי טובות.

אבל לא עזר כלום. רק ראה חיים את התסקיצ המצפה לו במיטה, אחזוהו חיל ו־רעדה, עד שגם קריאות־העידוד הקצובות לא היה בכוחן לשכנעו.

עד שלבסוף נוכח הבמאי שאי־אפשר לסיים את צילומי הסצינה כמו שצריך. הוא הוציא את כל אנשי הצוות החוצה ואז, כשאימת הקהל הסתלקה לה, עשה חיים את הכימעט־בלתי־אפשרי — הוא עשה את זה, בדיוק כמו בבית.

מעוז העז שנית

מכל המסיבות שהיו בשבוע שעבר, זו של חוג 13 אצל **אייבי נתן**, וזו אצל **אברהם קצורין** ואשתו **חיה** שתחית, ובעיצומן של ההכנות לאולימפיאדת הסנוקר של האנשים היפים, שמכין לנו לשבוע הבא **איציק דנין**, המסיבה המעניינת ביותר היתה דווקא זו שהת־קיימה ביום הראשון האחרון בבאר ה־מפואר של מלון רמדה קונטיננטל החדיש בתל־אביב. זו היתה מסיבה מאד אינטי־מית ואכסקלוסיבית, למיספר אנשים אינ־טימי ואכסקלוסיבי.

כלת־המסיבה לא היתה אלא מי שהיתה,

שרה אלי
כמו בסרטים

בזמנה, אחת הדוגמניות הבולטות ביותר בארץ, **שרה אלי**, ומי שהיתה בעבר גם אשתו של **בוזי הנסון**, המנהל הנורווגי של מועדון טיפניס התל־אביבי, הזכור לטוב.

וכמו בכל שימחה, היה גם כאן תתן. ומי היה המארח הנרגש הג"ל אם לא המיליונר, רואה־החשבון, יועץ־המס ו־איש־העסקים **דני מעוז**, השרוי עתה בעיצומו של מישפט־גירושין מאשתו, **ני־צה**, שהיא בעלת הסניף הישראלי של בית־האופנה האיטלקי פוצ'י, במלון הי־טון בתל־אביב.

אלה מכם שזוכרים את הסיפור המפורסם על המעוזים (העולם הזה 1998), שבו תפס דני את ניצה במצב עדין, ולא לבד, ו־אפילו דאג שמישהו יצלם אותם, יודע שיש לנו כאן עסק עם אנשים יפים.

אבל מה, בואו לא ניכנס לפרטים. אני רק מוכנה לספר לכם ששרה אלי התמירה חגגה ביום הראשון האחרון האמור מסי־בת יומולדת, ומי שמכיר את שרה יודע שהיא רגילה רק לביוטיפול פיפל, ולדבר אונלי אינגליש. או דני עשה לה פארטי קטנה. מגיע לה, לא?

הוא גם הביא לה מתנה קטנטונת, רביד־יהלומים שמחירו 150 אלף לירות, וגם זה בטח מגיע לה, אחרת הוא לא היה מביא.

אבל ההפתעה של שרה, ושל כולם, בעצם, היתה עוגה עם גרות שהגיעה בדיוק

דני מעוז
כמו חדש

בחצות, ואתם בוודאי מתים מסקרנות לדעת כמה גרות היו על העוגה. ובכן, זאת היתה ההפתעה, כי על העוגה היה רק נר אחד. שרה לקחה נשימה עמוקה, ובמכה רא־שונה כיבתה את הנר היחידי לקול תשואות ההידד של האורחים.

המוצח לא ניצח

כמוני, כך ודאי גם רבים אחרים ראו את מקהלתו של המוצח המפורסם **רוג'ר ואגנר**, הנקראת על שמו. אך לא רבים ראו אותו, כפי שאני ראיתי, כשהוא מס־תובב בחוצות הפסטיבל הישראלי ועל זרועו תלוייה יפהפייה המעוררת שאלות.

דמותה של **בת** ה־19 הטרייה, המחזיקה ידיים עם המוסיקאנט הקשיש בן ה־65, עוררה אומנם גל של ניחושים, אבל עכשיו כבר מותר לגלות. ואני עושה את זה ב־שימחה, רק כדי שתראו מה קורה בין צלילי המוסיקה.

מי שחשב שהיפהפייה הזאת היא בתו של ואגנר, יכול לרשום לעצמו מינוס, וכנ"ל גם מי שחשב שהיא זמרת.

הספיקה לי שיחה קצרה איתה, כדי להבין שהיא ומוסיקה הולכים ביחד בערך כמו חמור וסלט־פירות. אבל מאידך גיסא, מה שכן הולך טוב בינה לבין המאסטרו הוא מישחק הטניס. כי חוץ מזה שרוג'ר הוא חובב־מקהלות, הוא גם חובב חתיכות ידוע מאד.

השניים התוודעו בשעה ששיחקו טניס באחד המועדונים האכסקלוסיביים בלוס־אנג'לס ומישחק, או, ליתר דיוק, הפארט־נריה, כל־כך מצאו חן בעיניו, עד שלאחר היכרות בת שעתיים בילבד זרק לה את הכספה־המפתח: להילוות אליו לישראל, להופעותיו במיסגרת הפסטיבל הישראלי. להצעה מרנינה כזו היא לא יכלה לסרב, וכך הגיעה איתו להילטון התל־אביבי.

ובעצם, למה שתסרב? אחר הכל, היא בחורה יהודיה טובת־לב, שתמיד השתו־קקה לראות את ארץ חמדת אבותיה, קל־וחומר כשהזקן החביב והטוב הבטיח לה סוכריה נוספת, בצורת טיול באירופה ש־יתחיל מייד עם תום סיבוב־ההופעות הקצר בישראל.

במלון הם אומנם התגוררו בחדר אחד, ואגנר השתדל לערוך איתה חזרות רבות ככל האפשר כדי לפתח את השכלתה ה־מוסיקלית, אך עד מהרה הסתבר שלבחורה פשוט אין שמיעה טובה, או אולי הכלים לא מכוונים.

מה שוואגנר לא ידע, ועכשיו אני יכולה לגלות, זה דבר נוסף. נכון שלבחורה אולי לא היתה שמיעה טובה, אבל היא בהחלט לא היתה חרשת לזמירות הנעימות שזימר לה בסודי־סודות **גבר** אחר, נשוי מאד, שהיה בין מארגני הפסטיבל. וכל זאת, ממש מתחת לאוזניו הרגישות של המנצח.

הרומן בין שניים אלה היה בפול קרש־צ'נדו סוער, למרות השמירה הקפדנית של ואגנר. אומנם, להופיע עם חתיכה צמודה מתאים מאד למאסטרו המפורסם, אך הוא התגלה כברנש בכלל לא רחב־לב.

„אם אני לא נתנה ממנה, שאף אחד אחר לא ייהנה ממנה," הכריז בתוקף עוד בהתחלה. בינינו, זה בדיוק מה שהכניס אותה לאמביציה. מיסר־השכל? כרצונכם.

הסטריפטיז של אשת היו"ר

אפילו במועדוני־הלילה של הימאים בעיר־התחתית בחיפה אין אף סטריפטיזאית אחת. האמינו לי, אני הייתי שם. למרות שחיפה היא עיר נמל, התגברו על המלחים מנהיגי הפועלים, ולא נתנו לאף סטריפטיזאית קטנה להציב את כף־רגלה בעיר. אבל זה רק מה שהם חושבים. כי הצגת־סטריפטיז כמו שהיתה ביום השישי האחרון, אי־אפשר לראות אפילו בתל־אביב המתירנית.

ברחוב ארלוזורוב פינת רחוב הס בחיפה אירעה לה תאונת־דרכים. טנדר התנגש בעוז במכונית פרטית, ומן החבטה ניצת הטנדר ונשרף כליל, כאשר שניים מנוסעיו חולצו מתוכו ברגע האחרון ממש.

לא בכל יום נשרפת בחיפה מכונית, ובוודאי שלא טנדר. אז כל השכנים ירדו מהר, כדי לראות את המדורה ואת הניצולים המפוייחים.

אחת השכנות כל־כך מיהרה לראות, כדי שלא להפסיד שום דבר, עד שברוב בהילותה ירדה מביתה כשלגופה רק תחתונים דקים וחזייה. זה יכול היה לעבור אולי בשקט, לולא היו שם אנשים רבים שזיהו אותם כ**שיפרה אלמוגי**, רעייתו של יושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית **יוסף אלמוגי**, מי שהיה ראש־העירייה ואחד הלו־חמים העזים ביותר נגד הסטריפטיז בעיר.

אז אתם מתארים לכם בוודאי מה קרה. הקהל כולו שכח מהטנדר העולה באש, והתגודד כאיש אחד סביב הגברת אלמוגי. לא בכל יום רואים את הגברת הראשונה של חיפה מבצעת סטריפטיז לאור להבות חיות, ועוד חינם־אין־כסף.

עמדות

סרט קוסמטי על שנות ה־50 ✷ יצירה מלאת סנטימנטאליות.
פאתוס נבוב, חוסר־טעם, מזוייפת ומעושה בפסטיבל הישראלי ✷ אהבת משה שמיר למאיר ויזלטיר

ליאונרד ברנשטיין

מאיר ויזלטיר

משה שמיר

עמוס עוז

לא הכל עובר, חביבי

מי מריבה

במשך שנים רבות היה דויד גרינברג אגדה מהלכת בקולנוע הישראלי. בעזרת הרצאות, מאמרים ולחישות, הוא יצר לעצמו דימוי ציבורי של פדריקו פליני או גודאר ישראלי, הממתין לשעת־הרצון שבה יגלה את כישרונותיו הנעלים.

בשבת שעברה, בתוכנית־טלוויזיה תמהה, שהתמסרה ללהקה הנוסטלגית־סכריינית הכל עובר חביבי, נתגלו כישרונותיו ויכולתו האמנותיים של דויד גרינברג, והשמידו את האגדה אשר זנה ופירנסה אותו שנים כה רבות.

בינות לפיזמונים מקוריים שדופים של שנות ה־50', שבקעו בצעקנות קרתנית מפיות צוות זמרי המופע, הדביק גרינברג קיטעי־קולאז' מסרטים של שנות החמישים, שנועדו להמחיש לצופה הפרימיטיבי את ציפוי התקופה, ולא את תוכנה. כך זכינו לראות את פול אנקה מלטף שערותיה של מעריצה, את קהל בני־התישחורת צווח לאלוויס פרסלי, ואפילו זכינו לשזוף עינינו בזיורי־פניהם של סאל מיניאו וג'יימס דין.

בין תיפאורות הבידור הזול הזה, שהתיימר להציג בפנינו את שנות החמישים, למדנו שהן עברו בעדנה ובנועם, עלינו ועל העולם כולו, בלא תקריות־גבול, פצצות־אטום באי ביקיני, ללא מילחמת־קוריאה, ובוודאי ללא המרד בהונגריה ועוד כמה מרידות, מילחמות, התרחשויות ואירועים משמעותיים.

הפסטיבילבול הישראלי

(המשך)

מיזמורי צ'יצ'סטר לליאונרד ברנשטיין התעתדו, מטעם מארגני הפסטיבל הישראלי להוות אחד המופעים המרכזיים וגולת־הכותרת של הפסטיבל, שעלה למשלם־המיסים כ־2 וחצי מיליון לירות. מבקר המוסיקה של דבר, חנוך רון, כתב בין השאר על יצירתו זו של ברנשטיין:

„...מזמורי צ'יצ'סטר מאת ליאונרד ברנשטיין עשויים להתחרות על כתר הקיטש בתחום המוסיקה. אילו חרגה האתנולוגיה האלבומית המפורסמת בגושא הקיטש מגבולות האמנות הוויזואלית, ודאי היתה מייחדת ליצירה זו מקום נכבד מאד.

„לודביג גיס, מחבר המחקר פנומולוגיה של הקיטש, שכתב על התאוותנות של הקיטש לאווירה', כאילו התכוון בכך למזמורי צ'יצ'סטר. היצירה הזאת ממלאה אחר כל התנאים שמנה דלהאוז בקיטש: ‚סנטימנטאליות, פאתוס נבוב, חוסר־טעם, משהו טריוויאלי, מזוייף, מעושה...'

„אפקטים זולים, שנועדו לעשות רושם ארכאי־כביכול מצד אחד, ותבניות ג'אז בנאליות, נוטפות סנטימנטאליזם, מצד שני. בחלק האחרון, המשלב שירת מקהלה בקול יחיד, לעיתים ללא מילים, היתה חסרה רק הקרנה של תמונה מהתחנה המרכזית ברקע, עם אגם כחול, סירת־מיפרש ושמש שוקעת..."

פראג

אנתולוגיה מודרנית

ב־21 באוגוסט ימלאו שמונה שנים לפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה.

אנטונין בארטושק: כתובת על מצבה

זו עיר שבה
קבורים להם בני־אדם חיים.
בראשית ניסינו
להעמיד פנים כאילו
אנחנו מתים בקבר ימים רבים.
הם הכריזו עלינו כעל מטורפים
ואילצו אותנו
ללגום עם האחרים
מדמם של הנותרים.
וזה היה מתוק ואיום.

ויום אחד
מצאנו את עצמנו מוקפים
בבני־אדם שהמשיכו לחיות
והיו קבורים.
סירבנו
להטביע עצמנו בדם חם.
אלא שהם אילצו אותנו
לכרות לעצמנו קברים
וירו בנו למוות
בעורף
בגולגולות שלנו.

ועכשיו היינו מתים על אמת,
וקיווינו כי בא הקץ.
אלא שהם החיו אותנו
כדי שיוכלו לקבור אותנו חיים.

עברית: ד.ע.

אנטונין בארטושק נולד ב־1921 במערב־מוראביה. למד באוניברסיטת פראג. החל מפרסם שירים בתום מילחמת־העולם השנייה. אך לאחר ההשתלטות הקומוניסטית ב־1948, גזר על עצמו דממה שאותה שבר בראשית שנות ה־60'. בארטושק נחשב כיום כאחד הבולטים בשירה המודרנית בצ'כוסלובקיה.

על המספרת שתיארה את עמוס עוז כחולה־רוח

בחטף

קוראי מוסף־הסיפרות של מעריב הופתעו לקרוא ביום ו' ביקורת אוהדת, פרי־עטו של עורך המוסף **משה שמיר**, איש ארץ־ישראל־השלמה, על ספר־שירים חדש של המשורר בעל הנטיות השמאליות־קיצוניות **מאיר ויזלטיר** (שאף ביקר לפני כמה שנים בברית־המועצות כאורח רישמי). חגופתו רבת־התושייה של שמיר פותחת במילים: „אני מתנבא: אלגיות על יד החושים של מאיר ויזלטיר, הכלולות בסיפרו האחרון, יהיו אחד ממחזורי־השירים הנחשבים ביותר של שנות השיבעים, אם לא יותר מזה. מחזור זה לבדו היה מספיק כדי לקבוע את מקומו (של ויזלטיר) בשירה העיברית...". לחנופה זו מטעמו של משה שמיר, המרחרחת באחורי שירתו של מאיר ויזלטיר, יש הסבר שקוף עד למאד, והוא סלידתו של שמיר מן הבולט במשוררים הכותבים עיברית כיום, **יהודה עמיחי**, הנמנה עם דורו של משה שמיר, והמעמיד את שירת משוררי הפלמ"ח (**נורי, קובנר, כרמי, מריינין** ואחרים) בצל. סיבה זו הביאה את משה שמיר לבצע תרגילי־גחון לשירתו

קארל מארכס הגדיר את בלזאק כ„רואה־החשבונות של החברה" ✶ ואילו הוא

קרא לעבר פסל נפוליון: „מה שנמנע ממך לעשות בחרב, אני אשלים בעט!" ✶

מדוע קשה לאהרון מגד להשלים עם כך שבלזאק היה נוכל, נואף וסופר־גאון?

הרב על פרומתיאוס

א. „אינטרנציונל של סוכנים יהודים"

בין נסיעה לחוץ־לארץ בשליחות אחת, לבין נסיעה בשליחות אחרת, מצליח אהרון מגד להביא תיאור שוטף של סיוריו, הגיגיו ופגישותיו במדורו מיומנו של אדרת המתפרסם בדבר.

תחת הכותרת „פרומתיאוס הקטן", מביא מגד את שיש לו לומר על סידרת הטלוויזיה פרומתיאוס, המספרת על חייו של בלזאק: „...כל מי שקרא אי־פעם מספריו של בלזאק, או יודע משהו עליו, חש כמה זולה ואווילית היא סידרת הפרטים „פרומתיאוס", המוקרנת עתה על מסך הטלוויזיה מדי ערב־שבת ובערב־שבת. הכל בה רע: הדיאלוג השדוף, שאין בו גם מישפט אחד של שאר־רוח, הבימוי המגוחך (אנורה רב עם אמו ועם אחותו, ובה בשעה הוא נשוי את הצעד ומתחיל, במרץ קבלני, בכתיבת רומן חדש) ;... בלזאק של הסרט הוא נוכל, נואף, רודף־בצע — ותו־לא. איך היה מסוגל לכתוב את „אבא גוריו", את „איזי גראנדה" ואת „עיר היחמור" — קשה להבין, קשה להאמין..."

אלא שמסתבר, שאין לאהרון מגד טענות של ממש כלפי אונורה בלזאק, וסיבת כעסו מתגלה בהמשך דבריו של מגד: „...אבל כשראיתי את שמו של דויד טורנר כמחבר התסריט — הבנתי שכאיש כן פריז..." ובנקודה דראמתית זו, דרוש הסבר לקורא שבניגוד למגד אינו מודע לפונקציה של שלוחי־התרבות־הישראליים בפזורה, ו־שאינו יודע כיצד היה מגד לפני 13 שנים אורחה של המועצה הבריטית באנגליה, ונשלח לשבועיים לעיר קובנטרי ופגש בדויד טורנר בביתו.

על־מנת שהקורא יזכה בקורטוב של סימפטיה אובייקטיבית ראשונית לאותו דויד טורנר, מגד מתאר את פגישתו עימו כך: „... דויד טורנר, איש בשנות ה־30, קיבל את פנינו בביגדי־בית, וכדרך האנגלים הגיש לנו, קודם־כל, משקאות: לרעייתי ולי — מיץ־עגבניות, ול־מארחנו ולעצמו — וודקה. דבר זה לא מצא חן בעיני, משתי בחינות לפחות. כשחש בתמהוני, אמר: „אתם היהודים, נדמה לי שאינכם שותים חריף!' כשאמרתי מניין לו זאת, אמר בדרך לצון: „אתם, הרי משתדלים להיות פיכחים תמיד!'"

וכאן מציג מגד, כיד דימיונו, את גאוותו היהודית, ומסביר את עצמו לקוראיו: „כאן, לפי כל כללי הכבוד צריך היה לקום ולעזוב. אלא שמר ריצ'ארדסון מיהר למשש את העניין בכמה בדיחות נגד הגויים, ושורנר עשה תפנית חדה ונעשה חסיד של ישראל. למשך עשר דקות תמימות, בנוסח של „עם התנ"ך חוזר לארץ המכו־תחת' וכו'..."

שימו־לב למשמעות העמוקה המסתתרת מאחרי ה־מישפט: „ריצ'ארדסון מיהר לטשטש את העניין בכמה בדיחות נגד הגויים. וטורנר עשה תפנית חדה ונעשה חסיד של ישראל..."

מאוחר יותר, לטענת מגד, הזמין אותו טורנר אל הפאב המקומי (מחווה אנטישמי של ממש) ודיווחו ה־אובייקטיבי של אהרון ממשיך ומסביר לעם ישראל, כי טורנר היה שתוי כהוגן, כך ש„אז הוא חזר אל הנושא היהודי: איך קורה שרוב הסוכנים הסיפרותיים בעולם הם יהודים? וכן רוב המו"לים? לפעמים נדמה לו כאילו קיים איזה אינטרנציונל של סוכנים יהודים... לא שיש לו דיעות קדומות אנטישמיות, חלילה — אבל מוזר הדבר שכולם מרמים אותי בעניני כספים. בעצם הם מצצים את דמי. ולא רק את דמי, את דמם של כל ה־סופרים והמחזאים. רוצים את השמנת של רווחיו. הם והמארגנים, שגם להם משום־מה שמות יהודים לכולם..."

האשמות אלה שתולה אהרון מגד בדויד טורנר, בלזאק, האנטישמיות וכל השאר, תובעים בירור והבהרה.

ב. „נוכלים המוכנים לכל תועבה"

התרגשותו של מגד, מן האופן שבו כותב אונורה בלזאק לאחר מריבה קולנית עם אמו ואחותו באותה גירסה טלוויזיונית פרומתיאוס, קרובה אל המציאות, וב־לכסיקון סיפרות העולם בעריכת טברסקי נאמר, בין השאר, על בלזאק: „...לאחר שכתב טראגדיה בהרזיס „קרומוול' ונחל כישלון, החל לכתוב רומנים בינוניים ולמשה מ־בינוניים, שהיה מכרים בכמה מאות פראנקים למו"לים שונים... בלזאק נעשה (מאוחר יותר) הסופר הראשון שתיאר את חיי בנ־הכרך בראשית (תקופת) הרכושנות —

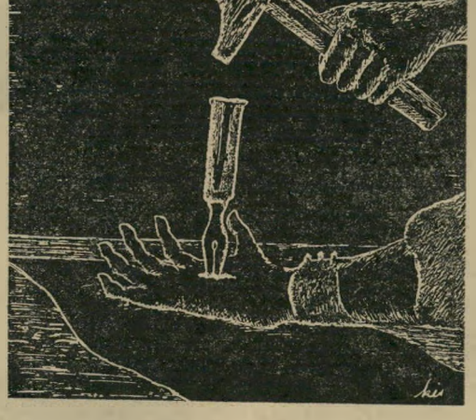

את הניצול, את הרדיפה אחרי ההצלחה, את „מיתום הזהב" — הזהב הקונה את הכל — מעמד כחברה ואהבה, אדם ואדמות... כשאפו תמיד לעשר ולהצלחה, נכנס (בלזאק) ב־1825 לעסקים בתור מדפים ומו"ר ואחרי שנתיים פשט את הרגל... דרוף אכזבות ונישים, אין הוא אומר נואש. הוא ישן רק כמה שעות בערב, ומחצות הלילה עד למחרת בבהריים או בערב יושב בחלוקו הלבן עם ברדס־הדומיניקאנים, ובלגמו ספל אחרי ספל של קפה, כותב כתיבה קדחתנית..."

בניגוד לדמות בלזאק, כפי שזו מצטיירת בעיני אהרון מגד, מבעד לרומנים של בלזאק שהופיעו בהוצאת עם עובד בעברית, מסתבר כי חייו של פרומתיאוס התרכזו בסס־גוניות התיאטרלית שלו, תוך שהוא נרדף על־ידי נושים מחד ורודף בצע מאידך. מגד ודומיו, הרואים פן אחד של בלזאק, הסופר שחיבר את הקומדיה האנושית, שביגללה כינה אותו קארל מארכס „רואה־החשבונות של החברה", מתעלמים משיגעון הגדלות שלו, המתבטא בכך שקרא פעם לעבר פסלונו של נאפוליאון: „מה שנמנע ממך לעשות בחרב, אשלים אני בעט!" קשה לראות את אהרון מגד המתבונן בפרוטומה של בן־גוריון וקורא לעברו: „מה שנמנע ממך לעשות בחרב, אשלים אני במכונת־הכתיבה."

החיטוט המכוער ומעורר־התמיהה של אהרון מגד אחר משמעויות אנטישמיות בדברי טורנר, בעיקר כאשר זה מדבר על המו"לים והסוכנים היהודיים, מעורר קצת גיחוך כאשר מגד בבורותו מעלה זאת ליד בלזאק, שהרי פרומתיאוס — לאחר ביקורו ברוסיה ופגישתו ביהודי מיזרח־אירופה של המאה הי"ט — כתב עליהם: „...רמאים, עלוקות — נוכלים המוכנים לכל תועבה בעבור כצע..."

ג. פרומתיאוס מתגייס לפלמ"ח

הקורא שהוא תמים לגבי ביקורתו של אהרון מגד על פרומתיאוס, ושטרם הבחין במיכלול המניעים האישיים שהביאו את מגד לקטול סידרה זו, תוהה לנוכח קביעות כמו: „...הדיאלוג השדוף, שאין בו גם מישפט אחד של שאר־רוח..." ברור לקורא העברי כי בלתי־ניתן לדמיין, או לקרב, את ההברקה הבלזקאית ב„זוללותה ואווילותה", אל הדיאלוג המגדי, כפי שזה בא לידי ביטוי בגירסה הטלוויזיונית של חדווה ואני (חדווה ושלומיק).

תיאורים שונים של בני תקופת בלזאק, כסאנד, תיאופיל גוטייה ואחרים, מאמתים את סמיכותו של בלזאק לשולחן אמו, ואת הצגות פולחן־הראוותנות של כתיבתו, כך שהגיחוך שאותו מוצא מגד בתיאור החזותי: „אונורה רב עם אמו ועם אחותו, ובה בשעה הוא נוטל את העט ומתחיל, במרץ קבלני, בכתיבת רומן חדש..." אך מי אנחנו שנגלץ על בורותו של אהרון מגד?

יש להניח גם שתיאור דמותו הפרומתיאית של בלזאק מעורר עד למאד את קינאת־הסופרים שנותרה למגד מחוכמת־הסופרים. עצם יכולתו של סופר להתיישב במשך כל שעות היממה, ללא תיסכולים, מעצורים, בעיות של יושר־כתיבה, תרמו לסלידתו של מגד מתיאור זה של בלזאק.

מן הסתם קשה למגד לראות סופרים החייבים למכור את עיסם בעבור פת־לחם, והוא רואה את הסיפרות, מאז ימי שחרותו, בדומה למרבית חבריו הסונקציונרים־התרבותיים, מבעד לכיבודים אשר המימסד הישראלי מרעיף על הכותבים ההולכים בתלם, ומכבד אותם בשליחויות שבהן עולה בידם לפגוש סופרים בריטיים כדויד טורנר, או לשמש כנספחי־תרבות בלונדון, ולהדיח אותו „אינטר־נציונל של סוכנים יהודים..." על־מנת שיוציא־לאור את כתביהם, ללא חשש שאלה „ימצצו את דמם של סופרים אלה...".

על כל פנים, קשה לראות את בלזאק, אילו היה יליד־הארץ במאה ה־20, משרת במילחמת־העצמאות כקצין־תרבות, ולאחריה זוכה בשולחנות רבים של כיבוד בניס־פחויות־תרבות זרות. אופיו הטמפרמנטי ולשונו השנונה היו מביאים לדיכויו בידי הקומיסרים לסיפרות המשחקים, כמו במאמרו זה של מגד, את שוט־האלוהים של הסיפרות העיברית, והמשתוקקים למסמר את כל הכותבים זה־חושבים אל דרך־המלך.

אלא שמגד, בהתיימרותו, מסיים את מאמרו בקביעה: „...כמי־כן חשבתי על כמה סופרים, שכשהם מספרים ויכרונות על גדולים מהם, או כותבים את תולדות חייהם — הם מגמדים אותם עד כדי שיעור־קומתם שלהם, כך שכל פרומתיאוס יוצא ננס מתחת ידיהם..." למעטים ידוע הסוד, שה„גימוד" הוא אחד מעיסוקיו המרכזיים של מגד־הסופר, ושהוא כתב, בעבור כסף, לחברת־החשמל ספר על פינחס רוטנברג, הזקן מבהריים, ודאג ששמו לא יתפרסם מתחת לסיפור זה. גם בסיפרו החי על המת עוסק מגד ב„גימוד" של דמות מעורבת, המורכבת מרוטנ־ברג + יצחק שדה, מפקד־הפלמ"ח. ההבדל בין מגד לטורנר הוא, שטורנר חותם על דבריו בשמו המפורש.

בבורותו מכשיל מגד את כל קוראיו, ואינו טורח לציין כי טורנר כתב את תסריטו על־פי סיפורו של אנדריי מורואה, פרומתיאוס.

של ויזלטיר ברשימה אחרת, שפורסמה לפני כשנתיים. מאמריו־ניתוחיו של שמיר על שירה וסיפורת עבריים מגלים שהוא ער לחלוטין לעובדה כי, סופרי הפלמ"ח המיקצועיים איבדו בשנים האחרונות את שאריות נוגהם, והבולטים כיום בין סופרי תש"ח הינם **פנחס שדה, יהודה עמיחי, עמוס קינן, דויד שחר** ואחרים ● גם המבקר **יורם ברונובסקי** במשוררים, ובגיליון מאזנים האחרון הוא פירסם שלושה שירים, שבאחד מהם כתב: „...שיום אחד — הארס מכבר הפך למתק — / מתחילה להגיב קרקפות. / יד האביב טועה בהן — מקשטת / שער ראשה ברקפות..." ● בביקורת חסרת־תקדים זכתה המתארת **עמליה כהנא־כרמון**, מטעמו של המבקר **גבריאל מוקד**, במוסף הסיפרות של ידיעות אחרונות. מוקד פתח באיזכור של „...התקפתה שלוחת־הרסן (של כהנא־כרמון) נגד **עמוס עוז**, שבמרכזה תואר הסופר כנוסע חולה־רוח בתא סגור בקרון־רכבת. המטיח ראשו בכותל ומקפיד על כך שגניחות־הכאב שלו תישמענה על־ידי הנוסעים בתאים האחרים..." מוקד דולה תיאור זה שתיארה כהנא־כרמון את עמוס עוז והמנבכים, על־מנת להעמידה ליד השבחים שזו העניקה לפני כמה שבועות לפרקי אי"ה של הדרה לזר. מוסיף מוקד על השוואה זו: „...בעוד שקיטעי־תעתיק משעממים מה„רומאן־החדש" הצרפתי, ה־מספרים בעצם על שיכבת הגוברים־ישים בישראל... היא היצירה שכהנא־כרמון ממליכה במקום **א.ב. יהושע** ועמוס עוז ואחרים? בנקודה זו מתעוררת בכל־זאת התהייה הישנה שמא לע. כהנא־כרמון, מניות מעורבות' כאלה בנעשה בסיפרות הישראלית..." ● המשורר **דויד אבידן** עומד לפרסם בקרוב תרגומים לרוסית משיריו, תחת הכותרת „קריפטוגראמי סבורטה ראוויד־ספוטניקה" („תישדורות מלווין ריגול"), ובמקביל יופיע ספר־שיריו החדש בעברית, אף הוא תחת כותרת זו.

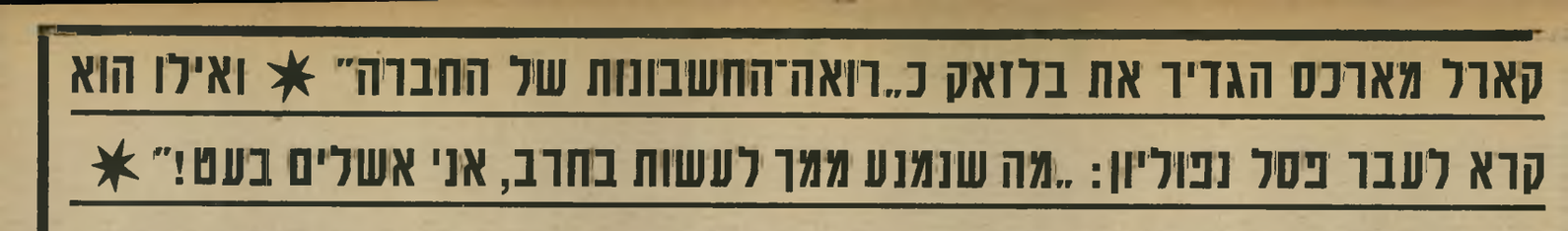

56 עמודים
18.8.76 | ע"פ אב תשל"ו | שנה 40 | מספר 2033 | המחיר: 6.50 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

המאבק של עין־כרם החליטה לגרש
בכל מחיר את הצעירה שקיבלה בית במקום

בירונים נגד משוררת

רחל חלפי